

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W ŁODZI

Numer egzemplarza:

1

PROTOKÓŁ
KONTROLI GOSPODARKI FINANSOWEJ
I ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Jednostka kontrolowana:	Gmina Nowe Ostrowy
Termin kontroli:	13 sierpnia – 30 października 2019 roku (z przerwą we wrześniu)
Kontrolujący (imię, nazwisko, stanowisko służbowe):	Ewa Walicka – starszy inspektor kontroli Dorota Grabowska-Gleń – inspektor kontroli
Okres objęty kontrolą	2017 – I półrocze 2019
Numer i data upoważnienia:	WK 601-2/39/2019 z dnia 5 sierpnia 2019 roku

Uwaga!

Protokół niniejszy podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1330), z ograniczeniami wynikającymi z art.5 tej ustawy.

I. INFORMACJE WSTĘPNE

DANE O JEDNOSTCE

Nowe Ostrowy to gmina wiejska położona w województwie łódzkim, w powiecie kutnowskim. W latach 1975-1998 gmina położona była w województwie płockim. Przez gminę Nowe Ostrowy przepływa rzeka Ochnia. Gmina Nowe Ostrowy obejmuje obszar 71,4 km².

Urząd Gminy Nowe Ostrowy mieści się w Nowych Ostrowach 80.

Gmina sąsiaduje z następującymi gminami: Dąbrowice, Krośniewice, Kutno, Lubień Kujawski, Łanięta.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku Gmina Nowe Ostrowy liczyła 3496 mieszkańców (w tym 1799 kobiet i 1697 mężczyzn).

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku liczba bezrobotnych na terenie Gminy Nowe Ostrowy wynosiła 185 osób (w tym 99 kobiet, 86 mężczyzn).

Urząd Gminy Nowe Ostrowy jest zarejestrowany w systemie REGON i posiada nr statystyczny 000550232. Posiada numer identyfikacji podatkowej NIP 775-12-27-966.

Gmina Nowe Ostrowy jest zarejestrowana w systemie REGON i posiada nr statystyczny 611015780. Gmina jest podatnikiem podatku VAT. Gmina posiada numer identyfikacji podatkowej NIP 775-24-06-168.

Przedmiotowa kontrola miała charakter kontroli kompleksowej gospodarki finansowej i udzielania zamówień publicznych.

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI FINANSOWE

Zgodnie z art. 242 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz. 2077), organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki.

Dane:	2016	2016	2017	2017	2018	2018
	Plan	wykonanie	Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie
Dochody bieżące plus nadwyżka z lat ubiegłych plus wolne środki	15.499.881,95	14.779.990,27	16.826.933,23	16.393.246,93	15.878.847,44	15.201.053,96
Wydatki bieżące	14.930.421,35	14.070.553,59	15.622.161,50	14.932.748,62	15.533.706,44	14.417.884,08
Wynik	569.460,60	709.436,68	1.204.771,73	1.460.498,31	345.141,00	783.169,88

W latach 2016-2018 planowane wydatki bieżące nie przekroczyły planowanych dochodów bieżących. Również wykonane w latach 2016-2018 wydatki bieżące nie były

większe od wykonanych dochodów bieżących powiększonych o wolne środki i nadwyżkę z lat ubiegłych.

Ponadto sprawdzono przestrzeganie zapisu art. 243 ust. 1 ww. ustawy, zgodnie z którym organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym: [1] spłat rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust 1 pkt 2-4 oraz art. 90, wraz z należnymi w danym roku odsetkami od kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90, [2] wykupów papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90 wraz z należnymi odsetkami i dyskontem od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 i art. 90, [3] potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji do planowanych dochodów ogółem budżetu przekroczy średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu, obliczoną według wzoru:

$$\left(\frac{R+O}{D}\right)_n \leq \frac{1}{3} * \left(\frac{Db_{n-1} + Sm_{n-1} - Wb_{n-1}}{D_{n-1}} + \frac{Db_{n-2} + Sm_{n-2} - Wb_{n-2}}{D_{n-2}} + \frac{Db_{n-3} + Sm_{n-3} - Wb_{n-3}}{D_{n-3}} \right)$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

R – planowaną na rok budżetowy łączną kwotę z tytułu spłaty rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90, oraz wykupów papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90,

O – planowane na rok budżetowy odsetki od kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90, odsetki i dyskonto od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 i art. 90 oraz spłaty kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji,

D – dochody ogółem budżetu w danym roku budżetowym,

Db – dochody bieżące,

Sm – dochody ze sprzedaży majątku,

Wb – wydatki bieżące,

n – rok budżetowy, na który ustalana jest relacja,

n-1 – rok poprzedzający rok budżetowy, na który ustalana jest relacja,

n-2 – rok poprzedzający rok budżetowy o dwa lata,

n-3 – rok poprzedzający rok budżetowy o trzy lata.

Wyliczenia dokonano w oparciu o poniższe dane:

Lp.	Dane służące do wyliczenia wskaźnika	2016 (n-3)	2017 (n-2)	2018 (n-1) wg sprawozdania za III kwartały
1.	Dochody ogółem budżetu – D	14.967.295,85	16.331.661,59	18.223.343,50
2.	Dochody bieżące – Db	14.653.639,88	16.284.901,53	15.508.799,50
3.	Dochody ze sprzedaży majątku – Sm	45.237,77	12.779,79	80.000,00
4.	Wydatki bieżące – Wb	14.070.553,59	14.932.748,62	15.289.538,50
Rok budżetowy 2019 (dla którego liczony będzie wskaźnik)				

5.	Planowana na rok budżetowy łączna kwota z tytułu spłaty rat kredytów i pożyczek, o której mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90, wykupów papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90	660.000,00
6.	Planowane na rok budżetowy odsetki od kredytów i pożyczek o którym mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90, odsetki i dyskonto od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust.1 i art.90 oraz spłaty kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji	62.000,00
7.	Dochody ogółem budżetu zaplanowane w danym roku budżetowym wg uchwały budżetowej	16.681.061,00

Dokonano szczegółowego wyliczenia wskaźnika zadłużenia, biorąc pod uwagę m.in. dane finansowe za III kwartał 2018 roku, który wyniósł 0,043% ≤ 0,046%, tj. wskaźnik planowanej łącznej spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, do dochodów ogółem wynosił 0,043% przy dopuszczalnym wskaźniku spłaty zobowiązań wynoszącym 0,046%, tym samym wskaźnik finansowy został zachowany. Jednakże należy zauważyć niewielką różnicę pomiędzy ww. wielkościami.

Lp.	Dane służące do wyliczenia wskaźnika	2016 (n-3)	2017 (n-2)	2018 (n-1)
1.	Dochody ogółem budżetu – D	14.967.295,85	16.331.661,59	17.150.051,35
2.	Dochody bieżące – Db	14.653.639,88	16.284.901,53	14.980.074,88
3.	Dochody ze sprzedaży majątku – Sm	45.237,77	12.779,79	21.899,49
4.	Wydatki bieżące – Wb	14.070.553,59	14.932.748,62	14.417.884,08

Rok budżetowy 2019 (dla którego liczony będzie wskaźnik)

5.	Planowana na rok budżetowy łączna kwota z tytułu spłaty rat kredytów i pożyczek, o której mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90, wykupów papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt	660.000,00
----	---	------------

	2-4 oraz art. 90	
6.	Planowane na rok budżetowy odsetki od kredytów i pożyczek o którym mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90, odsetki i dyskonto od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust.1 i art.90 oraz spłaty kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji	62.000,00
7.	Dochody ogółem budżetu zaplanowane w danym roku budżetowym wg uchwały budżetowej	16.681.061,00

Ponadto sporządzono wyliczenia wskaźnika zadłużenia, uwzględniając dane finansowe na koniec 2018 roku. Wskaźnik planowanej łącznej spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, do dochodów ogółem wynosił 0,043% przy dopuszczalnym wskaźniku spłaty zobowiązań wynoszącym 0,044%. Zatem, pomimo niewielkiej różnicy, wskaźnik finansowy został zachowany.

Lp	Dane służące do wyliczenia wskaźnika	2016 (n-3)	2017 (n-2)	2018 (n-1) wg sprawozdania za III kw.	2018 (n-1)	II kw. 2019
1.	Dochody ogółem budżetu – D	14.967.295,85	16.331.661,59	18.223.343,50	17.150.051,35	17.521.250,98
2.	Dochody bieżące – Db	14.653.639,88	16.284.901,53	15.508.799,50	14.980.074,88	15.302.218,98
3.	Dochody ze sprzedaży majątku – Sm	45.237,77	12.779,79	80.000,00	21.899,49	238.000,00
4.	Wydatki bieżące – Wb	14.070.553,59	14.932.748,62	15.289.538,50	14.417.884,08	15.216.543,98
5.	Planowana na rok budżetowy łączna kwota z tytułu spłaty rat kredytów i pożyczek, o której mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90, wykupów papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90					660.000,00
6.	Planowane na rok budżetowy odsetki od kredytów i pożyczek o którym mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90, odsetki i dyskonto od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust.1 i art.90 oraz spłaty kwot wynikających z udzielonych poręczeń i					195.000,00 (odsetki 62.000,00 pomniejszone o odsetki podlegające wyłączeniu 5.000,00, tj. 57.000,00 +poręczenia

gwarancji					138.000,00)
-----------	--	--	--	--	--------------

Dokonano wyliczenia wskaźnika zadłużenia, uwzględniając udzielone przez Gminę Nowe Ostrowy w czerwcu 2019 roku poręczenie finansowe na rzecz Stowarzyszenia Na Rzecz Rozwoju Gminy Nowe Ostrowy i stwierdzono, że wskaźnik finansowy, o którym mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych nie został zachowany. Bowiem wskaźnik planowanej łącznej spłaty zobowiązań do dochodów ogółem wynosił 0,051% przy dopuszczalnym wskaźniku spłaty zobowiązań wynoszącym 0,044%.

Ponadto wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, według Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Nowe Ostrowy zgodnie z uchwałą Rady Gminy nr IX/59/19 z dnia 25 czerwca 2019 roku, wyniósł 4,89%, zaś dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z trzech poprzednich lat wyniósł 5,32%.

II. USTALENIA OGÓLNE

1. KIEROWNICTWO JEDNOSTKI

Przewodniczący rady gminy

Uchwałą nr I/1/18 Rady Gminy Nowe Ostrowy z dnia 20 listopada 2018 roku na Przewodniczącego Rady Gminy Nowe Ostrowy został wybrany **Jacek Olesiński**. We wcześniejszym okresie Przewodniczącym Rady był również **Jacek Olesiński** wybrany na funkcję uchwałą Rady Gminy Nowe Ostrowy nr I/1/2014 z dnia 1 grudnia 2014 roku.

Uchwałą nr I/2/18 Rady Gminy Nowe Ostrowy z dnia 20 listopada 2018 roku na Wiceprzewodniczącego Rady Gminy Nowe Ostrowy została wybrana **Agnieszka Czerniawska**. We wcześniejszym okresie wiceprzewodniczącym Rady był **Arkadiusz Bolesław Kaczmarek** wybrany na funkcję uchwałą nr I/2/14 Rady Gminy Nowe Ostrowy z dnia 1 grudnia 2014r.

Wójt gminy

Wójtem Gminy Nowe Ostrowy jest **Zdzisław Kostrzewa**, wybrany w wyborach bezpośrednich w dniu 21 października 2018 roku (zaświadczenie Gminnej Komisji Wyborczej w Nowych Ostrowach z dnia 30 października 2018 roku). Funkcję Wójta Gminy sprawuje od 2006 roku.

Skarbnik gminy

Skarbnikiem Gminy Nowe Ostrowy jest **Małgorzata Sołtysińska** powołana na to stanowisko uchwałą nr XXIV/135/2005 Rady Gminy w Nowych Ostrowach z dnia 27 stycznia 2005 roku.

Sekretarz gminy

Sekretarzem Gminy Nowe Ostrowy jest **Zbigniew Ujazdowski** zatrudniony na tym stanowisku od dnia 1 lipca 2008 roku.

2. GMINNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE I PRAWNOORGANIZACYJNE FORMY ICH DZIAŁALNOŚCI

Na terenie Gminy Nowe Ostrowy funkcjonują następujące jednostki organizacyjne:

- Szkoła Podstawowa w Ostrowach im. Mieczysławy Butler – jednostka budżetowa,
- Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Bitwy nad Bzurą w Imielnie – jednostka budżetowa,
- Przedszkole w Ostrowach – jednostka budżetowa,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej – jednostka budżetowa,
- Gminna Biblioteka w Nowych Ostrowach – instytucja kultury wpisana do gminnego rejestru kultury pod poz. 1.

Gmina Nowe Ostrowy prowadziła rejestr instytucji kultury zgodnie z zapisami art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1983 ze zm.), w formie zgodnej z rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 stycznia 2012 roku w sprawie sposobu prowadzenia i udostępniania rejestru instytucji kultury (Dz. U. nr 2012 poz. 189). Pod pozycją nr 1 została wpisana Gminna Biblioteka Publiczna w Nowych Ostrowach.

Dotację dla Gminnej Biblioteki Publicznej na rok 2018 w wysokości 85.000,00 zł ujęto w uchwale nr XXXVII/292/2017 Rady Gminy Nowe Ostrowy z dnia 22 grudnia 2017 roku w sprawie uchwalenia budżetu gminy na 2018 rok w załączniku nr 1 dotacje udzielone w 2018 roku z budżetu gminy podmiotom należącym i nie należącym do sektora finansów publicznych w dziale 921 rozdziale 92116.

3. UNORMOWANIA WEWNĘTRZNE

Statut gminy

W dniu 12 października 2018 roku została przyjęta uchwała nr XLV/352/2018 Rady Gminy Nowe Ostrowy w sprawie Statutu Gminy Nowe Ostrowy. We wcześniejszym okresie obowiązywał Statut Gminy przyjęty uchwałą nr XV/98/12 Rady Gminy Nowe Ostrowy z dnia 27 stycznia 2012 roku.

Statut określał w szczególności: [1] organizację wewnętrzną organów gminy, [2] tryb pracy organów gminy, [3] zasady działania klubów radnych, [4] zasady i tryb działania Komisji Rewizyjnej, [5] zasady i tryb działania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, [6] zasady tworzenia, łączenia, podziału oraz znoszenia jednostek pomocniczych, [7] zasady uczestnictwa organu wykonawczego jednostki pomocniczej w pracach rady gminy, [8] uprawnienia jednostki pomocniczej do prowadzenia gospodarki finansowej w ramach budżetu gminy, [9] zasady dostępu i korzystania z dokumentów wytworzonych przez organy gminy w ramach wykonywania zadań publicznych.

Regulamin organizacyjny urzędu

W okresie kontrolowanym obowiązywał Regulamin organizacyjny wprowadzony zarządzeniem Wójta Gminy nr 27/2016 z dnia 16 czerwca 2016 roku,

Regulamin organizacyjny określał w szczególności:

- zakres działania i zadania urzędu,

- strukturę organizacyjną urzędu,
- zasady funkcjonowania urzędu,
- zakres działania i kompetencje kierownictwa urzędu,
- wskazywał zakresy działania komórek organizacyjnych i samodzielnych stanowisk pracy,
- zasady załatwiania spraw i podpisywania pism,
- organizacja działalności kontrolnej.

Ustalone zasady gospodarowania mieniem komunalnym

Rada Gminy w Nowych Ostrowach w dniu 29 grudnia 2009 roku podjęła uchwałę nr XXXVI/210/2009 w sprawie określenia zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości stanowiących mienie Gminy Nowe Ostrowy oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania.

Instrukcja postępowania w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowania terroryzmu

W okresie kontrolowanym obowiązywała Instrukcja postępowania w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu w gminie Nowe Ostrowy, wprowadzona zarządzeniem nr 13/2017 Wójta Gminy Nowe Ostrowy z dnia 16 marca 2017 roku. Na koordynatora ds. współpracy z GIIF został wyznaczony Skarbnik Gminy. **Ww. zarządzenie zostało wydane na podstawie art. 15a ust. 2 ustawy z dnia 16 listopada 2000 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, która została uchylona z dniem 12 lipca 2018 roku. W dniu 12 lipca 2018 roku weszła w życie ustawa z dnia 1 marca 2018 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2018 r., poz. 723). Zgodnie z art. 83 ust. 1 ww. ustawy, jednostki współpracujące opracowują instrukcje postępowania na wypadek sytuacji podejrzenia popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.**

4. UNORMOWANIA W ZAKRESIE KONTROLI WEWNĘTRZNEJ.

Unormowania w zakresie kontroli wewnętrznej (w tym – finansowej). Osoby odpowiedzialne.

Rozdział 12 obowiązującego Regulaminu organizacyjnego reguluje organizację działalności kontrolnej. Zgodnie z nim:

- kontrole w referatach urzędu i gminnych jednostkach organizacyjnych przeprowadzają: [1] Sekretarz gminy w zakresie przestrzegania dyscypliny pracy oraz terminowego załatwiania spraw, [2] Skarbnik gminy w zakresie realizacji budżetu i prowadzenia dokumentacji finansowej, zarówno w Urzędzie jak i gminnych jednostkach organizacyjnych, [3] upoważnieni pracownicy – w zakresie realizacji statutowych zadań przez gminne jednostki organizacyjne, [4] kierownicy jednostek organizacyjnych w odniesieniu do podporządkowanych im pracowników na polecenie Wójta Gminy,
- prowadzenie kontroli w gminnych jednostkach organizacyjnych wymaga upoważnienia wystawionego przez Wójta Gminy,

- z czynności kontrolnych sporządza się odpowiednie dokumenty (protokoły, notatki itp.) zawierające ustalenia kontroli oraz określające fakty stanowiące podstawę do oceny działalności kontrolowanego,
- sekretariat prowadzi ogólną księżkę kontroli wewnętrznej, w której obowiązkowo kontrolujący wpisują datę i przedmiot kontroli.

Ustalono, że nie były przestrzegane uregulowania wewnętrzne w zakresie kontroli: nie była prowadzona księżka kontroli wewnętrznej, w latach 2017-2019 nie była prowadzona żadna kontrola ani w Urzędzie Gminy ani w jednostkach organizacyjnych, z której zostałyby sporządzone protokół lub notatka. Nie były również sporządzane plany kontroli.

W skład struktury organizacyjnej Urzędu Gminy wchodzi Referat Finansowy, który dzieli się na następujące stanowiska pracy:

- skarbnik Gminy – Małgorzata Sołtysińska,
- inspektor ds. wymiaru podatków i opłat – Marzena Cichacz,
- inspektor ds. księgowości podatkowej – Izabela Sławińska,
- podinspektor ds. księgowości budżetowej – Anna Biegalska,
- podinspektor ds. gospodarowania odpadami – Karolina Szymczak,
- kasjerka – Agnieszka Safandowska.

Na czele Referatu Finansowego stoi kierownik, którym jest Skarbnik Gminy.

Kontrolujące dokonały porównania zakresów czynności pracowników Referatu Finansowego z zakresem działania ujętym w obowiązującym Regulaminie organizacyjnym stwierdzając zgodność powyższych ustaleń. W zakresach czynności pracowników znajdowały się informacje kogo dany pracownik zastępuje w przypadku ich nieobecności, oraz kto zastępuje danego pracownika.

Ponadto unormowania w zakresie kontroli zarządczej znalazły się również w:

- zarządzeniu nr 15/2018 Wójta Gminy Nowe Ostrowy z dnia 30 marca 2018 roku w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Urzędu Gminy w Nowych Ostrowach, zmienionym następującymi zarządzeniami: [1] nr 6/2019 z dnia 3 stycznia 2019 roku, [2] nr 36/2019 z dnia 30 kwietnia 2019 roku, [3] nr 45/2019 z dnia 14 czerwca 2019 roku,
- zarządzeniu nr 25/2018 Wójta Gminy Nowe Ostrowy z dnia 30 kwietnia 2018 roku w sprawie wprowadzenia zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat w Urzędzie Gminy Nowe Ostrowy,
- zarządzeniu nr 24a/2018 Wójta Gminy Nowe Ostrowy z dnia 30 kwietnia 2018 roku w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Urzędu Gminy w Nowych Ostrowach, które wprowadzało: [1] instrukcję obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych (załącznik nr 1), [2] instrukcję ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania w Urzędzie Gminy w Nowych Ostrowach (załącznik nr 2), [3] instrukcję gospodarki kasowej w Urzędzie Gminy w Nowych Ostrowach (załącznik nr 3). Pracownicy złożyli podpisy potwierdzające, że zapoznali się z treścią ww. zarządzenia,
- zarządzeniu nr 19/2018 Wójta Gminy Nowe Ostrowy z dnia 6 kwietnia 2018 roku w sprawie wprowadzenia instrukcji dotyczącej gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie.

Kontrolujące stwierdziły, że instrukcje wewnętrzne oraz kontrola zarządcza funkcjonująca w jednostce kontrolowanej nie spełniają standardów kontroli

zarządczej opisanych w Komunikacie nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 roku. Zgodnie z ww. dokumentem m.in.:

- zarządzanie ryzykiem ma na celu zwiększenie prawdopodobieństwa osiągnięcia celów i realizacji zadań. Proces zarządzania ryzykiem powinien być dokumentowany (pkt II. B – cele i zarządzanie ryzykiem),
- nie rzadziej niż raz w roku należy dokonać identyfikacji ryzyka w odniesieniu do celów i zadań. W przypadku działu administracji rządowej lub jednostki samorządu terytorialnego należy uwzględnić, że cele i zadania są realizowane także przez jednostki podległe lub nadzorowane (pkt II. B – cele i zarządzanie ryzykiem),
- zaleca się przeprowadzenie co najmniej raz w roku samooceny systemu kontroli zarządczej przez osoby zarządzające i pracowników jednostki. Samoocena powinna być ujęta w ramy procesu odrębnego od bieżącej działalności i udokumentowana (pkt II. E – monitorowanie i ocena),
- źródłem uzyskania zapewnienia o stanie kontroli zarządczej przez kierownika jednostki powinny być w szczególności wyniki: monitorowania, samooceny oraz przeprowadzonych audytów i kontroli. Zaleca się coroczne potwierdzenie uzyskania powyższego zapewnienia w formie oświadczenia o stanie kontroli zarządczej za poprzedni rok (pkt II. E – monitorowanie i ocena).

Nie została udokumentowana realizacja standardów kontroli zarządczej w ww. zakresie.

5. KONTROLE ZEWNĘTRZNE

Kontrole przeprowadzone przez RIO

Ostatnia kompleksowa kontrola gospodarki finansowej i zamówień publicznych przeprowadzona została w okresie od dnia 7 lipca do dnia 4 września 2015 roku przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi.

Kontrole przeprowadzone w zakresie gospodarki finansowej przez inne podmioty - lata 2017- I pół. 2019

Lp.	Instytucja przeprowadzająca kontrole	Tematyka kontroli	Czas trwania czynności kontrolnych
ROK 2017			
1	Urząd Marszałkowski w Łodzi	Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej z przykanalikami w miejscowości Ostrowy-Cukrownia – etap III	20 – 21. 04. 2017 r.
2	Państwowa Inspekcja Pracy Oddz w Kutnie	Wybrane zagadnienia z zakresu prawa pracy i bhp.	24.05.2017 r.
3	Urząd Marszałkowski w Łodzi	Przebudowa byłego budynku Urzędu Gminy na Biblioteczne Centrum Kultury i Edukacji	15.09.2017 r.
ROK 2018			
4	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki	Kontrola wniosku o dofinansowanie termomodernizacji budynku Ośrodka	20.06.2018

	Wodnej w Łodzi	Zdrowia w Wołodrzy	
5	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi	Kontrola umowy nr 92/OA/P/2019 dotyczy dofinansowanie termomodernizacji budynku Ośrodka Zdrowia w Wołodrzy	12.09.2018
6	Wojewoda Łódzki	Kontrola z zakresu dowodów osobistych	26.09.2018
7	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi delegatura w Skierniewicach	Kontrola gospodarki wodno-ściekowej	19.10.2018
I PÓŁ. ROKU 2019			
8	Urząd Marszałkowski w Łodzi	Kontrola ex-post operacji pn. „Przebudowa budynku Urzędu Gminy na Biblioteczne Centrum Kultury i Edukacji w ramach PROW 2007 - 2013	22.03.2019

6. BANK WYKONUJĄCY OBSŁUGĘ BANKOWĄ JEDNOSTKI

Wybór banku

Umowa o prowadzenie rachunków bankowych Gminy Nowe Ostrowy została zawarta w dniu 8 grudnia 2016 roku z Bankiem Spółdzielczym w Krośniewicach Oddział Ostrowy. Ze strony Gminy umowę podpisał Wójt Gminy Zdzisław Kostrzewa z kontrasygnatą Skarbnika Gminy Małgorzaty Sołtysińskiej. Zgodnie z § 11 umowa została zawarta na czas określony od dnia 1 stycznia 2017 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku.

Rachunki bankowe

2017 rok

Lp.	Nazwa rachunku bankowego przykładowe	Konto księgowo	Stan na 31.12.2017r.
Rachunki bankowe prowadzone dla organu			
1	Rachunek budżetu	133-1	52.441,21 zł
2	Rachunek budżetu – lokata	133-2	311.000,00 zł
Rachunki bankowe prowadzone dla jednostki			
1.	Rachunek bieżący jednostki (dochody i wydatki)	130-1	0,00 zł
2.	Rachunek - zajęcia wyrówn. specjalistyczne	130-2	0,00 zł
3.	Fundusz socjalny UG	135-1	212,81 zł
4.	Wadia	139-1	4.470,28 zł

2018 rok

Lp.	Nazwa rachunku bankowego	Konto księgowo	Stan na 31.12.2018r.
Rachunki bankowe prowadzone dla organu			
1.	Rachunek budżetu	133-1	52.367,05 zł

2.	Rachunek budżetu – lokata	133-2	468.500,00 zł
3.	Rachunek – FOTOWOLTAIKA	133-3	206.683,98 zł
4.	Rachunek – VAT	133-4	1,62 zł
5.	Rachunek – dochody	133-5	0,00 zł
Rachunki bankowe prowadzone dla jednostki			
1.	Rachunek bieżący jednostki (dochody i wydatki)	130-1	0,00 zł
2.	Fundusz socjalny UG	135-1	53,81 zł
3.	Wadia	139-1	48.703,48 zł
4.	Rachunek - Fundusz Pracy	139-2	0,00 zł
5.	Rachunek – OSP	139-4	0,00 zł

7. KREDYTY, POŻYCZKI, OBLIGACJE, PORĘCZENIA, AKCJE I UDZIAŁY

Zaciągnięte kredyty i pożyczki - 2018 rok i I półrocze 2019 roku

2018 rok

W uchwale Rady Gminy Nowe Ostrowy nr XXXVII/292/2017 z dnia 22 grudnia 2017 roku w sprawie uchwalenia budżetu na 2018 rok, w § 9 ustalono limit zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek z przeznaczeniem na:

- pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu w wysokości 850.000,00 zł,
- finansowanie planowanego deficytu budżetu w wysokości 675.000,00 zł,
- spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań w wysokości 855.000,00 zł,
- wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w wysokości 2.300.000,00 zł.

W § 17 Wójt Gminy upoważniony został do zaciągania w 2018 roku kredytów na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu w wysokości 800.000,00 zł oraz lokowania w trakcie realizacji budżetu czasowo wolnych środków budżetowych na rachunkach w innych bankach niż bank prowadzący obsługę budżetu.

W § 7 uchwały ustalono planowany deficyt budżetu w wysokości 1.192.527,00 zł, który miał zostać pokryty przychodami pochodzącymi z zaciągniętych pożyczek i kredytów w wysokości 1.192.527,00 zł.

Niniejsza uchwała została zmieniona przez Radę Gminy Nowe Ostrowy m.in. uchwałą nr XL/314/2018 z dnia 11 kwietnia 2018 roku, w której zwiększono limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek przeznaczonych na finansowanie planowanego deficytu w wysokości 1.880.000,00 zł oraz uchwałą nr XLIV/338/2018 z dnia 30 sierpnia 2019 roku zwiększającą limit w zakresie finansowania planowanego deficytu budżetu na kwotę 2.800.000,00 zł.

2019 rok

Uchwałą nr III/14/2018 z dnia 28 grudnia 2018 roku w sprawie uchwalenia budżetu na 2019 rok Rada Gminy Nowe Ostrowy w § 9 ustaliła limit zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek z przeznaczeniem na:

- pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu w wysokości 900.000,00 zł,
- finansowanie planowanego deficytu budżetu w wysokości 1.950.000,00 zł,
- spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań w wysokości 792.000,00 zł,
- wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w wysokości 2.300.000,00 zł.

W § 17 Wójt Gminy upoważniony został do zaciągania w 2019 roku kredytów na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu w wysokości 750.000,00 zł oraz lokowania w trakcie realizacji budżetu czasowo wolnych środków budżetowych na rachunkach w innych bankach niż bank prowadzący obsługę budżetu.

W § 7 uchwały ustalono planowany deficyt budżetu w wysokości 2.379.777,00 zł, który miał zostać pokryty przychodami pochodzącymi z zaciągniętych pożyczek i kredytów w wysokości 2.379.777,00 zł.

Na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego (art.89 ust.1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych)

W 2018 roku Gmina Nowe Ostrowy zaciągnęła jedną pożyczkę na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu jednostek samorządu terytorialnego w WFOŚiGW w Łodzi oraz jeden kredyt na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu na 2018 rok oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu pożyczek i kredytów.

W dniu 27 lipca 2018 roku Gmina podpisała z WFOŚiGW umowę nr 92/OA/P/2018 na zaciągnięcie pożyczki w wysokości 401.218,00 zł na dofinansowanie zadania „Termomodernizacja budynku Ośrodka Zdrowia w Wołodrzy Gmina Nowe Ostrowy działka nr 47/1”, tj. w wysokości nie wyższej niż 95% wartości kosztu całkowitego zadania. Zakończenie realizacji zadania, rozumiane jako data sporządzenia protokołu odbioru, nastąpiło dnia 4 lipca 2018 roku. Kwota pożyczki miała zostać przekazana do dnia 30 września 2018 roku na rachunek Beneficjenta. W dniu 30 sierpnia 2018 roku został podpisany aneks do umowy pożyczki, w którym uległa zmianie kwota pożyczki z kwoty 401.218,00 zł na kwotę 398.061,00 zł.

Rada Gminy Nowe Ostrowy podjęła uchwałę nr XLI/319/2018 z dnia 30 kwietnia 2018 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Nowe Ostrowy na lata 2018-2021 oraz uchwałę nr XLI/321/2018 z dnia 30 kwietnia 2018 roku w sprawie zaciągnięcia pożyczki długoterminowej na finansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy do kwoty 410.000,00 zł, z przeznaczeniem na realizację zadania.

W dniu 22 maja 2018 roku Skład Orzekający RIO w Łodzi podjął uchwałę nr III/118/2018 w sprawie wydania pozytywnej opinii dotyczącej możliwości spłaty pożyczki zaciąganej w wysokości 410.000,00 zł przez Gminę Nowe Ostrowy na realizację ww. zadania.

Zgodnie z wydrukiem z ewidencji księgowej pożyczka w kwocie 398.061,00 zł wpłynęła na konto w dniu 20 września 2018 roku.

W dniu 24 października 2018 roku Gmina Nowe Ostrowy zawarła umowę o kredyt długoterminowy nr 34/2018/O z Bankiem Spółdzielczym w Krośniewicach Oddział w Ostrowach w kwocie 1.500.000,00 zł na okres od dnia 24 października 2018 roku do dnia 28 lutego 2030 roku, który miał zostać przekazany w czterech transzach do dnia 31 grudnia 2018 roku.

W dniu 30 sierpnia 2018 roku Rada Gminy Nowe Ostrowy podjęła uchwałę nr XLIV/342/2018 w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego w kwocie do 1.500.000,00 zł na planowaną realizację zadania „Rozbudowa drogi gminnej nr 102318E

w miejscowościach Grochów, Nowe Grodno, Grodno w Gminie Nowe Ostrowy” oraz na pokrycie częściowo spłaty zobowiązań już zaciągniętych. W dniu 30 sierpnia 2018 roku Rada Gminy podjęła uchwałę nr XLIV/339/2018 w sprawie zmiany WPF na lata 2018-2021.

W dniu 19 września 2018 roku Skład Orzekający RIO w Łodzi podjął uchwałę nr III/200/2018 w sprawie wydania pozytywnej opinii dotyczącej możliwości spłaty kredytu z uwagą zawartą w uzasadnieniu, zgodnie z prośbą Gminy Nowe Ostrowy z dnia 30 sierpnia 2018 roku o wydanie ww. opinii. Jak zauważono na pokrycie deficytu planowana kwota kredytu to 724.503,00 zł oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych pożyczek i kredytów to kwota 775.497,00 zł. Ponadto w cytowanej powyżej uchwale Skład Orzekający wskazał, że w dalszych latach objętych prognozą kwoty długu, zapas pomiędzy wskaźnikiem planowanych spłat zobowiązań a wskaźnikiem dopuszczalnej spłaty zobowiązań jest niewielki i wynosi od około 0,60% do około 1,70%. Mając powyższe na uwadze zaznaczono, że przyjęte w WPF założenia finansowe w odniesieniu do lat 2020-2022 będą wymagały od jednostki (w 2018 roku i latach następnych) konsekwentnych działań w celu realizacji planowanego poziomu dochodów bieżących i majątkowych, dyscypliny w ponoszeniu wydatków ustalonego ich poziomu, bieżącego monitorowania realizacji budżetu jednostki, jego wpływu na WPF (w tym wskaźniki finansowe), w celu zachowania ograniczeń wynikających z art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Zgodnie z wydrukiem z ewidencji księgowej konta 134 kredyt został przekazany w czterech transzach: I transza 200.000,00 zł w dniu 5 listopada 2018 roku, II transza 100.000 zł w dniu 3 grudnia 2018 roku, III transza 1.000.000,00 zł w dniu 21 grudnia 2018 roku i IV transza 200.000,00 zł w dniu 28 grudnia 2018 roku.

Z powyższej analizy wynika, że kontrolowana jednostka nie przekroczyła limitu zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek przeznaczonych na finansowanie planowanego deficytu oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

W Urzędzie Gminy w Nowych Ostrowach pomimo, że wystawiane były weksle własne in blanco, nie była prowadzona ich ewidencja pozabilansowa, co nie zapewniało kontroli w tym zakresie. Należy zauważyć, że ewidencja ta nie ma charakteru księgowego i służy ochronie zasobów oraz ustaleniu, ile weksli jednostka wystawiła, czy zostały one terminowo (po wygaśnięciu zobowiązań Gminy z tytułu stosunku podstawowego, tj. np. kredytu) odebrane przez wystawiających lub anulowane, aby została wyłączona możliwość dalszego obrotu wekslem. Zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej, efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków wójta stosownie do art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, a jej celem jest m.in. ochrona zasobów (art. 68 ust. 2 pkt 4 ustawy o finansach publicznych).

Na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów (art.89 ust.1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych)

W 2018 roku Gmina Nowe Ostrowy zaciągnęła kredyt na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań, opisany powyżej. W I półroczu 2019 roku Gmina nie zaciągała kredytów i pożyczek na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego (art.89 ust.1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych)

W 2018 i I półroczu 2019 roku Gmina Nowe Ostrowy zaciągała kredyty w rachunku bieżącym na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jst.

W dniu 6 sierpnia 2018 roku została zawarta umowa o kredyt w rachunku bieżącym nr 30/2018/O pomiędzy Gminą Nowe Ostrowy a Bankiem Spółdzielczym w Krośniewicach Oddział w Ostrowach w sprawie udzielenie kredytu do kwoty 500.000,00 zł w okresie od dnia 6 sierpnia 2018 roku do dnia 21 grudnia 2018 roku. Kredyt został spłacony we wrześniu 2018 roku – przedłożono wydruki z konta 133-1 z dnia 10 września 2018 roku, gdzie występowało saldo Ma na kwotę 39.278,90 zł oraz z dnia 11 września 2018 roku z saldem po stronie Wn 59.844,94 zł.

W dniu 28 stycznia 2019 roku Gmina Nowe Ostrowy zawarła umowę o kredyt w rachunku bieżącym nr 2/2019/O z Bankiem Spółdzielczym w Krośniewicach Oddział w Ostrowach do kwoty 400.000,00 zł na okres od dnia 28 stycznia 2019 roku do dnia 23 grudnia 2019 roku. Do czasu zakończenia kontroli kredyt nie został spłacony.

Na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (art.89 ust.1 pkt 4 ustawy o finansach publicznych).

W latach 2018 i I półroczu 2019 roku Gmina Nowe Ostrowy nie zaciągała kredytów i pożyczek za wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Gmina Nowe Ostrowy nie zaciągała pożyczek w państwowych funduszach celowych na finansowanie wydatków na inwestycje lub zakupy inwestycyjne ujęte w ramach przedsięwzięć przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej, o ile ustawa tworząca fundusz tak stanowi.

Udzielone gwarancje i poręczenia – 2012 – I pół. 2019 roku

Gmina Nowe Ostrowy w latach 2012-2018 nie udzielała gwarancji i poręczeń. Natomiast w I półroczu 2019 roku kontrolowana Gmina udzieliła poręczenia na rzecz Stowarzyszenia Na Rzecz Rozwoju Gminy Nowe Ostrowy.

W dniu 30 maja 2019 roku Rada Gminy Nowe Ostrowy podjęła uchwałę nr VIII/54/19 w sprawie określenia maksymalnej wysokości poręczeń udzielanych przez Wójta Gminy w roku budżetowym 2019 w kwocie 150.000,00 zł. Spłata zobowiązań wynikających z udzielonych poręczeń nastąpić miała z dochodów własnych Gminy pochodzących z udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych.

Uchwałę nr IX/58/19 z dnia 25 czerwca 2019 roku Rada Gminy dokonała zmian w budżecie gminy na 2019 rok i po stronie wydatków w dziale 757 rozdz. 75704 wprowadziła kwotę 138.000,00 zł. W tym samym dniu w uchwale nr IX/59/19 dokonała zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Nowe Ostrowy na lata 2019-2022.

W dniu 5 czerwca 2019 roku Stowarzyszenia Na Rzecz Rozwoju Gminy Nowe Ostrowy złożyło do Wójta Gminy prośbę o poręczenie kredytu do wysokości 134.320,00 zł z uwagi na realizację dwóch przedsięwzięć dla społeczności lokalnej: „Zagospodarowanie terenu na cele rekreacyjno-kulturalne działki nr ewid. 223 i 224 obręb 0011 Ostrowy w jednostce ewidencyjnej Nowe Ostrowy” oraz „Zagospodarowanie terenu na cele rekreacyjno-wypoczynkowe działki nr ewid. 31/3 obręb Nowe Ostrowy Gminy Nowe Ostrowy”. Jak wyjaśniono ww. zadania są współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach działania: „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” Program rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, z uwagi na podpisane umowy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Łódzkiego. Na konto Stowarzyszenia wpłynęły dotychczas kwoty dotyczące finansowania wyprzedzającego obydwu zadań, a pozostałe środki wpłyną po zaakceptowaniu wniosków płatniczych, co nastąpi w miesiącu wrześniu br., zaś Stowarzyszenie jest zmuszone do zaciągnięcia kredytu na opłacenie faktur wykonawców ww. zadań.

W dniu 6 czerwca 2019 roku Wójt Gminy wyraził zgodę na poręczenie kredytu.

W dniu 14 czerwca 2019 roku Wójt Gminy wydał zarządzenie nr 44/2019 w sprawie udzielenia poręczenia spłaty kredytu unijnego wraz z należnymi kosztami udzielonego dla Stowarzyszenia Na Rzecz Rozwoju Gminy Nowe Ostrowy przez Bank Spółdzielczy w Krośniewicach do kwoty 138.000,00 zł spłaty kredytu wraz z należnymi kosztami (prowizja, odsetki). Zgodnie z § 1 ust. 2 zarządzenia poręczenie zostało udzielone na okres od dnia 14 czerwca 2019 roku do dnia 30 listopada 2019 roku.

Zabezpieczeniem spłaty kredytu była deklaracja wystawcy weksla in blanco i poręczyciela z dnia 14 czerwca 2019 roku podpisana przez ww. Stowarzyszenie oraz poręczyciela – Wójta Gminy Zdzisława Kostrzewę, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy Małgorzaty Sołtysińskiej, zgodnie z którą poręczenie stanowiło zabezpieczenie spłaty kredytu udzielonego na mocy umowy kredytowej nr 18/2019/O z dnia 14 czerwca 2019 roku w wysokości 134.320,00 zł na warunkach i terminach płatności określonych w cytowanej wyżej umowie. Zgodnie z zapisem deklaracji „W załączeniu składamy do dyspozycji Banku weksel in blanco, który Bank ma prawo wypełnić w każdym czasie, na sumę odpowiadającą kwocie wykorzystanego przez Stowarzyszenie kredytu wraz z odsetkami, prowizją i kosztami w przypadku niedotrzymania umownego terminu spłaty kredytu oraz wszystkich tych przypadków, gdy Bankowi służy prawo ściągnięcia wierzytelności przed nadejściem terminu płatności. Bank ma prawo opatrzyć ten weksel datą płatności według swego uznania, zawiadamiając Stowarzyszenie listem poleconym. List ten powinien być wysłany najpóźniej na 7 dni przed terminem płatności.” Ponadto w treści dokumentu znajdował się zapis, iż poręczyciel wyraził zgodę na treść deklaracji i na warunkach w niej określonych poręczył wekslowo za zobowiązanie wskazane w podpisanym przez niego wekslu.

Załączono harmonogram spłaty kredytu z terminem płatności dnia 30 listopada 2019 roku kwoty 134.320,00 zł oraz odsetki w kwocie łącznej 2.935,47 zł z terminem ich płatności w dniach:

- 30.06.2019 roku – kwota odsetek 295,28 zł,
- 31 lipca 2019 roku – kwota odsetek 538,46 zł,
- 31 sierpnia 2019 roku – kwota odsetek 538,46 zł,
- 30 września 2019 roku – kwota odsetek 521,09 zł,
- 31 października 2019 roku – kwota odsetek 538,46 zł,
- 30 listopada 2019 roku – kwota odsetek 503,72 zł.

Poręczenie w kwocie 138.000,00 zł zostało ujęte w ewidencji księgowej konta 291 strona Ma w dniu 14 czerwca 2019 roku oraz wykazano je w sprawozdaniu Rb-Z za półrocze 2019 roku w pozycji B, rubryka 2 – kwota zadłużenia i rubryka 8 – pozostałe podmioty.

W dniu 23 października 2019 roku Stowarzyszenie przesłało do Wójta Gminy pismo informujące o spłacie kredytu w wysokości 134.320,00 zł z dniem 21 października 2019 roku. Do ww. pisma załączono kopię anulowanego weksla.

W dniu 30 października 2019 roku Rada Gminy podjęła uchwałę nr XIII/76/19 w sprawie dokonania zmiany budżetu gminy na 2019 rok, w której w dziale 757 „Obsługa długu publicznego” § 75704 zdjęto kwotę 138.000,00 zł tytułem rozliczenia poręczenia udzielonego przez Gminę Nowe Ostrowy. Stosowną zmianę wprowadzono także w WPF-ie na lata 2019-2022 zgodnie z uchwałą Rady Gminy nr XIII/77/19 z dnia 30 października 2019 roku.

Akta kontroli nr A-1 [od str. 1 do str. 6]: Kserokopia wybranej dokumentacji w zakresie udzielonego przez Gminę Nowe Ostrowy poręczenia.

Wyemitowane papiery wartościowe

Gmina Nowe Ostrowy w okresie objętym kontrolą nie emitowała papierów wartościowych.

Posiadane akcje i udziały w spółkach prawa handlowego. Wnoszenie i wycena aportów rzeczowych

Gmina Nowe Ostrowy nie posiadała akcji i udziałów w spółkach prawa handlowego.

Stan zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego – 2018/I półrocze 2019 roku

Według stanu na dzień 30 czerwca 2018 roku odnotowano na koncie 134 „Kredyty bankowe” po stronie Ma saldo w wysokości 1.793.393,00 zł, zaś na koniec 2018 roku saldo strona Ma 2.672.172,00 zł. Na koniec I półrocza 2019 roku na ww. koncie występowało saldo Ma w wysokości 2.407.172,00 zł.

Według stanu na dzień 30 czerwca 2018 roku odnotowano na koncie 260 „Zobowiązania finansowe” po stronie Ma saldo w wysokości 134.842,00 zł, zaś na koniec 2018 roku saldo strona Ma 511.182,00 zł. Na koniec I półrocza 2019 roku na ww. koncie występowało saldo Ma w wysokości również 511.182,00 zł.

Salda Ma konta 134 i 260 zgadzały się z danymi wykazanymi w sprawozdaniach Rb-Z za 2018 I półrocze i koniec roku i dotyczyły rubryki 10 zatytułowanej „banki” - wyszczególniona kwota w zakresie kredytów dotyczyła wyłącznie kredytów długoterminowych i rubryki 7 – gr. III (pożyczki z WFOŚiGW). W sprawozdaniu Rb-Z na dzień 30 czerwca 2019 roku wykazano ponadto kredyt krótkoterminowy ujęty w kwocie 407.259,58 zł.

W zamieszczonym poniżej zestawieniu wskazano tytuły dłużne i kwoty zadłużenia na dzień 30 czerwca oraz 31 grudnia 2018 rok, a także 30 czerwca 2019 roku, wynikające z zaciągniętych przez Gminę Nowe Ostrowy kredytów i pożyczek:

ROK 2018

Lp.	Podmiot udzielający kredytu/pożyczki i nr umowy	Data zaciągnięcia zobowiązania	Kwota zaciągniętego zobowiązania	Okres spłaty	Kwota pozostała do spłaty na dzień 30.06.2018	Kwota pozostała do spłaty na dzień 31.12.2018
	Kredyty razem				1.793.393,00	2.672.172,00
1	Bank PKO S.A. Umowa nr 2013/30124031903/110010577 51574	10.12.2013	700.000,00	2014-2019	225.000,00	150.000,00
2	Bank Spółdzielczy w Aleksandrowie Łódzkim umowa nr 1136263/383/2014	12.06.2014	800.000,00	2014-2019	330.000,00	220.000,00
3	Bank Spółdzielczy w Gostyninie umowa nr 184393-30001-105-10	29.09.2014	800.000,00	2015-2020	427.000,00	347.000,00
4	Bank Spółdzielczy w Krośniewicach umowa nr 95/2014/O	19.12.2014	210.000,00	2015-2020	163.393,00	68.331,00
5	Bank Spółdzielczy w Krośniewicach umowa nr 35/2015/O	29.05.2015	400.000,00	2018-2020	360.000,00	216.879,00

PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE NOWE OSTROWY
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

6	Bank Spółdzielczy w Krośniewicach umowa nr 71/2016/O	6.12.2016	550.000,00	2017-2021	288.000,00	169.962,00
7	Bank Spółdzielczy w Krośniewicach nr 34/2018/O	24.10.2018	1.500.000,00	2020-2030	0,00	1.500.000,00
Pożyczki razem					134.842,00	511.182,00
1	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi umowa nr 1008/OW/PD/2014	31.12.2014	267.278,00	2015-2018	21.721,00	0,00
2	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi umowa umorzenia nr U 15040/13684do 30.11.2019	11.12.2013	226.242,00	2014-2016	113.121,00	113.121,00
3	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi umowa nr 92/OA/P/2018	27.07.2018	398.061,00	2020-2025	0,00	398.061,00
Ogółem zadłużenie					1.928.235,00	3.183.354,00

30 CZERWCA 2019 ROK

Lp.	Podmiot udzielający kredytu/pożyczki i nr umowy	Data zaciągnięcia zobowiązania	Kwota zaciągniętego zobowiązania	Okres spłaty	Kwota pozostała do spłaty na dzień 30.06.2018
Kredyty razem					2.407.172,00
1	Bank PKO S.A. Umowa nr 2013/30124031903/110010577 51574	10.12.2013	700.000,00	2014-2019	75.000,00
2	Bank Spółdzielczy w Aleksandrowie Łódzkim umowa nr 1136263/383/2014	12.06.2014	800.000,00	2014-2019	110.000,00
3	Bank Spółdzielczy w Gostyninie umowa nr 184393-30001-105-10	29.09.2014	800.000,00	2015-2020	267.000,00
4	Bank Spółdzielczy w Krośniewicach umowa nr 95/2014/O	19.12.2014	210.000,00	2015-2020	68.331,00
5	Bank Spółdzielczy w Krośniewicach umowa nr 35/2015/O	29.05.2015	400.000,00	2018-2020	216.962,00
6	Bank Spółdzielczy w Krośniewicach umowa nr 71/2016/O	6.12.2016	550.000,00	2017-2021	169.962,00
7	Bank Spółdzielczy w Krośniewicach nr 34/2018/O	24.10.2018	1.500.000,00	2020-2030	1.500.000,00
Pożyczki razem					511.182,00
1	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi umowa umorzenia nr U 15040/13684do 30.11.2019	11.12.2013	226.242,00	2014-2016	113.121,00
Wojewódzki Fundusz Ochrony					

2	Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi umowa nr 92/OA/P/2018	27.07.2018	398.061,00	2020-2025	398.061,00
	Ogółem zadłużenie				1.928.354,00

We wszystkich skontrolowanych sprawozdaniach Rb-Z za wymienione okresy nie wskazano zobowiązań wymagalnych.

W sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków na koniec 2018 roku zostały wykazane odsetki karne w § 456, dział 750, rozdział 75095 w kwocie 4.076,00 zł. Jak wynika z informacji uzyskanej od Skarbnika Gminy Nowe Ostrowy w 2018 roku dokonano zwrotu części środków wraz z odsetkami dotyczącymi projektu realizowanego w latach 2013-2015 „Zapewnienie dostępu do internetu osobom zagrożonym wykluczeniem cyfrowym z terenu Gminy Nowe Ostrowy” w związku z naliczeniem korekty finansowej w wysokości 5% - zgodnie z decyzją CPPC-WP411.47.2017. Gmina odwołała się od decyzji Centrum Projektów Polska Cyfrowa do Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju wnosząc o uchylenie zaskarżonej decyzji i umorzenie postępowania. Ministerstwo podtrzymało ww. decyzję i Gmina Nowe Ostrowy nie czekając na ostateczne rozstrzygnięcie zwróciła środki wraz z odsetkami w nadziei, że po otrzymaniu decyzji na korzyść Gminy uda się odzyskać niesłusznie nakazane do zwrotu środki.

Splata zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek

Szczegółową kontrolą terminowości spłat zobowiązań w okresie objętym kontrolą, tj. w 2018 roku i I półroczu 2019 roku (zaciągniętych w latach poprzednich) objęto raty oraz odsetki od dwóch kredytów:

1. kredytu długoterminowego zaciągniętego w Banku Spółdzielczym w Aleksandrowie Łódzkim w wysokości 800.000,00 zł na podstawie umowy nr 1136263/383/2014 zawartej dnia 12 czerwca 2014 roku;
2. kredytu długoterminowego zaciągniętego w Banku Spółdzielczym w Krośniewicach w wysokości 210.000,00 zł na podstawie umowy nr 95/2014/O zawartej w dniu 19 grudnia 2014 roku.

Dokonano stosownej analizy wyciągów bankowych, ewidencji księgowej oraz zapisów umowy.

W zakresie pierwszego z ww. zobowiązań (kredytu) miesięczna rata w latach 2018/2019 wynosiła 55.000,00 zł, z terminami płatności w 2018 roku: do dnia 30 marca 2018 roku, 29 czerwca 2018 roku, 28 września 2018 rok i 31 grudnia 2018 roku oraz w 2019 roku I pół.: 29 marca 2019 roku i 28 czerwca 2019 roku. Odsetki miały być płacone w różnych kwotach co miesiąc.

2018 rok:

I rata – 55.000,00 zł zapłacona w dniu 28 lutego 2018 roku 10.000,00 zł i w dniu 22 marca 2018 roku 45.000,00 zł;

II rata 55.000,00 zł zapłacona w dniu 30 kwietnia 2018 roku 10.000,00 zł, w dniu 29 maja 2018 roku 15.000,00 zł i w dniu 25 czerwca 2018 roku 30.000,00 zł;

III rata 55.000,00 zł zapłacona w dniu 27 lipca 2018 roku 15.000,00 zł i w dniu 27 września 2018 roku 40.000,00 zł;

IV rata 55.000,00 zł zapłacona w dniu 31 października 2018 roku 15.000,00 zł, w dniu 30 listopada 2018 roku 10.000,00 zł i w dniu 27 grudnia 2018 roku 30.000,00 zł;

2019 rok:

I rata 55.000,00 zł – zapłacono w dniu 28 marca 2019 roku;

II rata 55.000,00 zł – zapłacono w dniu 15 maja 2019 roku 10.000,00 zł i w dniu 27 czerwca 2019 roku;

Rata drugiego z zobowiązań – kredytu wynosiła w 2018 roku 5.112,00 zł z terminem jej zapłaty do dnia 28 lutego 2018 roku, zaś w I półroczu 2019 roku 19.224,00 zł z terminem zapłaty 28 lutego 2019 roku i 30 kwietnia 2019 roku, zaś wysokość odsetek była zmienna. W dniu 29 listopada 2018 roku został zawarty aneks nr 1/2018/O do umowy nr 95/2014/O z dnia 19 grudnia 2014 roku, w którym zmieniono terminy spłaty kredytu, a mianowicie raty za 2019 rok miały zostać uiszczone w dniu 30 listopada 2018 roku w kwocie 95.062,00 zł.

Zapłata rat kredytu w 2018 roku za 2018 i 2019 rok: kwota 5.112,00 zł została zapłacona w dniu 28 lutego 2018 roku, zaś kwota 95.062,00 zł w dniu 30 listopada 2018 roku.

Stwierdzono, że odsetki były płacone w innych wysokościach niż wynikające z harmonogramu spłat rat kredytu i odsetek przedłożonego inspektorom kontroli. Jak poinformowała Skarbnik Gminy różnice wynikały z tego, że bank przed upływem daty zapłaty odsetek przysyłał do Urzędu Gminy informację zawierającą uaktualnioną kwotę odsetek, która następnie była uiszczana.

Sprawdzając terminowość zapłaty rat kredytów wraz z odsetkami stwierdzono, że były one uiszczane w terminach i wysokościach zgodnych z zapisami umowy (lub w przypadku odsetek z dyspozycjami banku).

Ewidencja księgowa w zakresie długu

Ewidencja kredytów była prowadzona na koncie 134 „Kredyty bankowe”. Wpływ kredytu ujmowano na kontach Wn 133 „Rachunek budżetu” i Ma 134 „Kredyty bankowe”. Natomiast spłata raty kredytu była ewidencjonowana – Wn 134 i Ma 133.

Ewidencja pożyczek kredytów była prowadzona na koncie 260 „Zobowiązania finansowe”. Wpływ pożyczki ujmowano na kontach Wn 133 „Rachunek budżetu” i Ma 260 „Zobowiązania finansowe”, a spłata pożyczki – Wn 260 i Ma 133.

Dla każdego kredytu i pożyczki prowadzono osobne konto analityczne, co umożliwiało identyfikację poszczególnych kredytów i pożyczek i ich stosowne rozliczenie.

Stwierdzono, że ewidencja naliczenia i zapłaty odsetek była dokonywana poprzez konto 240 „Pozostałe rozrachunki”, a mianowicie naliczenie odsetek ujmowano na kontach jednostki: Wn 751, Ma 240, a ich kasowe wykonanie: Wn 240, Ma 130.

Udzielone pożyczki

Jak wynika z udzielonych przez Skarbnika Gminy Małgorzatę Sołtysińską informacji, w 2017 roku Gmina Nowe Ostrowy udzieliła pożyczki Stowarzyszeniu na Rzecz Rozwoju Gminy Nowe Ostrowy.

W dniu 26 kwietnia 2017 roku Rada Gminy Nowe Ostrowy uchwałą nr XXIX/248/2017 dokonała zmiany w budżecie Gminy na 2017 roku, dodając w § 17 pkt 3 dotyczący możliwości udzielania pożyczek długoterminowych z budżetu do kwoty 40.000,00 zł. Również zapis par. 7 uchwały budżetowej na 2018 rok otrzymał nowe brzmienie: „Różnica pomiędzy dochodami i wydatkami stanowi planowaną nadwyżkę budżetu w wysokości 448.707,00 zł, która miała zostać przeznaczona na spłatę zobowiązań z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów. Ustalono przychody w kwocie 108.345,00 zł i rozchody 557.052,00 zł. Jednocześnie wprowadzono po stronie rozchodów w § 991 kwotę pożyczki w wysokości 30.000,00 zł. Również w WPF-ie na lata 2017-2020 ujęto ww. kwotę (w pozycji 5.2 – Inne rozchody niezwiązane ze spłatą długu). W objaśnieniach do WPF zapisano, że wprowadzono przychody budżetu – wolne środki z lat

ubiegłych w kwocie 108.345,00 zł oraz wprowadzono po stronie rozchodów środki na udzielenie pożyczki 30.000,00 zł.

Z przedłożonego sprawozdania Rb-NDS za I kwartał 2017 roku wynika, że Gmina Nowe Ostrowy posiadała nadwyżkę budżetową w wysokości 468.813,03 zł (również z Rb-NDS za 2016 rok wykazano nadwyżkę w wysokości 98.069,01 zł).

W dniu 4 maja 2017 roku Wójt Gminy Nowe Ostrowy wydał zarządzenie nr 21/2017 w sprawie zasad udzielania pożyczek organizacjom pozarządowym i podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie działającym na terenie Gminy, na realizację zadań współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej lub innych środków pomocowych. W załączniku nr 1 do zarządzenia ujęto zasady udzielania pożyczek przez Wójta Gminy Nowe Ostrowy, które m.in. wskazywały, że:

- Wójt Gminy udzielając pożyczki zawiera z pożyczkobiorcą umowę, ustalając w szczególności wysokość udzielonej pożyczki, raty i terminy ich spłaty oraz formę zabezpieczenia jej spłaty;

- kwota pożyczki nie mogła być wyższa od wnioskowanej na realizację projektu refundacji ze środków zewnętrznych. W przypadku otrzymania refundacji przed upływem terminu spłaty pożyczki, pożyczkobiorca był zobowiązany spłacić pożyczkę do budżetu Gminy w terminie 7 dni od dnia otrzymania refundacji na rachunek bankowy;

- jeżeli Pożyczkobiorca wykorzysta pożyczkę w całości lub części na cel niezgodny z zawartą umową, kwota pożyczki wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem stawała się natychmiast wymagalna i podlegała zwrotowi wraz z ustawowymi odsetkami. W przypadku opóźnienia w zapłacie raty pożyczki pozostała do zwrotu kwota pożyczki stawała się wymagalna i podlegała zwrotowi w całości wraz z odsetkami;

- do wniosku należało załączyć: aktualny odpis z KRS, aktualny statut wnioskodawcy, kserokopię umowy pozyskania środków na realizację przedsięwzięcia, potwierdzoną za zgodność z oryginałem lub kserokopię wniosku złożonego do Instytucji Zewnętrznej o uzyskanie dotacji lub oświadczenie o zamiarze przystąpienia do projektu realizowanego ze środków Unii Europejskiej lub innych środków pomocowych;

- z możliwości ubiegania się o pożyczkę wykluczono podmioty, na których ciążyły nieuregulowane zobowiązania finansowe wobec budżetu Gminy;

- w celu dokonania oceny wniosków miała być powoływana trzyosobowa komisja w składzie: Skarbnik Gminy – przewodniczący, pracownik Referatu Finansowego – członek oraz pracownik zajmujący się współpracą z organizacjami pozarządowymi – członek. Komisja miała obowiązek sprawdzić zgodność formalną wniosku z zarządzeniem, a także przeanalizować i ocenić wiarygodność finansową Wnioskodawcy, zaopiniować jego działalność na podstawie oceny dotychczasowej współpracy z gminą, dokonać oceny merytorycznej wniosku oraz przedstawić Wójtowi Gminy pisemną opinię zawierającą propozycję w przedmiocie ewentualnego udzielenia lub nieudzielenia pożyczki;

- w trakcie prac komisji wnioskodawca mógł w szczególnie uzasadnionych przypadkach dokonać zmiany i uzupełnić wnioski w niezbędnym zakresie;

- wzór wniosku o przyznanie pożyczki stanowił załącznik nr 1 do cytowanych zasad udzielania pożyczki, zaś wzór umowy – załącznik nr 2.

Zgodnie z § 3 pkt 2 wzoru umowy pożyczkobiorca zobowiązał się do zwrotu pozostałej do spłaty pożyczki w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania przez pożyczkobiorcę refundacji środków na realizację projektu.

W dniu 15 maja 2017 roku do Urzędu Gminy w Nowych Ostrowach wpłynęły dwa wnioski o udzielenie pożyczek złożone przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy

Nowe Ostrowy w zakresie dwóch projektów: „Zagospodarowanie terenu na cele rekreacyjno-kulturalne działki nr ewid. 223 i 224 obręb 0011 Ostrowy w jednostce ewidencyjnej Nowe Ostrowy” oraz „Zagospodarowanie terenu na cele rekreacyjno-wypoczynkowe działki nr 31/3 obr. Nowe Ostrowy”. Jako cel działania podano: dostęp do obiektów rekreacyjno-kulturalnych na terenie sołectwa Ostrowy.

Wartość pierwszego projektu to 131.000,00 zł, zaś drugiego projektu to 90.000,00 zł, termin realizacji 2017-2019.

W części „Źródła finansowania projektu” podano w zakresie pierwszego z wniosków środki z dotacji od Urzędu Marszałkowskiego w wysokości 123.000,00 zł, środki własne 8.000,00 zł, wpłaty uczestników projektu 0,00 zł. Wnioskowana kwota pożyczki 2017 rok – 9.900,00 zł, zaś proponowane terminy jej przekazania i spłaty: do 31 maja 2017 roku – 1.000,00 zł ze spłatą do 30 czerwca 2019 roku i do 30 września 2017 roku – 8.900,00 zł ze spłatą do 30 czerwca 2019 roku.

W zakresie drugiego zadania w „Źródłach finansowania” podano środki z dotacji 88.000,00 zł, środki własne 2.000,00 zł, wpłaty uczestników projektu 0,00 zł. Wnioskowana kwota pożyczki 2017 rok 7.000,00 zł, termin przekazania: do 31 maja 2017 roku - 1.000,00 zł ze spłatą do 30 czerwca 2019 roku i do 30 września 2017 roku - 6.000,00 zł ze spłatą do 30 czerwca 2019 roku.

Do obydwu wniosków załączono: informację z KRS na dzień 19 maja 2017 roku (czyli na dzień złożenia wniosku jej nie było i została ona potem uzupełniona), statut Stowarzyszenia, oświadczenie z dnia 15 maja 2017 roku o zamiarze przystąpienia do projektu, decyzję nr 0080-2017-005766 z dnia 26 maja 2017 roku o wpisaniu Stowarzyszenia do ewidencji producentów z dniem 26 maja 2017 roku, o otrzymaniu numeru identyfikacyjnego 072624160, po rozpatrzeniu podania przyjętego w dniu 23 maja 2017 roku.

W dniu 15 maja 2017 roku Wójt Gminy wystąpił do Stowarzyszenia o dostarczenie oświadczenia, co do zadłużenia jednostki oraz czy obecna sytuacja finansowa umożliwi realizację planowanych inwestycji. W dniu 16 maja 2017 roku złożone zostało oświadczenie, że Stowarzyszenie nie posiada żadnego zadłużenia. Jako potwierdzenie sytuacji finansowej załączono bilans i rachunek zysków i strat za 2016 rok, z których wynika m.in. wynik finansowy za 2015 rok -1.297,00 zł i za 2016 rok – 1.033,69 zł.

W dniu 15 maja 2017 roku Wójt Gminy powołał komisję ds. rozpatrywania wniosków o udzielenie pożyczki w trzyosobowym składzie: Małgorzata Sołtyśńska – Skarbnik Gminy, Karolina Dębicka – podinspektor i Elżbieta Lach – inspektor.

W dniu 16 maja 2017 roku sporządzony został protokół nr 1 z prac komisji, która dokonała oceny wniosków i ustaliła, że:

- z uwagi na fakt, że wnioski wpłynęły od jednej organizacji pozarządowej, rozpatrzono je na jednym posiedzeniu,
- złożone wnioski spełniały wymogi formalne z powołanymi wymogami zarządzenia,
- Stowarzyszenie utrzymuje się ze składek członkowskich i wpłat od sponsorów,
- komisja po zaciągnięciu opinii innych pracowników współpracujących ze stowarzyszeniem uznała, że organizacja działa w sposób uczciwy i dla społeczności lokalnej,
- wnioski sprawdzono pod względem merytorycznym - uwag nie stwierdzono.

W dniu 16 maja 2017 roku Komisja wydała pozytywną opinię w sprawie złożonych wniosków, która została przekazana do Wójta Gminy.

Należy zwrócić uwagę, że w dniu 16 maja 2017 roku Komisja potwierdziła spełnienie wszystkich wymogów formalnych, zaś załączony w dokumentacji wyciąg z KRS został wygenerowany z datą kilka dni późniejszą.

W dniu 17 maja 2017 roku Wójt Gminy postanowił udzielić z budżetu Gminy Nowe Ostrowy w 2017 roku dwie pożyczki w łącznej wysokości 16.900,00 zł, tj. w wysokości 7.000,00 zł na zadanie „Zagospodarowanie terenu na cele rekreacyjno-wypoczynkowe działki nr 31/3 obręb Nowe Ostrowy” i 9.900,00 zł na zadanie „Zagospodarowanie terenu na cele rekreacyjno-kulturalne działki nr 223 i 224 obręb 011 Ostrowy”.

W tym samym dniu zostały zawarte umowy pożyczki:

- nr 1/2017 pomiędzy Gminą Nowe Ostrowy a Stowarzyszeniem na Rzecz Rozwoju Gminy Nowe Ostrowy w sprawie udzielenia pożyczki w kwocie 9.900,00 zł, która miała zostać przekazana w następujących transzach: do 31 maja 2017 roku – 1.000,00 zł i do 30 września 2017 roku – 8.900,00 zł,
- nr 2/2017 w sprawie udzielenia pożyczki w kwocie 7.000,00 zł, która miała zostać przekazana w następujących transzach: do 31 maja 2017 roku – 1.000,00 zł i do 30 września 2017 roku – 6.000,00 zł.

Przekazanie pożyczek lub ich części miało nastąpić po przedłożeniu przez Stowarzyszenie uwierzytelnionej kserokopii pierwszej faktury/rachunku wystawionej przez wykonawcę w ramach realizacji projektu w ciągu 7 dni od dnia przedłożenia kserokopii faktury/rachunku. Zwrot pożyczek miał nastąpić najpóźniej do dnia 30 czerwca 2019 roku. Pożyczkobiorca był zobowiązany do zwrotu pozostałej do spłaty pożyczki w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania refundacji środków na realizację projektu. W przypadku opóźnienia w zapłacie którejkolwiek raty pożyczki, pozostała do zwrotu kwota pożyczki stawała się wymagalna i podlegała zwrotowi w całości wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia upływu terminu płatności do dnia zwrotu. Stowarzyszenie zobowiązane zostało do bieżącego informowania Gminy o postępach w realizacji projektu. Zabezpieczeniem pożyczki był weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową.

W dniu 17 maja 2017 roku do Urzędu Gminy wpłynęły dwie faktury wystawione przez BP Service Center z Kutna: nr 38/17 z dnia 16 maja 2017 roku na kwotę 738,00 zł brutto za sporządzenie mapy do celów projektowych dla działki nr 223 i nr 35/17 z dnia 9 maja 2017 roku na kwotę 738,00 zł brutto za porządzenie mapy do celów projektowych dla działki nr 31/3. Ponadto w dniu 28 sierpnia 2017 roku do UG wpłynęły dwie faktury wystawione przez Dyрекcję Inwestycji w Kutnie sp. z o.o. za opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla zadania o numerach: 117/P/2017 z dnia 24 sierpnia 2017 roku na kwotę 8.979,00 zł brutto „Zagospodarowanie terenu na cele rekreacyjno-kulturalne na działce nr 223 i 224” oraz 118/P/2017 z dnia 24 sierpnia 2017 roku na kwotę 6.027,00 zł brutto „Zagospodarowanie terenu na cele rekreacyjno-wypoczynkowe na działce nr 31/3” zgodnie z zawartą umową z dnia 7 lipca 2017 roku.

Pożyczka została przekazana w następujących transzach po 1.000,00 zł w dniu 18 maja 2017 roku i w dniu 1 września w kwocie 8.900,00 zł i 6.000,00 zł.

W dniu 6 listopada 2017 roku do Urzędu Gminy wpłynęło pismo od Stowarzyszenia informujące, że przewidywany okres realizacji i rozliczenia zadań nastąpi w 2018 roku.

W dniu 16 kwietnia 2018 roku do Urzędu Gminy wpłynęły poprawione i uzupełnione wnioski o przyznanie pomocy na ww. zadania złożone do Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi w dniu 10 kwietnia 2018 roku. Do złożonych wniosków Stowarzyszenie załączyło wyjaśnienie, iż wnioskiem aplikacyjnym nie objęto wszystkich prac budowlanych zgodnie z założeniami dokumentacji technicznej, które to wykonane zostaną później. Jak wyjaśniono ograniczenie to miało nie mieć wpływu na oddanie obiektu do użytkowania, jego funkcjonowanie oraz spełnienie przez wnioskodawcę zakładanego celu operacji.

Wysokość kosztów kwalifikowanych dokumentacji projektowo-kosztorysowej wyliczono proporcjonalnie do planowanego zakresu rzeczowego objętego wnioskiem o dofinansowanie w stosunku do całego zakresu rzeczowego zadania. Przyjęto następującą metodologię:

- projekt „Zagospodarowanie terenu na cele rekreacyjno-kulturalne działki nr 223 i 224 obręb 011 Ostrowy” wartość kosztorysowa pierwszego etapu z podatkiem VAT to kwota 118.702,33 zł, wartość całego zakresu rzeczowego wg. kosztorysu inwestorskiego z podatkiem VAT to kwota 590.956,91 = 20,09%. Zatem koszty kwalifikowane dokumentacji dla etapu I stanowią 20,09% całkowitych kosztów poniesionych na wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej przedmiotowego zadania. W zestawieniu rzeczowo-finansowym zadania koszty nadzoru inwestorskiego zostały podane jedynie dla zakresu rzeczowego objętego wnioskiem, tj. I etapu.

- projekt „Zagospodarowanie terenu na cele rekreacyjno-wypoczynkowe działki nr 31/3 obręb Nowe Ostrowy” wartość kosztorysowa pierwszego etapu z podatkiem VAT to kwota 82.327,54 zł, wartość całego zakresu rzeczowego wg. kosztorysu inwestorskiego z podatkiem VAT to kwota 116.275,69 zł = 70,80%. Zatem koszty kwalifikowane dokumentacji dla etapu I stanowią 70,80% całkowitych kosztów poniesionych na wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej przedmiotowego zadania. W zestawieniu rzeczowo-finansowym zadania koszty nadzoru inwestorskiego zostały podane jedynie dla zakresu rzeczowego objętego wnioskiem, tj. I etapu.

W dniu 12 czerwca 2018 roku zostały zawarte umowy o przyznaniu pomocy pomiędzy Województwem łódzkim a Stowarzyszeniem na Rzecz Rozwoju Gminy Nowe Ostrowy o numerach:

- nr 00434-6935-Um0510710/18 w wysokości 122.856,00 zł, jednak nie wyższej niż 100% poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji w zakresie zadania „Zagospodarowanie terenu na cele rekreacyjno-kulturalne na działce nr 223 i 224”. Stowarzyszeniu miały zostać wypłacone środki finansowe tytułem wyprzedzającego finansowania na realizację inwestycji w wysokości 44.682,73 zł.

- nr 00433-6935-UM0510709/18 dla zadania „Zagospodarowanie terenu na cele rekreacyjno-wypoczynkowe działki nr 31/3 obręb Nowe Ostrowy” w wysokości 88.244,00 zł, jednak nie wyższej niż 100% poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji w zakresie ww. zadania. Stowarzyszeniu miały zostać wypłacone środki finansowe tytułem wyprzedzającego finansowania na realizację inwestycji w wysokości 32.094,35 zł.

W dniu 29 października 2018 roku do Urzędu Gminy wpłynęło pismo od Stowarzyszenia, informujące o wystąpieniu do Województwa łódzkiego o aneksowanie podpisanych umów, z uwagi na przesunięcie okresu realizacji zadań na 2019 rok z powodu nie wyłonienia wykonawców (w dniu 23 sierpnia 2018 roku – brak ofert i w dniu 10 września 2018 roku jedna oferta zawierająca zbyt wysoką cenę).

Następnie w dniu 19 listopada 2018 roku Stowarzyszenie wystąpiło do Wójta Gminy o wyrażenie zgody na objęcie wydatkowaniem z udzielonej przez Gminę pożyczki na obydwie zadania również kosztów uznanych przez Urząd Marszałkowski w Łodzi za niekwalifikowane. Jak wyjaśniono Stowarzyszenie poniosło koszty związane z wykonaniem dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla obu projektów, które to zakładały kompleksowy zakres zagospodarowania terenów. Z uwagi jednak na wysokość kosztów wynikających z kosztorysów inwestorskich wnioskami aplikacyjnymi objęto jedynie części zakresu rzeczowego projektów. Natomiast wysokość kosztów kwalifikowanych dokumentacji projektowo-kosztorysowej we wnioskach aplikacyjnych po uwagach Urzędu Marszałkowego w Łodzi, wyliczona została proporcjonalnie do planowanych zakresów rzeczowych objętych wnioskami o dofinansowanie w stosunku do całkowitych zakresów rzeczowych. Różnica w tych kosztach stanowiła wydatek niekwalifikowany, na który Stowarzyszenie nie otrzymało dofinansowania. Jak

wyjaśniono w ww. piśmie Stowarzyszenie nie posiadało aktualnie środków własnych, które wystarczyłyby na pokrycie kosztów niekwalifikowanych.

Ze względu na powyższe Wójt Gminy poprosił Stowarzyszenie o wyjaśnienie z jakich środków planowany jest zwrot udzielonych pożyczek na wkład własny. W dniu 23 listopada 2018 roku Stowarzyszenie wyjaśniło, że zamierza wystąpić do firmy Barter Coal sp. z o.o., która prowadzi działalność na terenie Gminy z prośbą o wsparcie kwotą 9.000,00 zł na pokrycie kosztów niekwalifikowanych. W dokumentacji znajdowało się pismo skierowane do firmy Bartel Coal z dnia 4 grudnia 2018 roku, zawierające prośbę o dofinansowanie.

Stwierdzono, że Wójt Gminy Zdzisław Kostrzewa zmienił zasady udzielania pożyczek, dostosowując je do potrzeb pożyczkobiorcy, tj. Stowarzyszenia. Pierwotnie w zarządzeniu nr 21.2017 z dnia 4 maja 2017 roku w sprawie zasad udzielania pożyczek wskazano, że w przypadku otrzymania refundacji przed upływem terminu spłaty pożyczki, pożyczkobiorca był zobowiązany spłacić pożyczkę do budżetu Gminy w terminie 7 dni od dnia otrzymania refundacji na rachunek bankowy. Również we wzorze umowy pożyczki w § 3 pkt 2 zapisano, że pożyczkobiorca został zobowiązany się do zwrotu pozostałej do spłaty pożyczki w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania przez pożyczkobiorcę refundacji środków na realizację projektu. Następnie zarządzeniem nr 67/2018 z dnia 30 listopada 2018 roku Wójt Gminy wprowadził nowe zapisy, dotyczące możliwości udzielenia pożyczki na wkład własny. Ponadto we wzorze umowy pożyczki zmieniono termin jej zwrotu. Zmiana zasad udzielania pożyczek była spowodowana brakiem wystarczających środków własnych Stowarzyszenia na realizację zadania. Opisane działanie Gminy budzi wątpliwości kontrolujących co do należytego zabezpieczenia interesów pożyczkodawcy, tj. Gminy w zakresie późniejszej możliwości spłaty pożyczki przez Stowarzyszenie, które realizowało dwa zadania, nie posiadając własnych środków. Powyższe należy ściśle powiązać z faktem udzielenia przez Gminę Stowarzyszeniu poręczenia kredytu, przy jednoczesnym niespełnieniu przez Gminę Nowe Ostrowy wskaźnika zadłużenia o którym mowa w art. 243 ustawy o finansach (wskaźnik planowanej łącznej spłaty zobowiązań do dochodów przekroczył dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań). Sam fakt udzielenie poręczenia kredytu oraz udzielenia pożyczek na wkład własny, ze względu na brak środków finansowych jest o tyle bezpieczny, o ile Stowarzyszenie wywiązałoby się ze spłaty zobowiązań. Natomiast w sytuacji nieotrzymania refundacji środków z Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi i braku spłaty kredytu oraz pożyczek, Gmina Nowe Ostrowy przejęłaby zobowiązania za Stowarzyszenie.

Gmina Nowe Ostrowy w dniu 3 grudnia 2018 roku zawarła ze Stowarzyszeniem aneksy do umów pożyczek, w wyniku których § 1 ust. 1 otrzymał nowe brzmienie: „Pożyczkodawca udziela pożyczkobiorcy pożyczki pieniężnej w kwocie 9.900,00 zł (w zakresie pierwszego zadania) na dofinansowanie projektu w kwocie 2.724,88 zł i wkład własny w kwocie 7.175,12 zł do ww. projektu, zaś w zakresie drugiego zadania w kwocie 7.000,00 zł na dofinansowanie projektu w kwocie 5.240,12 zł i wkład własny w kwocie 1.759,88 zł do ww. projektu” . Ponadto zmianie uległa treść § 3 ust. 2: „Pożyczkobiorca zobowiązuje się do zwrotu pozostałej do spłaty pożyczki w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania przez pożyczkobiorcę refundacji środków na realizację projektu. W przypadku pożyczki na wkład własny, nie dłużej niż do momentu całkowitego rozliczenia i zatwierdzenia projektu.”

W dniu 31 grudnia 2018 roku zostały podpisane aneksy do umów z dnia 12 czerwca 2018 roku zawartych pomiędzy Województwem Łódzkim a Stowarzyszeniem, dotyczące złożenia do Urzędu Marszałkowskiego wniosku o płatność wraz z wymaganymi dokumentami niezbędnymi do wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy - po

zakończeniu realizacji całości operacji w terminie od dnia 1 czerwca 2019 roku do dnia 30 czerwca 2019 roku – jednak nie później niż w terminie 2 lat od dnia zawarcia umowy i nie później niż w dniu 31 grudnia 2022 roku.

W dniu 5 czerwca 2019 roku Stowarzyszenie złożyło informację, iż na konto Stowarzyszenia wpłynęły dotychczas kwoty dotyczące wyprzedzającego dofinansowania obydwu operacji, a pozostałe środki wpłyną po zaakceptowaniu wniosków płatniczych na ww. operacje, co miało nastąpić prawdopodobnie we wrześniu 2019 roku. Stowarzyszenie zostało zmuszone do zaciągnięcia kredytu na opłacenie faktur, dotyczących realizacji zadań. W związku z zaistniałą sytuacją zwrócono się z prośbą o udzielenie poręczenia przez Gminę Nowe Ostrowy kredytu w wysokości 134.320,00 zł. W dniu 6 czerwca 2019 roku Wójt Gminy wyraził zgodę na udzielenie poręczenia (zagadnienie udzielenia poręczenia zostało opisane we wcześniejszej części protokołu).

Pożyczki zostały zwrócone przez Stowarzyszenie na rachunek Gminy Nowe Ostrowy w dniu 23 października 2019 roku - kwota 9.900,00 zł i w dniu 29 października 2019 roku - kwota 7.000,00 zł.

Akta kontroli nr 2 [od str. 7 do str. 33]: Kserokopia wybranej dokumentacji w zakresie udzielonej przez Gminę pożyczki.

III. EWIDENCJA KSIĘGOWA. SPRAWOZDAWCZOŚĆ.

1. OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI. ZABEZPIECZENIE DANYCH PRZETWARZANYCH W SYSTEMACH INFORMATYCZNYCH.

W okresie objętym kontrolą obowiązywało zarządzenie Wójta Gminy Nowe Ostrowy z dnia 30 czerwca 2016 roku w sprawie wprowadzenia instrukcji regulujących gospodarkę finansową gminy, zmienione zarządzeniem Wójta Gminy nr 38/2017 z dnia 19 września 2017 roku. Obecnie obowiązuje nowe zarządzenie nr 24a/2018 z dnia 30 kwietnia 2018 roku w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Urzędu Gminy w Nowych Ostrowach.

Załącznikiem nr 1 do zarządzenia nr 24a/2018 była Instrukcja obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych, załącznikiem nr 2 – Instrukcja ewidencji i kontroli druków ścisłego zachowania, załącznikiem nr 3 – Instrukcja gospodarki kasowej.

Ponadto w dniu 30 marca 2018 roku Wójt Gminy Nowe Ostrowy wydał zarządzenie nr 15/2018 roku ustalające w załączniku nr 2 plan kont dla budżetu gminy i plan kont dla urzędu gminy, w załączniku nr 3 wykaz i opis systemu przetwarzania danych i załączniku nr 4 system ochrony danych i zbiorów. Niniejsze zarządzenie zostało zmienione następującymi zarządzeniami: nr 6/2019 z dnia 3 stycznia 2019 roku, nr 36/2019 z dnia 30 kwietnia 2019 roku i nr 45/2019 z dnia 14 czerwca 2019 roku.

Wskazane wyżej zasady rachunkowości odpowiadały wymogom określonym w art. 10 ust 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku poz. 351 ze zm.), a mianowicie obejmowały: określenie roku obrotowego i wchodzących w jego skład okresów sprawozdawczych, metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalanie wyniku finansowego. Ponadto określiły sposoby prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym co najmniej: zakładowy plan kont, ustalający wykaz kont księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej, wykaz ksiąg rachunkowych, a przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera - wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych z

określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych, opis systemu przetwarzania danych, a przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera - opis systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowe zasady ochrony danych, w tym w szczególności metody zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, a ponadto określały wersje oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji, system służącego ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów.

2. URZĄDZENIA KSIĘGOWE

Urząd Gminy w Nowych Ostrowach prowadzi ewidencję księgową dla budżetu Gminy (organu) oraz Urzędu jako jednostki budżetowej. Ewidencja księgowa w jednostce prowadzona jest techniką komputerową za pomocą programu finansowo-księgowego, którego autorem jest firma Usługi Informatyczne Info-system R. i T. Groszek z Legionowa. W księgowości wykorzystywane są ich następujące programy komputerowe:

- System księgowość budżetowa;
- kadry i płace;
- podatki (ewidencja i wymiar podatków od nieruchomości, rolnego i leśnego);
- księgowość zobowiązań (system księgowość podatków i opłat);
- Czynsze (system ewidencji lokali i naliczania opłat czynszowych);
- Opłaty lokalne (system wymiaru opłat lokalnych – mandaty, psy i opłata targowa);
- Woda (system naliczania opłaty za wodę i ścieki);

Ponadto w Gminie używane są poniżej wymienione programy: BESTI@ (program do obsługi budżetu), system Home Banking – elektroniczna obsługa kont bankowych, program PŁATNIK i Rejestr VAT i Fakturowanie.

Księgi rachunkowe obejmują: dziennik, konta księgi głównej (ewidencja syntetyczna), w której obowiązuje ujęcie każdej operacji zgodnie z zasadą podwójnego zapisu, konta ksiąg pomocniczych (ewidencji analitycznej), zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej oraz zestawienie kont ksiąg pomocniczych.

Kontrolą objęto sposób ewidencji występujących w okresie objętym kontrolą takich zdarzeń gospodarczych, jak wpływ subwencji oświatowej w grudniu 2018 roku na styczeń 2019 roku – w wysokości 219.978,00 zł, która wpłynęła na rachunek bankowy w dniu 20 grudnia 2018 roku. Operację ujęto w ewidencji księgowej budżetu na kontach: Wn 133-1 – „Rachunek budżetu” i Ma 909-1 – „Rozliczenia międzyokresowe”. Pod datą 2 stycznia 2019 roku przekięgowano kwotę 219.978,00 zł na kontach: Wn 909-1 i Ma 901-1.

Zgodnie z oświadczeniem Skarbnik Gminy Nowe Ostrowy z dnia 23 sierpnia 2019 roku w Gminie nie utworzono samorządowej jednostki organizacyjnej Centrum Usług Wspólnych.

Oświadczenie Skarbnika Gminy w zakresie CUW stanowi załącznik nr 2 protokołu kontroli.

Ostatecznego zamknięcia ksiąg rachunkowych Urzędu Gminy za 2017 rok dokonano w dniu 22 czerwca 2018 roku, a za 2018 rok – w dniu 5 lipca 2019 roku, co zostało potwierdzone stosownym oświadczeniem Małgorzaty Sołtysińskiej Skarbnika Gminy Nowe Ostrowy.

Oświadczenie Skarbnika Gminy w sprawie zamknięcia ksiąg rachunkowych stanowi załącznik nr 3 protokołu kontroli.

W kontrolowanej jednostce w okresie objętym kontrolą (lata 2018-I półrocze 2019) nie występowały przypadki potrącenia kary umownej z faktury wykonawcy, ewidencjonowania wygaśnięcia zobowiązania podatkowego poprzez przeniesienie własności rzeczy, zwrotu nadpłaty na rzecz urzędu skarbowego z tytułu nadpłaty w zakresie np. podatku od czynności cywilnoprawnych lub opłaty skarbowej, z uwagi na brak w okresie objętym kontrolą ww. zdarzeń, co zostało potwierdzone stosownym oświadczeniem Skarbnika Gminy Nowe Ostrowy.

Oświadczenia Skarbnika Gminy w sprawie nie występowania wygaśnięcia zobowiązania podatkowego poprzez przeniesienie własności rzeczy, zwrotu nadpłaty na rzecz urzędu skarbowego z tytułu nadpłaty w zakresie np. podatku od czynności cywilnoprawnych lub opłaty skarbowej stanowi załącznik nr 4 protokołu kontroli.

W celu sprawdzenia prawidłowości dokumentowania obrotu bezgotówkowego oraz ciągłości sald kontroli poddano: [1] ostatni wyciąg bankowy z maja, czerwca i grudnia 2018 roku i pierwszy wyciąg bankowy z czerwca i lipca 2018 roku oraz ze stycznia 2019 roku w zakresie bieżącego rachunku bankowego (konto 133). Wyniki przeprowadzonej analizy w zakresie rachunku bankowego – zawarto w zamieszczonym poniżej zestawieniu:

Saldo na koniec maja 2018 roku (w zł)	Saldo na początek czerwca 2018 roku (w zł)	Saldo na koniec czerwca 2018 roku (w zł)	Saldo na początek lipca 2018 roku (w zł)	Saldo na koniec grudnia 2018 roku (w zł)	Saldo na początek stycznia 2019 roku (w zł)
54.263,66 zł (WB nr 106/2018)	54.263,66 zł (WB nr 107/2018)	50.916,22 zł (WB nr 127/2018)	50.916,22 zł (WB nr 128/2018)	52.367,05 zł (WB nr 254/2018)	52.367,05 zł (WB nr 1/2019)

Na podstawie powyższych wyciągów nieprawidłowości w zakresie obrotu bezgotówkowego nie stwierdzono.

Sprawdzono wypłatę świadczenia z programu "500+" za wybrane miesiące 2018 roku: wrzesień i październik oraz czerwiec 2019 roku, stwierdzając, że:

1. w miesiącu wrześniu 2018 roku dotacja w kwocie 79.940,00 zł wpłynęła w dniu 4 września 2018 roku oraz w kwocie 80.352,00 zł wpłynęła w dniu 11 września 2018 roku, zaś przekazana została w dniu 27 września 2018 roku. Wypłata świadczenia nastąpiła w dniu 27 września 2018 roku,
2. w miesiącu październiku 2018 roku dotacja w kwocie 80.146,00 zł wpłynęła w dniu 2 października 2018 roku oraz w kwocie 80.034,00 zł wpłynęła w dniu 11 października 2018 roku, zaś przekazana została w dniu 26 października 2018 roku. Wypłata świadczenia nastąpiła w dniu 26 października 2018 roku,
3. w miesiącu czerwcu 2019 roku dotacja w kwocie 87.423,00 zł wpłynęła w dniu 3 czerwca 2019 roku oraz w kwocie 71.125,00 zł wpłynęła w dniu 11 czerwca 2019 roku, zaś przekazana została w dniu 27 czerwca 2019 roku. Wypłata świadczenia nastąpiła w dniu 27 czerwca 2019 roku.

Inspektorzy kontroli stwierdzili ponad dwutygodniowy (15-16 dni) okres pomiędzy otrzymaniem przez Urząd Gminy dotacji w ramach programu rządowego „500+” a jej przekazaniem do GOPS-u. Skarbnik Gminy M. Sołtysińska wyjaśniła, że ww. świadczenia wypłacane były w okresie objętym kontrolą zgodnie i w terminie wskazanym w wydawanych decyzjach, tj. 27-go każdego miesiąca. Środki na wypłatę m.in. świadczeń wychowawczych przekazywane są na podstawie złożonych do Gminy list wypłat w dniu, w którym następuje wypłata, natomiast koszty obsługi w momencie ich powstania lub zapłaty (ZUS, podatek, faktury VAT).

Oświadczenie Skarbnika Gminy z dnia 9 września 2019 roku w sprawie przekazywania środków „500+” stanowi załącznik nr 5 protokołu kontroli.

Na wybranej próbie – 21 pozycji dziennika główna z miesiąca marca 2018 i 2019 roku, zbadano prawidłowość dokonywania zapisów księgowych. W szczególności, sprawdzono czy dokonane zapisy spełniają wymogi określone w art. 23 ustawy o rachunkowości i czy pozwalają na identyfikację dowodu księgowego będącego podstawą zapisu, czy dokonano ich dekretacji i czy jest ona prawidłowa. Czy dowody zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Czy zapisy uporządkowane były chronologicznie, systematycznie i czy ujęte były we właściwym okresie sprawozdawczym.

Przedłożony wydruk Dziennik główna zawierał następujące informacje: datę ujęcia w ewidencji księgowej, kwotę, stosowne konta księgowe, treść operacji oraz odpowiednią klasyfikację budżetową, a także numer znajdujący się na dowodzie księgowym, który umożliwił powiązanie danej faktury, rachunku z zapisem księgowym.

1. faktura nr 7741/03/2019 z dnia 1 marca 2019 roku, **brak daty wpływu do Urzędu Gminy**, data wpływu do księgowości w dniu 1 marca 2019 roku. Ujęto w dzienniku główna w dniu 1 marca 2019 roku;
2. faktura nr 180/03/19 z dnia 1 marca 2019 roku, **brak daty wpływu do UG**, wpływ do księgowości w dniu 1 marca 2019 roku. Ujęto w dzienniku główna w dniu 1 marca 2019 roku;
3. faktura nr 19-12-01-030005 z dnia 1 marca 2019 roku, **brak daty wpływu do UG**, wpływ do księgowości 1 marca 2019 roku, ujęto w dzienniku główna w dniu 1 marca 2019 roku;
4. faktura nr 0267/19/FVS z dnia 28 lutego 2019 roku, **wpływ do UG w dniu 4 marca 2019 roku**, wpływy do księgowości 5 marca 2019 roku, **ujęto w dzienniku główna w dniu 5 marca 2019 roku**;
5. faktura nr 19-12-01-030037 z dnia 7 marca 2019 roku, **brak daty wpływu do UG**, wpływ do księgowości 7 marca 2019 roku, ujęto w dzienniku główna w dniu 8 marca 2019 roku;
6. faktura nr 297/19 z dnia 1 marca 2019 roku, wpływ do UG w dniu 6 marca 2019 roku, do księgowości w dniu 8 marca 2019 roku, ujęto w dzienniku główna 8 marca 2019 roku;
7. faktura nr FV000355/19 z dnia 1 marca 2019 roku, wpływ do UG w dniu 5 marca 2019 roku, do księgowości 8 marca 2019 roku, ujęto w dzienniku główna 8 marca 2019 roku;
8. faktura nr FV/2/2019/03 z dnia 5 marca 2019 roku, **brak daty wpływu do UG**, wpływ do księgowości 8 marca 2019 roku, ujęto w dzienniku główna w dniu 8 marca 2019 roku;
9. faktura nr 0138/OP/2019 z dnia 28 lutego 2019 roku, **wpływ do UG w dniu 7 marca 2019 roku**, wpływ do księgowości 12 marca 2019 roku, **ujęto w dzienniku główna w dniu 12 marca 2019 roku**;
10. faktura nr 2238/MAG/2018 z dnia 2 marca 2018 roku, **brak daty wpływu do UG**, wpływ do księgowości 12 marca 2018 roku, ujęto w dzienniku główna w dniu 12 marca 2018 roku;
11. faktura nr 22/2018 z dnia 3 marca 2018 roku, **brak daty wpływu do UG**, wpływ do księgowości 12 marca 2018 roku, ujęto w dzienniku główna w dniu 12 marca 2018 roku;

12. faktura nr 283/2018 z dnia 9 marca 2018 roku, **brak daty wpływu do UG**, wpływ do księgowości 12 marca 2018 roku, ujęto w dzienniku główna w dniu 12 marca 2018 roku;

13. faktura nr 340/18 z dnia 6 marca 2018 roku, wpływ do UG w dniu 8 marca 2018 roku, wpływ do księgowości 12 marca 2018 roku, ujęto w dzienniku główna w dniu 12 marca 2018 roku;

14. faktura nr 967/H/2018z dnia 1 marca 2018 roku, **brak daty wpływu do UG**, wpływ do księgowości w dniu 12 marca 2018 roku, ujęto w dzienniku główna w dniu 12 marca 2018 roku;

15. faktura nr V-0235/2018 z dnia 6 marca 2018 roku, wpływ do UG w dniu 6 marca 2018 roku, wpływy do księgowości w dniu 12 marca 2018 roku, ujęto w dzienniku główna 12 marca 2018 roku;

16. faktura nr 2040/MAG/2018 z dnia 28 lutego 2018 roku, **brak daty wpływ do UG**, wpływ do księgowości w dniu 12 marca 2018 roku, ujęto w dzienniku główna w dniu 12 marca 2018 roku;

17. faktura nr 1560278004 z dnia **28 lutego 2018 roku, wpływ do UG w dniu 8 marca 2018 roku**, wpływ do księgowości 12 marca 2018 roku, **ujęto w dzienniku główna w dniu 12 marca 2018 roku;**

18. faktura nr 65/2018 z dnia **28 lutego 2018 roku, wpływy do UG w dniu 8 marca 2018 roku**, wpływ do księgowości 12 marca 2018 roku, **ujęto w dzienniku główna w dniu 12 marca 2018 roku;**

19. faktura nr 87/2018 z dnia 1 marca 2018 roku, wpływ do UG w dniu 8 marca 2018 roku, wpływ do księgowości w dniu 12 marca 2018 roku, ujęto w dzienniku główna w dniu 12 marca 2018 roku;

20. faktura nr 4308380000/FED/00042/2018 z dnia **28 lutego 2018 roku, wpływ do UG w dniu 9 marca 2018 roku**, wpływ do księgowości 12 marca 2018 roku, **ujęto w dzienniku główna 12 marca 2018 roku;**

21. faktura nr 0235/18/FVS z dnia **28 lutego 2018 roku, wpływ do UG w dniu 5 marca 2018 roku**, wpływ do księgowości 6 marca 2018 roku, **ujęto w dzienniku główna 6 marca 2018 roku;**

Ustalenia kontroli:

- **faktury były ujmowane (10 faktur) w ewidencji księgowej Dziennik główna w dniu wpływu do księgowości, tj. kilka dni po dacie ich wpływu do Urzędu Gminy w Nowych Ostrowach. Do czasu ujęcia w ewidencji księgowej faktury nie były nigdzie ewidencjonowane, co naruszała art. 24 ust. 4 pkt 2 i art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z wymogiem systematycznego prowadzenia ewidencji księgowej;**

- zgodnie z zapisem zarządzenia nr 15/2108 Wójta Gminy z dnia 30 marca 2018 roku w ciągu roku obrotowego do ksiąg rachunkowych danego okresu sprawozdawczego wprowadza się operacje gospodarcze dotyczące tego okresu, jeżeli dokumentujące je dowody wpłynęły do urzędu nie później niż do 10-go dnia następnego miesiąca". Ww. zasada została zmieniona zarządzeniem Wójta Gminy nr 36/2019 z dnia 30 kwietnia 2019 roku, poprzez zmianę ww. daty – nie później niż do 5-go dnia następnego miesiąca. **Stwierdzono, że faktury z miesiąca lutego, które wpłynęły do 10-go marca winny być dokięgowane do miesiąca lutego, nie zaś ujęte w dzienniku główna za miesiąc marzec (6 faktur);**

- wszystkie faktury ujmowano na koncie 201, zgodnie z wymogiem zawartym w zakładowym planie kont w zakresie sposobu ewidencji na koncie 201;

- zapisy księgowe w przedłożonym do kontroli dzienniku były uporządkowane chronologicznie;

- nie wszystkie sprawdzone dowody księgowe posiadały datę wpływu do Urzędu Gminy w Nowych Ostrowach, co było sprzeczne z zapisami Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych.;

- wszystkie skontrolowane faktury (rachunki) były sprawdzone pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym i zatwierdzone do wypłaty przez Wójta Gminy.

	Tezy	TAK	NIE	PRÓBA	ILOŚĆ BŁĘDÓW
1.	Czy podstawą zapisów księgowych były dokumenty spełniające wymogi dotyczące dowodu źródłowego określone przez ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (art.21 i art.22 ustawy).	V		21	
2.	Czy dowody księgowe będące podstawą zapisów księgowych zostały poddane kontroli pod względem merytorycznym, zgodnie z obowiązującymi w jednostce procedurami kontroli finansowej.	V		21	
3.	Czy zapisy księgowe spełniały wymogi określone w art.23 ust.1 i 2 ustawy o rachunkowości.	V		21	
4.	Czy zapisy w ewidencji księgowej (dziennik – konto księgi głównej) były powiązane ze sobą w sposób umożliwiający ich sprawdzenie (art.23 ust.4 ustawy o rachunkowości).	V		21	
5.	Czy zapisy w ewidencji dokonane były w sposób zapewniający ich trwałość, przez czas nie krótszy od wymaganego do przechowywania ksiąg rachunkowych (art.23 ust.5 ustawy o rachunkowości).	V		21	
6.	Czy zapisy księgowe były odpowiednio powiązane z dowodami księgowymi, na podstawie których ich dokonano (art.24 ust.4 pkt 1 ustawy o rachunkowości).	V		21	
7.	Czy zapisy księgowe (dziennik, konto księgi głównej) uporządkowane były chronologicznie (art.24 ust.4 pkt 2, art.14 ust.1 i art. 15 ust.2 ustawy o rachunkowości).	v		21	
8.	Czy zapisy dokonane na koncie (kontach) księgi głównej ujęto systematycznie (art.24 ust.4 pkt 2 i art. 15 ust.1 ustawy o rachunkowości).		V	21	10
9.	Czy do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzono każde zdarzenie gospodarcze, które nastąpiło w danym okresie sprawozdawczym (art.20 ust.1 ustawy o rachunkowości)		V	X	6
10.	Czy dowody księgowe zostały poddane kontroli przez głównego księgowego (ustawa o finansach publicznych).	V		21	

3. SPRAWOZDAWCZOŚĆ I BILANS JEDNOSTKI. ZGODNOŚĆ DANYCH WYKAZYWANYCH W SPRAWOZDANIACH BUDŻETOWYCH Z EWIDENCJĄ KSIĘGOWĄ

Sprawdzono prawidłowość sporządzenia niżej wymienionych sprawozdań za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 roku:

1. Rb-27S – zbiorcze sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego,
2. Rb-28S – zbiorcze sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego,
3. Rb-Z – sprawozdanie o stanie zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego,
4. Rb-NDS – sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego,
5. Rb-ST – sprawozdanie o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego,
6. SP-1 – sprawozdanie podatkowe w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego,
7. Rb-PDP – sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych.

Sprawozdanie **Rb-ST** - o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego na koniec 2018 roku

W wyniku kontroli stwierdzono, że jednostka w powyższym sprawozdaniu wykazała:

- stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego wynosił 727.552,65 zł, co było zgodne z saldem Wn konta 133,
- stan środków niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym wynosił 132.571,55 zł, zgodnie z saldem Ma konta 224 (zwrot dotacji za 2017 rok z Urzędu Wojewódzkiego),
- stan środków na rachunku wydatków niewygasających wynosił 0,00 zł,
- środki dotacji i subwencji przekazane w grudniu na styczeń następnego roku – 219.978,00 zł, co było zgodne z saldem Ma konta 909-1 - przelew subwencji oświatowej z Ministerstwa Finansów w dniu 20 grudnia 2018 roku, jej przeksięgowanie nastąpiło w dniu 2 stycznia 2019 roku.

Sprawozdanie **Rb-Z** - o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji na koniec IV kwartału 2018 roku

Zgodnie ze sprawozdaniem rocznym Rb-Z wg stanu na koniec IV kwartału 2018 roku stwierdzono, że Gmina Nowe Ostrowy posiadała zobowiązania wg tytułów dłużnych w kwocie ogółem 3.183.354,00 zł, z tego banki 2.672.172,00 zł i grupa III – 511.182,00 zł. Saldo konta 134 „Kredyty bankowe” wynosiło na koniec 2018 roku 2.672.172,00 zł, a saldo konta 260 „Zobowiązania finansowe” – 511.182,00 zł.

W pozycji B sprawozdania nie wykazywano poręczeń i gwarancji z uwagi na ich brak występowania w kontrolowanej jednostce w okresie objętym kontrolą.

W pozycji C Rb-Z „Dane uzupełniające o niektórych zobowiązaniach” nie wykazano żadnych kwot.

Sprawozdanie **Rb-NDS** - o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 roku

W wyniku kontroli stwierdzono, że w ww. sprawozdaniu wykazano:

- kwoty dochodów wykazane w kolumnach „Plan (po zmianach) – 17.861.356,44 zł i „Wykonanie” – 17.150.051,35 zł odpowiadały kwotom wykazanym w kolumnach „Plan (po zmianach)” i „Dochody wykonane (wpływy minus zwroty)” w sprawozdaniu Rb-27S,
- kwoty wydatków wykazane w kolumnach „Plan (po zmianach) – 18.983.920,44 zł i „Wykonanie” – 17.840.244,70 zł odpowiadały kwotom wykazanym w kolumnach „Plan (po zmianach)” i „Wydatki wykonane” w sprawozdaniu Rb-28S,
- w poz. C sprawozdania wykazano deficyt budżetu w wysokości 690.193,35 zł, co było zgodne z saldem Wn konta 961.

Sprawozdanie **Rb-27S** - z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 roku

Dochody wykonane, wykazane w kolumnie 7 sprawozdania wynosiły 17.150.051,35 zł, a plan po zmianach 17.861.356,44 zł. Tożsame dane wykazano w sprawozdaniu Rb-NDS kwartalnym sprawozdaniu o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 roku. Powyższe dane zostały porównane z ewidencją księgową kontrolowanej jednostki, tj. przedłożonym zestawieniem obrotów i sald za 2018 rok. Stwierdzono, że saldo Ma konta 901 wg powyższego zestawienia wynosiło 17.150.051,35 zł.

Sprawozdanie **Rb-28S** - z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 roku

Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-28S za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 roku plan wydatków po zmianach wynosił 18.983.920,44 zł, a wykonanie 17.840.244,70 zł. Powyższe dane zgodne były z kwotą wykazaną w pkt B. sprawozdania Rb-NDS kwartalnego sprawozdania o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 roku. Po porównaniu danych z ewidencją księgową JST stwierdzono, że saldo Ma konta 902 również wynosiło 17.840.244,70 zł.

Sprawozdanie **SP-1** – sprawozdanie podatkowe w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego za 2018 rok

Obowiązek sporządzenia sprawozdania SP-1 wynikał z art. 7b ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1785). Kontrolowana jednostka w dniu 23 lutego 2018 roku przekazała do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi przedmiotowe sprawozdanie z wymaganymi w części A danymi wynikającymi z § 7 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 grudnia 2017 roku (Dz. U. z 2017 r., poz. 2455). Wykazane w sprawozdaniu stawki podatku od nieruchomości (z uwzględnieniem przedmiotu opodatkowania), były zgodne z przyjętymi przez Radę Gminy Nowe Ostrowy uchwałą nr XXIV/216/16 z dnia 29 listopada 2016 roku w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości. Wskazana w sprawozdaniu średnia cena skupu żyta była zgodna z obniżoną ceną wskazaną w uchwale Rady Gminy nr XXXV/276/2017 z dnia 27 października 2017 roku w sprawie obniżenia ceny skupu żyta przyjmowanej jako podstawę do obliczenia podatku rolnego na obszarze Gminy Nowe Ostrowy. W związku z tym, że Rada Gminy Nowe Ostrowy nie podjęła uchwały w sprawie obniżenia średniej ceny sprzedaży drewna, w sprawozdaniu ujęto cenę sprzedaży drewna w kwocie 197,06 zł za 1 m³, którą ogłoszono w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 20 października 2017 roku w sprawie średniej ceny sprzedaży drewna, obliczonej według średniej ceny drewna uzyskanej przez nadleśnictwo za pierwsze trzy kwartały 2017 roku (M. P. z 2017 r., poz. 963).

W dniu 17 lipca 2018 roku ponownie przekazano przedmiotowe sprawozdanie do organu nadzoru uzupełniając je o dane wymagane częścią B, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 4

i 5 cytowanego rozporządzenia. Dane w zakresie podstawy opodatkowania oraz zastosowania zwolnienia z opodatkowania (powierzchni, powierzchni użytkowej, liczby hektarów) według stanu na 30 czerwca 2018 roku. Kontrolujące zweryfikowały dane wykazane w przedmiotowym sprawozdaniu z danymi wynikającymi z rejestru wymiaru podatkowego, uzyskanymi z programu podatkowo użytkowanego przez kontrolowaną jednostkę, według stanu na dzień 30 czerwca 2018 roku. Wykazane w sprawozdaniu powierzchnie i wartości poszczególnych przedmiotów opodatkowania podatkiem rolnym i leśnym były zgodne z danymi ewidencji podatkowej. **Natomiast w zakresie podatku od nieruchomości w łącznej powierzchni budynków mieszkalnych wykazano także takie, do których miał zastosowanie przepis art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. tekst jednolity z 2019 roku, poz. 1170), tj. powierzchnię pomieszczeń o wysokości w świetle od 1,40 m do 2,20 m zalicza się do powierzchni użytkowej budynku w 50%. Dlatego w sprawozdaniu SP-1 w pozycji 1.5 została zawyżona powierzchnia budynków mieszkalnych.**

Przedmiotowe sprawozdanie zatwierdził Wójt Gminy Zdzisław Kostrzewa. Nieprawidłowości w powyższym zakresie nie stwierdzono. Sprawozdanie zostało przekazane do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi z zachowaniem terminów określonych w ww. rozporządzeniu.

Sprawozdanie Rb-PDP - z wykonania dochodów podatkowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 roku

Kontroli poddano sprawozdanie Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych za 2018 rok. Kwoty wykazane w sprawozdaniach Rb-PDP zgadzały się z kwotami wykazanymi w sprawozdaniach Rb-27S o dochodach budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 roku. W sprawozdaniu Rb-PDP oraz Rb-27S za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 roku wykazano:

- skutki obniżenia górnych stawek podatku od nieruchomości na kwotę 425.284,22 zł (osoby fizyczne – 269.181,80 zł, osoby prawne – 156.102,42 zł),
- skutki obniżenia górnych stawek podatku rolnego na kwotę 80.468,00 zł (osoby fizyczne – 76.660,00 zł, osoby prawne – 3.808,00 zł),
- skutki obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych na kwotę 23.033,30 zł (osoby fizyczne – 21.512,40 zł, osoby prawne – 1.520,90 zł),
- skutki udzielonych ulg i zwolnień w podatku od środków transportowych (osoby prawne) na kwotę 4.950,00 zł,
- skutki decyzji umarzających zaległości w podatku rolnym od osób fizycznych na kwotę 890,00 zł,
- skutki decyzji umarzających zaległości w podatku od nieruchomości od osób fizycznych na kwotę 63,00 zł,
- skutki decyzji umarzających zaległości w podatku od środków transportowych od osób fizycznych na kwotę 513,00 zł.

W trakcie kontroli stwierdzono, co następuje:

- skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy w zakresie umorzeń zaległości podatkowych w podatku rolnym, od nieruchomości oraz od środków transportowych zostały wykazane w prawidłowej wysokości,
- w dziale 756, rozdziale 75615, 75616 § 0910 zostały wykazane odsetki od decyzji umarzających w prawidłowej wysokości - 62,00 zł,

- w sprawozdaniu nie zostały wykazane skutki decyzji odraczających termin płatności podatku ponieważ terminy wskazane w decyzjach upływały w 2018 roku,
- w sprawozdaniu zostały wykazane prawidłowo skutki udzielonych zwolnień w podatku od środków transportowych w wysokości 4.950,00 zł, na mocy uchwały nr XIII/93/15 Rady Gminy Nowe Ostrowy z dnia 26 listopada 2015 roku w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na 2016 rok, zgodnie z którą zwalnia się od podatku środki transportowe wykorzystywane w celu wykonywania zadań gminy w zakresie dowozu dzieci do szkół,
- **na podstawie przedłożonego zestawienia w zakresie skutków obniżenia górnych stawek podatkowych dla podatku od środków transportowych za 2018 rok (obliczanych ręcznie) stwierdzono, że wyliczono je biorąc pod uwagę podstawę opodatkowania tylko wg. stanu na koniec IV kwartału, czyli na dzień 31 grudnia. Taki sposób wyliczenia nie uwzględnia licznych zmian podstawy opodatkowania, zachodzących w ciągu całego roku.** Zgodnie z § 7 ust. 4 załącznika nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1393 ze zm.), kwoty dotyczące skutków obniżenia górnych stawek podatków, skutków udzielonych ulg i zwolnień oraz skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa obliczonych za okres sprawozdawczy - wykazane w odpowiednich kolumnach sprawozdania, powinny być zgodne z odpowiadającymi tym kwotom skutkami, wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów samorządowych jednostek budżetowych i jednostek samorządu terytorialnego, odpowiednio do przepisów rozporządzenia. Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 9 załącznika nr 36, sprawozdanie jednostkowe z wykonania planu dochodów budżetowych z tytułu podatków, opłat oraz niepodatkowych należności budżetowych, pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego, sporządza się na podstawie danych księgowości podatkowej w sposób następujący: w kolumnie "Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy" wykazuje się kwoty stanowiące różnicę pomiędzy dochodami, jakie gmina lub miasto na prawach powiatu mogłaby uzyskać, stosując górne stawki podatkowe, a dochodami, jakie powinna uzyskać, stosując niższe stawki uchwalone przez radę gminy lub miasta na prawach powiatu; w przypadku zastosowania przez gminę lub miasto na prawach powiatu obniżenia górnej stawki, różnicę - pomiędzy stawką górną a przyjętą w uchwale przez radę gminy lub miasta na prawach powiatu, przemnożoną przez podstawę opodatkowania - wykazuje się w kolumnie "Skutki obniżenia górnych stawek..." sprawozdań dotyczących dochodów budżetowych narastająco od początku roku do końca okresu sprawozdawczego. **Reasumując przyjęcie innego sposobu wyliczenia skutków obniżenia górnych stawek podatkowych niż miesięczny (wg stanu na koniec roku czy wg stanu na ostatni dzień każdego kwartału) powoduje nieujęcie wszystkich zmian przedmiotu opodatkowania, które zachodzą w ciągu roku, a w konsekwencji przedstawienie w sprawozdaniach nierzetelnych danych w tym zakresie,**
- **skutki obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych zostały zaniżone o kwotę 2.398,11 zł w wyniku ich niewyliczenia dla autobusów zwolnionych z podatku na podstawie uchwały Rady Gminy Nowe Ostrowy nr XIII/93/15 z dnia 29 listopada 2015 roku.**

Tabela - wyliczenie skutków obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych w zakresie przedmiotów opodatkowania objętych zwolnieniem uchwałą Rady

Nr rejestracyjny autobusu	Stawka maksymalna na 2018 (zł)	Stawka uchwalona przez Radę Gminy (zł)	Różnica między stawkami (zł)
EKU21N8	2.449,37	1.650,00	799,37
EKU97UW	2.449,37	1.650,00	799,37
EKU8CU7	2.449,37	1.650,00	799,37
Razem			2.398,11

Bilans organu z wykonania budżetu na dzień 31 grudnia 2018 roku

Prawidłowość wykazywania danych w bilansie z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego sprawdzono na podstawie bilansu sporządzonego, wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku. Bilans zamknął się sumą bilansową aktywów i pasywów w wysokości 785.115,24 zł. W bilansie z wykonania budżetu Gminy Nowe Ostrowy na koniec 2018 roku wykazano następujące dane:

AKTYWA	Saldo konta	PASYWA	Saldo konta
I. Środki pieniężne	727.552,65	I. Zobowiązania	3.316.120,51
1. Środki pieniężne	727.552,65 saldo Wn konta 133	1. Zobowiązania finansowe	3.183.354,00 saldo Ma konta 134 + saldo Ma konta 260
1.1. Środki pieniężne budżetu	594.786,14 część salda Wn konta 133	1.1. Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)	660.000,00
1.2. Pozostałe środki pieniężne	132.766,51 środki pieniężne nie stanowiące środków budżetu ujęte na koncie 133 strona Wn	1.2. Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	2.523.354,00
II. Należności i rozliczenia	57.562,59	2. Zobowiązania wobec budżetów	132.571,55 saldo Ma konta 224
1. Należności finansowe	16.900,00	3. Pozostałe zobowiązania	194,96 saldo Ma konta 140
1.1. Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)	0,00	II. Aktywa netto budżetu	- 2.750.983,27
1.2. Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	16.900,00 saldo Wn konta 250	1. Wynik wykonania budżetu (+,-)	- 690.193,35
2. Należności od budżetów	40.115,40 saldo Wn konta 224	1.1. Nadwyżka budżetu (+)	0,00
3. Pozostałe należności i rozliczenia	547,19 saldo Wn konta 140	1.2. Deficyt budżetu (-)	- 690.193,35 saldo Wn konta 961
		1.3. Niewykonane wydatki (-)	0,00
		2. Wynik na operacjach niekasowych (+, -)	0,00
		3. Rezerwa na niewygasające wydatki	0,00
		4. Środki z prywatyzacji	0,00
		5. Skumulowany wynik budżetu (+, -)	- 2.060.789,92 saldo Wn konta 960 (-)

III. Rozliczenia międzyokresowe	0,00	III. Rozliczenia międzyokresowe	219.978,00 saldo Ma konta 909-1 jako subwencja oświatowa na rok 2018
Suma aktywów	785.115,24	Suma pasywów	785.115,24

Środki pieniężne budżetu i pozostałe środki pieniężne

W poz. I.1.1. – „Środki pieniężne budżetu” ujęto kwotę 594.786,14 zł stanowiące środki pieniężne z konta 133.

W poz. I.1.2. – „Pozostałe środki pieniężne” ujęto kwotę 132.766,51 zł nie stanowiącą środków budżetu i podlegającą zwrotowi w 2019 roku, na którą składała się kwota 132.571,55 zł i 194,96 zł. Niniejsze kwoty zostały wykazane po stronie Pasywów kolejno w poz. I.2 „Zobowiązania wobec budżetów” i I.3 „Pozostałe zobowiązania”. Kwota 132.571,55 zł (zwrot dotacji) obejmowała następujące pozycje: 85.183,03 zł (rozdział 85501 § 2060), 42.253,02 zł (rozdział 85502 § 2010), 904,20 zł (rozdział 80103 § 2030), 49,53 zł (rozdział 80153 § 2010), 4.178,15 zł (rozdział 75011 § 2010) i 3,62 zł (rozdział 85219 § 4480). Pozostałe zobowiązania stanowiły kwotę 194,96 zł i były to nierozliczone środki w ramach rozliczeń pomiędzy jednostkami (nadpłata z tytułu energii elektrycznej GOPS). Środki rozliczono w styczniu 2019 roku.

Wyjaśnienie z dnia 29 sierpnia 2019 roku złożone przez M. Sołtyśńską w sprawie wykazania kwoty w bilansie w poz. pozostałe środki pieniężne oraz w poz. zobowiązania wobec budżetów i pozostałe zobowiązania stanowi załącznik nr 6 protokołu kontroli.

Należności i rozliczenia

W poz. II „Należności i rozliczenia” wykazano kwotę 57.562,59 zł, na którą składała się kwota 16.900,00 zł jako kwota udzielonej pożyczki przez Gminę Nowy Ostrowy Stowarzyszeniu na rzecz Rozwoju Gminy oraz kwota 40.115,40 zł stanowiąca saldo Wn konta 224 oraz kwota 547,19 zł jako saldo Wn konta 140.

Zobowiązania finansowe

Na zobowiązania finansowe w kwocie 3.183.354,00 zł składały się zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek. Powyższa kwota została wykazana w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji na koniec 2018 roku.

Rozliczenia międzyokresowe

W pozycji III bilansu po stronie Pasywów została wykazana kwota 219.978,00 zł, która wynikała z salda Ma konta 909-1 jako subwencja oświatowa na rok następny.

Aktywa netto budżetu, wynik budżetu i skumulowany wynik budżetu

W poz. bilansu II (Pasywa) wykazana została kwota 2.750.983,27 zł, na którą składała się kwota (-) 690.193,35 zł jako wynik wykonania budżetu, tj. deficyt budżetu, co było zgodne z saldem Wn konta 961. Kwota ta została ujęta w sprawozdaniu Rb-NDS za okres od początku do dnia 31 grudnia 2018 roku w poz. C.

W poz. II.5 bilansu wykazano kwotę -2.060.789,92 zł jako skumulowany wynik budżetu, co było zgodne z saldem Wn konta 960.

Wolne środki

Wyliczenie wolnych środków na 2019 rok z aktywów według danych na dzień 31 grudnia 2018 roku:

I.1.1 środki pieniężne budżetu + + II.1 należności finansowe + II.2 należności od budżetów + II.3 pozostałe należności i rozliczenia - III. rozliczenia międzyokresowe = 594.786,14 zł + 40.115,40 zł + 547,19 zł - 219.978,00 zł = **432.370,73 zł.**

Wyliczenie wolnych środków na 2019 rok z pasywów wg danych na koniec 2018 roku:

I.1. zobowiązania finansowe - deficyt budżetu (różnica 901-902) - środki na niewygasające wydatki + skumulowany wynik budżetu + operacje na koncie 962 = 3.183.354,00 zł - 690.193,35 zł - 0,00 zł - 2.060.789,92 zł + 0,00 zł = **432.370,73 zł**

Wyliczenie wolnych środków na 2019 rok z Rb-NDS na dzień 31 grudnia 2018 roku:

Pozycja D1 - pozycja D2 + pozycja C = 2.119.040,08 zł - 996.476,00 zł - 690.193,35 zł = **432.370,73 zł**

Wolne środki obliczone w sposób zaprezentowany powyżej zostały wykazane w sprawozdaniu Rb-NDS na koniec I kwartału 2019 roku z następującym podziałem 432.370,73 zł jako wolne środki - poz. D15.

Bilans jednostki na dzień 31 grudnia 2018 roku

Weryfikacji bilansu Urzędu Gminy w Nowych Ostrowach dokonano na podstawie bilansu odzwierciedlającego stan na dzień 31 grudnia 2018 roku. Kontroli poddano wszystkie pozycje bilansu w odniesieniu do wartości wynikających z sald kont prowadzonej ewidencji księgowej oraz ksiąg środków trwałych. Bilans zamknął się sumą bilansową aktywów i pasywów w wysokości 23.212.157,60 zł. Stan aktywów i pasywów wykazany w bilansie na początek roku 2018 w wysokości 20.942.710,80 zł był zgodny ze stanem na dzień 31 grudnia 2017 roku.

Kontrolą objęto wszystkie pozycje bilansu za 2018 rok, a mianowicie:

Aktywa

Poz. A. I. Wartości niematerialne i prawne wykazano na kwotę 0,00 zł - konto 020-1 o wartości 122.992,60 zł minus umorzenie 122.992,60 zł (072-3),

Poz. A. II. Rzeczowe aktywa trwałe wykazano na kwotę 22.135.519,88 zł, na którą składały się środki trwałe o wartości netto 21.935.970,55 zł oraz środki trwałe w budowie w kwocie 199.549,33 zł.

Poz. II.1 Środki trwałe - wykazana w bilansie wartość wynosiła 21.935.970,55 zł, którą w całości stanowiły środki trwałe, wynikające z ewidencji konta 011 w kwocie 34.375.018,02 zł pomniejszone o wartość umorzenia środków trwałych w wys. 12.439.047, 47 zł (saldo konta 071-1 - 071-8), z czego:

Grunty stanowiły wartość - łącznie 4.556.729,75 zł, w tym grunty stanowiące własność jednostki samorządu terytorialnego przekazane w użytkowanie wieczyste innym podmiotom 884.400,00 zł (kwota zgodna z saldem konta 011-10) oraz saldo konta 011-1 3.672.329,75 zł,

Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej stanowiły wartość 16.507.873,35 zł - konto 011-2 (budynki i lokale) o wartości 5.789.076,52 zł minus umorzenie 1.457.467,68 zł (071-2), konto 011-3 (obiekty inżynierii lądowej i wodnej) o wartości 20.003.943,10 zł minus umorzenie 7.827.678,59 zł (071-3).

Urządzenia techniczne i maszyny stanowiły wartość 709.603,05 zł - wartość wg ewidencji księgowej: 011-4, 011-5, 011-6, 011-7 - 3.370.916,41 zł minus umorzenie 071-3, 071-4, 071-5 i 071-6 - 2.661.313,36 zł.

Środki transportu o wartości 156.579,76 zł - wartość wg ewidencji księgowej - 011-8 569.685,80 zł minus umorzenie: 071-7 - 413.106,04 zł.

Inne środki trwałe 5.184,64 zł – wartość wg ewidencji księgowej 011-9 (urządzenia techniczne) – 84.666,44 zł minus umorzenie 071-8 – 79.481,80 zł.

Poz.A.II.2. Środki trwałe w budowie – wykazane w bilansie na kwotę 199.549,33 zł, były zgodne z wartością wynikającą z konta księgowego 080 (saldo Wn).

Poz.A.III. Należności długoterminowe – wykazano w bilansie na kwotę 0,00 zł.

Poz.A.IV. Długoterminowe aktywa finansowe – wykazane z bilansie na kwotę 0,00 zł.

Poz. B. Aktywa obrotowe – w bilansie wykazano wartość 1.076.637,72 zł, na którą składały się:

Poz.B.I.1 Materiały – zapasy – wykazana wartość 13.544,36 zł – saldo Wn konta 310,

Poz.B.II.1 – Należności z tytułu dostaw i usług – saldo Wn konta 221-5, 221-6, 221-7, 221-8 pomniejszone o saldo konta Ma 290-5, 290-6, 290-7, 290-8 – 48.882,17 zł,

Poz. B.II.2 Należności od budżetów – wartość wykazana w bilansie to 0,00 zł,

Poz. B.II.3 Należności z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń – wartość wykazana w bilansie 99,80 zł, odpowiadała saldu Wn konta 231-1,

Poz. B.II.4 Pozostałe należności – wartość wykazana w bilansie to 965.354,10 zł, na którą składały się: saldo Wn konta 201 – 23.844,73 zł, saldo Wn konta 221- pomniejszone o saldo Ma konta 290 – 354.564,77 zł, saldo Wn konta 226 – 586.888,80 zł, saldo Wn konta 240 – 55,80 zł.

Poz. B.III. Krótkoterminowe aktywa finansowe - w bilansie wykazano wartość 48.757,29 zł, którą to stanowiły środki pieniężne na rachunkach bankowych (poz.B.III.2 bilansu) w tym: saldo Wn konta 135 – 53,81 i saldo Wn konta 139 – 48.703,48 zł.

Poz. B.IV. Rozliczenia międzyokresowe – w bilansie wykazano wartość 0,00 zł.

Pasywa

Poz. A. Fundusz wynosił 22.250.335,17 zł, z tego *Fundusz jednostki A.I.* w bilansie wynosił 11.356.877,92 zł.

Poz. A.II.1. Zysk netto – wykazana w bilansie kwota to 10.893.457,25 zł była zgodna z ewidencją księgową (saldo Ma konta 860) oraz rachunkiem zysków i strat.

Poz. D. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania – wykazana w bilansie kwota 961.822,43 zł stanowiła zobowiązania krótkoterminowe (poz. D.II.) w kwocie 733.835,29 zł, fundusze specjalne (D.II.8) 53,81 zł (saldo Ma konta 851) i rozliczenia międzyokresowe (D.IV) 227.987,14 zł (saldo Ma konta 840).

Na kwotę zobowiązań krótkoterminowych 733.835,29 zł składały się:

- zobowiązania z tytułu dostaw i usług (poz. D.II.1 bilansu) w wysokości 67.964,72 zł (saldo Ma konta 201),

- zobowiązania wobec budżetów (poz. D.II.2) 27.055,86 zł saldo Ma konta 225,

- zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń (poz.C.II.3 bilansu) w wysokości 84.290,76 zł (saldo Ma konta 229),

- zobowiązania z tytułu wynagrodzeń (poz.C.II.4 bilansu) w wys. 78.165,56 zł, (saldo Ma konta 231 71.112,96 zł i saldo Ma konta 240-1 7.052,60 zł),

- pozostałe zobowiązania (poz. C.II.5 bilansu) w wys. 427.601,10 zł, (saldo Ma konta 221 kwota 418.746,46 zł oraz saldo Ma konta 240 na kwotę 8.854,64 zł).

- sumy obce (depozytowe, zabezpieczenia wykonania umów), (poz.C.II.6 bilansu) w wysokości 48.703,48 zł (saldo Ma konta 240-7).

Kontrolując zagadnienie gospodarowania majątkiem Gminy – stwierdzono przypadek sprzedaży przez Gminę Nowe Ostrowy nieruchomości, której cena była rozłożona na raty płatne rocznie przez 10 lat. Wyżej wymienione rozłożenie ujęto nieprawidłowo w ewidencji księgowej na koncie 221-58 i tym samym wykazano w bilansie jednostki w poz. B.II.4 – „Pozostałe należności”. Należy zauważyć, że do ewidencji długoterminowych należności lub długoterminowych rozliczeń z budżetem służy konto 226 „Długoterminowe należności budżetowe”. Na stronie Wn tego konta w szczególności ujmuje się: wartość mienia zlikwidowanych przedsiębiorstw lub podległych jednostek przekazanego spółkom do odpłatnego używania lub sprzedanego, ale niezapłaconego - w wysokości ustalonej w umowie, przypisanie długoterminowych należności z tytułu przychodów przyszłych okresów płatnych w następnych latach. Z powyższego wynika, że dochody z tytułu sprzedaży nieruchomości, w przypadku gdy należności z tego tytułu rozłożono na raty przypadające do spłaty w latach następnych, należy ujmować na koncie 226 i wykazywać w bilansie jednostki w pozycji A.III. „Należności długoterminowe”.

IV. ROZRACHUNKI I ROSZCZENIA

1. ROZRACHUNKI Z ODBIORCAMI I DOSTAWCAMI. TERMINOWOŚĆ REGULOWANIA ZOBOWIĄZAŃ (LATA 2017 – I PÓŁROCZE 2019)

Zgodnie z zapisami zakładowego planu kont konto 201 służyło do ewidencji rozrachunków i roszczeń krajowych oraz zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług, a także należności z tytułu przychodów finansowych. Ewidencja szczegółowa do konta 201 zapewniała możliwość ustalenia należności i zobowiązań krajowych i zagranicznych według poszczególnych kontrahentów. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma – stan zobowiązań.

Na koniec 2018 roku saldo Wn wynosiło 23.844,73 zł, a saldo Ma wynosiło 67.964,72 zł.

Sprawdzono prawidłowość zapisów operacji finansowych na koncie 201 - regulowania zobowiązań, oraz czy podstawą ich ujęcia w ewidencji były dokumenty spełniające wymogi dowodu określone w ustawie o rachunkowości i instrukcji obiegu dokumentów księgowych oraz terminowości realizacji, kontrolujący dokonali w oparciu o zarejestrowane faktury w miesiącach: grudniu 2017 roku oraz styczniu i grudniu 2018 roku, a także styczniu 2019 roku.

Zestawienie skontrolowanych faktur ujętych na koncie 201 stanowi załącznik nr 7 protokołu kontroli.

Ponadto sprawdzając procedurę udzielenia zamówień publicznych skontrolowano zasady ewidencji księgowej wystawionych przez wybranych wykonawców faktur.

Ustalenia kontroli:

- faktury, będące podstawą zapisów księgowych, spełniały wymogi dotyczące dokumentu źródłowego, określone przez art. 21 i art. 22 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości oraz zapisy obowiązującej instrukcji obiegu dokumentów,
- dokumenty stanowiące podstawę zapisów księgowych poddano kontroli pod względem prawidłowości merytorycznej i formalno – rachunkowej, czego potwierdzeniem były stosowne adnotacje na pieczętkach dokumentujących

przeprowadzenie powyższych czynności przez pracowników upoważnionych do ich wykonywania,

- **w poniżej wyszczególnionych przypadkach stwierdzono następujące sprzeczności w zakresie daty dokonania sprawdzenia danego dowodu księgowego przez pracowników Urzędu Gminy w Nowych Ostrowach pod względem merytorycznym i celowościowym, a datą jego wpływu do Urzędu gminy i księgowości oraz zapłatą:**

1/. faktura VAT 12194/MAG/2017 z dnia 6 grudnia 2017 roku, wpływ do Urzędu Gminy i księgowości zgodnie z pieczętką w dniu 13 grudnia 2017 roku, zaś sprawdzenia pod względem merytorycznym i celowościowym dokonano, zgodnie z pieczętką w dniu 12 grudnia 2017 roku;

2/. faktura VAT 11942/MAG/2017 z dnia 30 listopada 2017 roku, wpływ do Urzędu Gminy i księgowości w dniu 13 grudnia 2017 roku, zaś sprawdzenia pod względem merytorycznym i celowościowym dokonano, zgodnie z pieczętką w dniu 12 grudnia 2017 roku;

3/. faktura VAT nr 02/12/2017/D z dnia 7 grudnia 2017 roku, wpływ w dniu 8 grudnia 2017 roku, zaś sprawdzenia pod względem merytorycznym i celowościowym dokonano, zgodnie z pieczętką w dniu 7 grudnia 2017 roku;

4/. faktura VAT nr 15/01/2018 z dnia 17 stycznia 2018 roku, wpływ w dniu 22 stycznia 2018 roku, zaś sprawdzenia pod względem merytorycznym i celowościowym dokonano, zgodnie z pieczętką już w dniu 19 stycznia 2018 roku;

5/. faktura VAT nr FA/41/2018 z dnia 17 stycznia 2018 roku, wpływ w dniu 22 stycznia 2018 roku, sprawdzono pod względem merytorycznym i celowościowym, zgodnie z pieczętką w dniu 19 stycznia 2018 roku;

6/. faktura nr FV 000030/18 z dnia 2 stycznia 2018 roku, wpływ w dniu 5 stycznia 2018 roku, zapłacono w dniu 5 stycznia 2018 roku, sprawdzono pod względem formalno-rachunkowym w dniu 5 stycznia 2018 roku, sprawdzono pod względem merytorycznym i celowościowym, zgodnie z pieczętką dopiero w dniu 29 stycznia 2018 roku,

7/. faktura VAT nr 349/01/2018 z dnia 4 stycznia 2018 roku, wpływ w dniu 5 stycznia 2018 roku, sprawdzono pod względem merytorycznym i celowościowym, zgodnie z pieczętką w dniu 4 stycznia 2018 roku;

8/. faktura nr 347/2018 z dnia 5 grudnia 2018 roku, wpływ w dniu 6 grudnia 2018 roku, sprawdzono pod względem merytorycznym i celowościowym, zgodnie z pieczętką w dniu 5 grudnia 2018 roku;

9/. faktura nr 30/19 z dnia 4 stycznia 2019 roku, wpływ w dniu 10 stycznia 2019 roku, zapłacono 18 stycznia 2019 roku, zaś sprawdzono pod względem merytorycznym i celowościowym, zgodnie z pieczętką dopiero w dniu 20 stycznia 2019 roku;

10/. faktura nr 2019000141 z dnia 8 stycznia, wpływ w dniu 9 stycznia 2019 roku, sprawdzono pod względem merytorycznym i celowościowym - zgodnie z pieczętką - w dniu 8 stycznia 2019 roku;

Powyższe sprzeczności, bądź nieścisłości świadczą o nieprawidłowej kontroli merytorycznej oraz finansowo-księgowej dowodów, tj. faktur bądź rachunków przez pracowników Urzędu Gminy w Nowych Ostrowach

i tym samym naruszeniu zasad zawartych w Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych ujętej w Zarządzeniu nr 24a/2018 z dnia 30 kwietnia 2018 roku.

Akta kontroli nr A-3 [od str. 34 do str. 54]: Kserokopia wybranych faktur ujętych na koncie 201.

2. ROZRACHUNKI PUBLICZNOPRAWNE

Konto 225 – rozrachunki z budżetami

Zgodnie z przyjętymi uregulowaniami wewnętrznymi, konto 225 służy do ewidencji rozrachunków z budżetami, w szczególności z tytułu dotacji, podatków, nadwyżek obrotowych, nadpłat w rozliczeniach z budżetami. Ewidencja szczegółowa do konta 225 powinna zapewniać możliwość ustalenia stanu należności i zobowiązań według każdego z tytułów rozrachunków z budżetem odrębnie. Konto 225 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma - stan zobowiązań wobec budżetów.

Saldo konta 225 po stronie Ma na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiło 27.055,86 zł.

Sprawdzono terminowość zapłaty zobowiązań z tytułu zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, przekazywanych do Urzędu Skarbowego za 2018 rok.

Zestawienie przedstawiające terminowość zapłaty zobowiązań na rzecz Urzędu Skarbowego stanowi załącznik nr 8 protokołu kontroli.

W wyniku analizy dokumentacji płacowej i ewidencji księgowej prowadzonej dla Urzędu Gminy w Nowych Ostrowach z 2018 roku stwierdzono, że zobowiązania z tytułu zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, przekazywano do Urzędu Skarbowego w terminie zgodnym z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz. 1387), tj. do 20-go dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zaliczki zostały pobrane.

Zgodnie ze złożonym oświadczeniem Małgorzaty Sołtysińskiej z dnia 28 sierpnia 2019 roku Urząd Gminy jako płatnik z tytułu terminowego wpłacania pobranych na rzecz budżetu państwa podatków w latach 2018-I pół. 2019 potrącał zryczałtowane wynagrodzenie stosownie do § 1 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2015 roku w sprawie wynagradzania płatników i inkasentów pobierających podatki na rzecz budżetu państwa (Dz.U. z 2015 roku, poz. 2154).

Konto 229 – Pozostałe rozrachunki publiczno-prawne

Konto 229 służy do ewidencji innych, niż z budżetami rozrachunków publicznoprawnych, a w szczególności z tytułu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych. Na stronie Wn konta 229 ujmuje się należności oraz spłatę i zmniejszenie zobowiązań, a na stronie Ma - zobowiązania, spłatę i zmniejszenie należności z tytułu rozrachunków publicznoprawnych. Konto 229 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma - stan zobowiązań.

Saldo konta 229 wykazane na dzień 31 grudnia 2018 roku po stronie Ma wynosiło 84.290,76 zł.

Analizy terminowości zapłaty zobowiązań oraz zgodności zadeklarowanych składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy od wynagrodzeń wynikających z list płac za 2018 rok.

Zestawienie przedstawiające terminowość zapłaty składek na rzecz ZUS za 2018 rok stanowi załącznik nr 9 protokołu kontroli.

Zgodnie z przedstawioną dokumentacją, składki na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne oraz składki na Fundusz Pracy przekazywane były na rachunek Zakładu Ubezpieczeń

Społecznych w terminach określonych art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity z 2019 roku, poz. 300).

PFRON

Zgodnie ze złożonym w dniu 9 września 2019 roku oświadczeniem Skarbnika Gminy Małgorzaty Sołtysińskiej, Urząd Gminy w Nowych Ostrowach sporządza miesięczne informacje o zatrudnieniu, kształceniu lub działalności na rzecz osób niepełnosprawnych INF-1, natomiast w okresie objętym kontrolą przekraczany był wymagany wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych, w związku z czym składki na rzecz PFRON nie były naliczane.

3. POZOSTAŁE ROZRACHUNKI

Konto 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”

Na koncie 231 ewidencjonuje się rozrachunki z pracownikami jednostki i innymi osobami fizycznymi z tytułu wypłat pieniężnych i świadczeń rzeczowych, zaliczonych zgodnie z odrębnymi przepisami, do wynagrodzeń, a w szczególności należności za pracę wykonywaną na podstawie stosunku pracy, umowy zlecenia, umowy o dzieło i innych umów zgodnie z odrębnymi przepisami. Konto mogło wykazywać dwa salda Wn – stan należności i Ma – stan zobowiązań.

Saldo po stronie Ma na koniec 2018 roku wynosiło 71.013,16 zł.

Skontrolowano obroty konta 231 za 2018 roku stwierdzając, że ewidencjonowano na ww. koncie w szczególności należności za pracę wykonywaną na podstawie umów o pracę.

Konto 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”

Na koncie 234 dokonuje się ewidencji należności, roszczeń i zobowiązań wobec pracowników z innych tytułów niż wynagrodzenia, a w szczególności z tytułu pobranych do rozliczenia zaliczek, odpłatności za świadczenia dokonane na rzecz pracowników, udzielonych pożyczek z ZFSS oraz należności od pracowników z tytułu niedoborów i szkód. Ewidencja szczegółowa prowadzona jest w sposób umożliwiający ustalenie stanu należności, roszczeń i zobowiązań z poszczególnymi pracownikami według tytułów rozrachunków. Konto może wykazywać dwa salda.

Saldo konta 234 na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiło 0,00 zł.

W oparciu o obroty na koncie 234 za 2018 rok dokonano analizy zapisów na niniejszym koncie i stwierdzono, że dotyczyły one rozliczenia ryczałtów i delegacji służbowych, zaliczki na poczet wynagrodzeń.

Konto 240 „Pozostałe rozrachunki”

Konto to służy do ewidencji krajowych i zagranicznych należności i roszczeń oraz zobowiązań nieobjętych ewidencją na kontach 201-234. Saldo konta 240 po stronie Wn wynosiło 55,80 zł, a po stronie Ma 64.610,72 zł.

Analiza zapisów księgowych odnotowanych na przedmiotowym koncie w losowo wybranych miesiącach 2018 roku wykazała, że ujmowano na nim wadia, potrącenia, wypłaty diet radnych i sołtysów, wpłaty do wyjaśnienia.

V. GOSPODARKA KASOWA

1. ZABEZPIECZENIE WARTOŚCI PIENIĘŻNYCH I DRUKÓW ŚCISŁEGO ZARACHOWANIA. INSTRUKCJA KASOWA. ZALICZKI

W Urzędzie Gminy w Nowych Ostrowach zasady gospodarki kasowej zawarte zostały w instrukcji kasowej, stanowiącej załącznik nr 1 do zarządzenia nr 65/11 Wójta Gminy z dnia 3 grudnia 2011 roku. Obecnie obowiązuje nowa Instrukcja kasowa stanowiąca załącznik nr 3 do zarządzenia Wójta Gminy nr 24a/2018 z dnia 30 kwietnia 2018 roku.

Protokół kontroli kasy Urzędu Gminy w Nowych Ostrowach przeprowadzonej w dniu 29 października 2019 roku stanowi załącznik nr 1 protokołu kontroli.

Zasady udzielania i rozliczania zaliczek zostały uregulowane w Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych (zał. nr 2 do ww. Zarządzenia).

Ze złożonej przez Skarbnika Gminy informacji wynika, że w latach 2018-I półrocze 2019 nie udzielano zaliczek stałych.

W 2018 roku udzielono jednej zaliczki okresowej, której procedurę udzielenia i rozliczenia sprawdzono. Zaliczka okresowa została udzielona Wójtowi Gminy Z. Kostrzewie w wysokości 12.000,00 zł na wydatki związane z organizacją dożynek na podstawie wniosku o zaliczkę z dnia 17 sierpnia 2018 roku. Rozliczenie jej nastąpiło w dniu 22 sierpnia 2018 roku. Załączono trzy faktury/rachunki potwierdzające wydatkowanie ww. kwoty: faktura nr 2/08/2018 z dnia 21 sierpnia 2018 roku na kwotę 6.000,00 zł wystawione przez Kabaret pod Wyrwigroszem s.c. z Krakowa; faktura nr MP-2018/149 z dnia 19 sierpnia 2018 roku na kwotę 3.000,00 zł wystawiona przez firmę Tomasz Słyk z Krakowa za przewóz osób; rachunek z dnia 19 sierpnia 2018 roku na kwotę 3.000,00 zł wystawiony przez (...)¹ za nagłośnienie imprezy dożynkowej.

Stwierdzono, iż wniosek o zaliczkę, jak i jej rozliczenie, było zatwierdzone do wypłaty przez osobę, której udzielono zaliczki, tj. Wójta Gminy Nowe Ostrowy. Powyższe wskazuje na nieprawidłowy obieg dokumentów księgowych, gdyż budzi to wątpliwości co do osoby pobierającej i zatwierdzającej wypłatę zaliczki, a potem jej rozliczenie. Zasadnym byłoby, aby inna osoba zatwierdzała wniosek o zaliczkę i jej rozliczenie, niż korzystająca z zaliczki.

W I pół. 2019 roku nie udzielono zaliczki okresowej.

Ponadto w okresie objętym kontrolą udzielano zaliczek na wynagrodzenia. W 2018 roku udzielono 13 zaliczek, a w I pół. 2019 roku – 2 zaliczki.

Zgodnie z zapisami Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych w szczególnie uzasadnionych przypadkach na podstawie zezwoleń Wójta Gminy, pracownikowi mogła być wypłacona zaliczka na poczet wynagrodzenia, która musiała być rozliczona przy najbliższym wypłaconym wynagrodzeniu.

Sprawdzono wypłatę 3 zaliczek w 2018 roku na poczet wynagrodzeń o najwyższych kwotach:

- kwota zaliczki 452,35 zł – wniosek o jej udzielenie z dnia 10 lipca 2018 roku, data jej udzielenia również 10 lipca 2018 roku, zaś rozliczenie w dniu 26 lipca 2018 roku. Jak wynika z załączonego podania zaliczka została przeznaczona na spłatę pożyczki w PKZP.

¹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Kwota 452,35 zł została potrącona z najbliższego wynagrodzenia, zgodnie z przedłożoną listą płac za miesiąc lipiec 2018 roku.

- kwota zaliczki 1.000,00 zł – wniosek o jej udzielenie z dnia 1 sierpnia 2018 roku, data jej udzielenia dnia 1 sierpnia 2018 roku, rozliczenie w dniu 31 sierpnia 2018 roku. Jak wynika z podania zaliczka została przeznaczona na remont mieszkania, zalanego przez sąsiada;

- kwota zaliczki 1.000,00 zł – wniosek o jej udzielenie z dnia 1 sierpnia 2018 roku, data jej udzielenia dnia 1 sierpnia 2018 roku, rozliczenie w dniu 31 sierpnia 2018 roku. Zaliczka została przeznaczona na wizytę u specjalisty i konieczność wykonania badań diagnostycznych;

Obie kwoty 1.000,00 zł zostały udzielone pracownikom zatrudnionym na podstawie umów na prace publiczne. Ich wynagrodzenie miało być refundowane przez Urząd Pracy. W dniu 28 sierpnia 2018 roku Wójt Gminy Nowe Ostrowy w związku ze zwiększonym zakresem obowiązków związanych z wykonywaniem prac remontowych w Gminnym Przedszkolu w Ostrowach w miesiącu sierpniu 2018 roku przyznał ww. osobom nagrody w wysokości 1.435,23 zł brutto. Ww. zaliczki w kwocie 1.000,00 zł zostały rozliczone z przyznanych nagród w dniu 31 sierpnia 2018 roku. Nie dokonano potrącenia zaliczek z wypłaconego w dniu 31 sierpnia 2018 roku wynagrodzenia za miesiąc sierpień 2018 roku.

Ponadto w ramach ww. zagadnienia sprawdzono następujące wybrane Raporty kasowe w zakresie dochodów i wydatków z 2018 roku: raporty dochodowe – 20/2018, 2/2019, 1/2019, 21/2018, 30/2018 i raporty wydatkowe – 11/2018, 22/2018, 27/2018, 3/2019, 1/2019. Stwierdzono, że ww. raporty były sporządzane i zamykane co 10 dni zgodnie z zapisami Instrukcji kasowej. Po jego sporządzeniu, kasjer podpisywał raport i przekazywał razem z dowodami kasowymi głównemu księgowemu lub osobie upoważnionej. Na każdym ze skontrolowanych raportów widniał podpis osoby sporządzającej oraz sprawdzającej.

VI. WYKONYWANIE BUDŻETU JEDNOSTKI. ZAGADNIENIA OGÓLNE

1. INFORMACJE OGÓLNE – 2018 ROK.

Dochody i przychody budżetu

Wyszczególnienie	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
DOCHODY OGÓŁEM	17.861.356,44	17.150.051,35
Dochody bieżące	15.657.868,44	14.980.074,88
Dochody majątkowe	2.203.488,00	2.169.976,47
PRZYCHODY	2.119.040,00	2.119.040,08
z tego:		
Kredyty i pożyczki	1.898.061,00	1.898.061,00
Nadwyżka z lat poprzednich	0,00	0,00
Inne (np. prywatyzacja, wolne środki)	220.979,00	220.979,00

Wydatki i rozchody budżetu

Wyszczególnienie	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
WYDATKI OGÓŁEM	18.983.920,44	17.840.244,70
z tego:		
Wydatki majątkowe	3.450.214,00	3.422.360,62
Wydatki bieżące	15.533.706,44	14.417.884,08
ROZCHODY	996.476,00	996.476,00
w tym: spłata kredytów i pożyczek	996.476,00	996.476,00

Wieloletnia prognoza finansowa

Skontrolowano Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Nowe Ostrowy na lata 2018-2021 wprowadzoną uchwałą Rady Gminy Nowe Ostrowy nr XXXVII/293/2017 z dnia 22 grudnia 2017 roku oraz ostatnią zmianę WPF na lata 2018-2021 wprowadzoną uchwałą nr XLVI/355/2018 z dnia 9 listopada 2018 roku. Zgodnie z § 1 wskazanej uchwały, Wieloletnia Prognoza Finansowa obejmowała lata 2018-2021 wraz z prognozą łącznej kwoty długu na lata 2018-2027. Uchwalona Wieloletnia Prognoza Finansowa winna być realistyczna, a przyjęte w niej prognozowane wielkości finansowe powinny posiadać uzasadnienie wynikające z dokumentów źródłowych, będących w dyspozycji kontrowanej jednostki. W związku z powyższym kontrolujące dokonały analizy danych przedstawionych w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2018 – 2021. Szczegółową analizą objęto przedstawione w WPF wielkości w zakresie: dochodów ogółem, dochodów bieżących, dochodów ze sprzedaży majątku, wydatków bieżących, wydatków na obsługę długu, rozchodów i przychodów.

Planowane dochody ogółem i dochody bieżące

Zgodnie z przedstawioną Wieloletnią Prognozą Finansową wysokość planowanych dochodów ogółem Gminy Nowe Ostrowy wynosiła:

- w 2018 roku 16.205.394,00 zł,
- w 2019 roku 19.520.000,00 zł,
- w 2020 roku 16.010.000,00 zł,
- w 2021 roku 15.975.000,00 zł,
- w 2022 roku 15.950.000,00 zł,
- w 2023 roku 16.020.000,00 zł,
- w 2024 roku 16.006.393,00 zł,
- w 2025 roku 15.950.000,00 zł,
- w 2026 roku 15.950.000,00 zł,
- w 2027 roku 15.950.000,00 zł.

Wysokość dochodów bieżących wynosiła:

- w 2018 roku 15.545.638,00 zł,
- w 2019 roku 15.800.000,00 zł,
- w 2020 roku 15.860.000,00 zł,

- w 2021 roku 15.870.000,00 zł,
- w 2022 roku 15. 900.000,00 zł,
- w 2023 roku 16.000.000,00 zł,
- w 2024 roku 15.991.393,00 zł,
- w 2025 roku 15.950.000,00 zł,
- w 2026 roku 15.950.000,00 zł,
- w 2027 roku 15.950.000,00 zł.

Zgodnie z objaśnieniami do WPF podstawową grupę dochodów bieżących stanowiły podatki i opłaty. Do ustalenia wysokości podatków na 2018 rok przyjęto stawki wynikające z uchwał podatkowych na terenie Gminy Nowe Ostrowy, w tym również z założeń przyjętych przez Wójta Gminy zarządzeniem nr 42/2017 z dnia 20 września 2017 roku w sprawie określenia podstawowych parametrów przyjętych do prac nad budżetem i Wieloletnia Prognozą Finansową na 2018 rok oraz opracowania materiałów planistycznych.

Planowane dochody majątkowe

Kontrolowana jednostka przewidywała uzyskanie dochodów majątkowych w wysokości:

- w 2018 roku 659.756,00 zł,
- w 2019 roku 3.720.000,00 zł,
- w 2020 roku 150.000,00 zł,
- w 2021 roku 105.000,00 zł,
- w 2022 roku 50.000,00 zł,
- w 2023 roku 20.000,00 zł,
- w 2024 roku 15.000,00 zł,
- w latach 2025- 2027 0,00 zł.

Z tego dochody majątkowe ze sprzedaży majątku planowano w kwotach:

- w 2018 roku 130.000,00 zł,
- w 2019 roku 100.000,00 zł,
- w 2020 roku 150.000,00 zł,
- w 2021 roku 105.000,00 zł,
- w 2022 roku 50.000,00 zł,
- w 2023 roku 20.000,00 zł,
- w 2024 roku 15.000,00 zł,
- w latach 2025-2027 0,00 zł.

Zgodnie z objaśnieniami do WPF-u dochody ze sprzedaży składników majątkowych przyjęto na podstawie dokumentu: „Prognoza skutków finansowych dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miejscowości Ostrowy - Cukrownia” z 2014 roku. W 2018 roku planowano rozpoczęcie prac geodezyjnych dotyczących sprzedaży działek pod zabudowę jednorodzinną i pierwszą sprzedaż osobom zainteresowanym. Do sprzedaży planowano przygotować 28 działek o powierzchni od 800 m² do 1.000 m². Pierwsze wpływy zaplanowano w 2018 roku, a pozostałe rozłożono w czasie.

Zaplanowane na 2018 rok kwoty dochodów porównano z kwotami dochodów wyszczególnionymi w ostatniej w 2018 roku zmianie WPF-u:

- w 2018 roku 80.000,00 zł,
- w 2019 roku 200.000,00 zł,
- w 2020 roku 200.000,00 zł,
- w 2021 roku 105.000,00 zł,
- w 2022 roku 50.000,00 zł,
- w 2023 roku 50.000,00 zł,
- w 2024 roku 50.000,00 zł,
- w 2025 roku 30.000,00 zł,
- w latach 2026-2028 0,00 zł.

Inspektorom kontroli nie przedłożono dokumentacji potwierdzającej zaplanowanie ww. kwot w WPF-ach, tj. nie przedstawiono operatów szacunkowych sporządzonych przez rzeczoznawców majątkowych, uchwał Rady Gminy Nowe Ostrowy o wyrażeniu zgody na sprzedaż działek, wykazów nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży. Dlatego poproszono o szczegółowe wyjaśnienie przesłanek do ujęcia kwot dochodów w takich wysokościach. Jak wyjaśnił w dniu 25 października 2019 roku Wójt Gminy Nowe Ostrowy na rok 2018 uchwałą nr XXXVII/292/2017 Rady Gminy z dnia 22 grudnia 2017 roku w sprawie uchwalenia budżetu na 2018 rok Gmina zaplanowała wpływy ze sprzedaży składników majątkowych w kwocie 130.000,00 zł. Kwota ta była zaplanowana po wcześniejszych rozmowach prowadzonych z dotychczasowymi najemcami mieszkań i lokalu użytkowego. Kwota została zaplanowana na podstawie średnich cen nieruchomości w Gminie, zaś szacowana kwota 130.000,00 zł znalazła potwierdzenie w sporządzonych później operatach szacunkowych (lokal użytkowy wartość 74.415,00 zł i dwa lokale mieszkalne po 24.100,00 zł i 14.300,00 zł).

Ponadto Gmina zaplanowała sprzedaż nieruchomości stanowiących własność Gminy Nowe Ostrowy położonych w miejscowości Ostrowy - Cukrownia, które zostały zgodnie z zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy wstępnie podzielone na 19 działek budowlanych o powierzchni od 0,0650 ha do 0,1450 ha. Przyjęto, że średnia cena działek budowlanych w miejscowości Ostrowy - Cukrownia wyniosła około 20 zł/m². Na zakończenie Wójt Gminy dodał, że postępujące prace geodezyjne wskazywały, że sprzedaż nieruchomości zacznie się w 2018 roku, jednak formalności sądowe (założenie wspólnej księgi wieczystej) oraz prace geodezyjne (podział działek przez geodetę) opóźniły sprzedaż ww. działek.

Wyjaśnienie Wójta Gminy w sprawie zaplanowania dochodów ze sprzedaży majątku w WPF-ie stanowi załącznik nr 10 protokołu kontroli.

Inspektorzy kontroli zwracają uwagę, że wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna i określać dla każdego roku objętego prognozą co najmniej: dochody majątkowe, w tym dochody ze sprzedaży majątku, oraz wydatki majątkowe budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Zatem wskazane dochody majątkowe winny być oparte o rzetelne i konkretne założenia, zarówno bez zaniżania, jak i bez zawyżania prognozowanych wartości, które winny być oparte na realizowanych już założeniach, jak np. procedury związane z udzieleniem zlecenia wykonania operatu szacunkowego, czy też aktualizacji operatu szacunkowego, przygotowywane postępowania przetargowe w odniesieniu do sprzedaży majątku. Natomiast w odniesieniu do ustalonego stanu faktycznego trudno jest mówić o realistyczności Wieloletniej Prognozy Finansowej w odniesieniu do zaplanowanych wyżej dochodów

majątkowych, które miałyby pochodzić ze sprzedaży 19 działek budowlanych o powierzchni od 650 m² do 1450 m², przy przyjętej przez Gminę średniej cenie 20 zł za 1m². Bowiem zakładając nawet średnio powierzchnię działek ok. 1000 m², Gmina osiągnie dochód z ich sprzedaży w wysokości 380.000,00 zł, zaś w ostatniej w 2018 roku zmianie WPF-u zaplanowano uzyskanie dochodów ze zbycia majątku w wysokości łącznie za lata 2019 – 2025 ogółem 685.000,00 zł. Ponadto jak poinformowała Gmina Nowe Ostrowy w 2019 roku nadal nie zostało zakończone postępowanie związane z podziałem nieruchomości.

Dochody majątkowe z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje wynosiły w 2018 roku 529.756,00 zł i w 2019 roku 3.620.000,00 zł. W kolejnych latach nie zaplanowano dochodów z tego tytułu.

Zgodnie z objaśnieniami do WPF-u na dochody majątkowe składały się środki z budżetu Unii Europejskiej na dofinansowanie do zadania „Wykorzystanie energii słonecznej w Gminie Nowe Ostrowy” – zgodnie z zawartą umową o dofinansowanie projektu nr UDA-RPLD.04.01.02-10-0079/16-00 z dnia 23 listopada 2017 roku – I etap w wysokości 1.889.381,70 zł. Ponadto Gmina Nowe Ostrowy planowała do realizacji przedsięwzięcie „Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Nowe Ostrowy, Wołodrza, Grodno oraz sieci wodociągowej z odgałęzieniami w miejscowości Nowe Ostrowy” zgodnie z umową o dofinansowanie nr 00053-65150-UM0500042/17 z dnia 27 lipca 2017 roku w wysokości 1.977.391,00 zł.

W ostatniej zmianie WPF-u kwoty dochodów majątkowych z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje wynosiły: w 2018 roku kwota 2.123.488,00 zł, w 2019 roku kwota 2.000.000,00 zł i w 2020 roku kwota 1.980.000,00 zł. Zmiany ww. kwot dochodów wynikały ze zmiany okresu realizacji dwóch zadań zaplanowanych z dofinansowanie unijnym.

W zaplanowanej przez Gminę Nowe Ostrowy na 2018 rok kwocie 2.123.488,00 zł znalazła się wysokość dotacji celowej uzyskanej z budżetu państwa na podstawie umowy nr 28/WLID/FE-III/2018 z dnia 30 października 2018 roku zawartej pomiędzy Gminą Nowe Ostrowy a Wojewodą Łódzkim na dofinansowanie zadania skontrolowanego i opisanego w dalszej części protokołu przy temacie zamówień publicznych, realizowanego w ramach Rządowego Programu na rzecz Rozwoju oraz Konkurencyjności Regionów poprzez Wsparcie Lokalnej Infrastruktury Drogowej w wysokości 1.938.214,00 zł (wniosek o dofinansowanie został złożony przez Gminę Nowe Ostrowy w dniu 13 kwietnia 2018 roku, zaś kwota 1.938.214,00 zł została przekazana Gminie w dniu 17 grudnia 2018 roku).

Zadanie inwestycyjne „Wykorzystanie energii słonecznej w Gminie Nowe Ostrowy” zaplanowane było do realizacji w latach 2018-2019. Z uwagi na wydłużające się prace przygotowawcze i procedury przetargowe nie udało się zrealizować zadania w 2018 roku. W dniu 11 czerwca 2019 roku zawarto aneks do ww. umowy zmieniający termin zakończenia realizacji projektu do dnia 30 listopada 2019 roku.

Zadanie „Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Nowe Ostrowy, Wołodrza, Grodno oraz sieci wodociągowej z odgałęzieniami w miejscowości Nowe Ostrowy” miało być realizowane w dwóch etapach w latach 2018-2019, zgodnie z umową o dofinansowanie nr 00053-65150-UM0500042/17 z dnia 27 lipca 2017 roku kwota dofinansowania 1.977.391,00 zł. W dniu 19 grudnia 2017 roku zawarto aneks nr 1, w którym określono nową wysokość dofinansowania na kwotę 1.977.390,00 zł, z podziałem na transze 886.474,00 zł – I transza i 1.090.916,00 zł – II transza. Ponadto wprowadzono nowe terminy realizacji projektu – I etap – od dnia 1 maja 2019 roku od dnia 31 maja 2019 roku i II etap – od dnia 1 czerwca 2019 roku od dnia 30 czerwca 2019 roku, jednak nie później niż do dnia 30 czerwca 2023 roku. Zadania nie udało się jednak rozpocząć w 2018 roku. Gmina Nowe Ostrowy kilkakrotnie ogłaszała przetarg na realizację zadania,

ale wszystkie składane oferty znacznie przewyższały środki zaplanowane na ten cel. W związku z pojawieniem się możliwości wydłużenia terminów wykonania i rozliczenia zadania Gmina złożyła w dniu 29 października 2018 roku wniosek o aneks do umowy o przyznanie pomocy nr 00053-65150-UM0500042/17 w zakresie terminów złożenia wniosków płatniczych i w dniu 5 listopada 2018 roku otrzymała akceptację. W dniu 9 listopada 2018 roku został zawarty kolejny aneks nr 2 zmieniający terminy realizacji przedsięwzięcia I etap od dnia 1 maja 2020 roku do dnia 31 maja 2020 roku oraz II etap od dnia 1 czerwca 2020 roku do dnia 30 czerwca 2020 roku, jednak nie później niż do dnia 30 czerwca 2023 roku.

Planowane wydatki ogółem i wydatki bieżące

Zgodnie z przedstawioną Wieloletnią Prognozą Finansową planowane wydatki ogółem Gminy przedstawiały się w następujących wysokościach:

- w 2018 roku 17.397.921,00 zł,
- w 2019 roku 20.824.918,00 zł,
- w 2020 roku 15.391.502,00 zł,
- w 2021 roku 15.375.000,00 zł,
- w 2022 roku 15.330.000,00 zł,
- w 2023 roku 15.395.000,00 zł,
- w 2024 roku 15.381.393,00 zł,
- w 2025 roku 15.300.000,00 zł,
- w 2026 roku 15.308.818,00 zł,
- w 2027 roku 15.567.366,00 zł.

Zgodnie z przedstawioną Wieloletnią Prognozą Finansową planowane wydatki bieżące Gminy przedstawiają się następująco:

- w 2018 roku 15.032.141,00 zł,
- w 2019 roku 15.250.000,00 zł,
- w 2020 roku 15.000.000,00 zł,
- w 2021 roku 15.100.000,00 zł,
- w 2022 roku 15.130.000,00 zł,
- w 2023 roku 15.160.000,00 zł,
- w 2024 roku 15.160.000,00 zł,
- w 2025 roku 15.100.000,00 zł,
- w 2026 roku 15.100.000,00 zł,
- w 2027 roku 15.100.000,00 zł.

Zgodnie z objaśnieniami do WPF-u wydatki bieżące to przede wszystkim wynagrodzenia z pochodnymi pracowników, pomoc społeczna i wydatki na oświatę i wychowanie, a także wydatki na obsługę długu na podstawie zawartych umów kredytowych. **Z powyższego wynika, że Gmina Nowe Ostrowy zaplanowała w WPF-ie spadek wydatków bieżących w 2020 roku, biorąc pod uwagę 2018 i 2019 rok. Analizując treść objaśnień należy uznać, że nie wskazano okoliczności uzasadniających spadek wartości ww. wydatków. Tym samym stwierdzono brak spójności objaśnień przyjętych wartości z prognozowanymi wielkościami**

zawartymi w WPF-ie, biorąc pod uwagę treść art. 226 ustawy o finansach publicznych.

Planowane wydatki majątkowe

- w 2018 roku 2.365.780,00 zł,
- w 2019 roku 5.574.918,00 zł,
- w 2020 roku 391.502,00 zł,
- w 2021 roku 275.000,00 zł,
- w 2022 roku 200.000,00 zł,
- w 2023 roku 235.000,00 zł,
- w 2024 roku 221.393,00 zł,
- w 2025 roku 200.000,00 zł,
- w 2026 roku 208.818,00 zł,
- w 2027 roku 467.366,00 zł.

W ramach wydatków majątkowych zaplanowano do realizacji trzy zadania, w tym dwa z dofinansowaniem unijnym (I etap).

1. Na zadanie dotyczące „Budowy kanalizacji”, umową z dnia 27 lipca 2017 roku Gmina otrzymała dofinansowanie w kwocie 1.977.390,00 zł. Ponadto na ww. planowano zaciągnąć pożyczkę w BGK w Łodzi.
2. Zadanie dotyczące „Wykorzystania energii słonecznej” - zaliczkowanie w latach 2018-2019 na kwotę 1.889.381,70 zł.
3. Zadanie dotyczące „Termomodernizacji budynku Ośrodka Zdrowia” zostało zrealizowane w 2018 roku ze środków pożyczki z WFOŚiGW w Łodzi.

W 2019 roku zaplanowano dokończenie realizacji dwóch wymienionych w pkt 1 i 2 zadań.

Planowana kwota długu

Zgodnie z przedstawioną Wieloletnią Prognozą Finansową kwota długu Gminy Nowe Ostrowy przedstawiała się następująco: w 2018 roku – 3.457.396,00 zł, w 2019 roku – 4.762.314,00 zł, w 2020 roku – 4.143.816,00 zł, w 2021 roku – 3.543.816,00 zł, w 2022 roku – 2.923.816,00 zł, w 2023 roku – 2.298.816,00 zł, w 2024 roku – 1.673.816,00 zł, w 2025 roku – 1.023.816,00 zł, w 2026 roku – 382.634,00 zł, w 2027 roku – 0,00 zł.

Wysokość planowanych wydatków bieżących na obsługę długu w latach 2018 – 2027 wynikających z WPF

W 2018 roku kwota planowanych wydatków bieżących na obsługę długu wynosiła 68.000,00 zł, w 2019 roku – 75.000,00 zł, w 2020 roku – 70.000,00 zł, w 2021 roku – 70.000,00 zł, w 2022 roku – 62.000,00 zł, w 2023 roku – 57.000,00 zł, w 2024 roku – 50.000,00 zł, w 2025 roku – 35.000,00 zł, w 2026 roku – 30.000,00 zł, w 2027 roku – 15.000,00 zł.

Zestawienie prognozowanych kwot spłat rat kapitałowych na podstawie zawartych umów w sprawie kredytu lub pożyczki oraz zaplanowanych do zawarcia w 2018 roku stanowi załącznik nr 11 protokołu kontroli.

Wyszczególnione w załączonym zestawieniu prognozowanych kwot spłat rat kapitałowych zgadzały się z kwotami wyszczególnionymi w kontrolowanym WPF w pozycji 5. Rozchody budżetu, punkt 5.1.

2. PRZESTRZEGANIE ZASAD GOSPODARKI FINANSOWEJ OKREŚLONYCH W ART.254 PKT 3 USTAWY Z DNIA 27 SIERPNI 2009 ROKU O FINANSACH PUBLICZNYCH

Kontrolujące sprawdziły przestrzeganie zasad gospodarki finansowej określonych w art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, dokonując analizy dokonanych wydatków na wybraną do kontroli inwestycję „Rozbudowa drogi gminnej nr 102318E w miejscowościach Grochów, Nowe Grodno i Grodno Gmina Nowe Ostrowy”. Na podstawie wydruków z ksiąg rachunkowych prowadzonych dla Urzędu Gminy w Nowych Ostrowach, uchwał organu stanowiącego, aktów organu wykonawczego - zarządzeń Wójta Gminy oraz umów z wykonawcami i faktur (ewentualnie rachunków) stwierdzono, że wydatki na ww. inwestycję zostały wykonane w granicach kwot określonych w planie finansowym.

VII. WYKONYWANIE BUDŻETU. REALIZACJA DOCHODÓW BUDŻETOWYCH

1. DOCHODY Z PODATKÓW I OPŁAT LOKALNYCH - 2017 – I PÓŁROCZE 2019

W zakresie ewidencji podatków i opłat w Urzędzie Gminy w Nowych Ostrowach obowiązuje zarządzenie nr 25/2018 Wójta Gminy Nowe Ostrowy z dnia 30 kwietnia 2018 roku w sprawie wprowadzenia zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat w Urzędzie Gminy w Nowych Ostrowach. Wcześniej obowiązywało zarządzenie Wójta Gminy nr 38/15 z dnia 16 lipca 2015 roku.

Zgodnie z zapisami zarządzenia nr 25/2018 w kontrolowanej jednostce są stosowane następujące konta bilansowe do ujmowania należności podatkowych: konto 101 – kasa, 130 – rachunek bieżący jednostki, 141 – środki pieniężne w drodze, 221 – należności z tytułu dochodów budżetowych, 226 – długoterminowe należności budżetowe oraz 720 – przychody z tytułu dochodów budżetowych. Ponadto wyszczególniono konto 991 – rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków.

Sprawdzono na podstawie stosowanych wydruków z ewidencji księgowej w oparciu o jakie konta księgowe w Urzędzie Gminy Nowe Ostrowy dokonywany jest przypis podatku od nieruchomości, odpis – umorzenie oraz wpłata podatku, i tak: przypis podatku dokonywany jest na kontach Wn 221-19 Ma 720-1, wpłata Wn 130-1 i Ma 221-15, odpis (przykładowo umorzenie zaległości podatkowej) – Wn 720-1 i Ma 221-15.

Ewidencja podatków i opłat w Urzędzie Gminy Nowe Ostrowy prowadzona była zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375), z wykorzystaniem kont przewidzianych w ww. zarządzeniu.

1) Organizacja wymiaru i poboru podatków i opłat (inkaso)

W Urzędzie Gminy Nowe Ostrowy ewidencja podatków i opłat prowadzona jest

z wykorzystaniem licencjonowanych programów komputerowych firmy Usługi informatyczne INFO-SYSTEM Roman i Tadeusz Groszek.

Jak wynika z informacji uzyskanej od Skarbnika Gminy Nowe Ostrowy Rada Gminy nie podjęła uchwały w sprawie określenia wysokości opłaty prolongacyjnej.

Z uzyskanych informacji wynika, że uchwały Rady Gminy w Nowych Ostrowach z lat 2017 – I pół. 2019 dotyczące podatków i opłat lokalnych nie były przedmiotem rozstrzygnięć nadzorczych Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi.

Organ podatkowy nie udzielał w latach 2017 – I pół. 2019 ulg w zapłacie podatków wykonawcom, z którymi zawarto umowy w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych lub którym udzielono zamówień publicznych nie wymagających stosowania przepisów ww. ustawy.

Organ podatkowy w latach 2017-I pół. 2019 nie przeprowadził żadnej kontroli podatkowej.

Realizację dochodów Gminy z tytułu podatków i opłat lokalnych w latach 2017-I pół. 2019 przedstawiono w poniżej zamieszczonych tabelach:

Realizacja dochodów własnych Gminy w latach 2017 - I pół. 2019 roku przedstawiono w poniżej zamieszczonych tabelach:

Tabela

Plan i realizacja dochodów własnych w 2017 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	Procent Wykonania Planu	Udział procentowy w wykonaniu budżetu
1	2	3	4	5	6
DOCHODY BUDŻETOWE – ogółem		16.833.468,50	16.331.661,59	97,02	
1.	Podatek od nieruchomości	2.871.342,00	2.854.410,62	99,41	17,48
2.	Podatek rolny	480.000,00	480.603,23	100,13	2,94
3.	Podatek leśny	37.200,00	37.626,00	101,15	0,23
4.	Podatek od środków transportowych	29.200,00	31.175,48	106,77	0,19
5.	Oplata targowa	6.000,00	3.994,00	66,57	0,02

Tabela

Plan i realizacja dochodów własnych w 2018 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	Procent Wykonania planu	Udział procentowy w wykonaniu budżetu
1	2	3	4	5	6
DOCHODY BUDŻETOWE – ogółem		17.861.356,44	17.150.051,35	96,02	
1.	Podatek od nieruchomości	2.420.000,00	2.028.999,74	83,84	11,83
2.	Podatek rolny	465.000,00	479.034,13	103,02	2,79
3.	Podatek leśny	38.200,00	38.315,00	100,30	0,22
4.	Podatek od środków transportowych	35.500,00	29.650,69	83,52	0,17
5.	Oplata targowa	6.000,00	4.000,00	66,67	0,02

Tabela

Plan i realizacja dochodów własnych w I pół. 2019 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	Procent Wykonania planu	Udział procentowy w wykonaniu budżetu
1	2	3	4	5	6
DOCHODY BUDŻETOWE – ogółem		17.521.250,98	7.755.743,88	44,26	
1.	Podatek od nieruchomości	2.031.000,00	868.747,46	42,77	11,20
2.	Podatek rolny	490.000,00	273.635,43	55,84	3,53
3.	Podatek leśny	38.400,00	18.820,00	49,01	0,24
4.	Podatek od środków transportowych	29.200,00	13.814,00	47,31	0,18
5.	Oplata targowa	6.000,00	2.000,00	33,33	0,03

Pobór podatków w okresie przeprowadzania kontroli odbywał się w drodze inkasa na podstawie uchwały nr VII/43/15 Rady Gminy Nowe Ostrowy z dnia 25 lutego 2015 roku w sprawie zarządzenia poboru od osób fizycznych podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od nieruchomości w drodze inkasa oraz ustalenia wynagrodzenia dla inkasentów. Powyższa uchwała została zmieniona w dniu 27 lutego 2019 roku uchwałą nr V/32/19. Ustalono, że na inkasentów wyznaczono sołtysów. Imienny wykaz inkasentów i wysokość wynagrodzenia za inkaso stanowi załącznik do ww. uchwał. Pobrane kwoty inkasent miał przekazać do kasy Urzędu Gminy w Nowych Ostrowach niezwłocznie po upływie terminu płatności danej raty zobowiązania podatkowego, nie później jednak niż w ciągu 4 dni roboczych następujących po terminie płatności danej raty podatku.

Kontrolą objęto terminowość dokonywania wpłat kwot podatków pobranych przez inkasentów w 2017, 2018 i I półroczu 2019 roku z dwóch losowo wybranych sołectw: Imielinek i Kołomia (po 10% od zainkasowanych kwot).

2017 rok

(...)²

2018 rok

(...)³

I półrocze 2019 roku

(...)⁴

² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Z kontroli dostarczonej dokumentacji źródłowej wynika, że:

- inkasenci zebrane kwoty wpłacali do kasy Urzędu Gminy,
- wynagrodzenia dla inkasentów z wybranych sołectw było obliczane i wypłacane prawidłowo, zgodnie z postanowieniami uchwały,
- wynagrodzenie przysługujące inkasentom było zaokrąglane do pełnych złotych, zgodnie z art. 63 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 roku, poz. 900 ze zm.),
- rozliczenie pobranych kwot następowało w ustawowym terminie, zgodnie z art. 47 § 4a ustawy Ordynacja podatkowa, czyli w ciągu 4 dni roboczych następujących po terminie płatności danej raty podatku,
- **w jednym skontrolowanym przypadku stwierdzono, że inkasent pobrał podatek w dniach 13-19 listopada 2017 roku, czyli już po terminie płatności. Z uregulowań powołanych przepisów Ordynacji podatkowej, w szczególności art. 9 i art. 47 § 4a, wynika, że inkasent jest uprawniony wyłącznie do poboru podatku, a więc należności, która powinna być uiszczona przez podatnika do upływu terminu płatności. Po upływie terminu płatności podatku powstaje zaległość podatkowa, której nie można utożsamiać z podatkiem. Tym samym dopuszczalność przekazania przez podatnika należności podatkowej inkasentowi wygasa z upływem ostatniego dnia, w którym zobowiązany powinien tę należność uregulować.**
- kontrolowana jednostka prowadziła konto pozabilansowe 991 – rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków.

2) Podatek od nieruchomości

Stawki podatku od nieruchomości w latach 2017-2019 obowiązywały na podstawie następujących uchwał: [1] nr XXIV/216/2016 z dnia 29 listopada 2016 roku (na 2017 i 2018 rok) i [2] nr XLVI/357/2018 z dnia 9 listopada 2018 roku (na 2019 rok).

W okresie objętym kontrolą obowiązywały następujące uchwały Rady Gminy Nowe Ostrowy w sprawie ustalenia wzorów formularzy informacji i deklaracji podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego: [1] nr XIII/96/15 z dnia 26 listopada 2015 roku w sprawie określenia wzorów formularzy dotyczących podmiotu i przedmiotu opodatkowania w ww. podatkach, [2] nr XXXV/277/2017 z dnia 27 października 2017 roku w sprawie określenia wzorów formularzy dotyczących podmiotu i przedmiotu opodatkowania w ww. podatkach, [3] nr II/12/2018 z dnia 29 listopada 2018 roku w sprawie określenia wzorów formularzy deklaracji na ww. podatki.

Kontroli poddano prawidłowość przyjętych przez Radę Gminy stawek podatku od nieruchomości, poprzez porównanie ich ze stawkami określonymi w obwieszczeniach Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2016 roku (M.P. z 2016 roku, poz. 779), z dnia 28 lipca 2017 roku (M.P. z 2017 roku, poz. 800) i z dnia 25 lipca 2018 roku (M.P. z 2018 roku, poz. 745). Stawki podatku od nieruchomości na terenie Gminy Nowe Ostrowy obowiązujące w latach 2016-2019 nie przekraczały górnych stawek podatku określonych w powyżej przytoczonych przepisach prawa.

Podatek od nieruchomości od osób prawnych

W okresie objętym kontrolą ilość podatników objętym podatkiem od nieruchomości wynosiła 34 osób prawnych.

Kontrolą objęto dokumentację źródłową dotyczącą 8 podatników podatku od nieruchomości za lata 2017-I pół. 2019: (...) ⁵

Tabela zawierająca podstawowe informacje dotyczące skontrolowanych podatników podatku od nieruchomości (osób prawnych) stanowi załącznik nr 12 protokołu kontroli.

W wyniku kontroli ustalono, co następuje:

- większość badanych deklaracji została złożona w ustawowym terminie tj. do 31 stycznia, zgodnie z art. 6 ust. 9 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz. 1170). **Wyjątkiem była deklaracja na 2017 rok złożona przez podatnika o numerze konta (...) ⁶ w dniu 6 kwietnia 2017 roku, na 2018 rok złożona przez podatnika nr (...) ⁷ w dniu 27 lutego 2018 roku i na 2019 rok złożona przez podatnika nr (...) ⁸ w dniu 14 marca 2019 roku. Organ podatkowy tylko w jednym przypadku wezwał do złożenia deklaracji – 2017 roku w zakresie podatnika nr (...) ⁹. W dwóch przypadkach stwierdzono brak wezwania,**
- większość deklaracji na podatek od nieruchomości zostało złożonych zgodnie z formularzami stanowiącymi załączniki do cytowanych wyżej uchwał,
- wszystkie deklaracje były opatrzone pieczęcią daty wpływu do organu podatkowego zgodnie z § 40 ust. 1 i ust. 3 pkt 2 załącznika nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. nr 14, poz. 67 ze zm.),
- w deklaracjach podatkowych wskazano prawidłowe stawki podatkowe,

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- nie stwierdzono błędów rachunkowych w deklaracjach w zakresie wysokości obliczonego podatku, a w przypadku składanych korekt deklaracji, kwota przypisu lub odpisu była dokonywana w prawidłowej wysokości,
- w większości przypadków podatnicy płacili raty podatku terminowo, czyli do 31 stycznia oraz do 15 dnia każdego następnego miesiąca. W kilku przypadkach organ podatkowy, w przypadku zapłaty podatku po terminie naliczał odsetki. Jeden z podatników objętych próbą kontroli został skontrolowany przy temacie czynności windykacyjnych prowadzonych przez Gminę,
- kwoty podatku wskazane w deklaracjach były prawidłowo zaokrąglane zgodnie z art. 63 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, który stanowi, że podstawę opodatkowania, kwoty podatków, odsetki za zwłokę opłaty prolongacyjnej, oprocentowanie nadpłat oraz wynagrodzenia przysługujące płatnikom i inkasentom zaokrąglano do pełnych złotych w ten sposób, że końcówki kwot wynoszące mniej niż 50 groszy pomijano, a końcówki kwot wynoszące 50 i więcej groszy podwyższano do pełnych złotych,
- przypisy podatku były dokonywane pod datą złożenia deklaracji w siedzibie organu podatkowego,
- W dniu 19 września 2016 roku do Urzędu Gminy w Nowych Ostrowach wpłynęły wyniki kontroli przeprowadzonej przez Urząd Kontroli Skarbowej w zakresie prawidłowości gospodarowania środkami publicznymi obejmującymi część wyrównawczą subwencji ogólnej otrzymanej w 2014 roku, w tym podstawy ustalenia jej wysokości. W wyniku przeprowadzonego postępowania stwierdzono, że Gmina zaniżyła kwotę dochodów podatkowych od składników majątku Gminy na koniec 2012 roku, które stanowiły podstawę ustalenia wysokości części wyrównawczej subwencji ogólnej otrzymanej w 2014 roku o kwotę 2.763,60 zł. W dniu 28 listopada 2016 roku Wójt Gminy Nowe Ostrowy poinformował Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Łodzi o sporządzeniu korekty deklaracji w podatku od nieruchomości za lata 2012-2016, jednocześnie ustalając, że Gmina zaniżyła kwotę dochodów podatkowych od składników majątku Gminy o kwotę łącznie za lata 2012-2016 w wysokości 4.575.08 zł. Wskazane nieprawidłowości skorygowane zostały w sprawozdaniach rocznych za 2016 rok.

Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. **Placówki oświatowe z terenu Gminy Nowe Ostrowy nie składały deklaracji na podatek od nieruchomości. Zgodnie z art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, od podatku od nieruchomości zwalnia się publiczne i niepubliczne jednostki organizacyjne objęte systemem oświaty oraz prowadzące je organy w zakresie nieruchomości zajętych na działalność oświatową. Natomiast zgodnie z art. 6 ust. 10 ustawy wynika, że obowiązek składania informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz deklaracji na podatek od nieruchomości, o którym mowa w ust. 6 i w ust. 9 pkt 1 dotyczy również podatników korzystających ze zwolnień na mocy przepisów niniejszej ustawy.**
2. (...) ¹⁰ – podatnik złożył deklarację na podatek od nieruchomości na 2017 i 2018 rok, w której wykazał budynki związane z prowadzeniem działalności

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

gospodarczej oraz budowie o wartości 52.921.243,00 zł x 2%, kwota podatku 1.058.424,86 zł.

W dniu 16 lipca 2018 roku do organu podatkowego wpłynęła korekta deklaracji na 2018 rok, w której podatnik wykazał budynki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budowie o wartości 12.081.705,00 zł x 2%, kwota podatku 241.634,10 zł.

Do deklaracji podatnik załączył wniosek o stwierdzenie nadpłaty w podatku od nieruchomości za 2018 rok, w związku ze zmianą przepisów ustawy z dnia 7 czerwca 2018 roku o odnawialnych źródłach energii (w skrócie OZE) oraz niektórych innych ustaw, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2018 roku. Na podstawie nowelizacji ustawy o OZE zmieniony został m.in. art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane, stanowiący definicję budowli i mający wpływ na zakres opodatkowania podatkiem od nieruchomości elektrowni wiatrowych. Zgodnie z nowym brzmieniem art. 3 pkt 3 Prawa budowlanego przez budowlę należy rozumieć każdy obiekt budowlany niebędący budynkiem lub obiektem małej architektury, jak: (...) części budowlane urządzeń technicznych (...) elektrowni wiatrowych (...).

Organ podatkowy wyliczył, że podatek od nieruchomości (w tym budowlę) winien wynosić łącznie 242.132,00 zł, z tego miesięczna rata 20.178,00 zł. W konsekwencji suma rat podatku od nieruchomości jaką spółka winna zapłacić za okres styczeń – czerwiec 2018 roku wyniosła 121.068,00 zł, zaś w rzeczywistości zapłacono 529.464,00 zł. Powyższe spowodowało powstanie nadpłaty 408.396,00 zł.

Gmina Nowe Ostrowy w dniu 21 sierpnia 2018 roku wysłała do podatnika pismo zawierające prośbę o zmianę terminów zwrotu nadpłaty.

W dniu 10 września 2018 roku spółka (...) ¹¹ wyraziła zgodę na ww. prośbę i wycofała swój wcześniejszy wniosek. W dniu 19 września 2018 roku podatnik złożył do organu podatkowego wniosek o stwierdzenie nadpłaty w kwocie 408.396,00 zł, zgodnie z art. 72 par. 1 pkt 1, art. 75 par. 3 w związku z art. 81 par. 2 Ordynacji podatkowej i zwrot części nadpłaty 204.198,00 zł do dnia 25 listopada 2018 roku, zgodnie z art. 76 par. 1 w związku z art. 77b par. 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej.

Wniosek o zwrot pozostałej części nadpłaty spółka miała złożyć na początku listopada 2018 roku.

W dniu 5 listopada 2018 roku spółka wystąpiła z kolejnym wnioskiem o zwrot części nadpłaty 204.198,00 zł do dnia 10 stycznia 2019 roku.

W dokumentacji znajdowały się ponadto dwie notatki służbowe z dnia 23 listopada 2018 roku sporządzone przez inspektora Marzenę Cichacz potwierdzające ww. ustalenia.

Zwrot nadpłaty organ podatkowy dokonał w dniach: 23 listopada 2018 roku kwota 204.198,00 zł i 10 stycznia 2019 roku kwota 204.198,00 zł.

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

3. Podatnik (...) ¹²:

Kontrolującemu przedłożono decyzję (...) ¹³ z dnia 2 marca 2012 roku w sprawie zmiany koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża kruszywa naturalnego (...) ¹⁴. Ważność koncesji do dnia 30 grudnia 2030 roku.

Wyznaczono granice obszaru górniczego – 238.249 m² i terenu górniczego 287.929 m².

Zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami opodatkowaniu podatkiem rolnym podlegają grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż rolnicza. Rozpoczęcie prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie wydobywania kopaliny z gruntu (piasku i żwiru), na podstawie ważnej koncesji, na gruncie należącym do spółki oznacza jego zajęcie na prowadzenie działalności gospodarczej. Mogą się zdarzyć sytuacje, gdy koncesja na wydobycie kopaliny obejmuje tylko część gruntu znajdującego się w posiadaniu przedsiębiorcy. Nie oznacza to jednak automatycznie, że tylko ta część gruntu podlega opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości. Przykładowo gdy teren wokół wyrobiska jest niezbędny do prowadzenia wydobycia, są to drogi dojazdowe, plac manewrowy, ściana wydobywcza, miejsce składowania urobku, posadowiona jest tam waga i barak biurowy, wtedy również należy go opodatkować podatkiem od nieruchomości według stawki najwyższej (por. wyroki: WSA w Białymstoku z dnia 3 kwietnia 2014 r., sygn. akt I SA/Bk 48/14, WSA w Olsztynie z dnia 29 stycznia 2015 r., sygn. akt I SA/OI 892/14). W przypadku wątpliwości organu podatkowego co do kwestii rzeczywistego przeznaczenia gruntu na wykonywaną na mocy koncesji działalność, istnieje możliwość powołania biegłego, który ustali powierzchnię gruntów zajętych przez podatnika na prowadzenie działalności gospodarczej.

Wygaszenie koncesji na wydobywaniu kopaliny nie zmienia statutu podatkowego nieruchomości. Poddawane rekultywacji wyrobiska są gruntami zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy o podatkach i opłatach lokalnych i tym samym nie przestają podlegać opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości z chwilą zakończenia wydobycia kruszywa, czy też jeśli nie można ich wykorzystać w prowadzonej działalności ze względów technicznych. Co prawda, działalność polegająca wyłącznie na rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów rolnych i leśnych sama w sobie nie ma charakteru działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

regulujących swobodę takiej działalności, jeżeli nie jest prowadzona w celach zarobkowych, to podejmowanie obowiązkowych działań z zakresu rekultywacji wyrobisk pokopalnianych stanowi element składowy działalności gospodarczej, istotą której jest zarobkowe wydobywanie kopalin na tych gruntach. Skoro działalność z zakresu rekultywacji i zagospodarowania wyeksploatowanych gruntów jest konieczną częścią składową zarobkowej działalności wydobywczej, to nie sposób racjonalnie przyjmować, że grunty mające podlegać lub podlegające aktualnie czynnościom rekultywacyjnym nie są związane z działalnością gospodarczą przedsiębiorcy. Z tych samych względów nie sposób uznać, że poddawane rekultywacji wyrobiska nie są gruntami zajęтыми na prowadzenie działalności gospodarczej w rozumieniu art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych, tym samym przestają podlegać opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości z chwilą zakończenia wydobycia kruszywa, czy też nie można ich wykorzystywać w prowadzonej działalności we względów technicznych (szerzej wyrok WSA w Szczecinie z dnia 5 czerwca 2013 roku, sygn. akt I SA/Sz/125/13).

Dokonano wyliczenia podatku od nieruchomości za lata 2014-2019 rok, biorąc pod uwagę powierzchnię obszaru górniczego wynikającą z przedłożonej kontrolującym koncesji, tj. 238.249 m² i obowiązujące stawki podatku od nieruchomości od gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej obowiązujące w tych latach:

2014 rok – stawka 0,82 zł x powierzchnia obszaru górniczego 238.249,00 m² = 195.364,00 zł (powierzchnia gruntów ze złożonej deklaracji 37.000 m², kwota podatku zapłacona przez podatnika 30.340,00 zł).

2015 rok – stawka 0,83 zł x 238.249,00 m² = 197.747,00 zł (powierzchnia gruntów ze złożonej deklaracji 37.000 m², kwota podatku zapłacona przez podatnika 30.710,00 zł).

2016 rok – stawka 0,83 zł x 238.249,00 m² = 197.747,00 zł (powierzchnia gruntów ze złożonej deklaracji 37.000 m², kwota podatku zapłacona przez podatnika 30.710,00 zł).

2017 rok – stawka 0,83 zł x 238.249,00 m² = 197.747,00 zł (powierzchnia gruntów ze złożonej deklaracji 37.000 m², kwota podatku zapłacona przez podatnika 30.710,00 zł).

2018 rok – stawka 0,83 zł x 238.249,00 m² = 197.747,00 zł (powierzchnia gruntów ze złożonej deklaracji 20.000 m², kwota podatku zapłacona przez podatnika 16.600,00 zł).

2019 rok – stawka 0,87 zł x 238.249,00 m² = 207.277,00 zł (powierzchnia gruntów ze złożonej deklaracji 20.000 m², kwota podatku zapłacona przez podatnika 17.400,00 zł).

Ogółem potencjalna kwota utraconych dochodów z tytułu zaniżenia powierzchni gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wyniosła 1.037.159,00 zł (łącznie kwota zapłaconego zobowiązania podatkowego wynosiła 156.470,00 zł, zaś łącznie kwota podatku, biorąc pod uwagę obszar górniczy wynosiła 1.193.629,00 zł). Faktyczną kwotę zobowiązania podatkowego zobowiązany jest ustalić organ podatkowy po przeprowadzeniu postępowania podatkowego i

ustaleniu okoliczności faktycznych związanych z powierzchnią gruntu zajętego na prowadzenie działalności gospodarczej.

W dniu 29 października 2019 roku Wójt Gminy Nowe Ostrowy wydał postanowienie nr FN 3120.10030.N.2019.1 wzywające firmę (...) ¹⁵ do skorygowania deklaracji na podatek od nieruchomości za lata 2014-2019 poprzez wykazanie do opodatkowania powierzchni obszaru górniczego wynikającego z decyzji z dnia 2 marca 2012 roku w sprawie zmiany koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża (...) ¹⁶ położonego na terenie Gminy Nowe Ostrowy.

W dniu 29 października 2019 roku inspektor Marzena Cichacz złożyła w powyższej sprawie wyjaśnienie: „Na podstawie złożonych deklaracji na podatek od nieruchomości przez firmę (...) ¹⁷ w latach 2014-2019 nie została uwzględniona powierzchnia obszaru górniczego, wynikająca z wydanej przez Marszałka Województwa Łódzkiego (...) ¹⁸ dnia 2 marca 2012 roku decyzji w sprawie zmiany koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża kruszywa naturalnego (...) ¹⁹. Wyjaśniam, że przedmiotowa decyzja znajdowała się w Urzędzie Gminy Nowe Ostrowy, lecz nie została przekazana do Referatu Finansowego, w którym prowadzony jest wymiar podatków.” Ponadto w dniu 6 grudnia 2019 roku inspektor M. Cichacz i Skarbnik Gminy M. Sołtysińska złożyły dodatkowe wyjaśnienia w powyższym zakresie, z których wynika, m.in. że organ podatkowy powołał biegłego – uprawnionego geodetę, który przeprowadził dokładne pomiary działek, na których prowadzona jest działalność gospodarcza. Ponadto organ podatkowy przeprowadził przy udziale przedstawiciela firmy (...) ²⁰ oględziny. W dniu 5 grudnia 2019 roku organ podatkowy postanowieniem poinformował stronę postępowania o przyczynie niezłażenia sprawy w ustawowym miesięcznym terminie, wskazując nowy termin złażenia sprawy.

¹⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wyjaśnienie Marzeny Cichacz z dnia 29 października 2019 roku w sprawie nieprawidłowości w opodatkowaniu firmy (...) ²¹ stanowi załącznik nr 13 protokołu kontroli.

Wyjaśnienie M. Cichacz i M. Sołtysińskiej z dnia 6 grudnia 2019 roku w sprawie podatnika firmy (...) ²² stanowi załącznik nr 14 protokołu kontroli.

Akta kontroli nr A-5 [od str. 55 do str.147]: Kserokopia całości dokumentacji dotyczącej sposobu opodatkowania (...) ²³.

Łączne zobowiązanie pieniężne

Prawidłowość ustalenia należności podatkowych, terminowość doręczania decyzji wymiarowych oraz terminowość wpłat podatku z tytułu łącznego zobowiązania pieniężnego w latach 2017-I pół. 2019 sprawdzono w oparciu o wybranych 14 podatników o następujących numerach kont z sołectwa Imielinek: (...) ²⁴. Ogółem ww. sołectwo obejmowało w latach 2017-2018 po 41 podatników, a w I półroczu 2019 roku – 39.

Tabele obrazujące wymiar podatku, daty doręczania decyzji, daty dokonywania przypisów oraz terminowość wpłat wybranych podatników łącznego zobowiązania pieniężnego za lata 2017-I pół. 2019 stanowią załącznik nr 15 protokołu kontroli.

Kontrolujące ustaliły, co następuje:

- kwoty podatku od nieruchomości ustalono w prawidłowych wysokościach, według stawek określonych w uchwałach,
- nie stwierdzono błędów rachunkowych,
- decyzje doręczano poprzez inkasentów – sołtysów za potwierdzeniem ich odbioru z podaniem daty odbioru i własnoręcznym podpisem podatnika,
- decyzje były doręczane nie później niż 14 dni przed ustawowym terminem płatności zobowiązania podatkowego, zgodnie z art. 47 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa, za pięcioma wyjątkami, kiedy decyzje zostały doręczone w dniach: 2, 3 i 6 marca 2017 roku oraz 2, 4 marca 2019 roku,
- w oparciu o decyzje wymiarowe dla kontrolowanych podatników oraz wydruki z kont wymiarowych ustalono, że przypis podatku następował pod datą doręczenia decyzji wymiarowej,

²¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- przedmioty opodatkowania zawarte w decyzjach wymiarowych były zgodne z danymi wykazanymi w informacjach na podatek od nieruchomości i na podatek rolny, składanych przez podatników oraz z danymi wynikającymi z ewidencji gruntów,
- większość podatników objętych kontrolą płaciła raty podatku terminowo. W pozostałych przypadkach, gdy były płacone z opóźnieniem były naliczane odsetki w prawidłowej wysokości. Odsetki nie były naliczane, gdy nie przekraczały kwoty, o której mowa w art. 54 § 1 pkt 5 ustawy Ordynacja podatkowa,
- sprawdzono opodatkowanie osób fizycznych, zgodnie z zapisami art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, który stanowi, że podatnikami podatku od nieruchomości są osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne, w tym spółki nieposiadające osobowości prawnej, będące posiadaczami nieruchomości lub ich części albo obiektów budowlanych, lub ich części, stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego jeżeli posiadanie wynika z umowy zawartej z właścicielem, Agencją Własności Rolnej Skarbu Państwa lub z innego tytułu prawnego, z wyjątkiem posiadania przez osoby fizyczne lokali mieszkalnych niestanowiących odrębnych nieruchomości. Wybrano do kontroli cztery osoby fizyczne, które zawarły w 2018 roku z Gminą Nowe Ostrowy umowy dzierżawy. Stwierdzono, że dwie z nich złożyły stosowne informacje dotyczące wymiaru podatku od nieruchomości i organ podatkowy dokonał stosownego opodatkowania wydając decyzje w sprawie ustalenia wymiaru łącznego zobowiązania podatkowego, bądź podatku rolnego. **Natomiast w stosunku do dwóch osób fizycznych stwierdzono, że pomimo wydzierżawienia im garaży o powierzchni 15 m² nie zostały one opodatkowane.** Obie umowy dzierżawy zostały zawarte w dniu 31 października 2018 roku: powierzchnia 15 m² x obowiązująca w 2018 roku stawka 0,84 zł/12 miesięcy x 2 miesiące = 2,10 zł. Stosownie do art. 6a ust. 6a ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym oraz 6 ust. 8a ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych, nie wszczęto postępowania (jeżeli wysokość zobowiązania podatkowego na dany rok podatkowy nie przekraczała, określonych na dzień 1 stycznia roku podatkowego, najniższych kosztów doręczenia w obrocie krajowym przesyłki poleconej za potwierdzeniem odbioru przez operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 roku - Prawo pocztowe (Dz. U. poz. 1529). **Za 2019 rok wysokość zobowiązania podatkowego wyniosła 13,20 zł (15 m² x stawka 0,88 zł).**

Zmiana w podstawie opodatkowania w trakcie roku

Sprawdzono wypełnienie obowiązku z art. 6 ust. 5 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych za lata 2017/2018 i I półrocze 2019 roku (czy w przypadku, gdy obowiązek podatkowy powstał lub wygasł w ciągu roku, podatek za ten rok ustalono proporcjonalnie do liczby miesięcy, w których istniał obowiązek).

(...)²⁵

²⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wobec ww. podatników w okresie objętym kontrolą wystąpiły okoliczności uzasadniające powstanie lub wygaśnięcie obowiązku podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości bądź zaistniały zdarzenia mające wpływ na wysokość opodatkowania. Na podstawie przedłożonej do kontroli dokumentacji stwierdzono, że tylko niektórzy podatnicy wypełnili obowiązek przewidziany art. 6 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych i złożyli informacje o nieruchomościach i obiektach budowlanych, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości lub od dnia zaistnienia zdarzenia. Organ podatkowy prawidłowo ustalił podatek, tj. proporcjonalnie do liczby miesięcy, w których istniał obowiązek podatkowy przy zastosowaniu stawek uchwalonych przez Radę Gminy, prawidłowo ustalił powstanie obowiązku podatkowego zgodnie z art. 6 ust. 5 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych i dokonał zmiany wysokości podatku w trakcie roku. Wyniki kontroli zostały ujęte w tabeli zawierającej m.in. informacje dotyczące daty złożenia przez podatników korekty informacji, daty zmiany wysokości zobowiązania podatkowego i daty wydania decyzji.

3) Podatek rolny

Stosownie do ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz. 1892 ze zm.), oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2001 roku w sprawie zaliczenia gmin oraz miast do jednego z czterech okręgów podatkowych (Dz. U. Nr 143, poz. 1614) Gmina Nowe Ostrowy została zaliczona do II okręgu podatkowego.

Stawki podatku rolnego zostały przyjęte następującymi uchwałami Rady Gminy Nowe Ostrowy w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta stanowiącej podstawę obliczenia podatku rolnego: [1] nr XXIV/215/2016 z dnia 29 listopada 2016 roku - średnia cena skupu żyta została obniżona z kwoty 52,44 zł za 1 dt do 45,00 zł za 1 dt, [2] nr XXXV/276/2017 z dnia 27 października 2017 roku - średnia cena skupu żyta została obniżona z kwoty 52,49 zł za 1 dt do kwoty 45,00 zł za 1 dt, [3] nr XLVI/359/2018 z dnia 9 listopada 2018 roku - średnia cena skupu żyta została obniżona z kwoty 54,36 zł za 1 dt do kwoty 47,00 zł za 1 dt.

Podatek rolny od osób prawnych

Kontrolą objęto prawidłowość określenia wysokości podatku i terminowość wpłat rat podatku wobec czterech wybranych podatników: (...) ²⁶.

Tabele obrazujące wymiar podatku oraz terminowość wpłat wybranych podatników w podatku rolnym od osób prawnych za lata 2017-I półrocze 2019 stanowi załącznik nr 16 protokołu kontroli.

W trakcie kontroli stwierdzono:

- podatnicy stosowali prawidłowe stawki zgodne z uchwałami Rady Gminy,
- nie stwierdzono w deklaracjach błędów rachunkowych,
- deklaracje były składane na formularzach według ustalonego, obowiązującego wzoru,
- wszystkie deklaracje były opatrzone pieczęcią daty wpływu do organu podatkowego zgodnie z § 40 ust. 1 i ust. 3 pkt 2 załącznika nr 1 do

²⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych,

- wszystkie skontrolowane deklaracje zostały złożone terminowo, tj. do dnia 15 stycznia danego roku, zgodnie z art. 6a ust. 8 pkt 1 ustawy o podatku rolnym,
- podatnicy wpłacali podatek terminowo, za wyjątkiem jednego podatnika o numerze karty kontowej (...)²⁷, któremu naliczono odsetki w wysokości 15,00 zł.

4) Podatek od środków transportowych

Odstąpiono od kontroli ww. zagadnienia z uwagi na niewielkie wykonanie za 2017 rok dochodów z tytułu podatku od środków transportowych w kwocie 31.175,48 zł, przy planie 29.200,00 zł, a także za 2018 rok - wykonanie w kwocie 29.650,69 zł, przy planie 35.500,00 zł.

5) Udzielone ulgi w zapłacie podatku w zakresie podatku od nieruchomości (np. umorzenie zaległości, rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności)

2017 rok

Rodzaj decyzji	Ilość wydanych decyzji	Kwota objęta decyzjami (zł)
Umorzenie zaległości podatkowej, odsetek	8	1.241,00 + odsetki 113,00 zł
Rozłożenie zapłaty podatku na raty	0	0
Odroczenie terminu płatności podatku	2	793,00
Rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej	1	200,00
Odroczenie zapłaty zaległości podatkowej	7	7.718,00

2018 rok

Rodzaj decyzji	Ilość wydanych decyzji	Kwota objęta decyzjami (zł)
Umorzenie zaległości podatkowej, odsetek	6	1.466,00 + odsetki 62,00 zł
Rozłożenie zapłaty podatku na raty	0	0
Odroczenie terminu płatności podatku	0	0
Rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej	0	0
Odroczenie zapłaty zaległości podatkowej	8	4.132,00

²⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

I pół. 2019 rok

Rodzaj decyzji	Ilość wydanych decyzji	Kwota objęta decyzjami (zł)
Umorzenie zaległości podatkowej, odsetek	2	181,00
Rozłożenie zapłaty podatku na raty	0	0
Odroczenie terminu płatności podatku	1	927,00
Rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej	0	0
Odroczenie zapłaty zaległości podatkowej	3	1.838,00

Udzielone ulgi i zwolnienia w zakresie podatku rolnego (w szczególności ulga inwestycyjna i z tytułu nabycia gruntów)

2017 rok

Rodzaj decyzji	Ilość decyzji (szt.)	Kwota ulgi lub zwolnienia (zł)
Ulga inwestycyjna	0	0,00
Zwolnienie z tytułu nabycia gruntów	10	1.697,64
Ulga żołnierska	0	0,00
Umorzenie zaległości, odsetek	0	0,00
Rozłożenie na raty zapłaty podatku (zaległości)	0	0,00
Odroczenie terminu zapłaty podatku (zaległości)	0	0,00

2018 rok

Rodzaj decyzji	Ilość decyzji (szt.)	Kwota ulgi lub zwolnienia (zł)
Ulga inwestycyjna	0	0,00
Zwolnienie z tytułu nabycia gruntów	10	3.448,53
Ulga żołnierska	0	0,00
Umorzenie zaległości, odsetek	0	0,00
Rozłożenie na raty zapłaty podatku (zaległości)	0	0,00
Odroczenie terminu zapłaty podatku (zaległości)	0	0,00

I półrocze 2019 rok

Rodzaj decyzji	Ilość decyzji (szt.)	Kwota ulgi lub zwolnienia (zł)
Ulga inwestycyjna	0	0,00
Zwolnienie z tytułu nabycia gruntów	5	2.209,79
Ulga żołnierska	0	0,00
Umorzenie zaległości, odsetek	0	0,00
Rozłożenie na raty zapłaty podatku (zaległości)	0	0,00
Odroczenie terminu zapłaty podatku (zaległości)	0	0,00

Kontroli poddano następujące decyzje dotyczące ulg podatkowych wydane przez organ podatkowy w latach 2017-2019. Były to następujące decyzje:

W sprawie odroczenia łącznego zobowiązania pieniężnego:

- decyzja nr FN 3123.150099.2018.ŁZP.8 z dnia 2 października 2018 roku – odroczenie zapłaty zaległości podatkowej w podatku rolnym I-III rata 2018 roku w kwocie 476,00 zł. Data wniesienia wniosku – 18 września 2018 roku,
- decyzja nr FN 3123.30055.2018.ŁZP.7 z dnia 12 czerwca 2018 roku – odroczenie zapłaty zaległości podatkowej w podatku łącznym zobowiązaniu pieniężnym za II ratę 2018 roku w kwocie 887,00 zł. Data wniesienia wniosku – 11 czerwca 2018 roku,
- decyzja nr FN 3123.150099.2018.ŁZP.6 z dnia 29 maja 2018 roku – odroczenie zapłaty zaległości podatkowej w łącznym zobowiązaniu pieniężnym za I-II ratę 2018 roku w wysokości 364,00 zł. Data wniesienia wniosku – 22 maja 2018 roku,
- decyzja nr FN 3123.140037.2018.ŁZP.5 z dnia 29 marca 2018 roku – odroczenie zapłaty zaległości podatkowej w łącznym zobowiązaniu pieniężnym za I ratę 2018 roku w wysokości 311,00 zł. Data wniesienia wniosku – 15 marca 2018 roku,
- decyzja nr FN 3123.140031.2018.ŁZP.4 z dnia 29 marca 2018 roku – odroczenie zapłaty zaległości podatkowej w łącznym zobowiązaniu pieniężnym za I ratę 2018 roku w wysokości 786,00 zł. Data wniesienia wniosku – 19 marca 2018 roku,
- decyzja nr FN 3123.150099.2018.ŁZP.3 z dnia 29 marca 2018 roku – odroczenie zapłaty zaległości podatkowej w łącznym zobowiązaniu pieniężnym za I ratę 2018 roku w wysokości 252,00 zł. Data wniesienia wniosku – 16 marca 2018 roku,
- decyzja nr FN 3123.80031.2018.ŁZP.2 z dnia 27 marca 2018 roku – odroczenie zapłaty zaległości podatkowej w łącznym zobowiązaniu pieniężnym za I ratę 2018 roku w wysokości 200,00 zł. Data wniesienia wniosku – 20 marca 2018 roku,
- decyzja nr FN 3120.100142.2018.N.1 z dnia 15 stycznia 2018 roku – odroczenie terminu zapłaty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za I-II ratę 2013 roku w wysokości 856,00 zł. Data wniesienia wniosku – 3 styczeń 2018 roku.

W sprawie umorzenia łącznego zobowiązania pieniężnego:

- decyzja nr FN 3127.100077.2018.ŁZP.6 z dnia 30 listopada 2018 roku – umorzenie zaległości podatkowej w łącznym zobowiązaniu pieniężnym – IV rata 2018 roku w wysokości 86,00 zł. Data wniesienia wniosku – 23 listopada 2018 roku,
- decyzja nr FN 3121.140037.2018.R.4 z dnia 4 października 2018 roku – umorzenie zaległości podatkowej w podatku rolnym – 50% III raty 2018 roku w kwocie 155,50 zł. Data wniesienia wniosku – 2 października 2018 roku,
- decyzja nr FN 3121.10028.2018.R.1 z dnia 26 września 2018 roku – umorzenie zaległości podatkowej w podatku rolnym – 50% III raty 2018 roku w wysokości 252,00 zł. Data wniesienia wniosku – 24 września 2018 roku,
- decyzja nr FN 3123.90021.2018.ŁZP.2 z dnia 26 września 2018 roku – umorzenie zaległości podatkowej w łącznym zobowiązaniu pieniężnym – III rata 2018 roku w wysokości 259,00 zł. Data wniesienia wniosku – 19 września 2018 roku,

- decyzja nr FN 3121.40103.2018.R.1 z dnia 29 maja 2018 roku – umorzenie zaległości podatkowej w podatku rolnym – 50% II raty 2018 roku w wysokości 200,50 zł. Data wniesienia wniosku – 24 maj 2018 roku.

W sprawie umorzenia podatku od środków transportowych:

- decyzja nr FN 3124.TR.2018.1 z dnia 31 stycznia 2018 roku – umorzenie zaległości podatkowej w podatku od środków transportowych – I-II rata 2016 roku w kwocie 513,00 zł i kwotę odsetek 62,00 zł. Data wniesienia wniosku – 20 listopad 2017 rok.

W sprawie ulgi z tytułu nabycia gruntów:

- decyzja nr FN.3121.30078.ULGA.R.2019.3 z dnia 14 lutego 2019 roku – zwolnienie na okres od 1 lutego 2019 roku do 31 maja 2023 roku, obniżenie podatku o 75% od 1 czerwca 2023 roku do 31 maja 2024 roku i o 50% od dnia 1 czerwca 2024 roku do 31 maja 2025 roku. Wniosek o ulgę z dnia 23 stycznia 2019 roku. Akt notarialny repertorium A nr 2676/2018 z dnia 28 maja 2018 roku,
- decyzja nr FN.3121.70028.ULGA.R.2019.5 z dnia 3 czerwca 2019 roku – zwolnienie na okres od 1 czerwca 2019 roku do 31 maja 2024 roku, obniżenie podatku o 75% od 1 czerwca 2024 roku do 31 maja 2025 roku i o 50% od dnia 1 czerwca 2025 roku do 31 maja 2026 roku. Wniosek o ulgę z dnia 17 maja 2019 roku. Akt notarialny repertorium A nr 2380/2019 z dnia 10 maja 2019 roku,
- decyzja nr FN.3121.70074.ULGA.R.2018.7 z dnia 7 maja 2018 roku – zwolnienie na okres od 1 maja 2018 roku do 30 kwietnia 2023 roku, obniżenie podatku o 75% od 1 maja 2023 roku do 30 kwietnia 2024 roku i o 50% od dnia 1 maja 2024 roku do 30 kwietnia 2025 roku. Wniosek o ulgę z dnia 23 kwietnia 2018 roku. Akt notarialny repertorium A nr 1927/2018 z dnia 16 kwietnia 2018 roku,
- decyzja nr FN.3121.110031.ULGA.R.2018.9 z dnia 10 maja 2018 roku – zwolnienie na okres od 1 maja 2018 roku do 31 marca 2023 roku, obniżenie podatku o 75% od 1 kwietnia 2023 roku do 31 marca 2024 roku i o 50% od dnia 1 kwietnia 2024 roku do 31 marca 2025 roku. Wniosek o ulgę z dnia 12 kwietnia 2018 roku. Akt notarialny repertorium A nr 628/2018 z dnia 22 marca 2018 roku,
- decyzja nr FN.3121.110383.Kup.R.2017.2 z dnia 7 lutego 2017 roku - zwolnienie na okres od 1 lutego 2017 roku do 31 stycznia 2022 roku, obniżenie podatku o 75% od 1 lutego 2022 roku do 31 stycznia 2023 roku i o 50% od dnia 1 lutego 2023 roku do 31 stycznia 2024 roku. Wniosek o ulgę z dnia 18 stycznia 2017 roku. Akt notarialny repertorium A nr 138/2017 z dnia 16 stycznia 2017 roku,
- decyzja nr FN.3121.30140.Kup.R.2017.8 z dnia 2 listopada 2017 roku - zwolnienie na okres od 1 listopada 2017 roku do 31 października 2022 roku, obniżenie podatku o 75% od 1 listopada 2022 roku do 31 października 2023 roku i o 50% od dnia 1 listopada 2023 roku do 31 października 2024 roku. Wniosek o ulgę z dnia 30 października 2017 roku. Akt notarialny repertorium A nr 5132/2017 z dnia 11 października 2017 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono, co następuje:

- decyzje były wydawane na wniosek podatników,
- wszystkie sprawy z wniosków podatników dotyczących umorzenia zaległości (odsetek) oraz odroczenia terminu płatności zaległości podatkowej były załatwiane w drodze decyzji, zgodnie z art. 207 ustawy Ordynacja podatkowa,
- prawie wszystkie decyzje były wydawane w terminie miesiąca od daty wpływu wniosku,

- w jednym przypadku zostało wystawione zawiadomienie o niezłażeniu sprawy we właściwym terminie i wskazaniu nowego terminu,
- wszystkie decyzje były wydawane przez Skarbnika Gminy (z upoważnienia Wójta). W aktach osobowych znajdowało się zarządzenie nr 53/2009 Wójta Gminy Nowe Ostrowy z dnia 16 września 2009 roku w sprawie upoważnienia Skarbnika Gminy Nowe Ostrowy do podejmowania i podpisywania decyzji administracyjnych, na mocy którego Skarbnik został upoważniony do m.in. umarzania, odraczania podatków i opłat lokalnych w gminie,
- wszystkie decyzje zawierały uzasadnienie faktyczne wymagane art. 210 § 4 ustawy Ordynacja podatkowa,
- wszystkie decyzje umarzające były wydawane tylko do zaległości podatkowych,
- do wniosków o odroczenie terminu zapłaty zaległości podatkowej nie były załączone żadne dokumenty potwierdzające trudną sytuację finansową podatnika,
- do wniosków o umorzenie zaległości podatkowej były załączane następujące dokumenty: karta informacyjna leczenia szpitalnego, protokół z oszacowania zakresu i wysokości szkód w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej spowodowanych wystąpieniem niekorzystnego zjawiska atmosferycznego, faktury, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, dokumenty odbioru padliny,
- do decyzji przyznających ulgi z tytułu nabycia gruntów były dołączane akty notarialne zakupu gruntów oraz oświadczenia wnioskodawców złożone zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatku rolnym,
- we wszystkich decyzjach przyznających zwolnienia i ulgi z tytułu nabycia gruntu prawidłowo określono okres zwolnienia – 5 lat licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zawarto umowę sprzedaży gruntów, natomiast zastosowanie ulgi następowało dopiero od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym został złożony wniosek zgodnie z art. 13d ust. 3 ustawy o podatku rolnym. Po upływie okresu zwolnienia w I roku podatnikom obniżono podatek rolny o 75%, a w II roku o 50%.

6) Terminowość podejmowania czynności windykacyjnych w odniesieniu do zaległości podatkowych

Prawidłowość i terminowość podejmowania oraz przeprowadzania działań windykacyjnych, przeanalizowano na przykładzie czynności podejmowanych przez organ podatkowy w odniesieniu do zaległości bieżących z tytułu: [1] I-II raty 2019 roku w zakresie podatku od nieruchomości osoby prawne, [2] II raty 2018 roku w zakresie podatku od nieruchomości osoby fizyczne. Podatek od środków transportowych od osób prawnych i fizycznych był uiszczany terminowo.

Podatek od nieruchomości od osób prawnych – I rata 2019 r. (termin zapłaty 31 stycznia 2019 r.)

(...)²⁸

²⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Podatek od nieruchomości od osób prawnych – II rata 2019 r. (termin zapłaty 15 luty 2019 r.)

(...)²⁹

Podatek od nieruchomości od osób fizycznych – II rata 2018 r. (termin zapłaty 15 maja 2018 r.)

(...)³⁰.

W trakcie kontroli ustalono, co następuje:

- osoby prawne w większości płaciły raty należnego podatku terminowo. **W stosunku do podatnika o numerze konta (...) ³¹ wystawiono upomnienie w dniu 26 lipca 2019 roku na raty I-VII 2019 roku, do dnia zakończenia czynności kontrolnych nie został wystawiony tytuł wykonawczy, ani nie nastąpiła zapłata podatku,**
- na II ratę 2018 roku podatku od nieruchomości od osób fizycznych były wystawiane upomnienia w dniu 13 czerwca 2018 roku, tytuły wykonawcze były wystawiane w terminie do 2 miesięcy od dnia wystawienia upomnienia. W przypadku podatnika o numerze konta (...) ³² nie został wystawiony tytuł wykonawczy, ponieważ zapłata podatku nastąpiła w dniu 2 lipca 2018 rok,
- były naliczane odsetki w prawidłowej wysokości.

Dodatkowo kontrolą objęto prowadzenie czynności windykacyjnych wobec 5 podatników podatku od nieruchomości (2 osoby prawne i 3 osoby fizyczne), którzy mieli największe zaległości na koniec 2018 roku. Ustalono, co następuje:

Podatnik o numerze konta (...) ³³ posiadał na dzień 31 grudnia 2018 roku kwotę zaległości w wysokości 240.105,00 zł (należność główna) plus odsetki w wysokości 110.619,00 zł (III rata 2008 roku do XII 2018 roku).

Zaległości podatkowe za lata 2008-2014 zostały zabezpieczone hipoteką przymusową w wysokości 299.406,90 zł, wniosek o wpis w księdze wieczystej z dnia 26 sierpnia 2015 roku, wpis w księdze wieczystej w dniu 9 października 2015 roku. Zaległości podatkowe

²⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

za okres X 2015 roku – XII 2016 roku zostały zabezpieczone hipoteką przymusową w wysokości 51.225,30 zł w dniu 15 grudnia 2017 roku. Wysokość ww. hipotek przymusowych była ustalana zgodnie z art. 110¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. z 2018 r., poz. 1916) zgodnie z którym, wierzyciel może żądać wpisu hipoteki przymusowej na sumę nie wyższą niż wynikająca z treści dokumentu stanowiącego podstawę jej wpisu do księgi wieczystej. Jeżeli z dokumentu tego nie wynika wysokość sumy hipoteki, suma hipoteki nie może przewyższać więcej niż o połowę zabezpieczonej wierzytelności wraz z roszczeniami o świadczenia uboczne określonymi w dokumencie stanowiącym podstawę wpisu hipoteki na dzień złożenia wniosku o wpis hipoteki.

W latach 2016-2018 zostały podjęte następujące czynności windykacyjne:

- [1] upomnienie z dnia 9 marca 2016 roku na ratę X-XII 2015 roku, I-II 2016 roku na kwotę 10.181,00 zł plus 180,00 zł odsetek, [2] upomnienie z dnia 6 maja 2016 roku na III-IV ratę 2016 roku na kwotę 4.074,00 zł plus 32,00 zł odsetek, [3] upomnienie z dnia 9 czerwca 2016 roku na V ratę 2016 roku na kwotę 2.037,00 zł plus 11,00 zł odsetek, [4] upomnienie z dnia 11 sierpnia 2016 roku na ratę VI-VII 2016 roku na kwotę 4.074,00 zł plus 37,00 zł odsetek, [5] upomnienie z dnia 4 października 2016 roku na ratę VIII-IX 2016 roku na kwotę 4.074,00 zł plus 22,00 zł odsetek, [6] tytuł wykonawczy z dnia 15 listopada 2016 roku na raty X-XII 2015 roku i I-IX 2016 roku na kwotę 24.440,00 zł plus 1.215,00 zł odsetek,
- [1] upomnienie z dnia 24 października 2016 roku na ratę X 2016 roku na kwotę 2.037,00 zł, [2] upomnienie z dnia 21 grudnia 2016 roku na ratę XI-XII 2016 roku na kwotę 4.070,00 zł plus odsetki 16,00 zł, [3] tytuł wykonawczy z dnia 14 lutego 2017 roku na raty X-XII 2016 roku na kwotę 6.007,00 zł plus 121,00 zł odsetek,
- [1] upomnienie z dnia 22 maja 2017 roku na raty I-V 2017 roku na kwotę 10.185,00 zł plus odsetki 139,00 zł, [2] upomnienie z dnia 31 sierpnia 2017 roku na raty VI-VIII 2017 roku na kwotę 6.111,00 zł plus odsetki 55,00 zł, [3] tytuł wykonawczy z dnia 14 września 2017 roku na raty I-VIII 2017 roku na kwotę 16.296,00 zł plus odsetki 479,00 zł,
- [1] upomnienie z dnia 29 listopada 2017 roku na raty IX-XI 2017 roku na kwotę 6.111,00 zł plus odsetki 52,00 zł, [2] upomnienie z dnia 3 stycznia 2018 roku na XII ratę 2017 roku na kwotę 2.033,00 zł, [3] upomnienie z dnia 5 kwietnia 2018 roku na raty I-III 2018 roku w wysokości 6.111,00 zł plus odsetki 60,00 zł, [4] upomnienie z dnia 14 czerwca 2018 roku na raty IV-V 2018 roku w wysokości 4.074,00 zł plus odsetki 39,00 zł, [5] upomnienie z dnia 24 sierpnia 2018 roku na raty VI-VIII 2018 roku na kwotę 6.111,00 zł plus odsetki 48,00 zł, [6] upomnienie z dnia 3 stycznia 2019 roku na raty IX-XII 2018 roku w wysokości 8.144,00 zł plus odsetki 106,00 zł. **Ustalono, że nie były wystawiane tytuły wykonawcze na raty IX-XII 2017 roku oraz I-XII 2018 rok.**

Podatnik o numerze konta (...)³⁴ posiadał na dzień 31 grudnia 2018 roku kwotę zaległości w wysokości 4.066,99 zł plus odsetki w wysokości 527,00 zł. Upomnienia były wystawiane najczęściej na 2-3 raty np. upomnienie z dnia 6 kwietnia 2017 roku na I-III ratę 2017 roku, upomnienie z dnia 22 maja 2017 roku na IV-V ratę 2017 roku.

³⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Stwierdzono, że nie zostały wystawione tytuły wykonawcze na raty objęte ww. upomnieniami.

W przypadku 3 podatników (osoby fizyczne) o następujących numerach kont: (...) ³⁵ ustalono co następuje:

- upomnienia były wystawiane na każdą ratę przed upływem terminu płatności kolejnej raty,
- tytuły wykonawcze były wystawiane na każdą ratę w terminie do 1,5 miesiąca od daty wystawienia upomnienia,
- były pobierane odsetki.

Powyżej opisane nieprawidłowości w podejmowaniu czynności windykacyjnych wobec podatników podatku od nieruchomości stanowiły naruszenie następujących przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz.U. 2015 r. poz. 2367): [1] § 2 - zgodnie z którym, wierzyciel jest obowiązany do systematycznej kontroli terminowości zapłaty należności pieniężnych, [2] § 7 ust. 1 - zgodnie z którym, wierzyciel przesyła zobowiązanemu upomnienie: 1) niezwłocznie, w szczególności jeżeli: a) łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnych przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia i nie zostały podjęte działania informacyjne, b) z podjętych działań informacyjnych w sprawie wynika, że obowiązek nie zostanie dobrowolnie wykonany; 2) nie później niż po upływie 21 dni od dnia, w którym po raz pierwszy podjęto działania informacyjne, jeżeli z tych działań wynika, że obowiązek zostanie dobrowolnie wykonany.

Zestawienie podejmowanych czynności windykacyjnych w stosunku do podatników podatku od nieruchomości stanowi załącznik nr 17 protokołu kontroli.

2. DOCHODY Z MAJĄTKU

W dniu 27 marca 2015 roku została przyjęta uchwała nr VIII/54/15 Rady Gminy Nowe Ostrowy w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Nowe Ostrowy na lata 2015-2020.

W dniu 29 września 2014 roku została przyjęta uchwała nr XLVI/319/14 Rady Gminy Nowe Ostrowy w sprawie przyznania pierwszeństwa najemcom lub dzierżawcom w nabywaniu lokali użytkowych i komórek murowanych wraz z udziałem we własności lub w prawie użytkowania wieczystego gruntu, stanowiących własność Gminy Nowe Ostrowy (na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym w zw. z art. 34 ust. 6, art. 37 ust. 2 pkt 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami).

W dniu 29 grudnia 2009 roku została przyjęta uchwała nr XXXVI/210/2009 Rady Gminy Nowe Ostrowy w sprawie określenia zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości stanowiących mienie Gminy Nowe Ostrowy oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania.

³⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

W dniu 31 sierpnia 2010 roku została przyjęta uchwała nr XLIII/241/10 Rady Gminy Nowe Ostrowy w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających Gminie Nowe Ostrowy lub jej jednostkom podległym, a także wskazania organów do tego uprawnionych.

W 2018 roku zostały zawarte następujące porozumienia na mocy ww. uchwały: [1] z dnia 30 maja 2018 roku na kwotę 938,58 zł – rozłożenie na raty czynszu za miesiące od listopada 2017 roku do maja 2018 roku na 7 miesięcznych rat płatnych po 131,47 zł, [2] z dnia 30 maja 2018 roku na kwotę 195,59 zł – odroczenie płatności czynszu za miesiące od lutego do kwietnia 2018 roku do dnia 30 września 2018 roku, [3] z dnia 4 kwietnia 2018 roku na kwotę 88,56 zł – odroczenie płatności czynszu za miesiące luty-marzec 2018 roku.

W toku kontroli stwierdzono, co następuje:

- w dokumentacji znajdowały się: wnioski najemców z prośbą o odroczenie lub rozłożenie na raty; postanowienia Wójta Gminy o odroczeniu płatności lub rozłożeniu na raty i wezwanie najemcy do stawienia się w urzędzie w celu zawarcia porozumienia; porozumienia zawarte między najemcą a Wójtem Gminy,
- wnioski były rozpatrywane w terminie 30 dni od daty ich wpływu, zgodnie z § 5 ust. 4 ww. uchwały
- odroczenie terminu spłaty należności oraz rozłożenia na raty następowało w drodze porozumienia, zgodnie z § 7 ust. 1 ww. uchwały,
- zgodnie z § 7 ust. 4 ww. uchwały „jeżeli dłużnik nie spłaci w terminie albo w pełnej wysokości należności, której termin spłaty odroczone albo nie spłaci w pełnej wysokości ustalonych rat, należność pozostała do zapłaty staje się natychmiast wymagalna wraz z odsetkami ustawowymi lub umownymi od dnia wymagalności. Powyższe zastrzeżenie umieszcza się w porozumieniu”. **W żadnym skontrolowanym porozumieniu nie został zawarty wyżej przytoczony zapis,**
- zgodnie z § 5 ust. 1 ww. uchwały, „uzyskanie umorzenia, odroczenia lub rozłożenia spłaty należności na raty uzależnione jest od spełnienia warunków określonych w uchwale i złożenia wniosku wraz z uzasadnieniem i dowodami potwierdzającymi wystąpienie ważnego interesu dłużnika lub interesu publicznego”. **Wnioskodawcy motywowali prośby o udzielenie ulg trudną sytuacją finansową jednak nie załączali żadnych dokumentów potwierdzających tę okoliczność.**

2.1. Dochody z tytułu sprzedaży nieruchomości

Dochody ze sprzedaży nieruchomości lub ich części (w tym lokali)

2017 rok			2018 rok		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
100.000,00	80.000,00	12.779,79	130.000,00	80.000,00	21.899,49

Dochody z tytułu sprzedaży nieruchomości były klasyfikowane w 2018 roku prawidłowo w dziale 700 - gospodarka mieszkaniowa, rozdziale 70005 – gospodarka gruntami i nieruchomościami, § 0770 – wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, **natomiast w 2017 roku były klasyfikowane w § 0870 – wpływy ze sprzedaży składników majątkowych. Powyższe było niezgodne z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca**

2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014., poz. 1053 ze zm.).

W 2018 roku zostały sprzedane następujące nieruchomości w trybie bezprzetargowym: [1] nieruchomość zabudowana kompleksem budynków gospodarczo-magazynowych, położona w Nowych Ostrowach, na działce nr 32/5 o po. 3.412 m², [2] lokal mieszkalny nr 10 b budynku wielolokalowym nr 3 w miejscowości Ostrowy – Cukrownia na działce gruntu ozn. nr ew. 544 o pow. 1.200 m².

Sprzedaż nieruchomości zabudowanej kompleksem budynków gospodarczo-magazynowych, położona w Nowych Ostrowach, na działce nr 32/5 o pow. 3.412 m²

W toku kontroli sprzedaży ustalono, co następuje:

- w dniu 5 kwietnia 2018 roku do Urzędu Gminy wpłynął wniosek z prośbą o wykup nieruchomości. Wnioskodawca był dzierżawcą przedmiotowej nieruchomości a umowa dzierżawy została zawarta na czas nieokreślony,
- zgodnie z przedłożonym operatem szacunkowym, sporządzanym przez rzeczoznawcę majątkowego (nr uprawnień 3021) w dniu 19 marca 2018 roku, nieruchomość o powierzchni 3.412 m² zabudowana była kompleksem budynków gospodarczo-magazynowych, tj. dawną chlewnią o pow. użytkowej 259,84 m², wiatą magazynową o pow. użytkowej 57,44 m² oraz budynkiem gospodarczym o pow. użytkowej 33,12 m². Sąsiedztwo działki stanowiła linia kolejowa Włocławek-Kutno oraz tereny zabudowane budynkami o funkcji handlowo-usługowej i mieszkalnej. Dojazd do nieruchomości zapewniała droga asfaltowa. Dostępność do obiektów administracyjnych i handlowych określono jako dobrą. Wartość sprzedanej nieruchomości określono na kwotę: wartość rynkowa nieruchomości 60.500,00 zł, w tym grunt działki nr 32/5 o pow. 3412 m² – 41.100,00 zł i składniki budowlane – 19.400,00 zł. Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego przyjętym uchwałą Rady Gminy Nowe Ostrowy nr XII/81/15 z dnia 28 października 2015 roku, teren działki nr 32/5 stanowi teren usług komercyjnych (symbol w planie U). Do określenia wartości nieruchomości wykorzystano podejście porównawcze, metodę porównywania parami. Zgodnie z pkt 3.1 pkt 2 operatu, jako obiekty porównawcze przyjęto nieruchomości położone na terenie powiatu kutnowskiego i powiatów sąsiednich, których transakcje kupna-sprzedaży dokonane zostały w ostatnim czasie. Zgodnie z 3.2 operatu, przeprowadzone analiza rynku nieruchomości na terenie powiatu kutnowskiego i powiatów sąsiednich wykazała umiarkowane zainteresowanie inwestorów zakupem nieruchomości zabudowanych budynkami magazynowymi o średnim i niskim standardzie wyposażenia oraz średnim i podwyższonym stopniu zużycia technicznego. Ilość transakcji wolnorynkowych przeprowadzonych na badanym terenie na nieruchomościach podobnych do wycenianej pozwala określić rynek lokalny jako słabo rozwinięty. Wobec powyższego rozszerzono okres badania rynku do trzech lat. Obiektami porównawczymi były nieruchomości sprzedane trzy, dwa lata wcześniej, tj. w marcu 2015 roku, lutym i kwietniu 2016 roku,
- w dniu 6 kwietnia 2018 roku Wójt Gminy Nowe Ostrowy wydał zarządzenie nr 17/2018 w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż w drodze bezprzetargowej nieruchomości zabudowanej stanowiącej własność Gminy Nowe Ostrowy. Zgodnie z § 1, została wyznaczona do sprzedaży na rzecz dzierżawcy nieruchomość zabudowana budynkiem użytkowym wraz z pomieszczeniami przynależnymi oznaczona w ewidencji gruntów jako działka o nr ew. 32/5 o pow. 3412 m² położona w miejscowości Nowe Ostrowy. Ww. zarządzenie zostały wydane na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit a ustawy o samorządzie gminnym, art. 13 ust. 1

i art. 37 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami w związku z ww. uchwałą nr XLVI/319/14 Rady Gminy Nowe Ostrowy z dnia 29 września 2014 roku w sprawie przyznania pierwszeństwa najemcom lub dzierżawcom w nabywaniu lokali użytkowych i komórek murowanych wraz z udziałem we własności lub prawie użytkowania wieczystego gruntu stanowiących własność Gminy Nowe Ostrowy. Ww. uchwała została podjęta na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym w zw. z art. 34 ust. 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którym rada w odniesieniu do nieruchomości stanowiących własność jednostki samorządu terytorialnego może przyznać w drodze uchwały pierwszeństwo w nabywaniu lokali ich najemcom lub dzierżawcom, z wyłączeniem nieruchomości, o których mowa w art. 57 ust. 1 i art. 60 ust. 1, oraz w zw. z art. 37 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy, zgodnie z którym nieruchomość jest zbywana w drodze bezprzetargowej, jeżeli jest zbywana na rzecz osoby, której przysługuje pierwszeństwo w jej nabyciu stosownie do art. 34.

Zgodnie z § 2 uchwały nr XLVI/319/14, pierwszeństwo w nabyciu samodzielnych lokali użytkowych oraz nieruchomości zabudowanej budynkiem użytkowym w którym znajduje się jeden lokal użytkowy zajmowany w całości przez najemcę, dzierżawcę lub współnajemców, współdzierżawców przysługuje osobom fizycznym, osobom prawnym, jednostkom organizacyjnym nie posiadającym osobowości prawnej spełniającym łącznie następujące warunki: [1] posiadającym tytuł prawny w postaci umowy najmu lub dzierżawy zawartej na minimum 10 lat lub na czas nieoznaczony, [2] nie posiadającym zaległości z tytułu zobowiązań wynikających z umowy najmu lub dzierżawy lokalu będącego przedmiotem sprzedaży, [3] nie posiadającym innych zaległości wobec Gminy Nowe Ostrowy dotyczących lokalu będącego przedmiotem sprzedaży, [4] prowadzącym działalność gospodarczą w nabywanym lokalu użytkowym i nie będącym w likwidacji lub upadłości, chyba że nie prowadzenie działalności gospodarczej nie wynika z winy najemcy,

- **stwierdzono, że opisana w zarządzeniu Wójta Gminy nr 17/2018 nieruchomość nie spełniała przesłanek dotyczących możliwości skorzystania z pierwszeństwa nabycia nieruchomości przez dzierżawcę. Tym samym nie było podstaw do zastosowania uchwały Rady Gminy Nowe Ostrowy nr XLVI/319/14 z dnia 29 września 2014 roku w sprawie przyznania pierwszeństwa najemcom lub dzierżawcom w nabywaniu lokali użytkowych i komórek murowanych wraz z udziałem we własności lub prawie użytkowania wieczystego gruntu stanowiących własność Gminy Nowe Ostrowy,**
- **nadto należy stwierdzić, że Rada Gminy Nowe Ostrowy nie wyraziła zgody na sprzedaż przedmiotowej nieruchomości, co było niezgodne z art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących: zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, o ile ustawy szczególne nie stanowią inaczej; uchwała rady gminy jest wymagana również w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość; do czasu określenia zasad wójt może dokonywać tych czynności wyłącznie za zgodą rady gminy.**

- nieruchomość została sprzedana na rzecz dzierżawcy (umowa dzierżawy z dnia 2 stycznia 2017 roku, aneksowana w dniu 29 marca 2018 roku). Przedmiotem dzierżawy była nieruchomość zabudowana budynkiem użytkowym numer 21B o powierzchni użytkowej 259,84 m² na działce o powierzchni 3412 m² do używania i pobierania pożytków z przeznaczeniem na prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na usługach związanych z naprawą i konserwacją motocykli,
- wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży był wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy z zachowaniem 21-dniowego terminu, o którym mowa w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r., poz. 2204), o czym świadczyła umieszczona na wykazie adnotacja o dacie wywieszenia oraz o dacie zdjęcia (13.04-4.05.2018),
- wykaz został umieszczony również na stronie internetowej urzędu oraz na stronie BIP, a informacja o wywieszeniu wykazu została podana do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej o zasięgu obejmującym co najmniej powiat, na terenie którego położona jest nieruchomość,
- wykaz zawierał wszystkie informacje wymagane art. 35 ust. 2 ww. ustawy, m.in. informację o tym, że osoby którym przysługuje prawo pierwszeństwa nabycia przedmiotowych nieruchomości zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, winny złożyć wniosek w terminie 6 tygodni licząc od dnia wywieszenia wykazu. Cena nieruchomości została ustalona zgodnie z operatem szacunkowym – 60.500,00 zł + podatek VAT 23%,
- w dniu 23 kwietnia 2018 roku do wnioskodawcy zostało skierowane zawiadomienie informujące o: [1] tym, że nieruchomość której jest dzierżawcą została przeznaczona do sprzedaży, [2] cenie nieruchomości określonej na podstawie wyceny biegłego rzeczoznawcy, [3] **terminie składania wniosku w celu skorzystania z prawa pierwszeństwa – w terminie 21 dni od trzymania zawiadomienia. Termin ten nie był tożsamy z terminem wskazanym w wykazie (6 tygodni licząc od dnia wywieszenia wykazu),** [4] możliwości rozłożenia ceny nieruchomości na raty na czas nie dłuższy niż 10 lat,
- w dniu 14 maja 2018 roku wpłynęło pismo dzierżawcy nieruchomości o wyrażeniu zgody na zakup nieruchomości w 10 ratach,
- w dniu 26 września 2018 roku został spisany protokół uzgodnień w sprawie przedmiotowej sprzedaży. Zgodnie z nim: [1] cenę nieruchomości w wysokości 74.415,00 zł (60.500,00 zł plus podatek VAT 23% - 13.915,00 zł) nabywca zobowiązał się spłacić w 10 ratach rocznych, [2] rozłożona na raty niespłacona część ceny podlega oprocentowaniu przy zastosowaniu stopy procentowej równej stopie redyskonta weksli stosowanej przez Narodowy Bank Polski, [3] pierwsza rata w wysokości 10.020,00 zł płatna jest do dnia zawarcia aktu notarialnego, [4] pozostała część ceny sprzedaży w wysokości 64.395,00 zł zostanie zapłacona w 9 ratach w wysokości 7.155,00 zł wraz z odsetkami do 31 grudnia danego roku (ostatnia rata w 2027 roku),
- w dniu 28 września 2018 roku została podpisana umowa sprzedaży w formie aktu notarialnego repertorium A nr 2185/2018,
- kwota 10.020,00 zł została zapłacona w dniu 28 września 2018 roku.

Akta kontroli nr A-6 [od str. 148 do str. 171]: Kserokopia operatu szacunkowego z dnia 19 marca 2018 roku.

Sprzedaż lokalu mieszkalnego nr 10 b budynku wielolokalowym nr 3 w miejscowości Ostrowy – Cukrownia wraz z udziałem w prawie własności części wspólnych budynku oraz udziałem w prawie użytkowania wieczystego na działce gruntu ozn. nr ew. 544 o pow. 1.200 m²

W toku kontroli sprzedaży ustalono, co następuje:

- w dniu 4 stycznia 2018 roku do Urzędu Gminy wpłynął wniosek z prośbą o wykup nieruchomości. Wnioskodawca był najemcą przedmiotowej nieruchomości,
- w dniu 23 lutego 2018 roku została wydana uchwała nr XXXVIII/305/2018 Rady Gminy Nowe Ostrowy w sprawie sprzedaży na rzecz najemcy lokalu mieszkalnego oraz udziału w prawie użytkowania wieczystego i wyrażenia zgody na udzielenie bonifikaty od wartości lokalu mieszkalnego. Zgodnie z ww. uchwałą: [1] została udzielona bonifikata w wysokości 70% od wartości lokalu mieszkalnego, [2] w przypadku rozłożenia należności na raty oprocentowanie niespłaconej części ceny sprzedaży wynosić będzie 5% w stosunku rocznym, [3] w przypadku wpłaty należności jednorazowo cenę zakupu lokalu mieszkalnego obniża się o dalsze 10% wartości ceny,
- wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży był wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy z zachowaniem 21-dniowego terminu, o którym mowa w art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, o czym świadczyła umieszczona na wykazie adnotacja o dacie wywieszenia oraz o dacie zdjęcia (13.04-4.05.2018),
- wykaz został umieszczony również na stronie internetowej urzędu oraz na stronie BIP, a informacja o wywieszeniu wykazu została podana do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej o zasięgu obejmującym co najmniej powiat, na terenie którego położona jest nieruchomość,
- wykaz zawierał wszystkie informacje wymagane art. 35 ust. 2 ww. ustawy, m.in. informację o tym, że osoby którym przysługuje prawo pierwszeństwa nabycia przedmiotowych nieruchomości zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, winny złożyć wniosek w terminie 6 tygodni licząc od dnia wywieszenia wykazu,
- zgodnie z wykazem zostały ustalone: [1] cena lokalu mieszkalnego nr 10 – 23.000,00 zł, [2] 70% bonifikaty – 16.100,00 zł, [3] 10% bonifikaty dla osób wpłacających jednorazowo kwotę ceny zakupu lokalu mieszkalnego – 2.300,00 zł, [4] po zastosowaniu wszystkich ulg wartość lokalu nr 10 – 4.600,00 zł, [5] cena udziału w działce gruntu nr 544 – 1.100,00 zł, [6] pierwsza opłata roczna stanowi 20% ceny i wynosi 220,00 zł plus podatek VAT 23%, [7] pierwsza opłata roczna po uwzględnieniu 70% bonifikaty – 66,00 zł [8] pierwsza opłata dla wpłacających kwotę jednorazowo obniżona o dalsze 10% - 44,00 zł, [9] opłaty roczne w wysokości 1% ceny wartości działki – 11 zł plus podatek VAT 23%. Bonifikaty zostały ustalone zgodnie z art. 67 ust. 1 pkt 7 i ust. 1a ustawy o gospodarce nieruchomościami,
- w dniu 23 kwietnia 2018 roku do wnioskodawcy zostało skierowane zawiadomienie informujące o: [1] tym, że nieruchomość której jest najemcą została przeznaczona do sprzedaży, [2] cenie nieruchomości określonej na podstawie wyceny biegłego rzeczoznawcy po uwzględnieniu bonifikat **[3] terminie składania wniosku w celu skorzystania z prawa pierwszeństwa – w terminie 21 dni od trzymania zawiadomienia. Termin ten nie był tożsamy z terminem wskazanym w wykazie (6 tygodni licząc od dnia wywieszenia wykazu),**

- w dniu 7 maja 2018 roku wpłynęło pismo najemcy nieruchomości z prośbą o nabycie nieruchomości oraz postanowieniu o zapłaceniu jednorazowo ceny,
- wartość sprzedanej nieruchomości była ustalona zgodnie z art. 67 ustawy o gospodarce nieruchomościami w oparciu o operat szacunkowy sporządzony przez rzeczoznawcę majątkowego nr uprawnień 3021 w dniu 19 marca 2018 roku. Wartość rynkowa nieruchomości 24.100,00 zł (lokal mieszkalny – 23.000,00, udział w działce gruntowej nr 544 – 1.100,00 zł),
- w dniu 21 września 2018 roku został spisany protokół uzgodnień w sprawie przedmiotowej sprzedaży. Zgodnie z nim nabywca zobowiązał się do wpłaty kwoty 4.654,12 zł (4.600,00 zł, 44 zł plus podatek VAT 23%) najpóźniej do dnia zawarcia aktu notarialnego,
- w dniu 28 września 2018 roku została podpisana umowa sprzedaży w formie aktu notarialnego repertorium A nr 2177/2018,
- kwota 4.654,12 zł została zapłacona w dniu 21 września 2018 roku.

2.2. Dochody z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości, użytkowania, zarządu

Dochody z użytkowania wieczystego nieruchomości

2017 rok			2018 rok		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
11.000,00	11.000,00	10.786,18	11.000,00	11.000,00	10.553,89

Dochody z użytkowania wieczystego nieruchomości w 2018 roku klasyfikowano w dziale 700 – gospodarka mieszkaniowa, rozdziale 70005 – gospodarka gruntami i nieruchomościami, § 055 – wpłaty z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości, natomiast w 2017 roku klasyfikowano w **§ 0470. Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24 czerwca 2015 roku zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (wejście w życie w dniu 1 stycznia 2016 rok) został wprowadzony § 055 – wpłaty z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości, natomiast w § 047 klasyfikowane są wpływy z opłat za trwałe zarząd, użytkowanie i służebności.**

I.p	Działka	Przypis 2018	Zaległość 2017	Wpłata	Odsetki	Data wpłaty	Uwagi
1	105/1	2538	123,89	2580,09	72,91	10.08.2018	Wezwanie do zapłaty
2	106	351	-	351	8,89	10.08.2018	Wezwanie do zapłaty
3	135/1,135/2	980	-	980	-	21.03.2018	-
4	129/2	185	-	185	0,99	30.04.2018	-
5	265	93,36	-	93,36	-	15.02.2018	-
6	306	64,35	-	64,35	-	13.02.2018	-
7	306	55,8	-	55,8	-	6.02.2018	-
8	91/2	47,4	-	47,4	-	5.03.2018	-
9	337	44,66	-	44,66	-	21.03.2018	-
10	503	46,61	-	46,61	-	9.01.2018	-

W wyniku kontroli terminowości rocznych opłat z tytułu użytkowania wieczystego stwierdzono, co następuje:

- opłaty roczne były uiszczane w wysokościach wynikających z zawartych umów,
- 7 użytkowników w badanej próbie uiszczyło opłatę terminowo, czyli do 31 marca,
- 3 użytkowników w badanej próbie uiszczyło opłatę po terminie, zostały naliczone i pobrane w stosunku do nich odsetki w prawidłowej wysokości,
- do dwóch użytkowników zostały wystawione wezwania do zapłaty,
- na koniec 2018 roku wysokość zaległości z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste wynosiła łącznie 139,12 zł i dotyczyła 3 użytkowników wieczystych (opłata roczna za 2018 rok).

W dniu 28 października 2019 roku Wójt Gminy Zdzisław Kostrzewa złożył oświadczenie o następującej treści: „Oświadczam, że Gmina Nowe Ostrowy w 2010 roku zaktualizowała dla wszystkich nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste opłatę roczną z tytułu użytkowania wieczystego. W tym celu w okresie koniec października – początek listopada 2009 roku wypowiedzieliśmy na piśmie wysokość dotychczasowej opłaty, przesyłając równocześnie ofertę przyjęcia jej nowej wysokości. W wypowiedzeniu wskazaliśmy sposób obliczenia nowej wysokości opłaty i pouczyliśmy użytkownika wieczystego o sposobie zakwestionowania wypowiedzenia. Ponadto dołączyliśmy informację o wartości nieruchomości oraz o miejscu, w którym można zapoznać się z operatem szacunkowym.”

Oświadczenie Wójta Gminy Zdzisława Kostrzewy z dnia 28 października 2019 roku dotyczące ostatniej aktualizacji rocznych opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości stanowi załącznik nr 18 protokołu kontroli.

Użytkowanie wieczyste wynikające z części umów, które zostały objęte kontrolą terminowości uiszczania opłat rocznych przekształciło się z dniem 1 stycznia 2019 roku w prawo własności na podstawie art. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (Dz. U. z 2019 r., poz. 916).

Ostatnia aktualizacja opłat za wieczyste użytkowanie była dokonana w 2010 roku. Podjęcie działań mających na celu aktualizację rocznych opłat, określonych przepisami art. 77 i następnymi ustawy o gospodarce nieruchomościami należy uznać za zasadne z uwagi na dość odległy czas ustalenia opłat w dotychczasowej wysokości (w zakresie umów użytkowania wieczystego, do których nie miała zastosowania ustawa z dnia 20 lipca 2018 roku).

2.3. Dochody z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości

Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych

2017 rok			2018 rok		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
230.000,00	230.000,00	185.403,30	230.000,00	225.400,00	190.240,92

Dochody z tytułu najmu i dzierżawy wykazywano w dziale 700 – gospodarka mieszkaniowa, rozdziale 70005 – gospodarka gruntami i nieruchomościami, § 0750 – dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek

samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze.

Dzierżawa i najem

W dniu 30 listopada 2016 roku zostało wydane zarządzenie nr 58/2016 Wójta Gminy Nowe Ostrowy w sprawie określenia wysokości czynszu miesięcznego za 1 m² powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych i socjalnych. Zgodnie z nim stawka bazowa czynszu miesięcznego za 1m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego wynosi 2,20 zł, a za lokal socjalny 1,10 zł. Takie stawki obowiązywały w 2018 roku.

Zgodnie z rozdziałem 4 wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Nowe Ostrowy na lata 2015-2020, zostały ustalone następujące czynniki obniżające bazową stawkę czynszu i wysokość zniżki: [1] mieszkanie bez wc – 10%, [2] mieszkanie bez łazienki – 10%, [3] mieszkanie bez co – 10%, [4] mieszkanie bez urządzeń wodn.-kanal. – 10%, [5] mieszkanie jednoizbowe (bez kuchni) – 10%. Przy wystąpieniu kilku czynników obniżających stawkę czynszu należy składniki sumować.

Kontrolą objęto procedurę zawarcia 6 umów dzierżawy w latach 2018-2019 roku:

- umowa dzierżawy z dnia 31 października 2018 roku między Gminą Nowe Ostrowy a Wspólnotą Mieszkaniową Bloku nr 5 dotycząca części nieruchomości ozn. w ewidencji gruntów jako działka nr 556, tj. 15 m² z przeznaczeniem na usytuowanie na działce obiektu (garażu). Umowa została zawarta na czas określony od dnia 1 listopada 2018 roku do dnia 31 sierpnia 2023 roku. Czynsz dzierżawny w wysokości 10,00 złotych plus podatek VAT 23% płatny z góry do 10 każdego miesiąca,
- umowa dzierżawy z dnia 31 października 2018 roku między Gminą Nowe Ostrowy a osobą fizyczną dotycząca garażu o pow. 15 m² znajdujący się na nieruchomości położonej w miejscowości Wołodrza, ozn. w ewidencji gruntów jako działka nr 47/1 o pow. 2100 m². Umowa została zawarta na czas nieoznaczony od dnia 1 listopada 2018 roku. Czynsz dzierżawny w wysokości 30,00 złotych netto plus podatek VAT płatny z góry do 10 każdego miesiąca,
- umowa dzierżawy z dnia 5 czerwca 2019 roku między Gminą Nowe Ostrowy a osobą fizyczną dotycząca części nieruchomości ozn. w ewidencji gruntów jako działka nr 453, tj. 15 m² z przeznaczeniem na usytuowanie na działce obiektu (garażu). Umowa została zawarta na czas oznaczony od dnia 1 czerwca 2019 roku do dnia 31 maja 2024 roku. Czynsz dzierżawny w wysokości 10,00 złotych netto plus podatek VAT płatny z góry do 10 każdego miesiąca,
- umowa dzierżawy z dnia 2 kwietnia 2019 roku między Gminą Nowe Ostrowy a osobą fizyczną dotycząca działki nr 113 o pow. 1,16 ha. Umowa została zawarta na czas oznaczony od dnia 1 kwietnia 2019 roku do 31 marca 2024 roku. Czynsz dzierżawny w wysokości 200,00 złotych płatny do 30 września każdego roku,
- umowa dzierżawy z dnia 6 maja 2019 roku między Gminą Nowe Ostrowy a osobą fizyczną dotycząca działki nr 129/1 o pow. 0,47 ha. Umowa została zawarta na czas oznaczony od dnia 1 maja 2019 roku do dnia 30 kwietnia 2022 roku. Roczny czynsz dzierżawny w wysokości 200,00 zł płatny do dnia 30 września każdego roku,
- umowa dzierżawy z dnia 4 marca 2019 roku między Gminą Nowe Ostrowy a osobą fizyczną dotycząca działki części nieruchomości ozn. w ewidencji gruntów jako działka nr 598 o pow. 0,03 ha tj. 15 m² z przeznaczeniem na usytuowanie na działce obiektu (garażu). Umowa została zawarta na czas oznaczony od dnia 1

marca 2019 roku do 28 lutego 2029 roku. Czynsz dzierżawny w wysokości 10 złotych plus podatek VAT 23% płatny z góry do 10 każdego miesiąca.

Oprócz ww. umów skontrolowano również terminowość uiszczania czynszu za:

najem lokali mieszkalnych za 2018 rok wynikających z następujących umów:

- umowa najmu z dnia 1 października 1997 roku dotycząca lokalu nr 4 położonego w budynku nr 1 w Ostrowach-Cukrowni. Lokal składa się z 2 pokoi, kuchni, przedpokoju, WC, łazienki i innych pomieszczeń o łącznej powierzchni użytkowej 38 m², wyposażony w instalację elektryczną, wodociągową. Umowa zawarta na czas nieokreślony. Czynsz płatny miesięcznie z góry do 10 dnia miesiąca. Zgodnie z aneksem zawartym w dniu 8 grudnia 2016 roku czynsz najmu w 2018 roku wynosił 83,60 zł,
- umowa najmu z dnia 1 maja 2000 roku dotycząca lokalu nr 3 położonego w budynku nr 8 w Ostrowach-Cukrowni. Lokal składa się z 1 pokoju, kuchni, przedpokoju, WC, łazienki i innych pomieszczeń o łącznej powierzchni użytkowej 42 m², wyposażony w instalacje elektryczną, wodociągową. Umowa zawarta na czas nieokreślony. Czynsz płatny miesięcznie z góry do 10 dnia miesiąca. Zgodnie z aneksem zawartym w dniu 8 grudnia 2016 roku czynsz najmu w 2018 roku wynosił 92,40 zł,
- umowa najmu z dnia 1 października 1997 roku dotycząca lokalu nr 2 położonego w budynku nr 11 w Ostrowach-Cukrowni. Lokal składa się z 2 pokoi, kuchni, przedpokoju, WC, łazienki i innych pomieszczeń o łącznej powierzchni użytkowej 48,7 m², wyposażony w instalacje elektryczną, wodociągową. Umowa zawarta na czas nieokreślony. Czynsz płatny miesięcznie z góry do 10 dnia miesiąca. Zgodnie z aneksem zawartym w dniu 8 grudnia 2016 roku czynsz najmu w 2018 roku wynosił 107,14 zł,
- umowa najmu z dnia 1 kwietnia 2004 roku dotycząca lokalu nr 2 położonego w budynku nr 79 w Woli Pierowej. Lokal składa się z 1 pokoju, kuchni, przedpokoju, WC, łazienki i innych pomieszczeń o łącznej powierzchni użytkowej 26,37 m², wyposażony w instalacje elektryczną, wodociągową. Umowa zawarta na czas nieokreślony. Czynsz płatny miesięcznie z góry do 10 dnia miesiąca. Zgodnie z aneksem zawartym w dniu 8 grudnia 2016 roku czynsz najmu w 2018 roku wynosił 58,01 zł,
- umowa najmu z dnia 1 grudnia 2008 roku dotycząca lokalu nr 7 położonego w budynku nr 5 w Ostrowach. Lokal składa się z pokoju, kuchni, sieni i schowka o powierzchni użytkowej 41,46 m². Umowa zawarta na czas nieokreślony. Czynsz płaty miesięcznie do 10 dnia każdego miesiąca. Zgodnie z aneksem zawartym w dniu 8 grudnia 2016 roku czynsz najmu w 2018 roku wynosił 54,33 zł. **Zgodnie z obliczeniami kontrolujących czynsz najmu powinien wynieść 54,73 zł (41,46 m² x 2,20 zł = 91,21 zł x 60% - 4 obniżki czynszu),**
- umowa najmu z dnia 27 maja 2013 roku dotycząca lokalu nr 15 położonego w budynku nr 2 w Ostrowach Cukrowni. Lokal składa się z 2 pokoi, kuchni, przedpokoju, WC, łazienki o łącznej powierzchni użytkowej 51 m², wyposażony w instalacje elektryczną, wodociągową. Umowa zawarta na czas nieokreślony. Czynsz płatny miesięcznie do 10 dnia miesiąca. Zgodnie z aneksem zawartym w dniu 27 maja 2016 roku czynsz najmu w 2018 roku wynosił 112,20 zł,
- umowa najmu z dnia 28 kwietnia 2017 roku dotycząca lokalu nr 3 położonego w budynku nr 54 w miejscowości Bzówki. Lokal składa się z pokoju, kuchni, przedpokoju o łącznej powierzchni 57 m², wyposażony w instalację elektryczną, wodociągową. Umowa zawarta na czas nieoznaczony. Czynsz płatny miesięcznie do 10 dnia miesiąca w wysokości 87,78 zł.

za dzierżawę, najem lokali użytkowych za 2018 rok wynikających z następujących umów:

- umowa dzierżawy z dnia 10 listopada 2017 roku zawarta z Piekarnią Krośniewice Jeziorscy Sp. j. dotycząca części – 30,87 m², nieruchomości ozn. w ewidencji gruntów jako działka nr 381 o pow. 0,16 ha, z przeznaczeniem na prowadzenie działalności handlowej poprzez usytuowanie na działce nie związanego trwale z gruntem obiektu. Umowa zawarta na czas określony od 11 listopada 2017 roku do 10 listopada 2027 roku. Czynsz dzierżawny w wysokości 166,95 zł plus podatek VAT 23% płatny na podstawie faktury do 10 dnia każdego miesiąca,
- umowy dzierżawy zawarte z RUCH S.A. dotyczące części – 28 m², nieruchomości ozn. w ewidencji gruntów jako działka nr 381 o pow. 0,16 ha, z przeznaczeniem na prowadzenie działalności handlowej: [1] z dnia 10 lipca 2015 roku, zawarta na czas określony od dnia 1 czerwca 2015 roku do dnia 31 maja 2018 roku, [2] z dnia 1 czerwca 2018 roku, zawarta na czas określony od dnia 1 czerwca do 30 listopada 2018 roku. Czynsz dzierżawny w wysokości 151,42 zł plus podatek VAT 23% płatny na podstawie faktury wystawionej przez wydzierżawiającego w terminie 7 dni od dnia doręczenia dzierżawcy.
- umowa najmu lokalu użytkowego z dnia 1 października 2013 roku zawarta z osobą fizyczną dotycząca lokalu o pow. 17 m², położonego w bloku nr 15 na nieruchomości położonej w Ostrowach-Cukrowni, ozn. w ewidencji gruntów jako działka nr 235 o pow. 0,2919 ha, z przeznaczeniem na prowadzenie zakładu fryzjerskiego. Umowa zawarta na czas określony od dnia 1 października 2013 roku do dnia 30 września 2023 roku. Czynsz dzierżawny w wysokości 108,16 zł plus podatek VAT 23% płatny do 10 dnia każdego miesiąca,
- umowa dzierżawy z dnia 1 marca 2007 roku zawarta z MEDEST spółką jawną lokalu użytkowego w Ośrodku Zdrowia o pow. 115,00 m² położonego na działce nr 47/1 z przeznaczeniem na punkt apteczny. Umowa zawarta na czas nieokreślony od dnia 1 marca 2007 roku. Czynsz dzierżawny płatny do 10 dnia następnego miesiąca w wysokości 2.325,42 zł plus podatek VAT 23%,
- umowa najmu lokalu użytkowego z dnia 8 stycznia 2014 roku zawarta z NZOZ „Ostrowy”, dotyczy lokalu o pow. 198,49 m² z przeznaczeniem na prowadzenie zakładu opieki zdrowotnej. Umowa zawarta na czas określony od dnia 1 stycznia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2023 roku. Czynsz najmu w wysokości 424,89 zł plus VAT 23% płatny z góry na podstawie faktur wystawionych przez wynajmującego do 10 każdego miesiąca.

W toku kontroli ustalono, co następuje:

- 5 kontrolowanych umów było zawartych na okres powyżej 3 lat lub na czas nieoznaczony, jedna na okres 3 lat,
- umowy dzierżawy zawierały następujący zapis *„czynsz dzierżawny może być waloryzowany nie częściej niż raz w roku kalendarzowym do końca marca danego roku o roczny wskaźnik inflacji ogłaszany przez GUS za rok poprzedni”*,
- czynsze dzierżawne oraz za najem lokali użytkowych były ustalane zgodnie z § 13 uchwały nr XXXVI/210/2009 Rady Gminy Nowe Ostrowy z dnia 29 grudnia 2009 roku, czyli przez Wójta Gminy biorąc pod uwagę: [1] miejsce położenia nieruchomości i cel na jaki jest ona wydzierżawiona lub wynajęta, [2] stawki czynszu kształtujące się na rynku lokalnym, natomiast czynsze za najem lokali mieszkalnych były ustalane zgodnie z: [1] zarządzeniem nr 58/2016 Wójta Gminy Nowe Ostrowy z dnia 30 listopada 2016 roku w sprawie określenia wysokości czynszu miesięcznego za 1 m² powierzchni użytkowej lokali

mieszkalnych i socjalnych, [2] wieloletnim programem gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Nowe Ostrowy na lata 2015-2020,

- czynsze w umowach o najem lokali mieszkalnych były poprawnie wyliczane. **W przypadku jednej umowy stwierdzono zaniżenie miesięcznego czynszu o 0,40 zł,**
- skontrolowane umowy dzierżawy zostały zawarte w trybie bezprzetargowym, na podstawie uchwał Rady Gminy Nowe Ostrowy w sprawie wyrażenia zgody na oddanie w dzierżawę w drodze bezprzetargowej na rzecz dotychczasowego dzierżawcy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit a ustawy o samorządzie gminnym, art. 13 ust. 1 i art. 37 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami,
- wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę był wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy z zachowaniem 21-dniowego terminu, o którym mowa w art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, o czym świadczyła umieszczona na wykazie adnotacja o dacie wywieszenia oraz o dacie zdjęcia,
- wykaz zawierał wszystkie informacje wymagane w art. 35 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami,
- wykaz został umieszczony również na stronie internetowej urzędu oraz na stronie BIP, a informacja o wywieszeniu wykazu została podana do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej o zasięgu obejmującym co najmniej powiat, na terenie którego położona jest nieruchomość,
- większość czynszów należnych na podstawie umów najmu lokali mieszkalnych było płaconych nieterminowo, w większości przypadków pobierano odsetki w prawidłowej wysokości,
- większość czynszów należnych na podstawie umów najmu lokali użytkowych było płaconych nieterminowo, w części przypadków pobierano odsetki w prawidłowej wysokości. **Nie pobrano odsetek za nieterminowe wpłaty czynszu dzierżawnego za miesiąc styczeń oraz październik 2018 roku – umowa z RUCH S.A.,**
- **w przypadku dwóch umów dzierżawy stwierdzono, że odsetki od nieterminowych wpłat były liczone nieprawidłowo, tj. tak jakby terminem zapłaty był 10 dzień każdego miesiąca, podczas gdy terminy płatności czynszu były następujące: [1] umowa z RUCH S.A. – czynsz płatny na podstawie faktury wystawionej przez wydzierżawiającego w terminie 7 dni od dnia doręczenia dzierżawcy, [2] umowa z MEDEST spółka jawna – czynsz płatny do 10 dnia następnego miesiąca. Z powodu powyższej nieprawidłowości odsetki były zawyżane, a w kilku przypadkach były pobierane, mimo że należność została zapłacona terminowo.**

Tabele dotyczące terminowości uiszczania czynszu wynikającego z umów najmu lokali mieszkalnych oraz umów dzierżawy, najmu lokali użytkowych w 2018 roku stanowi załącznik nr 19 protokołu kontroli.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 118), wierzycielowi, od dnia nabycia uprawnienia do odsetek, o których mowa w art. 7 ust. 1 lub art. 8 ust. 1, przysługuje od dłużnika, bez wezwania, równowartość kwoty 40 euro przeliczonej na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne, stanowiącej rekompensatę za koszty odzyskiwania należności. W wyniku kontroli

stwierdzono, że w jednostce nie podejmowano czynności w celu wyegzekwowania ww. kwot od najemców, dzierżawców gminnych nieruchomości, którzy prowadzili działalność gospodarczą oraz nieterminowo wpłacali należny czynsz dzierżawny lub za najem.

Powyższe dotyczyło dwóch umów najmu oraz trzech umów dzierżawy lokali użytkowych zawartych z podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą. Szczegółową kontrolą objęto terminowość wpłat w 2018 roku, w wyniku której stwierdzono, że opóźnienia w zapłacie czynszu wynosiły od 1 do 548 dni, a łączna kwota niewyegzekwowanej należności, o której mowa wyżej za 2018 rok od 5 podmiotów wyniosła 1.800 euro, 7.679,52 zł.

*Tabela ze szczegółowymi wyliczeniami należnych kwot (w euro i w zł) od nieterminowych płatności za czynsz dzierżawny lub najem stanowi **załącznik nr 20** protokołu kontroli.*

W jednostce nie ustalono procedur w zakresie czynności związanych z dochodzeniem ww. rekompensaty. Żadnemu z pracowników Urzędu Gminy Nowe Ostrowy nie powierzono obowiązków z tytułu egzekwowania ww. należności.

Zakres podmiotowy ww. ustawy wyznacza art. 2 ustawy, wskazując w szczególności, że obejmuje on podmioty, o których mowa w art. 3 ust.1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 2164 ze zm.). Wśród tych podmiotów znajdują się także jednostki sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów o finansach publicznych.

Jeżeli, obok gminy, stroną umowy jest inny podmiot wymieniony w art. 2 ustawy, np. przedsiębiorcy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców umowa taka podlega przepisom ustawy o transakcjach handlowych, pod warunkiem, że posiada cechy transakcji handlowej.

Zgodnie z art. 4 pkt 1 ww. ustawy transakcja handlowa jest to umowa, której przedmiotem jest odpłatna dostawa towaru lub odpłatne świadczenie usługi, jeżeli strony, o których mowa w art. 2, zawierają ją w związku z wykonywaną działalnością.

W ustawie nie została zawarta definicja „odpłatnej dostawy towaru”. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 710 ze zm.) przez towary należy rozumieć rzeczy oraz ich części, a także wszelkie postacie energii. W tak szerokiej definicji mieszczą się także umowy najmu lokali mieszkalnych i dzierżawy gruntów³⁶.

Akta kontroli nr A-7 [od str. 172 do str. 323]: Kserokopia dokumentacji dotyczącej nie pobierania 40 euro za nieterminowe uiszczanie czynszu za najem lub dzierżawę: umowy najmu, dzierżawy, faktury VAT wraz ze zwrotkami, wykazy księgowania wpłat czynszu.

Zaległości z tytułu dzierżawy i najmu

Na dzień 31 grudnia 2018 roku zaległości z tytułu czynszu za najem i dzierżawę wynosiły 63.240,66 zł należności głównej oraz odsetki w wysokości 45.011,64 zł. Próbą kontroli objęto 3 dłużników o największej kwocie zaległości: [1] nr konta – 70009,

³⁶ Szerokie rozumienie pojęcia transakcje handlowe możemy odnaleźć w literaturze przedmiotu, m.in. Paweł Biezuński, Komentarz do art. 4 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, LEX OMEGA, 2013, oraz w orzecznictwie sądowym, m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 sierpnia 2015 roku, sygn. V CSK 668/14.

kwota zaległości 13.800,00 zł, [2] nr konta – 90006, kwota zaległości 8.309,85 zł, [3] nr konta 80005, kwota zaległości 4.315,88 zł.

W dniu 18 października 2019 roku inspektor Marzena Cichacz złożyła wyjaśnienie dotyczące dłużnika o nr ewidencyjnym 70009 o następującej treści: „Dłużnik mimo wielokrotnych wezwań do zapłaty (w latach 2005-2006) oraz zawieranych porozumień dotyczących rozłożenia zaległości na raty nie spłacał zobowiązań. Wobec powyższego sprawa została skierowana na drogę postępowania sądowego. W dniu 1 września 2006 roku został wydany nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym a następnie, 12 października 2006 roku została nadana klauzula wykonalności. Dnia 20 listopada 2006 roku zostało wystosowane pismo do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Łęczycy o egzekucję zaległej kwoty. W toku prowadzonego postępowania komorniczego nie znaleziono ruchomości podlegających zajęciu oraz innych wierzytelności i praw. Dnia 23 marca 2007 roku Komornik postanowił umorzyć postępowania egzekucyjne wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji”.

Wyjaśnienie złożone w dniu 18 października 2019 roku przez inspektor Marzenę Cichacz dotyczące dłużnika o nr ewidencyjnym 70009 stanowi załącznik nr 21 protokołu kontroli.

Od dnia 23 marca 2007 roku nie zostały podjęte żadne czynności egzekucyjne. Należy zauważyć, że umorzenie postępowania egzekucyjnego nie odbiera wierzycielowi możliwości wszczęcia ponownej egzekucji. Zgodnie z art. 125. § 1 ustawy Kodeks Cywilny, roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczenie stwierdzone ugodą zawartą przed sądem albo sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd przedawnia się z upływem sześciu lat. Jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenie okresowe należne w przyszłości przedawnia się z upływem trzech lat. Z powyższego wynika, że roszczenie stwierdzone orzeczeniem sądu w wysokości 13.800,00 zł przedawniło się.

W trakcie kontroli ustalono, że jednostka podejmowała następujące czynności egzekucyjne wobec dłużników:

nr konta 9006 – kwota zaległości na koniec 2018 roku wynosiła 8.309,85 zł, dotyczyła okresu od marca 2013 roku do grudnia 2018 roku.

W latach 2013 – 2016 było wystawianych wiele wezwań do zapłaty (w czasie kontroli znajdujące się w archiwum).

W 2017 roku zostały wystawione następujące wezwania do zapłaty: [1] wezwanie do zapłaty nr 16.2017 z dnia 8 maja 2017 roku na kwotę 7.645,49 zł, [2] przedsądowe wezwanie do zapłaty nr 19.2017 z dnia 8 czerwca 2017 roku na kwotę 7.468,22 zł, [3] ostateczne wezwanie do zapłaty nr 26.2017 z dnia 21 sierpnia 2017 roku na kwotę 7.879,25 zł, [4] wezwanie do zapłaty nr 57.2017 z dnia 3 listopada 2017 roku na kwotę 8.153,27 zł.

W dniu 5 grudnia 2017 roku został złożony pozew do sądu o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym na kwotę 10.598,80 zł (należność główna 8.290,28 zł, odsetki 2.308,52 zł). W dniu 11 stycznia 2018 roku Sąd Rejonowy w Łęczycy, I wydział Cywilny wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym na kwotę 10.598,80 zł. W dniu 25 lipca 2018 roku została nadana klauzula wykonalności. W dniu 8 sierpnia 2018 roku został wystosowany wniosek o wszczęcie egzekucji do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kutnie. W dniu 13 sierpnia 2018 roku Komornik Sądowy wydał zawiadomienie o wszczęciu egzekucji.

W dniu 23 maja 2018 roku zostało wystawione wezwanie do zapłaty nr 9/2018 na kwotę 7.546,77 zł (należność główna – 6.580,28 zł, odsetki – 966,49 zł), zaległość dotyczyła

czynszu za okres marzec 2013 rok – maj 2018 rok. W dniu 6 września 2018 roku zostało wystawione wezwanie do zapłaty nr 40/2018 na kwotę 1.268,10 zł (należność główna – 1.233,09 zł, odsetki – 35,01 zł), zaległość dotyczyła czynszu za okres grudzień 2017 rok – sierpień 2018 rok.

nr konta 80005 – kwota zaległości na koniec 2018 roku wynosiła - 4.315,88, dotyczyła okresu od stycznia 2013 roku do grudnia 2018 roku.

W latach 2013 – 2016 było wystawianych wiele wezwań do zapłaty (w czasie kontroli znajdujące się w archiwum).

W 2017 roku zostały wystawione następujące wezwania do zapłaty: [1] wezwanie do zapłaty nr 13/2017 z dnia 8 maja 2017 roku na kwotę 3.170,05 zł, [2] przedsądowe wezwanie do zapłaty nr 18.2017 z dnia 8 czerwca 2017 roku na kwotę 3.229,50 zł, [3] ostateczne wezwanie do zapłaty nr 25/2017 z dnia 21 sierpnia 2017 roku na kwotę 3.407,85 zł, [4] wezwanie do zapłaty nr 56.2017 z dnia 3 listopada 2017 roku na kwotę 3.526,75 zł.

w dniu 5 grudnia 2017 roku został złożony pozew do sądu o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym na kwotę 4.526,00 zł (należność główna 3.586,20 zł, odsetki 939,84 zł). W dniu 9 marca 2018 roku Sąd Rejonowy w Łęczycy I Wydział Cywilny wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w dniu 9 marca 2018 roku na kwotę 4.526,04 zł. W dniu 24 lipca 2018 roku została nadana została klauzula wykonalności. W dniu 8 sierpnia 2018 roku został wystosowany wniosek o wszczęcie egzekucji do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kutnie. W dniu 13 sierpnia 2018 roku Komornik Sądowy wydał zawiadomienie o wszczęciu egzekucji.

W dniu 23 maja 2018 roku zostało wystawione wezwanie do zapłaty nr 7/2018 na kwotę 3.797,01 zł (3.188,82 zł – należność główna, 608,19 zł – odsetki), zaległość dotyczyła czynszu za okres styczeń 2013 rok – maj 2018 rok. W dniu 6 września 2018 roku zostało wystawione wezwanie do zapłaty nr 39/2018 na kwotę 550,24 zł (535,05 zł – należność główna, 15,19 zł – odsetki), zaległość dotyczyła czynszu za okres grudzień 2017 – sierpień 2018 rok.

Czynności windykacyjne dotyczące zaległości dłużników o numerach ewidencyjnych 9006 oraz 80005 nie były podejmowane na bieżąco. Mimo wielokrotnego wystawiania wezwań do zapłaty, które nie przynosiły efektu w postaci uregulowania zaległości, jednostka kierowała do dłużnika kolejne wezwania do zapłaty, zamiast skierować sprawę na drogę postępowania sądowego. Na dzień złożenia pozwu do sądu o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym doszło do przedawnienia należności: [1] nr konta 9006 – należności od marca 2013 roku do listopada 2014 roku na łączną kwotę 1.089,32 zł (należność główna – 832,27 zł, odsetki – 257,05 zł), [2] nr konta 80005 – należności od stycznia 2013 roku do listopada 2014 roku na łączną kwotę 1.194,65 zł (należność główna – 864,76 zł, odsetki – 329,89 zł). Zgodnie z art. 118 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r., poz. 121 ze zm.), termin przedawnienia dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wynosi trzy lata.

VIII. WYKONYWANIE BUDŻETU. REALIZACJA WYDATKÓW BUDŻETOWYCH

1. WYDATKI (DOTACJE) NA REALIZACJĘ ZADAŃ ZLECONYCH NA PODSTAWIE UMOWY JEDNOSTKOM SPOZA SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH - 2018 ROK

Na podstawie sprawozdania Rb-28S za 2018 rok stwierdzono, że plan i wykonanie wydatków na realizację zadań publicznych, zleconych na podstawie umowy jednostkom spoza sektora finansów publicznych, przedstawiał się następująco:

Dział, rozdział, paragraf	Plan po zmianach	Wykonanie wg sprawozdań Rb-28S
	(w zł)	
Dział 926 rozdział 92605 § 2820	50.000,00	50.000,00

W dniu 28 stycznia 2011 roku została przyjęta uchwała nr V/24/11 Rady Gminy Nowe Ostrowy w sprawie określenia warunków i trybu finansowania zadania własnego Gminy Nowe Ostrowy w zakresie tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi sportu na podstawie art. 27 ust. 2 i art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 roku o sporcie. Ww. uchwała zawierała zapisy:

- o dotację, o której mowa w ust. 1 mogą ubiegać się podmioty prowadzące działalność na obszarze Gminy Nowe Ostrowy niezaliczone do sektora finansów publicznych i niedziałających w celu osiągnięcia zysku,
- dotacja może być przeznaczona na sfinansowanie lub dofinansowanie zadań z zakresu: [1] realizacji programów szkolenia sportowego, [2] zakupu sprzętu i wyposażenia sportowego, [3] pokrycia kosztów korzystania z obiektów sportowych dla celów szkolenia sportowego, [4] pokrycia kosztów organizowania zajęć, zawodów sportowych lub imprez sportowo-rekreacyjnych oraz uczestnictwa w nich, [5] sfinansowania stypendiów sportowych i wynagrodzenia kadry szkoleniowej, [6] reprezentowania określonej dyscypliny sportu w organizacjach sportowych, [7] wydatków z tytułu udziału w zawodach sportowych,
- z dotacji nie mogą być sfinansowane lub dofinansowane wydatki z tytułu: [1] transferu zawodnika z innego klubu sportowego, [2] zobowiązań podmiotu dotowanego z tytułu zaciągniętej pożyczki, kredytu lub wykupu papierów wartościowych, oraz kosztów obsługi zadłużenia,
- formą wypłaty z budżetu gminy Nowe Ostrowy dotacji celowej przyznanej na zasadach niniejszej uchwały, może być przekazanie podmiotowi dotowanemu środków na poczet poniesienia kosztów zadań,
- Wójt Gminy podaje do publicznej wiadomości informację z określeniem: [1] przedmiotu zgłaszanych zadań, które mogą być zlecane podmiotom określonym w 1 ust. 3, na które mogą być przeznaczone dotacje z budżetu gminy, [2] wysokości środków finansowych przeznaczonych na dotacje w ramach zadań, [3] terminu realizacji zadań nie dłużej niż do 31 grudnia roku, w którym udzielono wnioskowaną dotację, [4] terminu składania ofert o udzielenie dotacji, [5] kryteria oceny i wyboru ofert. Ww. informację podaje się do publicznej wiadomości co najmniej 14 dni przed terminem składania ofert poprzez zamieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu,

- finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań może być udzielone w oparciu o ofertę realizacji zadań złożoną przez ubiegającego się o wsparcie,
- przy rozpatrywaniu ofert o udzielenie dotacji na realizację zadania uwzględnia się: [1] znaczenie zgłoszonego projektu dla realizacji celu publicznego, [2] przedstawioną kalkulację kosztów w odniesieniu do zakresu rzeczowego i celu zadania, [3] dotychczasowe wykorzystanie przez wnioskodawcę dotacji z budżetu Gminy, [4] możliwość realizacji zadania przez składającego wniosek, [5] inne informacje ważne dla realizacji projektu, czyli ilość zawodników, ilość meczów, turniejów, zawodów, aktualny poziom rozgrywek, dotychczasowe wyniki i osiągnięcia klubu sportowego,
- Wójt Gminy po wyborze zadania zamieszcza w BIP i na tablicy ogłoszeń w Urzędzie informacje o podmiotach wykonujących dane zadanie i przyznanych kwotach dotacji na wybrane zadanie,
- sprawozdanie z wykorzystania dotacji podawane jest do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie w BIP i na tablicy ogłoszeń.

Cel publiczny z zakresu sportu, który Gmina zamierza osiągnąć określa się następująco: [1] poprawa warunków uprawiania sportu na terenie Gminy, [2] zwiększenie dostępności mieszkańców Gminy do zajęć sportowych, [3] popularyzacja uprawiania sportu dla podnoszenia sprawności fizycznej, [4] zaspokajanie potrzeb społecznych poprzez integrowanie się kibiców, [5] pobudzanie kreatywności i wpływ na rozwój sportu, [6] poprawa warunków uprawiania sportu i dostępności społeczności lokalnej do udziału w widowiskach sportowych, [7] popularyzacja aktywnego wypoczynku poprzez organizację zajęć, zawodów i imprez sportowo-rekreacyjnych.

W dniu 25 kwietnia Wójt Gminy ogłosił otwarty konkurs ofert dotyczący tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi sportu. W informacji zamieścił wszystkie wymagane zapisami uchwały elementy. Termin podania informacji został zachowany. Informacja została zamieszczona w BIP-ie oraz na tablicy ogłoszeń. Termin składania ofert został wyznaczony na 9 maja 2018 roku. Zgodnie z pkt. 4, przy wyborze ofert będą stosowane następujące kryteria: [1] możliwość realizacji zadania przez podmiot przedstawiający ofertę (dotychczasowe doświadczenie w realizacji podobnych zadań), [2] ocena kalkulacji kosztów zadania, w tym w odniesieniu do zakresu rzeczowego zadania, [3] spełnienie warunków formalnych. **Należy zauważyć, że kryteria te nie są tożsame z kryteriami wymienionymi w uchwale. Nie zostało tu wymienione kryterium z § 8 pkt 5 uchwały – inne informacje ważne dla realizacji projektu, czyli ilość zawodników, ilość meczów, turniejów, zawodów, aktualny poziom rozgrywek, dotychczasowe wyniki i osiągnięcia klubu sportowego.**

W dniu 9 maja 2018 roku treść ww. ogłoszenia została zmieniona w zakresie terminu składania ofert – 16 maja 2018 roku.

W dniu 16 maja 2018 roku wpłynęła do Urzędu jedna oferta na realizację zadania z zakresu rozwoju sportu pod nazwą „Poprawa warunków uprawiania sportu oraz popularyzacja aktywnego wypoczynku na terenie gminy Nowe Ostrowy” złożona przez Ludowy Klub Sportowy „Ostrowia”. Oferta zawierała wszystkie elementy, zgodnie z załącznikiem nr 1 do uchwały. Do oferty został załączony wyciąg z ewidencji stowarzyszeń kultury fizycznej prowadzonej przez Starostę Kutnowskiego.

W dniu 17 maja 2018 roku została zamieszczona w BIP-ie oraz na tablicy ogłoszeń (o czym świadczy adnotacja o dacie wywieszenia oraz zdjęcia) informacja o podmiocie wykonującym zadania oraz przyznanej kwocie dotacji.

W dniu 17 maja 2018 roku została zawarta umowa nr 1/2018 między Wójtem Gminy – Zdzisławem Kostrzewą a LKS „Ostrowia” reprezentowanym przez Prezesa Klubu – Rafała

Augustyniaka oraz Skarbnika Klubu – Piotra Krakosa. Umowa była kontrasygnowana przez Skarbnika Gminy. Zawierała ona następujące zapisy:

- termin wykonania zadania ustala się od dnia podpisania umowy do dnia 14 grudnia 2018 roku,
- zleceniodawca dopuszcza przy realizacji zadania przez zleceniobiorcę przesunięcia do 20% między kategoriami kosztów merytorycznych i administracyjnych wykazanych w złożonej ofercie,
- zleceniodawca sprawuje kontrolę prawidłowości wykonywania zadania przez zleceniobiorcę, w tym wydatkowania przekazanych mu środków finansowych. Kontrola może być przeprowadzona w toku realizacji zadania oraz po jego zakończeniu,
- zleceniodawca może żądać częściowych, miesięcznych/kwartalnych sprawozdań z wykonywania zadania,
- sprawozdanie końcowe z wykonania zadania powinno zostać sporządzone na formularzu zgodnym z załącznikiem nr 2 do umowy w terminie 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania,
- przyznane środki finansowe zleceniobiorca jest zobowiązany wykorzystać do dnia 21 grudnia 2018 roku.

W toku kontroli ustalono, co następuje:

- środki na dotację zostały zabezpieczone w uchwale nr XXXVII/292/2017 Rady Gminy Nowe Ostrowy z dnia 22 grudnia 2017 roku w sprawie uchwalenia budżetu na 2018 roku w dziale 926, rozdziale 92605 § 2820,
- umowa o dotację zawierała wszystkie elementy z art. 221 ust. 3 ustawy o finansach publicznych: 1) szczegółowy opis zadania, w tym cel, na jaki dotacja została przyznana, i termin jego wykonania; 2) wysokość dotacji udzielanej podmiotowi wykonującemu zadanie i tryb płatności; 3) termin wykorzystania dotacji, nie dłuższy niż do dnia 31 grudnia danego roku budżetowego; 4) tryb kontroli wykonywania zadania; 5) termin i sposób rozliczenia udzielonej dotacji; 6) termin zwrotu niewykorzystanej części dotacji, nie dłuższy niż terminy zwrotu dotacji określone w niniejszym dziale,
- transze dotacji były przekazywane terminowo, o czym świadczy tabela zamieszczona poniżej,

Tabela nr 1 – terminowość przekazania transz dotacji

Nr transzy	Kwota transzy	Data przekazania wg. umowy	Data przekazania
I	10.000,00	Do 18.05	18.05
II	13.000,00	Do 13.07	6.07
III	7.000,00	Do 31.08	22.08
IV	2.000,00	Do 5.10	5.10
V	10.000,00	Do 31.10	31.10
VI	8.000,00	Do 30.11.2018	26.11

- dotowany złożył sprawozdanie końcowe terminowo, w dniu 11 stycznia 2019 roku,

- sprawozdanie zostało złożone na odpowiednim formularzu, stanowiącym załącznik nr 2 do umowy,
- na sprawozdaniu znajdowała się adnotacja „sprawdzono pod względem rachunkowym” (przez Skarbnika Gminy) oraz „akceptuję sprawozdanie” przez Wójta Gminy,
- przesunięcia między kategoriami kosztów wykazanymi w sprawozdaniu w stosunku do tych wykazanych w ofercie nie przekroczyły dopuszczalnych 20%,
- zgodnie z § 10 uchwały, Wójt Gminy Nowe Ostrowy dokonuje kontroli wydatkowania dotacji na realizację zadania. Czynności kontrolnych dokonują osoby upoważnione przez Wójta Gminy. Zakres kontroli obejmuje: [1] udokumentowanie zrealizowanego zadania, [2] przeznaczenie i wykorzystanie dotacji otrzymanej z budżetu gminy. Z czynności kontrolnych sporządza się protokół, który po jednym egzemplarzu otrzymuje podmiot kontrolowany wraz z poświadczeniem otrzymania protokołu, a także Urząd Gminy. **Ustalono, że nie były przeprowadzane kontrole wykonywania zadania w sposób przewidziany w uchwale,**
- **po analizie złożonego sprawozdania stwierdzono, że do rozliczenia dotacji zostały przyjęte faktury oraz rachunki wystawione i zapłacone przed datą zawartej umowy (17 maj 2018 roku) na łączną kwotę 4.002,84 zł, oraz polecenia wyjazdu od nr 1/2018 do 11/2018 wystawione przed datą umowy (z dnia 2 stycznia, 2 marca, 6 kwietnia) a zapłacone w dniu 25 maja 2018 roku na łączną kwotę 5.583,16 zł – wyjazdy odbywały się faktycznie przed dniem 17 maja.**

Z powyższego wynika, że Gmina Nowe Ostrowy dopuściła finansowanie zadań w formie refundacji kosztów poniesionych przed datą zawarcia umów, co jest niezgodne z obowiązującymi przepisami oraz orzecznictwem sądowym. Artykuł 28 ust. 1 ustawy o sporcie stanowi, iż klub sportowy, działający na obszarze danej jednostki samorządu terytorialnego, nie działający w celu osiągnięcia zysku, może otrzymywać dotację celową z budżetu tej jednostki na podstawie uchwały, o której mowa w art. 27 ust. 2, z zastosowaniem przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w zakresie udzielania dotacji celowych dla podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych i nie działających w celu osiągnięcia zysku. Zgodnie z art. 126 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869), dotacje są to podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczone na podstawie niniejszej ustawy, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych.

Zgodnie z wyrokiem WSA w Poznaniu z dnia 16 kwietnia 2019 roku (III SA/Po 95/19) - *„(...) Uznać zatem trzeba, że ustawodawca nie dopuszcza w tym względzie możliwości finansowania lub dofinansowania kosztów zadań publicznych, które już zostały poniesione, gdyż wydatek ten miałby charakter refundacji poniesionych kosztów, nie zaś dotacji na realizację zadania (celu). Tym samym, dotacja nie może zostać przekazana na refundację poniesionych już wydatków, ponieważ do takiego działania nie dopuszczają przepisy ustawy o finansach publicznych.*

Każda dotacja, zgodnie z przywołaną powyżej definicją zawartą w art. 126 u.f.p., służyć ma finansowaniu lub dofinansowaniu realizacji zadań publicznych, a więc takich zadań, które istnieją w dacie przyznania prawa do ich finansowania lub dofinansowania. Dopiero po przyznaniu prawa do dotacji

można mówić o realizacji zadania publicznego. Dotacja to wydatek redystrybucyjny, na coś przyszłego, a wyraźnie odstępstwa jeśli je dopuścić muszą wynikać z przepisów ustawy (...).” Również w wyroku NSA z dnia 24 listopada 2016 roku, sygn. II GSK 954/15 znajduje się podobne uzasadnienie braku możliwości refundowania z dotacji poniesionych wydatków³⁷.

W trakcie kontroli faktur, rachunków i umów dołączonych do sprawozdania z realizacji zadania, stwierdzono że z dotacji rozliczono następujące wydatki, które nie były objęte zakresem przedmiotowym oferty:

- **umowa o dzieło na kwotę 3.505,00 zł zawarta w dniu 1 listopada 2018 roku, której przedmiotem było malowanie ścian wewnętrznych budynku klubowego oraz remont szatni gospodarzy,**
- **faktura VAT nr A000604/2018 z dnia 24 sierpnia 2018 roku na kwotę 1.205,00 zł, a która dotyczyła materiałów i narzędzi budowlanych zakupionych na potrzeby remontu budynku klubowego LKS Ostrowia.**

Zgodnie z § 3 ust. 2 umowy z dnia 17 maja 2018 roku, zadanie zostanie wykonane zgodnie z ofertą stanowiącą załącznik nr 1 do umowy.

Z powyższego wynika, że kwota dotacji w wysokości 4.710,00 zł została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem. Zgodnie z komentarzem do art. 252 ustawy o finansach publicznych, pod red. Zbigniewa Ofiarskiego (WKP 2019) – „*Ustawa o finansach publicznych nie definiuje pojęcia „dotacja wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem”. Przez wykorzystanie dotacji w rozumieniu art. 251 ust. 4 u.f.p. należy rozumieć zapłatę za zrealizowane zadania, na które dotacja była udzielona albo – w przypadku gdy odrębne przepisy stanowią o sposobie udzielenia i rozliczenia dotacji – realizację celów wskazanych w tych przepisach. Wykorzystanie dotacji niezgodnie z przeznaczeniem ma zatem miejsce wówczas, gdy beneficjent wydatkował przekazane mu środki finansowe w całości bądź w części na realizację innych zadań lub celów niż określone dla danego rodzaju dotacji w umowie dotacyjnej lub w przepisach powszechnie obowiązującego prawa (odnośnie do pojęcia „wykorzystanie dotacji” zob. komentarz do art. 252 u.f.p.).*”

Zgodnie z art. 252 ust. 1 ustawy o finansach publicznych - dotacje udzielone z budżetu jednostki samorządu terytorialnego wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości podlegają zwrotowi do budżetu wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla

³⁷ „(...) Z powyższego uznać należy, że ustawodawca jak zasadnie przyjął skarżący kasacyjnie organ nadzoru nie dopuszcza możliwości dotowania środkami pieniężnymi – przekazanymi w ramach dotacji celowej – inwestycji z zakresu ochrony środowiska zrealizowanych przed datą zawarcia umowy dotacyjnej. Aktualne przepisy ufp i art. 403 ust 5 i 6 ustawy p.o.ś., zdaniem NSA nie stwarzają żadnych podstaw prawnych do przyjęcia takiego rozwiązania. Uznać należy zatem, że ustawodawca nie dopuszcza możliwości finansowania lub dofinansowania kosztów zadań publicznych, które już zostały poniesione, gdyż wydatek ten miałby charakter refundacji poniesionych kosztów, nie zaś dotacji na realizację zadania (celu). Tym samym zasadnie skarżący kasacyjnie organ nadzoru zarzuca, że dotacja nie może zostać przekazana na refundację poniesionych już wydatków, ponieważ do takiego działania nie dopuszczają przepisy ufp.

Każda dotacja, zgodnie z powyższą definicją prawną określona w ufp, ma służyć finansowaniu lub dofinansowaniu realizacji zadań publicznych, a więc zadania które istnieje w dacie przyznania prawa do jego finansowania lub jego dofinansowania. Tym samym dopiero po przyznaniu prawa do dotacji można mówić o realizacji zadania publicznego. Trafnie podnosi skarżący kasacyjnie organ nadzoru, że dotacja to wydatek redystrybucyjny, na coś przyszłego, a wyraźnie odstępstwa jeśli je dopuścić muszą wynikać z przepisów ustawy. (...)”.

zaległości podatkowych w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności, o których mowa w pkt 1 lub pkt 2.

***Akta kontroli nr A-8 [od str. 324 do str. 349]:** Kserokopie: oferty na realizację zadania z zakresu rozwoju sportu pn. „Poprawa warunków uprawiania sportu oraz popularyzacja aktywnego wypoczynku na terenie gminy Nowe Ostrowy” z dnia 16 maja 2018 roku, umowy nr 1/2018 z dnia 17 maja 2018 roku zawartej z LKS „OSTROVIA”, sprawozdania końcowego z wykonania zadania publicznego złożone w dniu 11 stycznia 2019 roku, umowy o dzieło z dnia 1 listopada 2018 roku, faktury VAT nr A000604/2018 z dnia 24 sierpnia 2018 roku.*

2. WYDATKI OSOBOWE

2.1. Wydatki na wynagrodzenia - 2018 rok

Prawidłowość ustalania i wypłaty wynagrodzeń na rzecz pracowników jednostki

Na dzień 31 grudnia 2018 roku w Urzędzie Gminy Nowe Ostrowy zatrudnionych było 18 osób na stanowiskach administracyjnych, 5 pracowników obsługi oraz 3 kierowców.

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie Gminy Nowe Ostrowy obowiązywał regulamin wynagradzania pracowników przyjęty zarządzeniami Wójta Gminy Nowe Ostrowy: [1] nr 3/2018 z dnia 3 stycznia 2018 roku, [2] nr 36/2018 z dnia 6 lipca 2018 roku.

Regulamin określał dla pracowników Urzędu Gminy:

- wymagania kwalifikacyjne pracowników,
- szczegółowe warunki wynagradzania, w tym maksymalny poziom wynagrodzenia zasadniczego,
- warunki przyznawania oraz warunki i sposób wypłacania nagród innych niż nagroda jubileuszowa,
- warunki i sposób przyznawania dodatku funkcyjnego, dodatku specjalnego, dodatku stażowego,
- szczegółowe warunki przyznawania oraz warunki i sposób wypłacania premii pracownikom samorządowym zatrudnionym na podstawie umowy o pracę,
- szczegółowe warunki przyznawania oraz warunki i sposób wypłacania nagród innych niż jubileuszowa pracownikom samorządowym zatrudnionym na podstawie umowy o pracę,
- szczegółowe warunki i sposób przyznawania dodatku za pracę w porze nocnej pracownikom samorządowym zatrudnionym na podstawie umowy o pracę,
- szczegółowe warunki ustalania i wypłacania nagród jubileuszowych, odprawy rentowej i emerytalnej.

Zawierał on zatem zarówno obowiązkowe jak i fakultatywne elementy, o których mowa w art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2018, poz. 1260 ze zm.).

Kontrola w zakresie ustalania i wypłaty wynagrodzeń na rzecz pracowników Urzędu została przeprowadzona w oparciu o następujące przepisy:

- ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych,

- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2014, poz. 1786),
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 936).

W § 5 regulaminu wynagradzania zostały uregulowane zasady przyznawania i wypłaty dodatku specjalnego. Zgodnie z nimi dodatek specjalny może zostać przyznany pracownikom samorządowym, z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań. Podstawę przyznania dodatku stanowi decyzja Wójta wydana w formie pisemnej, w której należy określić maksymalny czas, do którego dodatek się przysądza. Dodatek przysądza się na czas określony nie dłuższy niż istnienie okoliczności o których mowa w ust. 1, w kwocie wynoszącej co najmniej 10% i nie więcej niż 80% łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego osoby, której dodatek przysądza.

Zgodnie z § 7 regulaminu wynagradzania: [1] pracownikom wykonującym pośrednio czynności z zakresu egzekucji administracyjnej należności pieniężnych może być przyznana premia obliczana od bezpośrednio ściągniętej kwoty należności pieniężnych, objętych jednym tytułem wykonawczym, [2] premię o której mowa wyżej przysądza Wójt za okresy miesięczne, na wniosek Skarbnika, przy czym premia nie może przekraczać wysokości najniższego wynagrodzenia zasadniczego, [3] pracownikom urzędu zatrudnionym na stanowiskach kierowcy autobusu, sprzątaczkę, konserwatora, operatora koparko-ładowarki i robotnika gospodarczego może być przyznawana premia, której wysokość określa załącznik nr 2.

Regulamin premiowania stanowiący załącznik nr 2 do regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych zawierał następujące postanowienia:

- maksymalna wysokość premii dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach kierowcy autobusu, konserwatora, sprzątaczkę, operatora koparko-ładowarki i robotnikach gospodarczego - 40 % - nie wskazano od jakiej kwoty będzie liczona ta wartość procentowa, np. od wynagrodzenia zasadniczego, otrzymywanego przez danego pracownika,
- premia jest naliczana i wypłacana w okresach miesięcznych,
- decyzję o wysokości premii, bądź jej nie przyznaniu podejmuje Wójt Gminy na podstawie wniosku bezpośredniego przełożonego pracownika zatrudnionego na stanowisku kierowcy autobusu, konserwatora, sprzątaczkę, operatora koparko-ładowarki i robotnikach gospodarczego. Wniosek dla ww. pracowników należy składać do referatu finansowego w terminie do 25-go dnia miesiąca, za który premia jest przyznawana.

Kontrolą objęto prawidłowość przyznanych kategorii zaszeregowania, stawek wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatków: stażowego, funkcyjnego oraz specjalnego dla następujących pracowników Urzędu Gminy Nowe Ostrowy:

- Zdzisław Kostrzewa - Wójt Gminy,
- Małgorzata Sołtysińska - Skarbnik Gminy,
- Zbigniew Ujazdowski - Sekretarz Gminy,
- Marta Janiak - Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego,
- Piotr Kieszkowski - Kierownik ds. infrastruktury komunalnej i inwestycji,
- Mariusz Marczak - inspektor,
- Marzena Cichacz - inspektor,

- sprzątaczką.

Uchwałą nr III/16/14 Rady Gminy Nowe Ostrowy z dnia 30 grudnia 2014 roku zostało ustalone wynagrodzenie dla Wójta Gminy w łącznej kwocie 9.410,00 zł w następujących elementach:

- wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 4.800,00 zł,
- dodatek funkcyjny w kwocie 1.700,00 zł,
- dodatek specjalny w kwocie 1.950,00 zł (30% wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego),
- dodatek za wieloletnią pracę zgodnie z właściwymi przepisami (20% - 960,00 zł).

Uchwałą nr XLII/332/18 Rady Gminy Nowe Ostrowy z dnia 20 czerwca 2018 roku od dnia 1 lipca 2018 roku zostało ustalone wynagrodzenie dla Wójta Gminy w łącznej kwocie 10.068,00 zł w następujących elementach:

- wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 4.700,00 zł,
- dodatek funkcyjny w kwocie 1.820,00 zł,
- dodatek specjalny w wysokości 40% łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego, w kwocie 2.608,00 zł,
- dodatek za wieloletnią pracę zgodnie z właściwymi przepisami (20%, 940 zł).

Uchwałą nr II/10/2018 Rady Gminy Nowe Ostrowy z dnia 29 listopada 2018 roku zostało ustalone wynagrodzenie dla Wójta Gminy w następujących elementach:

- wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 4.700,00 zł,
- dodatek funkcyjny w kwocie 1.820,00 zł,
- dodatek specjalny w wysokości 40% łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego, w kwocie 2.608,00 zł,
- dodatek za wieloletnią pracę zgodnie z właściwymi przepisami (20%, 940 zł).

Stosownie do wymogów wynikających z art. 8 ust. 1 ustawy o pracownikach samorządowych, wynagrodzenie dla Gminy Nowe Ostrowy zostało ustalone w drodze uchwały. Dodatek specjalny został przyznany w odpowiedniej wysokości zgodnie z § 6 rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

Kwota łącznego wynagrodzenia Wójta Gminy Łowicz została ustalona zgodnie z art. 37 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych. Zgodnie z przywołanym przepisem maksymalne wynagrodzenie dla pracowników samorządowych, zatrudnionych na podstawie wyboru, w tym wójta, nie może przekroczyć w okresie miesiąca siedmiokrotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999 roku o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 2288 ze zm.). Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 2 lit ustawy budżetowej na 2018 rok (Dz. U. z 2018 r., poz. 291), kwota bazowa wynosiła 1.789,42 zł (1.789,42 zł x 7 = 12.525,94 zł).

W wyniku kontroli wynagrodzeń wyżej wymienionych pracowników stwierdzono, co następuje:

- ustalone wynagrodzenia mieściły się w granicach określonych przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych oraz regulaminem wynagradzania oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych,

- dane zawarte w regulaminie wynagradzania (minimalne stawki wynagradzania zasadniczego, wymagania kwalifikacyjne na poszczególnych stanowiskach oraz poziomy wynagradzania zasadniczego i dodatku funkcyjnego) były zgodne z rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych,
- w angażach wynagrodzeń pracowników zastosowano prawidłowe kategorie zaszeręgowań z uwzględnieniem wymagań kwalifikacyjnych,
- listy płac oraz karty wynagrodzeń były prowadzone komputerowo,
- karty wynagrodzeń oraz listy płac odzwierciedlały dane zawarte w angażach,
- dodatki specjalne były przyznawane następującym osobom: [1] Skarbnikowi Gminy – w związku z realizacją zadań na powierzonym stanowisku pracy (w każdym miesiącu 2018 roku i I połowie 2019 roku) oraz w miesiącach listopad-grudzień 2018 roku w związku z realizacją zadań dotyczących świadczenia wychowawczego – Program Rodzina 500+, [2] Kierownikowi USC – Marcie Janiak w związku z realizacją zadań na powierzonym stanowisku pracy w miesiącach: styczeń, kwiecień, lipiec, wrzesień, październik, listopad grudzień 2018 roku oraz luty, maj 2019 roku, [3] kierownikowi ds. infrastruktury komunalnej i inwestycji Piotrowi Kieszkowskiemu – w związku z realizacją zadań na powierzonym stanowisku pracy przez cały 2018 rok i I połowę 2019 roku, [4] inspektorowi Mariuszowi Marczakowi – w związku z realizacją zadań na powierzonym stanowisku pracy w miesiącach luty, marzec 2018 roku oraz kwiecień, czerwiec 2019 roku, [5] Sekretarzowi Gminy – Zbigniewowi Ujazdowskiemu – w związku z realizacją zadań na powierzonym stanowisku pracy w czerwcu i październiku 2018 roku oraz w październiku 2018 roku w związku z wykonywaniem dodatkowych czynności dotyczących transportu dokumentów wyborczych oraz obsługi urzędnika wyborczego, [6] Marzena Cichacz – inspektor – w związku z realizacją zadań na powierzonym stanowisku pracy w lutym, maju, sierpniu, wrześniu, grudniu 2018 roku, styczniu 2019 roku, oraz w związku ze zwiększonym zakresem obowiązków w związku z przyjmowaniem wniosków w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej w miesiącach: luty, marzec, kwiecień, sierpień, wrzesień, październik 2018 roku oraz luty, marzec, kwiecień 2019 roku,
- dodatki specjalne były przyznawane pismami Wójta Gminy określającymi okres na jaki dodatek zostaje przyznany, w wysokości zgodnej z zasadami określonymi w regulaminie wynagradzania pracowników samorządowych. **Pisma Wójta przyznające dodatki specjalne zawierały ogóle sformułowanie „w związku z realizacją zadań na powierzonym stanowisku pracy”, z którego nie wynikało aby ich przyznanie było związane z okresowym zwiększeniem obowiązków służbowych lub powierzeniem dodatkowych zadań, co było wymagane zapisami obowiązującego regulaminu wynagradzania. Z powyższego wynika, że w większości przypadków dodatki specjalne były przyznawane bez podania przesłanek ich otrzymania. Niektórzy pracownicy otrzymywali dodatek specjalny co miesiąc przez cały okres kontrolowany (1,5 roku). W przypadku gdy pracownik stale realizuje zadania, za które otrzymuje dodatek, jednostka powinna rozważyć podwyższenie wynagrodzenia zasadniczego,**
- pracownikowi obsługi – sprzątacze, były przyznawane co miesiąc premie, zgodnie z zasadami określonymi w regulaminie premiowania tzn.: [1] udzielane w wysokości do 40% wynagrodzenia zasadniczego, [2] na wniosek bezpośredniego przełożonego (którym zgodnie z zapisami umowy o pracę jest

Sekretarz Gminy), [3] w dokumentacji znajdowały się pisma Wójta Gminy o przyznaniu premii,

- w czerwcu były wypłacane pracownikom nagrody z okazji Dnia Samorządowca, w aktach osobowych znajdowały się pisma Wójta Gminy o przyznaniu nagrody,
- kontroli poddano listy płac za miesiące: luty, maj, listopad 2018 roku oraz marzec i czerwiec 2019 roku. Zgodnie z instrukcją obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych, która stanowiła załącznik nr 1 do zarządzenia nr 24a/2018 Wójta Gminy Nowe Ostrowy z dnia 30 kwietnia 2018 roku w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Urzędu Gminy w Nowych Ostrowach, „wszystkie dokumenty księgowe podlegając sprawdzeniu i zbadaniu ich legalności, rzetelności oraz prawidłowości zdarzeń i operacji gospodarczych odzwierciedlonych w tych dokumentach. W celu ustalenia czy dokument odpowiada stawianym wymogom, powinien być sprawdzony pod względem legalności, celowości, merytorycznym oraz formalno-rachunkowym”. Zgodnie z zapisami ww. instrukcji listy płac były podpisane przez pracownika sporządzającego (inspektora ds. płac), głównego księgowego i zatwierdzone do wypłaty przez kierownika jednostki, były również sprawdzone pod względem legalności oraz formalno-rachunkowym, o czym świadczyły pieczętki i podpis Skarbnika Gminy. **Na listach płac nie znajdowały się pieczętki ani podpisy, które świadczyłyby o sprawdzeniu ich pod względem merytorycznym.**

Tabela zawierająca zestawienie pobieranych składników wynagrodzeń wybranych do kontroli pracowników Urzędu Gminy stanowi załącznik nr 22 protokołu kontroli.

W dniu 1 października 2019 roku Wójt Gminy Zdzisław Kostrzewa złożył wyjaśnienie o następującej treści: „Oświadczam, iż na podstawie Zarządzenia nr 36/2018 Wójta Gminy Nowe Ostrowy z dnia 6 lipca 2018 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Gminy w Nowych Ostrowach, pracownikom samorządowym, z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań, zostaje przyznany dodatek specjalny. Podstawę do przyznania dodatku stanowi decyzja Wójta Gminy w formie pisemnej, w której zostaje określony czas na jaki dodatek zostaje przyznany. Wysokość dodatku specjalnego wynosi co najmniej 10% i nie więcej niż 80% łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego osoby, której dodatek przyznano. W Urzędzie Gminy Nowe Ostrowy dodatek specjalny jest przyznawany na okres jednego miesiąca w oparciu o ww. kryteria i stanowi jednocześnie formę dodatku motywacyjnego. W przypadku większości pracowników dodatek jest przyznawany kilka razy w roku w tych miesiącach, w których pracownik na skutek specyfiki pracy urzędu jest dodatkowo obciążony. Jednak zakres obowiązków kilku pracowników jest bardzo duży, są to stanowiska mocno przeciążone i w związku z tym niemal co miesiąc ci pracownicy otrzymują dodatek specjalny. Można by rzeczywiście zwiększyć wynagrodzenie zasadnicze, jednak taki sposób wynagradzania jest bardziej motywacyjny a w przypadku nieobecności pracownika np. dłuższego urlopu lub miesiąca z mniejszym obciążeniem pracą daje możliwość obniżenia wynagrodzenia”.

Oświadczenie Wójta Gminy Nowe Ostrowy z dnia 1 października 2019 roku w sprawie przyznawania dodatków specjalnych pracownikom stanowi załącznik nr 23 protokołu kontroli.

(...)³⁸

³⁸ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wypłata odpraw i ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy

W okresie objętym kontrolą nie wypłacano ekwiwalentów za niewykorzystany urlop. W dniu 25 lipca 2019 roku została wypłacona odprawa pieniężna w związku z przejściem na emeryturę w wysokości 25.747,80 zł. Wyczenie przedstawia poniżej zamieszczona tabela.

Lp.	Stanowisko służbowe pracownika	Wysokość odprawy / dzień wypłaty odprawy i dzień ustania stosunku pracy	Wyczenie odprawy	Kwota wypłaconej odprawy (zł)
1	inspektor	6-miesięczne wynagrodzenie / 25.07.2019	3.301,00 zł (wyn. Zasad.) + 660,20 zł (dod. staż) + 330,10 zł (dod. specjalny) x 6 m.	25.747,80

* średnia z 3 miesięcy: dodatek specjalny wypłacony w czerwcu w wysokości 990,30 zł : 3 = 330,10 zł.

W toku kontroli dokumentacji dotyczącej wypłaconych odpraw stwierdzono, co następuje:

- lista płac była podpisana przez osobę sporządzającą, Skarbnika Gminy, zatwierdzona do wypłaty przez Wójta Gminy oraz sprawdzona pod względem legalności oraz formalno-rachunkowym. **Brak sprawdzenia pod względem merytorycznym,**
- odprawa była naliczana zgodnie z art. 38 ust. 3-5 ustawy o pracownikach samorządowych,
- odprawa była wypłacona w dniu ustania stosunku pracy,
- w aktach osobowych znajdowało się pismo Wójta Gminy o przyznaniu odprawy,

Zgodnie z art. 38 ust. 3 ustawy o pracownikach samorządowych, wysokość odprawy pieniężnej przysługującej pracownikowi, którego stosunek pracy ustaje w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, stanowi dwumiesięczne, trzymiesięczne lub sześciomiesięczne wynagrodzenie (w zależności od stażu pracy). Natomiast zgodnie z art. 38 ust. 4 ww. ustawy, wynagrodzenie o którym mowa w ust. 3 oblicza się według zasad obowiązujących przy ustalaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy. Zgodnie z § 14 rozporządzenia ministra pracy i polityki socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 roku w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. z 1997 r., nr 2, poz. 14 ze zm.), ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy ustala się stosując zasady obowiązujące przy obliczaniu wynagrodzenia urlopowego, ze zmianami określonymi w § 15-19.

Zgodnie z § 15 ww. rozporządzenia, składniki wynagrodzenia określone w stawce miesięcznej w stałej wysokości uwzględnia się przy ustalaniu ekwiwalentu w wysokości należnej w miesiącu nabycia prawa do tego ekwiwalentu. W związku z powyższym błędnie została obliczona odprawa emerytalna. W wyczeniu został uwzględniony dodatek specjalny, który pracownik otrzymał tylko w miesiącu czerwcu, a nie otrzymywał go w miesiącu przejścia na emeryturę (lipiec) 2019 roku. Zgodnie z obliczeniami kontrolujących poprawnie obliczona odprawa powinna wynieść 23.767,20 zł = 3.301,00 zł (wynagrodzenie zasadnicze) + 660,20 zł (dodatek stażowy) x 6 miesięcy. Odprawa została wypłacona w zawyżonej wysokości o 1.980,60 zł.

2.2. Wydatki na wypłaty diet i zwrot kosztów podróży służbowych dla radnych oraz członków władz jednostek pomocniczych – 2018 rok

Zasady wypłaty diet

W dniu 28 stycznia 2011 roku została przyjęta uchwała nr V/23/11 Rady Gminy Nowe Ostrowy w sprawie ustalenia wysokości oraz zasad wypłaty diet dla radnych Gminy Nowe Ostrowy. Zawierała ona następujące regulacje:

- kwoty zryczałtowanych miesięcznych diet wynoszą dla: [1] Przewodniczącego Rady Gminy w wysokości – 1.100,00 zł, [2] Wiceprzewodniczącego Rady Gminy w wysokości – 500,00 zł, [3] Przewodniczących Komisji Stałych Rady Gminy w wysokości – 475,00 zł, [4] radnych Rady Gminy – 400,00 zł,
- w przypadku nieobecności ww. osób na sesji oraz posiedzeniu komisji dieta będzie obniżona za każdą nieobecność o kwotę w wysokości 50,00 zł,
- w przypadku nieobecności Przewodniczącego Rady Gminy na sesji dieta będzie obniżona za nieobecność o kwotę w wysokości 50,00 zł,
- diety będą wypłacane w kasie Urzędu Gminy ostatniego dnia roboczego każdego miesiąca lub przekazywane na rachunek bankowy radnego.

W dniu 27 marca 2015 roku została przyjęta uchwała nr VIII/48/15 Rady Gminy Nowe Ostrowy w sprawie ustalenia diet dla sołtysów w Gminie Nowe Ostrowy. Zawierała ona następujące regulacje:

- dieta dla sołtysów wynosi 100 zł,
- sołtys otrzymuje dietę za udział w sesji Rady Gminy Nowe Ostrowy oraz naradach organizowanych przez Wójta Gminy na którą został zaproszony,
- sołtys pełniący funkcję radnego Rady Gminy Nowe Ostrowy również otrzymuje dietę w wysokości 100 zł,
- podstawą naliczenia diety jest obecność na sesji i naradzie z Wójtem, którą sołtys potwierdza własnoręcznym podpisem na liście obecności,
- należne diety przekazuje się na wskazane przez sołtysa konto bankowe lub wypłaca się w kasie Urzędu Gminy w dniu sesji, na którą sołtys został zaproszony.

Prawidłowość wypłaty diet

Kontroli poddano prawidłowość ustalania i wypłacania diet dla radnych na podstawie list płac za następujące miesiące 2018 roku: kwiecień na łączną kwotę 7.100,00 zł, sierpień na łączną kwotę 7.100,00 zł, grudzień na łączną kwotę 7.025,00 zł oraz miesiące 2019 roku: luty na łączną kwotę 6.925,00 zł, maj na łączną kwotę 7.025,00 zł. W wyniku kontroli stwierdzono, co następuje:

- diety zostały przyznane zgodnie z art. 25 ust. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, przy uwzględnieniu maksymalnej wysokości diety dla radnych w gminach do 15 tys. mieszkańców (50%) zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2000 roku w sprawie maksymalnej wysokości diet przysługujących radnym,
- dieta przysługująca radnemu w ciągu miesiąca nie przekroczyła półtorakrotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej na 2018 rok dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe,
- diety dla przewodniczącego, wiceprzewodniczącego oraz dla radnych były wypłacane zgodnie z postanowieniami uchwały,

- wszystkie listy płac zostały podpisane przez osobę sporządzającą, głównego księgowego oraz zatwierdzone do wypłaty przez kierownika jednostki. Na listach znajdowały się pieczętki świadczące o sprawdzeniu ich pod względem legalności oraz formalno-rachunkowym, **brak sprawdzenia pod względem merytorycznym**,
- listy płac były sporządzane w oparciu o listy obecności radnych na sesjach i komisjach Rady Gminy, potwierdzonych własnoręcznymi podpisami,
- jeden radny pełnił jednocześnie funkcję sołtysa i w związku z tym otrzymywał w kontrolowanym okresie dwie diety z różnych tytułów.

3. WYDATKI INWESTYCYJNE

Plan i wykonanie wydatków inwestycyjnych w latach 2017 – 2018

Dział	Rozdział	Paragraf	2017 rok		2018 rok	
			Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
600	60016	6050	151.500,00	151.469,20	2.893.214,00	2.892.084,97
700	70005	6050	4.000,00	3.075,00	469.000,00	465.585,65
700	70005	6050	41.600,00	41.600,00	0,00	0,00
801	80101	6050	38.000,00	37.531,00	0,00	0,00
801	80101	6050	26.500,00	26.499,99	0,00	0,00
801	80104	6050	0,00	0,00	53.000,00	53.000,00
Razem			261.600,00	260.175,19	3.415.214,00	3.410.670,62
Wydatki budżetowe ogółem			16.397.861,50	15.691.975,91	18.983.920,44	17.840.244,70
% udziału wydatków w inwestycyjnych w wydatkach ogółem			1,60	1,66	17,99	19,12

Dane nie dotyczą zakupów inwestycyjnych środków trwałych (tylko inwestycje sensu stricto).

Źródła finansowania realizowanych inwestycji w latach 2017-2018

Źródła finansowania inwestycji w Gminie Nowe Ostrowy w okresie 2017/2018 przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	2017 rok	2018 rok
Ogółem środki finansowe	260.175,19	3.410.670,62
Z tego:	-	-
Środki własne gminy	233.425,19	1.472.456,62
Dotacje (z budżetu państwa, Ministerstwa Finansów, Urzędu)	0,00	1.938.214,00

Marszałkowskiego), w tym:		
-dotacja z Województwa Łódzkiego (600,60016 § 6630)	26.750,00	0,00
-dotacja z budżetu państwa (852, 85203 § 6310)	0,00	0,00
- dotacja z Województwa Łódzkiego (010, 01095 § 6300)	0,00	0,00
Dotacje z UE	0,00	0,00
Dotacje z WFOŚiGW	0,00	0,00
Dotacje z NFOŚiGW	0,00	0,00

Ewidencja księgową wydatków inwestycyjnych

W kontrolowanej jednostce wydatki poniesione na realizację zadań inwestycyjnych ewidencjonowano na koncie syntetycznym – 080 – Środki trwale w budowie (inwestycje), dla którego prowadzono ewidencję szczegółową według podziałek klasyfikacji budżetowej i według poszczególnych zadań w budowie, oraz według źródeł finansowania. Na stronie Wn konta 080, księgowano poniesione koszty budowy środków trwałych, ulepszenia środków trwałych, zakup środków trwałych wymagających montażu oraz zakup gotowych środków trwałych. Na stronie Ma konta ujmowano wartość uzyskanych efektów inwestycyjnych. Saldo po stronie Wn konta 080 wskazuje na koszty inwestycji niezakończonych.

Saldo Wn konta 080 na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiło 199.549,33 zł, zaś na dzień 30 czerwca 2019 roku – 238.744,06 zł.

Organizacja procesu inwestycyjnego (planowanie i nadzór)

Obecnie prowadzeniem spraw w zakresie zamówień publicznych w Urzędzie Gminy zajmuje się Mariusz Marczak - inspektor. W okresie objętym kontrolą zamówieniami publicznymi zajmowali się również Piotr Kieszkowski oraz Damian Cichacz.

W kontrolowanej jednostce w okresie objętym kontrolą (lata 2017-I półrocze 2018) obowiązywał regulamin udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30.000 euro, który został wprowadzony Zarządzeniem Wójta Gminy Nowe Ostrowy nr 48/2016 z dnia 6 października 2016 roku.

Kontrola realizacji wybranych inwestycji

„Rozbudowa drogi gminnej nr 102318E w miejscowościach Grochów, Nowe Grodno i Grodno Gmina Nowe Ostrowy”

Rozpoczęcie procesu inwestycyjnego – pozwolenia na budowę, zgłoszenia budowy, pozwolenia wodnoprawne

W grudniu 2015 roku Gmina Nowe Ostrowy wystąpiła z prośbą o zaopiniowanie przedmiotowej inwestycji stosownie do przepisów art. 11b ust. 1 i 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 roku o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych do następujących podmiotów: Powiatu Kutnowskiego, Województwa Łódzkiego, Dyrekcji Lasów Państwowych w Łodzi, Wojewódzkiego

Konserwatora Zabytków w Łodzi, Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie. Powyższe podmioty pozytywnie zaopiniowały realizację ww. inwestycji.

W dniu 29 stycznia 2016 roku Gmina Nowe Ostrowy wystąpiła do Starostwa Powiatowego w Kutnie z wnioskiem o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej.

W dniu 25 kwietnia 2016 roku do Urzędu Gminy w Nowych Ostrowach wpłynęło zawiadomienie od Starostwa Powiatowego w Kutnie w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu nr 119/2016 z dnia 14 kwietnia 2016 roku.

W dniu 16 września 2016 roku Starosta Kutnowski zatwierdził stałą organizację ruchu drogowego po wprowadzeniu zmian dotyczących wdrożenia organizacji ruchu.

Rozbudowa przedmiotowej drogi gminnej wiązała się ponadto z włączeniem jej do drogi powiatowej nr 2144E i nr 2148E oraz do drogi wojewódzkiej nr 581. Dlatego Gmina Nowe Ostrowy wystąpiła do ww. podmiotów o uzgodnienie projektu włączenia się do ww. dróg. Jak wynika z treści przedłożonych dokumentów wyrażono zgodę na bezpłatne dysponowanie gruntem i połączenie planowanej nakładki asfaltowej z istniejącą nawierzchnią dróg, bez obciążania kosztami ww. podmiotów.

Projekt budowlany

Dokumentację projektowo-kosztorysową sporządziła firma DYREKCJA INWESTYCJI W Kutnie sp. z o.o. na podstawie umowy zawartej w dniu 29 listopada 2015 roku za wynagrodzeniem 40.590,00 zł.

W dniu 12 listopada 2015 roku wykonawca wystawił fakturę nr 157/P/2015 na kwotę 10.000,00 zł za opracowanie projektu budowlanego, za którą zapłacono w dniu 24 listopada 2015 roku. W dniu 2 lutego 2016 roku wystawiono kolejną fakturę nr 12/P/2016 na kwotę 30.590,00 zł, za którą zapłacono w dniu 17 lutego 2016 roku.

Inspektor nadzoru inwestorskiego

Zamawiający w dniu 3 kwietnia 2018 roku wysłał cztery zapytania ofertowe. W wymaganym terminie oferty złożyły dwa podmioty: Przedsiębiorstwo Projektowo-Usługowe KST z Płocka z ceną 27.000,00 zł oraz Dyrekcja Inwestycji w Kutnie z ceną ofertową 25.203,25 zł. W wyniku przeprowadzonego postępowania wybrano ofertę firmy Dyrekcja inwestycji. W dniu 10 września 2018 roku została zawarta umowa z inspektorem nadzoru inwestorskiego firmą Dyrekcją Inwestycji w Kutnie sp. z o.o. za wynagrodzeniem 31.000,00 zł brutto. Termin wykonania przedmiotu umowy: rozpoczęcie - z chwilą podpisania umowy z wykonawcą robót, zaś zakończenia w ciągu 30 dni od daty protokolarnego odbioru robót zadania.

W dniu 6 grudnia 2018 roku Dyrekcja Inwestycji w Kutnie wystawiła fakturę nr 234/P/2018 za pełnienie nadzoru na kwotę 31.000,00 zł brutto, która wpłynęła do UG w dniu 6 grudnia 2018 roku i którą zapłacono w dniu 19 grudnia 2018 roku.

Procedura przetargowa

Inspektorom kontroli nie przedłożono pisma, notatki, czy w innej formie sporządzonego dokumentu, w którym Zamawiający ustaliłby wartość szacunkową zamówienia. Zgodnie z przedłożonymi kosztorysami inwestorskimi sporządzonymi w dniach 4 kwietnia i 10 kwietnia 2018 roku przez firmę Dyrekcja Inwestycji w Kutnie wartość kosztorysowa wyniosła 2.391.767,79 zł z podatkiem VAT, tj. netto 1.944.526,66 zł.

Natomiast jak wynika z zapisów protokołu z postępowania (druk ZP-PN) wartość zamówienia wyniosła 2.325.525,34 zł i została ustalona na podstawie kosztorysów. Należy zauważyć, że niniejsza wartość odpowiadała dokładnie kwocie najkorzystniejszej oferty. Uwzględniając tę wartość jednostka dokonała przeliczenia wartości szacunkowej zamówienia, biorąc pod uwagę średni kurs złotego w stosunku do euro wynikający z

rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2017 roku (Dz.U. poz. 2477), który wynosił 4,3117 zł i wyniosła ona 539.352,31 euro. Jak wyjaśnił Wójt Gminy Nowe Ostrowy kwota 2.325.525,24 zł jako wartość zamówienia została wpisana pomyłkowo, gdyż prawidłowo winna być wpisana kwota z kosztorysów.

W dniu 27 lipca 2018 roku Wójt Gminy wydał zarządzenie nr 42/2018 w sprawie powołania trzyosobowej komisji przetargowej do przeprowadzenia przetargu na kontrolowane zadanie inwestycyjne.

Wójt Gminy oraz członkowie komisji złożyli oświadczenia składane na podstawie art. 17 ust. 2 ustawy Pzp, **na oświadczeniach Wójta Gminy oraz Piotra Kieszkowskiego brak daty złożenia oświadczenia.**

Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia dotycząca kontrolowanego zadania zatwierdzona przez Zamawiającego Wójta Gminy Zdzisława Kostrzewę w dniu 12 lipca 2018 roku zawierała szczegółowy opis przedmiotu zamówienia obejmujący rozbudowę drogi gminnej nr 102318E w miejscowościach Grochów, Nowe Grodno i Grodno o długości 3753 mb wraz z wykonaniem m.in. poboczy, mijanek, zjazdów, oznakowania i ścieżki rowerowej.

Termin wykonania zamówienia: do dnia 15 października 2018 roku.

Nie przewidziano zawarcia umowy ramowej, ani udzielenia zamówień, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 Pzp, nie dopuszczono do składania ofert częściowych i wariantowych.

Ustalono wadium w wysokości 20.000,00 zł wniesione na cały okres związania ofertą, tj. 30 dni. Stwierdzono, że wadium zostało ustalone w prawidłowej wysokości zgodnie z zapisami art. 45 ust. 4 Pzp, który stanowi, że zamawiający określa kwotę wadium w wysokości nie większej niż 3% wartości zamówienia.

Termin składania ofert – 27 lipca 2018 roku, godz. 10:00. Otwarcie ofert – tego samego dnia o godz. 10:05.

Ustalono wynagrodzenie ryczałtowe, a kryteria to cena 60% i okres gwarancji 40%. Maksymalna ilość punktów to 40 pkt dla gwarancji 48 miesięcy, 42 pkt dla gwarancji 42 miesiące, 20 pkt - 36 miesięcy, 10 pkt - 30 miesięcy i 0 punktów - 24 miesiące.

Wymagano wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy w wysokości 10% ceny całkowitej brutto.

Zastosowano procedurę, o której mowa w art. 24aa ust. 1 Pzp, czyli tzw. procedurę odwróconą.

Ogłoszenie o zamówieniu zamieszczono w BZP w dniu 12 lipca 2018 roku, pod pozycją 587792-N-2018, a także tego samego dnia w BIP i na tablicy ogłoszeń w siedzibie zamawiającego.

W przedmiotowym postępowaniu nie wpłynęły żadne zapytania od potencjalnych wykonawców.

Bezpośrednio przed otwarciem ofert zamawiający podał kwotę, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, tj. 2.407.214,00 zł brutto.

Łącznie w wymaganym terminie do Urzędu Gminy w Nowych Ostrowach wpłynęły dwie oferty:

nr 1 – Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów ERBEDIM sp. z o.o. z Piotrkowa Trybunalskiego – cena oferty brutto 3.053.878,94 zł i 48 m-cy gwarancji;

nr 2 – Przedsiębiorstwo Robót Drogowych sp. o.o. z Kutna – cena oferty brutto 2.860.396,17 zł i 48 m-cy gwarancji;

W dniu 27 lipca 2018 roku zamawiający sporządził informację z otwarcia ofert, zgodnie z art. 86 ust. 5 Pzp, podając jaką kwotę zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, czyli 2.407.214,00 zł, a także wyszczególnił oferty, jakie wpłynęły w zakresie ww. postępowania. Informacja została zamieszczona na stronie Urzędu w dniu 27 lipca 2018 roku. Zgodnie z art. 24 ust. 11 ww. ustawy wykonawca, w terminie 3 dni od dnia zamieszczenia na stronie internetowej informacji, o której mowa w art. 86 ust. 5, przekazuje zamawiającemu oświadczenie o przynależności lub braku przynależności do tej samej grupy kapitałowej, o której mowa w ust. 1 pkt 23. Wraz ze złożeniem oświadczenia, wykonawca może przedstawić dowody, że powiązania z innym wykonawcą nie prowadzą do zakłócenia konkurencji w postępowaniu o udzielenie zamówienia. **Jeden z oferentów złożył ww. wymagane oświadczenie z datą 27 lipca 2018 roku, czyli w wymaganym terminie, drugi oferent – firma ERBEDIM – w dniu 31 lipca 2018 roku – tj. jeden dzień po terminie. Z uwagi na powyższe Zamawiający winien wezwać wykonawcę w trybie art. 26 ust. 3 ustawy Pzp do uzupełnienia takiego dokumentu, wyznaczając wykonawcy odpowiedni termin na dokonanie takiej czynności. Dopiero brak uzupełnienia na wezwanie zamawiającego takiego dokumentu powinien skutkować wykluczeniem wykonawcy z postępowania w oparciu o dyspozycję art. 24 ust. 1 pkt 12 ustawy Pzp.**

W dniu 7 sierpnia 2018 roku Zamawiający wezwał oferenta, którego oferta została najwyżej oceniona PRD Kutno do złożenia w terminie do dnia 14 sierpnia 2018 roku do godz. 10:00 aktualnych na dzień złożenia dokumentów i oświadczeń, o których mowa w SIWZ.

W dniu 17 sierpnia 2018 roku Zamawiający poprosił obu oferentów w nawiązaniu do art. 85 ust. 2 Pzp o wyrażenie zgody na przedłużenie terminu związania ofertą o 30 dni, tj. do dnia 26 września 2018 roku wraz z jednoczesnym przedłużeniem okresu ważności wadium. Zgoda została wyrażona w dniu 23 sierpnia 2018 roku przez oferenta nr 2, który złożył wadium w gotówce oraz w dniu 24 sierpnia 2018 roku przez oferenta nr 1, który złożył wadium w formie gwarancji ubezpieczeniowej **(kontrolującym nie przedłożono aneksu do gwarancji ubezpieczeniowej przedłużającej jej ważność).**

Nie stwierdzono potrzeby zastosowania procedury, biorąc pod uwagę zapisy art. 90 ust. 1a Pzp (w przypadku, gdy cena całkowita oferty jest niższa o co najmniej 30% od: 1) wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, ustalonej przed wszczęciem postępowania zgodnie z art. 35 ust. 1 i 2 lub średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert, zamawiający zwraca się o udzielenie wyjaśnień, o których mowa w ust. 1, chyba że rozbieżność wynika z okoliczności oczywistych, które nie wymagają wyjaśnienia; 2) wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, zaktualizowanej z uwzględnieniem okoliczności, które nastąpiły po wszczęciu postępowania, w szczególności istotnej zmiany cen rynkowych, zamawiający może zwrócić się o udzielenie wyjaśnień, o których mowa w ust. 1).

W dniu 30 sierpnia 2018 roku Zamawiający sporządził zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty, które miały zostać wysłane pocztą elektroniczną wykonawcom. Nie przedłożono potwierdzenia ich wysłania, co uniemożliwiło kontrolującym sprawdzenie realizacji zapisu art. 94 ust. 1 pkt 2 Pzp (umowa może zostać zawarta w terminie nie krótszym niż 5 dni od dnia przesłania zawiadomienia).

Informacja o wyborze najkorzystniejszej oferty została zamieszczona na BIP w dniu 30 sierpnia 2018 roku, zaś ogłoszenie o wyborze wykonawcy zamieszczono w BZP w dniu 10 września 2018 roku, pod nr 500217126-N-2018.

W przedłożonym protokole z przeprowadzonego postępowania, sporządzonym na druku ZP-PN stwierdzono następujące niezgodności:

- w pkt 2 „Przedmiot zamówienia publ.” ppkt dotyczący podania wartości szacunkowej zamówienia i jej przeliczenia na euro. Podano kwotę odpowiadającą wartości złożonej najkorzystniejszej oferty,
- w pkt 19 „Unieważnienie postępowania”: wpisano jako powód unieważnienia – oferta z najniższą ceną przewyższała kwotę, jaką zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia i podano podstawę prawną art. 93 ust. 1 pkt 4. W rzeczywistości postępowanie nie zostało unieważnione,
- brak wypełnienia pkt 26 protokołu, dotyczącego zawarcia umowy o udzielenie zamówienia oraz zamieszczenia ogłoszenia w BZP,
- brak wypełnienia pkt 29 na druku protokołu, tj. nie wskazano osoby sporządzającej protokół (jednocześnie każda strona została zaparafowana przez jednego z członków komisji jako podpis osoby sporządzającej protokół).

Wyżej opisane nieprawidłowości bądź braki w sporządzeniu protokołu z przeprowadzenia postępowania świadczą o niedołożeniu należytej staranności przy jego sporządzeniu.

Wadium

Oferent nr 1 – Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów ERBEDIM sp. z o.o. z Piotrkowa Tryb. z Poddębic złożyło wadium w formie gwarancji ubezpieczeniowej wystawionej przez firmę INTER RISK nr 02GG13/0016/18/0122 z dnia 24 lipca 2018 roku na kwotę 20.000,00 zł, zaś zwrócono je w dniu 11 września 2018 roku.

Oferent nr 2 – PRD sp. z o.o. z Kutna złożył wadium w formie gotówkowej (w ofercie znajdowało się potwierdzenie realizacji przelewu na kwotę 20.000,00 zł z dnia 26 lipca 2018 roku). **Wadium zwrócono w dniu 4 grudnia 2018 roku, czym naruszono art. 47 ust. 1a Pzp, który stanowi, iż Zamawiający zwraca wadium niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego oraz wniesieniu zabezpieczenia należytego wykonania umowy, jeżeli jego wniesienia żądano. Ponadto nie zwrócono wraz z wadium odsetek, biorąc pod uwagę zapisy tego samego artykułu ust. 4.**

Wadium wniesione w formie gwarancji ubezpieczeniowej nie było ujęte w ewidencji księgowej prowadzonej w Urzędzie Gminy w Nowych Ostrowach, na koncie pozabilansowym 910.

Umowa z wykonawcą i zabezpieczenie należytego wykonania umowy

W dniu 10 września 2018 roku została zawarta umowa nr 1/09/2018 pomiędzy Gminą Nowe Ostrowy a Przedsiębiorstwem Robót Drogowych Sp. z o.o. z Kutna na realizację zadania „Rozbudowa drogi gminnej nr 102318E w m. Grochów, Nowe Grodno i Grodno Gmina Nowe Ostrowy” za wynagrodzeniem ryczałtowym w kwocie brutto 2.860.396,17 zł.

Rozliczenie miało odbywać się na podstawie faktury częściowej (w wysokości do 40% - podstawą jej wystawienia miał być potwierdzony przez kierownika budowy i inspektora nadzoru protokół procentowy wykonania robót) oraz na podstawie faktury końcowej.

Termin wykonania zadania 15 października 2018 roku. Przekazanie placu budowy dnia 14 września 2018 roku. Zakończenie przedmiotu umowy miało zostać potwierdzone przez Zamawiającego protokołem odbioru przedmiotu umowy.

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy zostało ustalone w wysokości 10% wynagrodzenia brutto, czyli 286.039,62 zł, które zamawiający wniósł w dniu podpisania umowy w formie gwarancji ubezpieczeniowej, wystawionej przez firmę WARTA S.A. nr 912700163086 z dnia 6 września 2018 roku.

Zabezpieczenie miało być zwrócone wykonawcy w terminach: 70% kwoty zabezpieczenia w terminie 30 dni od daty wykonania przedmiotu umowy i uznania Zamawiającego za należyte wykonane oraz 30% kwoty w terminie 15 dni po wpływie okresu rękojmi za wady.

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy nie zostało zaewidencjonowane na koncie pozabilansowym 910.

Okres gwarancji wynosił 48 miesięcy za wykonane roboty.

W dniu 14 września 2018 roku spisany został protokół przekazania terenu budowy, z następującymi uwagami:

- inwestor miał usunąć zakrzaczenia i inne przeszkody występujące w pasie drogowym (pnie i karpiny po wcześniejszych wycinkach),
- wykonawca miał oznakować teren budowy zgodnie z przepisami prawa drogowego.

Aneks nr 1 do umowy

W dniu 11 września 2018 roku, tj. dzień do podpisaniu umowy z wybranym oferentem, Gmina Nowe Ostrowy zawarła z wykonawcą aneks nr 1 do umowy nr 1/09/2018 na podstawie § 5 ust. 1 lit. g, tj. zmiana terminu wykonania przedmiotu umowy z powodu działania osób trzecich uniemożliwiających wykonanie prac, które to działania nie są konsekwencją winy któregośkolwiek ze stron.

Zmieniony został termin realizacji inwestycji z dnia 15 października 2018 roku na dzień 9 listopada 2018 roku.

Jako uzasadnienie podano: „zamawiający z powodu działania osób trzecich nie miał możliwości przekazania terenu pod realizację przedmiotu umowy – nie zostały zakończone prace związane z wycinką drzew. Gmina Nowe Ostrowy w dniu 14 listopada 2017 roku zawarła umowę z firmą TARTAK Mirosław Miklas na wycięcie drzew, uprzątnięcie miejsc wycinki oraz wykarczowanie pni po wycięciu drzew w pasie drogowym drogi gminnej nr 102318E. Zakończenie wszystkich prac miało nastąpić w terminie do dnia 30 kwietnia 2018 roku. Na dzień dzisiejszy mimo wielokrotnych interwencji Gminy Nowe Ostrowy prace nie zostały zakończone, tj. uprzątnięcie miejsc wycinki i wykarczowanie pni. W ostatniej deklaracji wykonawca zobowiązał się do wykonania ww. prac w ciągu 3 tygodni, co umożliwi rozpoczęcie prac drogowych.”

Umowa z firmą TARTAK Mirosław Miklas zawarta w dniu 14 listopada 2017 roku dotyczyła sprzedaży przez Gminę Nowe Ostrowy 100 sztuk drzew i 54 m² krzewów. Obowiązkiem firmy TARTAK było zawiadomienie Zamawiającego o terminie przystąpienia do wycinki i terminie planowanego wywozu drewna z wycinki, uprzątnięcie i wykarczowanie pni oraz sukcesywne uprzątnięcie miejsc wycinki w nieprzekraczalnym terminie do dnia 30 kwietnia 2018 roku. Ustalono termin wycięcia do dnia 31 grudnia 2017 roku. Zamawiający zobowiązał wykonawcę do każdorazowego niezwłocznego zgłaszania o przeszkodach w wykonaniu terminu umowy. Za nabycie drzewa wykonawca miał zapłacić Zamawiającemu należność w kwocie 8.000,00 zł netto, tj. 9.840,00 zł brutto w terminach minimum 70% do 15 lutego 2018 roku i pozostała kwota do dnia 15 kwietnia 2018 roku. Przewidziano także kary umowne za niedotrzymanie terminu wykonania przedmiotu umowy za każdy dzień zwłoki w kwocie 100,00 zł. W dniu 12 kwietnia 2018 roku został zawarty aneks do umowy z listopada 2017 roku zmieniający termin wykonania na dzień 30 września 2018 roku.

Aneks nr 2 do umowy

W dniu 7 listopada 2018 roku został zawarty aneks nr 2 do umowy nr 1/09/2018 z powodu niekorzystnych warunków atmosferycznych (duże opady deszczu uniemożliwiły kontynuowanie robót – brak możliwości wjazdu samochodami samowładowymi i

ciężkim sprzętem) strony wprowadziły kolejną zmianę terminu wykonania zadania z dnia 9 listopada na dzień 30 listopada 2018 roku.

Załączono dwa pisma wykonawcy z dnia 29 października 2018 roku (wpływ do Urzędu Gminy w dniu 5 listopada 2018 roku) i **z dnia 5 listopada 2018 roku (brak daty wpływu do Urzędu Gminy w Nowych Ostrowach) zawierające prośbę o przedłużenie terminu realizacji inwestycji. Do prośby z dnia 5 listopada 2018 roku załączono prognozy pogody z okresu wcześniejszego, a także z dnia 6 i 8 listopada 2018 roku, a więc po dacie sporządzenia ostatniego pisma PRD sp. z o.o. z Kutna oraz po dacie podpisania aneksu nr 2.**

Należy zauważyć, że przesunięty przez Zamawiającego ww. termin uprzątnięcia drzew i krzewów z placu budowy pokrywał się z terminem rozpoczęcia inwestycji „Rozbudowa drogi gminnej nr 102318E w m. Grochów, Nowe Grodno i Grodno Gm. Nowe Ostrowy”. Niniejsze spowodowało, że firma PRD z Kutna nie mogła rozpocząć robót w terminie i zmuszona była podpisać aneks skutkujący przesunięciem terminu wykonania całości zadania. Powyższe budzi zastrzeżenia, co do prawidłowości zaplanowania przez Zamawiającego rozpoczęcia i zakończenia inwestycji i konieczność przesunięcia terminu jej wykonania o półtora miesiąca, tj. z dnia 15 października 2018 roku na koniec listopada 2018 roku.

Zakończenie inwestycji oraz płatności za wykonawstwo

W dniu 30 listopada 2018 roku do Urzędu gminy w Nowych Ostrowach wpłynęło pismo od wykonawcy informujące o zakończeniu realizacji zadania, z prośbą o wyznaczenie terminu odbioru robót.

W dniu 3 grudnia Wójt Gminy potwierdził osiągnięcie gotowości wykonanych robót do odbioru końcowego i wyznaczył termin odbioru na dzień 6 listopada 2018 roku – stwierdzono błędne podanie miesiąca wykonania odbioru prac, zamiast listopada winien być grudzień.

W dniu 6 grudnia 2018 roku został podpisany protokół odbioru końcowego. Załącznikami do protokołu były: inwentaryzacja geodezyjna wykonawcza, operat laboratoryjny, kosztorys powykonawczy, oświadczenie kierownika budowy i dziennik budowy.

Zgodnie z zapisami umowy nr 1/09/2018 § 10 „Odbiory” pkt 3 „Protokół odbioru końcowego” zapisano, że **wykonawca zawiadomi Zamawiającego pisemnie o gotowości wykonanych robót do odbioru końcowego, składając wszystkie dokumenty niezbędne do rozpoczęcia odbioru końcowego, tj. dziennik budowy, protokoły badań aprobaty techniczne, atesty, certyfikaty itp., inwentaryzację geodezyjną powykonawczą sporządzoną i podpisaną przez geodetę oraz zarejestrowaną w Ośrodku Geodezyjnym (...).**

Stwierdzono, że niniejsza dokumentacja została zgłoszona w Powiatowym Ośrodku Geodezji w Kutnie o nr ident. GK.II.6640.896.2018 w dniu 4 stycznia 2019 roku, tj. miesiąc później.

Z powyższego wynika, że wykonawca zgłaszając gotowość robót do odbioru w listopadzie 2018 roku, nie wypełnił wszystkich obowiązków wynikających z zawartej umowy, związanych ze złożeniem dokumentów niezbędnych do rozpoczęcia odbioru końcowego robót.

Ponadto należy zauważyć, że pomimo zapisów zawartych w § 12 umowy „Rozliczenia i płatności” pkt 1 i 2 wykonawca nie przedłożył faktury częściowej w wysokości 40% wykonania robót, tylko wystawił jedną fakturę końcową.

W dniu 6 grudnia 2018 roku wpłynęła do Urzędu gminy w Nowych Ostrowach faktura nr 208/DT/2018 z dnia 6 grudnia 2018 roku wystawiona przez PRD sp. z o.o. z Kutna za wykonanie zadania „Rozbudowa drogi gminnej nr 102318E w m. Grochów, Nowe Grodno

i Grodno Gm. Nowe Ostrowy” na kwotę 2.860.396,17 zł brutto, za którą zapłacono w dniu 21 grudnia 2018 roku.

Dofinansowanie zadania

Inwestycja była sfinansowana ze środków własnych oraz z dotacji celowej z budżetu państwa na podstawie umowy nr 28/WLID/FE-III/2018 z dnia 30 października 2018 roku zawartej pomiędzy Gminą Nowe Ostrowy a Wojewodą Łódzkim na dofinansowanie kontrolowanego zadania realizowanego w ramach Rządowego Programu na rzecz Rozwoju oraz Konkurencyjności Regionów poprzez Wsparcie Lokalnej Infrastruktury Drogowej w wysokości 1.938.214,00 zł. Wniosek o dofinansowanie został złożony przez Gminę Nowe Ostrowy w dniu 13 kwietnia 2018 roku. Kwota 1.938.214,00 zł została przekazana Gminie w dniu 17 grudnia 2018 roku.

Zabezpieczenie środków na inwestycję

Kontrolowane zadanie „Rozbudowa drogi gminnej nr 102318E” było zadaniem etapowym realizowanym od 2015 roku, kiedy były ponoszone pierwsze wydatki na jego realizację – dokumentacja projektowo-kosztorysowa. Poniżej zamieszczono zabezpieczenie środków na realizację ww. zadania w 2018 roku, kiedy zadanie to było wykonywane.

W uchwale Rady Gminy Nowe Ostrowy nr XL/314/2018 z dnia 11 kwietnia 2018 roku w sprawie dokonania zmian budżetu gminy na 2018 rok wprowadzono zadanie dotyczące rozbudowy drogi gminnej do realizacji na 2018 rok w załączniku inwestycyjnym i ujęto kwotę wydatków 500.000,00 zł w dziale 600 „Transport i łączność”, rozdziale 60016 „Drogi publiczne gminne”. Zabezpieczenie ww. kwoty wiązało się z planowanym złożeniem wniosku do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w ramach Rządowego Programu na rzecz Rozwoju oraz Konkurencyjności Regionów przez Wsparcie Lokalnej Infrastruktury Drogowej.

Zarządzeniem Wójta Gminy nr 34/2018 z dnia 29 czerwca 2018 roku dokonano zmian w załączniku zadań inwestycyjnych Gminy Nowe Ostrowy zaplanowanych do realizacji w 2018 roku w związku z otrzymanym dofinansowaniem z ŁUW na podstawie decyzji nr FB-I.3111.1.179.2018 i ujęto kwotę 1.938.214,00 zł tytułem dotacji celowej.

Uchwałą nr XLIV/338/2018 z dnia 30 sierpnia 2018 roku Rada Gminy Nowe Ostrowy dokonała zwiększenia wydatków majątkowych na realizację kontrolowanej inwestycji w dziale 600 rozdziale 60016 o kwotę 455.000,00 zł, tj. do kwoty 955.000,00 zł oraz pozostawiono kwotę dotacji w tej samej wysokości, tj. 1.938.214,00 zł.

Wprowadzenie inwestycji do ewidencji środków trwałych

Inwestycja została wprowadzona na stan środków trwałych w dniu 28 grudnia 2018 roku zgodnie z przedłożonym OT nr 3/2018 na kwotę 2.941.050,47 zł, w tym wartość początkowa 2.860.396,17 zł oraz dodatkowe koszty 80.654,30 zł. W ramach dodatkowych kosztów wykazano następujące pozycje: kwota 11,50 zł za udostępnienie przez Starostwo powiatowe w Kutnie mapek i wykazów działek ewid., kwota 8.364,00 zł za sporządzenie przez firmę BP SERVICE CENTER z Kutna map z projektem podziału nieruchomości zgodnie z fakturą nr 8/16 z dnia 26 lutego 2016 roku, kwota 40.590,00 zł za sporządzenie dokumentacji projektowo-kosztorysowej, kwota 31.000,00 zł na nadzór inwestorski oraz kwota 688,80 zł za wykonanie tablic reklamowych zgodnie z fakturą nr FV/8/12/2018 z dnia 6 grudnia 2018 roku.

Dane dotyczące kontrolowanego zadania „Rozbudowa drogi gminnej nr 102318E” stanowią załącznik nr 25 protokołu kontroli.

Akta kontroli nr A-9 [od str. 350 do str. 382]: Kserokopia wybranej dokumentacji dotyczącej inwestycji „Rozbudowa drogi gminnej nr 102318E”.

„Świadczenie usług odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Nowe Ostrowy”.

Ustalenie wartości szacunkowej zamówienia, ogłoszenie o zamówieniu oraz zapisy Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia

W dniu 2 listopada 2017 roku ustalono wartość szacunkową zamówienia na kwotę równą 682.900,00 zł netto, co stanowiło równowartość 163.572,78 euro (według obowiązującego w badanym okresie średniego kursu złotego w stosunku do euro 4,1749 zgodnie z Rozporządzeniem Prezesa rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2015 roku – Dz.U. z 2015 roku, poz. 2254).

Ustalenia wartości szacunkowej dokonała Karolina Dębicka w następujący sposób:

Koszty związane z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Nowe Ostrowy w 2017 roku netto 16.169,86 zł z 12 miesięcy = 194.038,20 zł, tj. brutto 17.463,44 zł x 12 miesięcy = 209.561,28 zł.

W wyniku analizy poniesionych kosztów w 2017 roku oraz zmian sytuacji finansowej na rynku gospodarki odpadami komunalnymi związanych m.in. z ujednoczeniem zasad segregacji odpadów komunalnych w kraju oszacowano wzrost kosztów związanych z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych o 10-25% w stosunku do 2017 roku. W wyliczeniach uwzględniono poziom wzrostu kosztów w wysokości 15%: w 2018 roku netto 223.143,93 zł, tj. brutto 240.995,44 zł, w 2019 roku przyjęto poziom inflacji 2% netto 227.606,81 zł, tj. brutto 245.815,35 zł, w 2020 roku przyjęto poziom inflacji 2% netto 232.158,95 zł, tj. brutto 250.731,67 zł.

Razem lata 2018-2020: netto 682.909,69 zł, tj. w zaokrągleniu 682.900,00 zł, tj. brutto 737.542,46 zł, tj. w zaokrągleniu 737.500,00 zł.

Ogłoszenie o zamówieniu zamieszczone zostało w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 3 listopada 2017 roku pod poz. 610379-N-2017 oraz na stronach internetowych BIP Urzędu Gminy i tablicy ogłoszeń w okresie od dnia 3 listopada 2018 roku do dnia 14 listopada 2018 roku.

SIWZ została zatwierdzona przez Wójta Gminy Zdzisława Kostrzewę w dniu 27 października 2017 roku.

Termin wykonania zamówienia od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku.

Termin składania ofert do dnia 14 listopada 2017 roku, godz. 10:00, zaś otwarcia dnia 14 listopada 2017 roku, godz. 10:05.

Wymagano wniesienia wadium w wysokości 7.000,00 zł. Nie wymagano wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

Termin związania ofertą 30 dni.

Kryteria oceny ofert to cena 60% i termin płatności 40% - w kryterium tym punkty miały być wyliczone w następujący sposób: 0 pkt – termin płatności faktury 14 dni, 10 pkt – termin płatności 15-18 dni, 20 pkt termin płatności 19-22 dni, 30 pkt termin płatności 22-26 dni, 40 pkt termin płatności 27-30 dni.

Podstawą zawarcia umowy miało być przedłożenie przed podpisaniem umowy:

1. wpisu do rejestru zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
2. umowy (dokumentu) potwierdzającego gotowość na przyjmowanie odebranych od właścicieli nieruchomości zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych z RIPOK wyznaczonej dla Gminy Nowe Ostrowy;

3. w przypadku wyboru oferty złożonej przez wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia – umowy regulującej współpracę podmiotów wspólnie ubiegających się o zamówienie;

4. dokumentu/dokumentów dotyczących posiadanego i wymienionego w załączniku nr 5 wykazu sprzętu spełniającego wymogi opisane w załączniku nr 8 do SIWZ – „Opisie przedmiotu zamówienia”.

Warunki udziału w postępowaniu:

1. wykonawca był zobowiązany do posiadania ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia na sumę gwarancyjną nie mniejszą niż 200.000,00 zł brutto;

2. wykonawca był zobowiązany do dysponowania:

- co najmniej dwoma samochodami przystosowanymi do odbierania zmieszanych odpadów komunalnych,

- co najmniej dwoma samochodami przystosowanymi do odbioru selektywnie zebranych odpadów komunalnych,

- co najmniej jednym pojazdem do odbierania odpadów komunalnych bez funkcji kompaktującej,

- bazą magazynowo - transportową usytuowaną na terenie Gminy Nowe Ostrowy lub w odległości nie większej niż 60 km od granic Gminy.

3. wykonawca musiał wykazać, że w okresie ostatnich 3 lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia był krótszy, w tym okresie, wykonał lub wykonuje minimum jedno zamówienie-usługę polegającą na odbiorze odpadów komunalnych z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy o wartości minimum 200.000,00 zł. brutto.

Ponadto w SIWZ zapisano, że wykonawca który powoływał się na zasoby innych podmiotów musiał złożyć zobowiązanie tych podmiotów do oddania mu do dyspozycji niezbędnych zasobów na potrzeby realizacji usługi.

Ponadto przed udzieleniem zamówienia wykonawca miał złożyć na wezwania Zamawiającego dokument potwierdzający, że wykonawca jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia na sumę gwarancyjną nie mniejszą niż 200.000,00 zł brutto oraz wykaz usług wykonanych nie wcześniej niż w okresie ostatnich 3 lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia był krótszy, w tym okresie, wraz z podaniem ich rodzaju, wartości, daty, miejsca wykonania i podmiotów, na rzecz których usługi te zostały wykonane, z załączeniem dowodów określających, czy te usługi zostały wykonane należycie. Przy czym dowodami tymi były referencje bądź inne dokumenty wystawione przez podmiot, na rzecz którego zostały wykonane, wydane nie wcześniej niż 3 miesiące przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli wykonawca z uzasadnionej przyczyny nie był w stanie uzyskać tych dokumentów – oświadczenie wykonawcy.

Ponadto przed udzieleniem zamówienia na wezwanie zamawiającego wykonawca miał złożyć:

- zaświadczenie z ZUS lub KRUS;

- zaświadczenie z Urzędu Skarbowego;

- odpis z właściwego rejestru lub CEIDG;

- wpis do rejestru działalności regulowanej przez Wójta Gminy Nowe Ostrowy w zakresie odbierania odpadów komunalnych;

- aktualne zezwolenie na zbieranie i transport odpadów.

I dalej zapisano, że jeżeli wykonawca powoływał się na oświadczenia lub dokumenty, o których mowa powyżej, będące w posiadaniu Zamawiającego, zalecono, aby w ofercie wskazać informacje, czy Zamawiający jest w ich posiadaniu, z podaniem numeru i nazwy postępowania, w którym ww. dokumenty lub oświadczenia zostały złożone lub wskazaniu nazwy ogólnodostępnych baz danych, w szczególności rejestrów publicznych z podaniem adresu internetowego, wydającego urzędu lub organu z dokładnymi danymi referencyjnymi dokumentacji.

Trzyosobowa komisja przetargowa została powołana przez Wójta Gminy Nowe Ostrowy zarządzeniem nr 56/2017 z dnia 10 listopada 2017 roku. Członkowie Komisji oraz Wójt Gminy w dniu 14 listopada 2017 roku złożyli oświadczenia, o których mowa w art. 17 ust. 2 Pzp.

W dniu 14 listopada 2017 roku do Urzędu Gminy w Nowych Ostrowach wpłynęła jedna oferta złożona przez Zakład Usług Komunalnych sp. z o.o. z Krośniewic z ceną brutto 728.089,43 zł, tj. netto 674.156,88 zł (przy czym podatek VAT wynosił 8%) i terminem płatności 30 dni. Wadium w wysokości 7.000,00 zł wpłynęło w dniu 10 listopada 2017 roku.

W dniu 14 listopada 2017 roku Zamawiający sporządził informację z otwarcia ofert, zgodnie z art. 86 ust. 5 Pzp, podając jaką kwotę zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, czyli 765.100,00 zł, a także wyszczególnił ww. ofertę.

Informacja została zamieszczona na stronie internetowej BIP Urzędu w dniu 14 listopada 2017 roku.

Zgodnie z art. 24 ust. 11 ww. ustawy wykonawca, w terminie 3 dni od dnia zamieszczenia na stronie internetowej informacji, o której mowa w art. 86 ust. 5, przekazuje zamawiającemu oświadczenie o przynależności lub braku przynależności do tej samej grupy kapitałowej, o której mowa w ust. 1 pkt 23. Wraz ze złożeniem oświadczenia, wykonawca może przedstawić dowody, że powiązania z innym wykonawcą nie prowadzą do zakłócenia konkurencji w postępowaniu o udzielenie zamówienia. Oferent złożył wymagane oświadczenie w dniu 15 listopada 2017 roku.

W dniu 16 listopada 2017 roku Zamawiający sporządził zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty, które zostało w tym samym dniu wysłane pocztą elektroniczną wybranemu wykonawcy.

Informacja o wyborze najkorzystniejszej oferty została zamieszczona na BIP w dniu 16 listopada 2017 roku, zaś ogłoszenie o wyborze wykonawcy zamieszczono w BZP w dniu 24 listopada 2017 roku, pod nr 500064594-N-2017.

Zwrot wadium nastąpił w dniu 28 listopada 2017 roku, bez odsetek, czym Zamawiający naruszył przepis art. 47 ust. 4 Pzp.

Inspektorzy kontroli sprawdzili wymagania Zamawiającego względem oferenta w zakresie złożenia określonych dokumentów szczegółowo wymienionych w SIWZ.

Stwierdzono, że część wymaganych dokumentów została przedłożona Zamawiającemu już po dacie podpisania umowy, a mianowicie w dniu 23 listopada 2017 roku (umowa została zawarta z datą 22 listopada 2017 roku). Na dokumentach widnieje adnotacja za zgodność z oryginałem z datą 23 listopada 2017 roku, a więc po zakończeniu pracy komisji, po dokonaniu wyboru oferty i po zawarciu umowy.

Powyższa nieprawidłowość dotyczy:

- polisy ubezpieczeniowej PZU odpowiedzialności cywilnej,
- zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek w ZUS i podatkach,
- wpisu do rejestru zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- wykazu sprzętu (samochodów) do realizacji zadania,
- umowy z dnia 1 września 2012 roku wraz z aneksami zawartej pomiędzy ZUK z Krośniewic a Przedsiębiorstwem Oczyszczania Miasta EKO SERWIS z Kutna potwierdzającej gotowość na przyjmowanie odpadów do Regionalnej Instalacji do przetwarzania Odpadów Komunalnych w Krzyżanówku (w skrócie RIPOK), wyznaczonej dla Gminy Nowe Ostrowy.

Ponadto stwierdzono, że w dokumentacji przedłożonej kontrolującym pomimo wymogu ustalonego przez Zamawiającego w SIWZ nie było następujących dokumentów:

- odpisu z właściwego rejestru lub CEIDG;
- wpis do rejestru działalności regulowanej przez Wójta Gminy Nowe Ostrowy w zakresie odbierania odpadów komunalnych;
- aktualnego zezwolenia na zbieranie i transport odpadów.

W SIWZ zapisano, że jeżeli wykonawca powoływał się na oświadczenia lub dokumenty, o których mowa powyżej, będące w posiadaniu Zamawiającego, to zalecono, aby w ofercie wskazać informacje, czy Zamawiający jest w ich posiadaniu, z podaniem numeru i nazwy postępowania, w którym ww. dokumenty zostały złożone. Ewentualnie wymagano wskazania nazwy ogólnodostępnych baz danych, w szczególności rejestrów publicznych z podaniem adresu internetowego, wydającego urząd lub organu z dokładnymi danymi referencyjnymi dokumentacji. Pomimo tego, oferent nie przedłożył wyszczególnionych dokumentów (załączników), a także nie podał informacji, które wskazał Zamawiający.

Mimo ww. nieprawidłowości Zamawiający zawarł z Zakładem Usług Komunalnych sp. z o.o. z Krośniewic w dniu 22 listopada 2017 roku umowę nr 1.11.2017 na „Świadczenie usług odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Nowe Ostrowy” za wynagrodzeniem ryczałtowym w kwocie netto 647.156,88 zł, podatek VAT 8% 53.932,55 zł, tj. brutto 728.089,43 zł, zaś wynagrodzenie za jeden miesiąc świadczenia usług wyniosło 20.224,71 zł brutto.

Stwierdzono, że podana w umowie wartość wynagrodzenia netto różni się jedną cyfrą od podanej wysokości wynagrodzenia netto w ofercie. Uznano, że jest to błąd w zapisach zawartej umowy (w złożonej ofercie kwota ceny całkowitej netto podana przez ZUK Krośniewice wynosiła netto 674.156,88 zł, podatek VAT 8% i brutto 728.089,43 zł).

Termin wykonania przedmiotu umowy od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku.

Wysokość wynagrodzenia miała obowiązywać w pierwszym roku realizacji przedmiotu umowy, tj. od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia 31 grudnia 2018 roku, natomiast w kolejnych latach realizacji, podane wynagrodzenie wykonawcy mogło podlegać wzrostowi o wskaźnik inflacji na wniosek wykonawcy i po zaakceptowaniu przez Zamawiającego.

Wykonawca został zobowiązany do terminowego sporządzania i przekazywania Zamawiającemu miesięcznych raportów z wykonania przedmiotu umowy, zawierających

informacje wskazane w umowie i załączniku nr 1. Rozliczenie następować miało w okresach miesięcznych po zakończeniu danego miesiąca i podpisaniu protokołu potwierdzającego realizację usługi za dany miesiąc. Do protokołu z wykonania usługi sporządzonego przez wykonawcę, ZUK miał załączyć dokumenty potwierdzające wykonanie usługi, np. raporty miesięczne, karty przekazania odpadów. Dokumenty te winna zatwierdzać osoba wyznaczona do nadzorowania i sprawdzania wykonania usług, tj. dwóch pracowników Urzędu: Elżbieta Lach i Karolina Dębicka.

Inspektorzy kontroli sprawdzili realizację postanowień umowy za następujący okres: co drugi miesiąc 2018 i 2019 roku, czyli za miesiące luty, kwiecień, czerwiec, sierpień, październik, grudzień 2018 roku oraz luty, kwiecień i czerwiec 2019 roku.

Przedłożono następujące faktury za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Nowe Ostrowy:

- nr FA/67/2018 z dnia 28 lutego 2018 roku na kwotę 20.224,71 zł brutto, za którą zapłacono 20 marca 2018 roku;
- nr FA/163/2018 z dnia 30 kwietnia 2018 roku na kwotę 20.224,71 zł brutto, za którą zapłacono 21 maja 2018 roku;
- nr FA/297/2018 z dnia 29 czerwca 2018 roku na kwotę 20.224,71 zł brutto, za którą zapłacono 20 lipca 2018 roku;
- nr FA/447/2018 z dnia 31 sierpnia 2018 roku na kwotę 20.224,71 zł brutto, za którą zapłacono 21 września 2018 roku;
- nr FA/562/2018 z dnia 31 października 2018 roku na kwotę 20.224,71 zł brutto, za którą zapłacono 30 listopada 2018 roku;
- nr FA/689/2018 z dnia 31 grudnia 2018 roku, na kwotę 20.224,71 zł brutto, za którą zapłacono 29 stycznia 2019 roku;
- nr FA/92/2019 z dnia 28 lutego 2019 roku na kwotę 20.224,71 zł brutto, za którą zapłacono 29 marca 2019 roku;
- nr FA/152/2019 z dnia 30 kwietnia 2019 roku na kwotę 20.224,71 zł brutto, za którą zapłacono 30 maja 2019 roku;
- nr FA/222/2019 z dnia 28 czerwca 2019 roku na kwotę 20.224,71 zł brutto, za którą zapłacono 29 lipca 2019 roku.

Ponadto wykonawca sporządzał i przedkładał Gminie Nowe Ostrowy miesięczne raporty odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu Gminy, w których wyszczególniał ilość odebranych odpadów z podziałem na rodzaje odpadów, sposób ich zagospodarowania. Do raportów załączano wykazy nieruchomości, od których zostały odebrane odpady, a także karty przekazania odpadów oraz kwity wagowe.

Akta kontroli nr A-10 [od str. 383 do str. 442]: Kserokopia fragmentów dokumentacji związanej z usługą odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych.

IX. EWIDENCJA MAJĄTKU GMINY. INWENTARYZACJA

1. ZASADY EWIDENCJI SKŁADNIKÓW MAJĄTKOWYCH (EWIDENCJA ILOŚCIOWA, ILOŚCIOWO–WARTOŚCIOWA)

Zasady prowadzenia ewidencji składników majątkowych w Urzędzie Gminy Nowe Ostrowy określono w zarządzeniu nr 19/2018 Wójta Gminy Nowe Ostrowy z dnia 6

kwietnia 2018 roku w sprawie wprowadzenia instrukcji dotyczącej gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie. Zgodnie z nimi:

- bez względu na wartość na koncie środków trwałych ewidencjonuje się grunty, budowle i budynki,
- zwiększenie wartości początkowej środków trwałych może nastąpić o równowartość kosztów inwestycji związanych z ulepszeniem. Zwiększenie stanu środków trwałych następuje pod datą przyjęcia do używania z inwestycji, datą zakupu lub datą decyzji,
- umorzenie i amortyzację oblicza się według stawek określonych w wykazie rocznych stawek amortyzacyjnych stanowiących załącznik nr 1 do ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych,
- umorzenie i amortyzację środków trwałych oraz podstawowych wartości niematerialnych i prawnych nalicza się od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym te składniki majątku przyjęto do używania, a kończy się naliczanie – nie później niż z chwilą zrównania wartości odpisów umorzeniowych i amortyzacyjnych z wartością początkową lub postawienia w stan likwidacji, sprzedaży, nieodpłatnego przekazania lub stwierdzenia niedoboru,
- ewidencja środków trwałych prowadzona jest ręcznie – szczegółowo w księdze inwentarzowej, komputerowo w określonych grupach,
- pozostałe środki trwałe w używaniu wycenia się według cen zakupu brutto,
- pozostałe środki trwałe, o wartości nieprzekraczającej wielkości stanowiącej dolną granicę środka trwałego, umarza się w pełnej wartości poprzez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do używania,
- ustala się dolną granicę wartości pozostałych środków trwałych podlegających ewidencji ilościowo-wartościowej na poziomie 10% wartości środków trwałych określonych odrębnymi przepisami (na dzień sporządzenia instrukcji $10.000,00 \times 10\% = 1.000,00$ zł),
- pozostałe środki trwałe o wartości nieprzekraczającej wielkości stanowiącej dolną granicę środka trwałego umarza się w pełnej wartości poprzez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do używania. Dla pozostałych środków trwałych prowadzona jest ewidencja ilościowa. Na fakturach, rachunkach, na podstawie których dokonano zakupu wyposażenia, należy wpisać nr i pozycję w ewidencji,
- zakupione wartości niematerialne i prawne podlegają ewidencji w odrębnej księdze inwentarzowej. Aktualizacje lub abonamenty na czas określony nie podlegają ewidencji. Nie podlegające ewidencji są spisane w koszty w momencie ich zakupu i umarzane jednorazowo z wyjątkiem tych, których wartość przekracza granicę środka trwałego, które są umarzane na zasadach określonych dla środków trwałych,
- dokumentacja obrotu środkami trwałymi winna zawierać co najmniej następujące dane: rodzaj operacji, data operacji, wartość początkowa i dotychczasowe umorzenie, rok budowy, wytworzenia, zakupu, symbol klasyfikacyjny ŚT, właściwa stawka amortyzacyjno-umorzeniowa,
- majątek trwały będący własnością innych podmiotów, a powierzony Gminie do używania na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów podlega pozabilansowej ewidencji,

- przyjęcie środka trwałego następuje na podstawie dokumentu OT, do którego załącza się dokument, który był podstawą jego sporządzenia.

W zarządzeniu nr 15/2018 Wójta Gminy Nowe Ostrowy z dnia 30 marca 2018 roku w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Urzędu Gminy w Nowych Ostrowach znalazły się następujące uregulowania:

- umarza się jednorazowo i w całości zalicza się w koszty w momencie przyjęcia ich do eksploatacji m.in. pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości nieprzekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości w miesiącu oddania do użytkowania,
- środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne umarza się oraz amortyzuje przy zastosowaniu stawek określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych. Umorzenia i amortyzacji dokonuje się jednorazowo w grudniu za okres całego roku,
- księgi inwentarzowe prowadzi się dla pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych umarzanych w 100%, których wartość jest nie niższa niż 1.000,00 zł.

Ubezpieczenie majątku

W okresie kontrolowanym zostały zawarte dwie umowy ubezpieczenia z Towarzystwem Ubezpieczeń Wzajemnych: [1] na okres od dnia 12 czerwca 2017 roku do dnia 11 czerwca 2018 roku – składka w wysokości 15.494,00 zł [2] na okres od dnia 12 czerwca 2019 roku do dnia 11 czerwca 2020 roku – składka w wysokości 16.737,00 zł.

Na podstawie wyciągów bankowych kontrolujące ustaliły, że opłata składek z tytułu zawartej polisy ubezpieczeniowej była dokonywana terminowo.

2. EWIDENCJA ŚRODKÓW TRWAŁYCH – KONTO 011, 013.

2.1. Urządzenia księgowo

Ewidencja księgowa środków trwałych prowadzona jest na wyodrębnionych kontach syntetycznych oraz analitycznych. Wykaz tych kont oraz zasady funkcjonowania zostały wskazane i opisane w zakładowym planie kont, w zakresie odnoszącym się do kont zespołu 0 – majątek trwały, który zawiera konta: 011, 013, 020, 071, 072.

Konto 011

Konto 011 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych związanych z wykonywaną działalnością jednostki, które są umarzone na koniec roku według stawek amortyzacyjnych.

Na stronie Wn konta ujmuje się w szczególności:

- przychody nowych lub używanych środków trwałych pochodzących z zakupu lub inwestycji,
- przychody środków trwałych pochodzących ze środków trwałych w budowie,
- wartość ulepszeń zwiększających wartość początkową środków trwałych,

- nieodpłatne przyjęcie środków trwałych, otrzymanych na podstawie decyzji właściwego organu,
- nieodpłatnie otrzymane środki trwałe w formie darowizny,
- zwiększenie wartości początkowej środków trwałych dokonywane wskutek aktualizacji ich wyceny.

Na stronie Ma konta ujmuje się w szczególności:

- wycofanie środków trwałych z używania na skutek ich likwidacji z powodu zniszczenia, zużycia, sprzedaży oraz nieodpłatnego przekazania,
- ujawnione niedobory środków trwałych,
- zmniejszenie wartości początkowej środków trwałych dokonywane na skutek aktualizacji ich wyceny.

Ewidencja szczegółowa jest prowadzona w księdze inwentarzowej środków trwałych. Powinna umożliwić: ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych, ustalenie osób lub komórek organizacyjnych, którym powierzono środki trwałe, należyte obliczenie umorzenia i amortyzacji, ustalenie wartości gruntów stanowiących własność jst, przekazanych w użytkowanie wieczyste innym podmiotom.

Konto 013

Konto 013 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej pozostałych środków trwałych, wydanych do używania na potrzeby działalności jednostki, które podlegają umorzeniu lub amortyzacji w pełnej wartości w miesiącu wydania do używania.

Na stronie Wn konta 013 ujmuje się w szczególności: [1] środki trwałe przyjęte do używania z zakupu [2] pozostałe środki trwałe otrzymane ze środków trwałych w budowie jako pierwsze wyposażenie, [3] nieodpłatnie otrzymane używane pozostałe środki trwałe na podstawie decyzji właściwego organu, [4] darowizny od innych jednostek.

Na stronie Ma konta 013 ujmuje się w szczególności: [1] wycofanie środków trwałych z używania na skutek likwidacji, zniszczenia, zużycia, sprzedaży, nieodpłatnego przekazania [2] ujawnione niedobory pozostałych środków trwałych w używaniu.

Ewidencja szczegółowa jest prowadzona w księgach inwentarzowych pozostałych środków trwałych.

2.2. Udokumentowanie obrotów na kontach (zwiększenia, zmniejszenia) - 2018 rok

Konto 011

Zgodnie z prowadzoną ewidencją księgową konta 011 wartości wykazane jako bilans otwarcia i zamknięcia w 2018 roku wynosiły:

Bo	31.154.277,79 zł,
Bz	34.666.994,83 zł.

W kontrolowanym okresie obroty na koncie 011 przedstawiały się następująco:

zwiększenia	- 3.862.390,35 zł,
zmniejszenia	- 349.673,31 zł.

W rozbiciu na poszczególne grupy rodzajowe obroty środków trwałych (konto 011) w 2018 roku kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Wartość inwentarzowa na dzień 1.01.2018 r. (zł)	Zwiększenia (zł)	Zmniejszenia (zł)	Wartość inwentarzowa na dzień 31.12.2018 r. (zł)
011-1 - grunty	3.820.236,56	5.270,00	153.176,81	3.672.329,75
011-2 – budynki i lokale	5.336.598,17	482.936,65	30.458,30	5.789.076,52
011-3 – obiekty inżynierii lądowej i wodnej	17.062.892,63	2.941.050,47	0,00	20.003.943,10
011-4 – kotły i maszyny energetyczne	98.011,37	0,00	0,00	98.011,37
011-5 – maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	518.276,68	0,00	0,00	518.276,68
011-6 – specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty	171.294,70	0,00	0,00	171.294,70
011-7 – urządzenia techniczne	2.583.333,66	129.466,42	129.466,42	2.583.333,66
011-8 – środki transportu	594.567,58	11.690,00	36.571,78	569.685,80
011-9 – narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	84.666,44	0,00	0,00	84.666,44
011-10 – grunty oddane w użytkowanie wieczyste innym podmiotom	884.400,00	0,00	0,00	884.400,00
011-11 – użytkowanie wieczyste	0,00	151.976,81	0,00	151.976,81
011 – 12 – grunty użytkowane na podstawie najmu	0,00	140.000,00	0,00	140.000,00
OGÓŁEM:	31.154.277,79	3.862.390,35	349.673,31	34.666.994,83

Reasumując wartość środków trwałych wzrosła od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2018 roku o 3.512.717,04 zł.

Na zwiększenia na koncie 011 złożyły się następujące pozycje:

- przyjęcie w dniu 28 grudnia 2018 roku na stan działki w obrębie Miksztal oraz Grodno o łącznej pow. 0,3054 ha na podstawie decyzji nr 119/2016 z dnia 14 kwietnia 2016 roku Starosty Kutnowskiego. Notatka służbowa z dnia 28 grudnia 2018 roku. **Nie wystawiono dowodu OT,**
- przyjęcie w dniu 17 grudnia 2018 roku na stan lokalu nr 2 w budynku 82 w miejscowości Nowe Ostrowy na kwotę 14.276,00 zł wraz z udziałem na działce gruntowej nr 95/14 o pow. 2521 w kwocie 3.218,00 zł, na podstawie notatki służbowej z której wynika że zakup nastąpił na podstawie aktu notarialnego repertorium A nr 7459/2018 z dnia 17 grudnia 2018 roku. **Nie wystawiono dowodu OT,**
- przyjęcie w dniu 28 grudnia 2018 roku na stan pług śnieżnego wraz z osprzętem na kwotę 11.690,00 zł na podstawie dowodu OT nr 2/2018 z dnia 28 grudnia 2018 roku. Faktury: [1] nr FS 95/2018 z dnia 19 listopada 2018 roku na kwotę 9.225,00 zł, [2] nr F/000664/18 z dnia 1 grudnia 2018 roku na kwotę 2.100,00 zł, [3] nr 01FSK/18/12/0261 z dnia 14 grudnia 2018 roku na kwotę 212,65 zł, [3] nr 18/12/01/120097 z dnia 14 grudnia 2018 roku na kwotę 152,35 zł,
- przyjęcie w dniu 28 grudnia 2018 roku na stan drogi gminnej nr 102318E w miejscowościach Grochów, Nowe Grodno i Grodno na kwotę 2.941.050,47 zł na podstawie dowodu OT nr 3/2018 z dnia 28 grudnia 2018 roku. Do OT były

dołączone wszystkie faktury składające się na OT, w tym faktura VAT nr 208/DT/2018 z dnia 6 grudnia 2018 roku na kwotę 2.860.396,17 zł,

- przyjęcie w dniu 20 lipca 2018 roku na stan termomodernizacji budynku Ośrodka Zdrowia w Wołodrzy na kwotę 460.105,85 zł na podstawie dowodu OT nr 1/2018 z dnia 20 lipca 2018 roku. Protokół z dnia 4 lipca 2018 roku w sprawie odbioru końcowego i przekazania do użytkowania.

Na zmniejszenia na koncie 011 złożyły się następujące pozycje:

- zdjęcie ze stanu w dniu 28 września 2018 roku: [1] składników budowlanych w kwocie 27.451,00 zł wraz z działką nr 32/5 o pow. 3412 m² w kwocie 500,00 zł na podstawie aktu notarialnego repertorium A nr 2185/2018 z dnia 28 września 2018 roku, [2] lokalu nr 10 w budynku 3 w miejscowości Ostrowy-Curkownia w kwocie 3.007,30 zł wraz z udziałem na działce gruntowej nr 544 o pow. 1.200 m² w kwocie 700,00 zł, na podstawie notatki służbowej z której wynika, że sprzedaż nastąpiła na podstawie aktu notarialnego repertorium A nr 2177/2018 z dnia 28 września 2018 roku. **Nie sporządzono dowodu LT,**
- zdjęcie ze stanu w dniu 8 czerwca 2018 roku samochodu STAR A 200 na kwotę 30.529,17 zł na podstawie dowodu LT nr 2/2018 z dnia 8 czerwca 2018 roku. Zaświadczenie o demontażu pojazdu z dnia 8 czerwca 2018 roku,
- zdjęcie ze stanu w dniu 20 kwietnia 2018 roku „instalacji solarnej pozyskanej w ramach zadania realizowanego przez ZGRK „odnawialne źródła energii na budynkach w Gminie Nowe Ostrowy”: [1] na kwotę 34.911,40 zł na podstawie dowodu PT nr 2/2018 z dnia 20 kwietnia 2018 roku, [2] na kwotę 94.555,02 zł na podstawie dowodu PT nr 1/2018 z dnia 20 kwietnia 2018 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono:

- przyjęcie środków trwałych do ewidencji następowało w większości przypadków zgodnie z uregulowaniami wewnętrznymi, czyli na podstawie OT, do którego były dołączone dokumenty, które były podstawą jego sporządzenia czyli: protokoły odbioru końcowego robót, faktury. **W jednym przypadku przyjęcie nastąpiło na podstawie notatki służbowej. Nie wystawiono dowodu OT i nie załączono do niego aktu notarialnego potwierdzającego zakup,**
- wystawiane dowody OT zawierały wszystkie elementy wskazane w pkt. 15 części I instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie w Urzędzie Gminy Nowe Ostrowy,
- na podstawie dokumentu PT przekazano jednostkom organizacyjnym gminy środki trwałe, **lecz nie załączono do niego dokumentu, który był podstawą jego sporządzenia (w przypadku nieodpłatnego przyjęcia do użytkowania od innej jednostki – kserokopię decyzji właściwych organów, tj. kierownika jednostki, przygotowanej przez komórkę organizacyjną przyjmującą,**
- **w przypadku jednej sprzedaży nie został sporządzony dowód LT. Zgodnie z pkt 19 części I ww. instrukcji, dowód LT jest sporządzany m.in. przy sprzedaży nieruchomości, a do dowodu załącza się dokument, który jest podstawą jego sporządzenia – w przypadku sprzedaży – kserokopię faktury/rachunku lub kserokopię aktu notarialnego.**

Do kontroli przedstawiono dwie książki inwentarzowe, jedną dla gruntów i drugą dla pozostałych grup. Stwierdzono, że stany poszczególnych grup na koniec 2018 roku różniły się od sald końcowych grup wynikających z ewidencji księgowej konta 011 (jedyna grupa która się zgadzała to środki transportu – grupa VII). Jak wyjaśniła Skarbnik Gminy w książce inwentarzowej znajduje się również mienie wszystkich

jednostek organizacyjnych Gminy (zbiorczo, bez podziału na jednostki tylko na grupy środków trwałych). Powyższe uniemożliwiło kontrolującym sprawdzenie zgodności ewidencji syntetycznej z analityczną.

Konto 013

Zgodnie z prowadzoną ewidencją księgową konta 013 wartości wykazane jako bilans otwarcia i zamknięcia w 2018 roku wynosiły:

Bo 869.446,24 zł,
Bz 943.264,76 zł.

W kontrolowanym okresie obroty na koncie 013 przedstawiały się następująco:

zwiększenia - 73.818,52 zł,
zmniejszenia - 0,00 zł.

W rozbiciu na poszczególne grupy rodzajowe obroty pozostałych środków trwałych (konto 013) w 2018 roku kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Wartość inwentarzowa na dzień 1.01.2018 r. (zł)	Zwiększenia (zł)	Zmniejszenia (zł)	Wartość inwentarzowa na dzień 31.12.2018 r. (zł)
013-1 Urząd Gminy	473.759,93	35.361,48	0,00	509.121,41
013-2 - OSP WP	22.686,12	0,00	0,00	22.686,12
013-3 - OSP Grochów	94.669,54	0,00	0,00	94.669,54
013-4 - OSP Bzówki	34.025,23	0,00	0,00	34.025,23
013-5 - OSP Imielno	48.148,43	0,00	0,00	48.148,43
013-6 - SUW	71.827,69	1.421,04	0,00	73.248,73
013-7 - świetlica	85.253,23	0,00	0,00	85.253,23
013 - 8 - rzeczy oddane do użytkowania w ramach umowy użyczenia	3.074,00	0,00	0,00	3.074,00
013-9 - sołectwa	12.210,53	37.036,00	0,00	49.246,53
013-14 - OSP Ostrowy	21.141,54	0,00	0,00	21.141,54
013 - 15 - magazyn oc	2.650,00	0,00	0,00	2.650,00
OGÓLEM:	869.446,24	73.818,52	0,00	943.264,76

W 2018 roku wartość pozostałych środków trwałych zwiększyła się w wyniku ich zakupu. Na tę kwotę złożyły się m.in. następujące pozycje:

- przyjęcie na stan w dniu 4 stycznia 2018 roku sprzężarki na kwotę 3.499,01 zł na podstawie faktury VAT nr 1/01/2018 z dnia 3 stycznia 2018 roku,
- przyjęcie na stan w dniu 15 marca 2018 roku 16 foteli obrotowych na kwotę 9.235,80 zł na podstawie faktury nr FV 35/3/2018 z dnia 14 marca 2018 roku,

- przyjęcie na stan w dniu 24 maja 2018 roku wykaszarki spalinowej na kwotę 2.779,00 zł na podstawie faktury VAT 327/WSK/05/2018 z dnia 23 maja 2018 roku,
- przyjęcie na stan w dniu 8 czerwca 2018 roku kosiarki na kwotę 9.886,25 zł na podstawie faktury VAT 122/06/2018 z dnia 8 czerwca 2018 roku,
- przyjęcie na stan w dniu 14 maja 2018 roku gablot w kwocie 36.000,00 zł (013-9 – sołectwa) i 6.174,18 zł (013-1 – UG) na podstawie faktury nr FV 179/05/2018 z dnia 10 maja 2018 roku na kwotę 42.300,00 zł.

W toku kontroli ustalono, co następuje:

Pozostałe środki trwałe były przyjmowane do ewidencji na podstawie faktur, na których były wpisywane nr i pozycje w ewidencji (książce inwentarzowej),

Wprowadzenie do ewidencji następowało najpóźniej w ciągu kilku dni od dnia zakupu,

Do konta 013 jest prowadzona książka inwentarzowa są prowadzone 3 książki inwentarzowe: dla Urzędu Gminy, dla świetlicy oraz jedna dla OSP, SUW i sołectw. Stan środków trwałych na dzień 31 grudnia 2018 roku z 3 ksiąg inwentarzowych zgadzał się z saldem konta 013. **Saldo konta 013-9 – wyposażenie sołectw wynosiło 49.246,53 zł, kwota ta miała swoje odzwierciedlenie w 2 książkach inwentarzowych: [1] w książce dla OSP, SUW i sołectw w wysokości 46.327,74 zł, [2] w książce dla UG w kwocie 2.918,79 zł (z dopiskiem ołówkiem – sołectwa).**

2.3. Prawdliwość stosowanych odpisów umorzeniowych - 2018 rok

Konto 071 służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, które podlegają umorzeniu według stawek amortyzacyjnych. Ewidencja szczegółowa jest prowadzona w tabelach amortyzacyjnych.

Na stronie Ma konta 071 ujmuje się zwiększenia, a na stronie Wn zmniejszenia umorzenia wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. Konto jest rozbudowane na subkonta:

- 071-1 – grupa I - budynki i lokale,
- 071-2 – grupa II – obiekty inżynierii lądowej i wodnej,
- 071-3 – grupa III - kotły i maszyny energetyczne,
- 071-4 – grupa IV - maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania,
- 071-5 – grupa V - specjalistyczna maszyny, urządzenia i aparaty,
- 071- 6 – grupa VI - urządzenia techniczne,
- 071-7 – grupa VII – środki transportu,
- 071-8 – grupa VIII – narzędzie, przyrządy, ruchomości i wyposażenie.

Konto 072 służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej z tytułu umorzenia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych, podlegających umorzeniu jednorazowo w pełnej wartości w miesiącu wydania ich do używania.

Na stronie Wn konta 072 ujmuje się umorzenie środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych umarzanych w pełnej wartości w miesiącu oddania do używania z tytułu likwidacji z powodu zużycia lub zniszczenia, sprzedaży, nieodpłatnego przekazania, niedoboru.

Na stronie Ma konta ujmuje się odpisy umorzenia od nowych, wydanych do używania pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych służących działalności operacyjnej.

Konto 072 jest rozbudowane na następujące subkonta:

- 072-1 – wyposażenie,
- 072-2 – zbiory biblioteczne,
- 072-3 – wartości niematerialne i prawne.

Sprawdzono prawidłowość stosowania odpisów umorzeniowych następujących składników majątkowych ujętych w tabeli amortyzacyjnej i stwierdzono zastosowanie prawidłowych stawek umorzeniowych, zgodnie z wykazem rocznych stawek amortyzacyjnych stanowiącym załącznik nr 1 do ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jednolity Dz.U. z 2014 r. poz.851 ze zm.):

- lokal nr 2 w budynku 82 w miejscowości Nowe Ostrowy – data przyjęcia 17 grudnia 2018 roku, wartość początkowa 14.276,00 zł, stawka umorzenia 2,5%, kwota umorzenia w danym roku 0,00 zł,
- pług śnieżny wraz z płytą czołową – data przyjęcia 28 grudnia 2018 roku, wartość początkowa 11.690,00 zł, stawka umorzenia 14%, kwota umorzenia w danym roku 0,00 zł,
- droga gminna nr 102318E w miejscowościach Grochów, Nowe Grodno i Grodno – data przyjęcia 28 grudnia 2018 roku, wartość początkowa 2.941.050,47 zł, stawka umorzenia 4,5%, kwota umorzenia w danym roku 0,00 zł,
- termomodernizacja budynku Ośrodka Zdrowia w Wołodrzy - data przyjęcia 20 lipca 2018 roku, wartość początkowa 460.105,85 zł, stawka umorzenia 2,5%, kwota umorzenia w danym roku 4.792,77 zł,
- droga w Imielnie – data przyjęcia 30 października 2017 roku, wartość początkowa 156.469,20 zł, stawka umorzenia 4,5%, kwota umorzenia w 2017 roku 1.173,52 zł, kwota umorzenia w 2018 roku 7.041,11 zł,
- samochód ciężarowy MAN FE – data przyjęcia 29 grudnia 2017 roku, wartość początkowa 90.000,00 zł, stawka umorzenia 20%, kwota umorzenia w 2017 roku 0,00 zł, kwota umorzenia w 2018 roku 18.000,00 zł,
- rozsiewacz motyl – data przyjęcia 13 luty 2017 roku, wartość początkowa 3.800,00 zł, stawka umorzenia 14%, **kwota umorzenia w 2017 roku - 399 zł, prawidłowo kwota umorzenia za 2017 rok powinna wynieść - 443,30 zł (3.800,00 zł x 14% = 532,00 zł : 12 m = 44,33 zł x 10 m)**, kwota umorzenia w 2018 roku – 532,00 zł.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie zastosowanych stawek umorzeniowych. Odpisy amortyzacyjne były dokonywane zgodnie z art. 16h ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, tj. od wartości początkowej środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, z zastrzeżeniem art. 16k, począwszy od pierwszego miesiąca następującego po miesiącu, w którym ten środek lub wartość wprowadzono do ewidencji.

Saldo konta 071 – umorzenie środków trwałych wynikało z:

— stan bilansu otwarcia na dzień 1 stycznia 2018 roku	- 11.390.156,21 zł,
— odpisy amortyzacyjne w roku obrotowym	- 1.048.891,26 zł,
— zmniejszenie odpisów umorzeniowych	- 0,00 zł,
— stan bilansu zamknięcia na 31 grudnia 2018 roku	- 12.439.047,47 zł.

Saldo konta 072 – umorzenie pozostałych środków trwałych wynikało z:

— stan bilansu otwarcia na dzień 1 stycznia 2018 roku	– 1.000.761,25 zł,
— odpisy amortyzacyjne w roku obrotowym	– 73.818,52 zł,
— zmniejszenie odpisów umorzeniowych	– 0,00 zł,
— stan bilansu zamknięcia na 31 grudnia 2018 roku	– 1.074.579,77 zł.

Testy dotyczące ewidencji majątku stanowią załącznik nr 26 protokołu kontroli.

3. INWENTARYZACJA

3.1. Instrukcja inwentaryzacyjna. Terminy przeprowadzania inwentaryzacji

W czasie przeprowadzania kontroli obowiązywała instrukcja inwentaryzacyjna, która stanowiła załącznik nr 1 do zarządzenia nr 19/2018 Wójta Gminy Nowe Ostrowy z dnia 6 kwietnia 2018 roku. Zawierała ona następujące zapisy dotyczące terminów i częstotliwości przeprowadzenia inwentaryzacji:

- Na ostatni dzień każdego roku obrotowego należy przeprowadzić inwentaryzację: [1] środków pieniężnych krajowych i zagranicznych w kasie, akcji, obligacji, druków ścisłego zarachowania, a także środków trwałych oraz maszyn i urządzeń wchodzących w skład środków trwałych w budowie znajdujących się na terenie niestrzeżonym – drogą spisu z natury, wyceny tych ilości, porównania wartości z danymi ksiąg rachunkowych i rozliczenia ewentualnych różnic, [2] środków pieniężnych krajowych i zagranicznych, zgromadzonych na rachunkach bankowych lub przechowywanych przez inne jednostki, należności, w tym udzielonych pożyczek – drogą uzyskania od banków i kontrahentów potwierdzeń pisemnych prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów lub pasywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic, [3] aktywów i pasywów nieobjętych spisem z natury lub uzgodnieniem tj. gruntów stanowiących mienie komunalne, środków trwałych trudno dostępnych oglądowi, należności spornych i wątpliwych, należności i zobowiązań wobec pracowników, należności i zobowiązań z tytułów publiczno-prawnych, należności i zobowiązań wobec osób nie prowadzących ksiąg rachunkowych, środków trwałych w budowie, których spis z natury jest niemożliwy – przeprowadza się przez porównanie danych ewidencyjnych ze stanem wynikającym z dowodów księgowych, [4] znajdujące się w jednostce składniki majątkowe będące własnością innych jednostek,
- raz w ciągu dwóch lat: [1] zapasów materiałów i towarów znajdujących się na terenach strzeżonych objętych ewidencją ilościowo-wartościową,
- raz w ciągu czterech lat – środków trwałych, pozostałych środków trwałych w użytkowaniu oraz maszyn i urządzeń wchodzących w skład środków trwałych w budowie znajdujących się na terenie strzeżonym.

Inwentaryzacji środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych lub przechowywanych przez inne jednostki, należności dokonuje się na ostatni dzień roku przez uzyskanie potwierdzenia prawidłowości stanu tych aktywów przez bank i kontrahentów.

Inwentaryzacja aktywów i pasywów, nie objętych spisem z natury lub uzgodnieniem tj. gruntów stanowiących mienie komunalne, środków trwałych trudno dostępnych oglądowi, należności spornych i wątpliwych itp. Środków trwałych w budowie, których

spis z natury jest niemożliwy – odbywa się w drodze weryfikacji danych ewidencyjnych z odpowiednimi dokumentami.

3.2. Prawidłowość przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji

Kontrolą objęto prawidłowość przeprowadzenia i rozliczenia rocznej inwentaryzacji przeprowadzonej na koniec 2018 roku, z uwagi na fakt, że ostatnia pełna inwentaryzacja została przeprowadzona w 2016 roku.

W dniu 3 stycznia 2018 roku zostało wydane zarządzenie nr 4/2018 Wójta Gminy Nowe Ostrowy w sprawie ustalenia harmonogramu inwentaryzacji na 2018 rok. Zgodnie z powyższym zarządzeniem, inwentaryzacja miała być przeprowadzona do 11 stycznia 2019 według następującego planu:

- drogą uzyskania potwierdzenia sald na dzień 31 grudnia 2018 roku: [1] środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych, [2] zobowiązania, [3] należności,
- w formie porównania danych z ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji sald: [1] grunty, [2] pożyczki i kredyty, [3] materiały, opał, [4] środki trwałe trudno dostępne oglądowi, [5] należności i zobowiązania wobec pracowników i publiczno-prawne, [6] środki trwałe w budowie, [7] wartości materialne i prawne, [8] fundusze własne, specjalne, [9] zbiory biblioteczne, [10] aktywa i pasywa ewidencjonowane na kontach pozabilansowych.

W toku kontroli ustalono, co następuje:

- na dzień 31 grudnia 2018 roku jednostka potwierdziła salda na rachunkach w Banku Spółdzielczym w Krośniewicach, Banku Spółdzielczym w Aleksandrowie Łódzkim, Banku Spółdzielczym w Gostyninie, Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi. Wszystkie salda były zgodne,
- w dokumentacji znajdowały się potwierdzenia sald z kontrahentami. Na wydrukach przesyłanych przez kontrahentów Skarbnik Gminy zamieszczał adnotację „potwierdzono” z datą,
- w dokumentacji znajdowały się wydruki z ewidencji księgowej kont za 2018 rok: 250, 260, 134, 011, 013,
- na wydruku z konta 013 została sporządzona adnotacja *„stan wyposażenia ewidencji księgowej konta 013 zgodny z prowadzonymi księgami inwentarzowymi. W załączeniu dokumenty potwierdzające wzrost wyposażenia w 2018 roku”*. Do wydruku zostały dołączone faktury dotyczące zakupu pozostałych środków trwałych,
- w dniu 31 grudnia 2018 roku dokonano inwentaryzacji w kasie Urzędu. Z protokołu wynikało, że inwentaryzacji dokonał zespół spisowy w składzie: Małgorzata Sołtyśńska, Karolina Szymczak, Marzena Cichacz. Protokół został podpisany przez zespół spisowy oraz osobę materialnie odpowiedzialną,
- sporządzono w dniu 11 stycznia 2019 roku protokół weryfikacji aktywów i pasywów na dzień 31 grudnia 2018 roku, podpisany przez Skarbnika Gminy oraz Wójta Gminy. Zgodnie z nim: [1] w drodze spisu z natury zostało ustalone saldo konta 310 – materiały i towary, [2] w drodze potwierdzenia sald zostały zinwentaryzowane konta 133, 134, 260, 135, 139, 201, [3] w drodze weryfikacji sald zostały zinwentaryzowane konta 140, 224, 250, 909, 960, 961, 011, 013, 014, 020, 071, 072, 080, 221, 225, 226, 229, 231, 240, 800, 840, 851, 860,

- w dniu 11 stycznia 2019 roku został sporządzony wykaz środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony,
- w dokumentacji znajdowały się zestawienia gruntów wg. stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku z podziałem na: [1] własność gminy – użytkowanie wieczyste, [2] drogi użytkowanie i użytkowanie wieczyste, [3] drogi – własność, [4] drogi – władanie samoistne, [5] inne tereny zabudowane, rekreacyjne, przemysłowe, nieużytki, rowy, [6] tereny mieszkaniowe, [7] grunty rolne zabudowane, [8] pastwiska, [9] grunty orne. Na zestawieniach znajdowały się adnotacje „*dane zgodne z ewidencją księgową i zapisami księgi inwentarzowej*”. Każde zestawienie zawierało następujące pozycje: liczba porządkowa, nr działki, charakter własności, powierzchnia (ha), wartość księgową, obręb, opis szczegółowy,
- do wydruku z konta 011 zostały dołączone dokumenty źródłowe (OT, notatki służbowe).

X. ZADANIA REALIZOWANE NA PODSTAWIE USTAW ORAZ POROZUMIEŃ Z JEDNOSTKAMI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO I ORGANAMI ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ. POMOC FINANSOWA

POMOC FINANSOWA UDZIELANA INNYM JEDNOSTKOM SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO – 2017 - 2018

W latach 2017-2018 Gmina Nowe Ostrowy nie udzielała pomocy finansowej innym jednostkom samorządu terytorialnego.

XI. ROZLICZENIA BUDŻETU Z SAMORZĄDOWYMI JEDNOSTKAMI ORGANIZACYJNYMI

1. DOTACJE PRZEKAZYWANE NA RZECZ ZAKŁADÓW BUDŻETOWYCH I – WYSOKOŚĆ I RODZAJ - 2018 ROK

Gmina Nowe Ostrowy nie udzielała w 2018 roku dotacji na rzecz zakładów budżetowych z uwagi na brak ich funkcjonowania na terenie Gminy.

2. DOTACJE NA RZECZ PUBLICZNYCH SAMODZIELNYCH ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ – 2018 ROK

Gmina Nowe Ostrowy w 2018 roku nie udzielała dotacji na rzecz publicznych samodzielnych zakładów opieki zdrowotnej.

XII. INNE USTALENIA

Wyplata wynagrodzenia dla nauczycieli za okres akcji strajkowej.

W Gminie Nowe Ostrowy w 2019 roku funkcjonowały: Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Bitwy nad Bzurą w Imielnie, Szkoła Podstawowa im. Mieczysławy Butler w Ostrowach, Gminne Przedszkole w Ostrowach. Wszystkie ww. jednostki przystąpiły do akcji strajkowej która odbyła się w miesiącu kwietniu 2019 roku.

Kontrolującym przedstawiono następujące dokumenty dotyczące wynagrodzeń wypłaconych nauczycielom za okres strajku:

- listy nauczycieli jednostek biorących udział w akcji strajkowej, zawierające imię i nazwisko nauczyciela, daty udziału w strajku, ilość godzin pracy w danym dniu,
- zestawienia prezentujące obliczenie dokonanych odliczeń wynagrodzeń nauczycieli biorących udział w akcji strajkowej,
- listy płac wynagrodzeń za miesiąc maj 2019 roku oraz dla nauczycieli ze Szkoły Podstawowej im. Mieczysławy Butler w Ostrowach również za miesiące czerwiec, lipiec, sierpień 2019 roku.

Na podstawie powyższych dokumentów ustalono, że potrąceń wynagrodzeń nauczycieli za okres strajku dokonano w całości w miesiącu maju 2019 roku dla nauczycieli Gminnego Przedszkola w Ostrowach oraz Szkoły Podstawowej im. Bohaterów Bitwy nad Bzurą w Imielnie.

Do Urzędu Gminy wpłynęło pismo datowane na 26 kwietnia 2019 roku podpisane przez Dyrektora Szkoły Podstawowej im. Mieczysławy Butler w Ostrowach, z którego wynikało, że dyrektor ze względu na sytuację materialną nauczycieli przychylił się do ich prośby o dokonanie potrącenia wynagrodzenia za czas strajku w ratach. Do pisma zostały dołączone: [1] lista nauczycieli zatrudnionych w szkole, z dokładnym opisem czy dany nauczyciel w okresie 8-17 kwietnia 2019 roku strajkował, pracował, przebywał na urlopie bezpłatnym lub na zwolnieniu lekarskim, [2] wykaz nauczycieli, którzy zwrócili się z prośbą o rozłożenie na raty potrącenia wynagrodzenia za czas strajku.

W trakcie kontroli na podstawie przedłożonego zestawienia oraz list płac za okres maj-sierpień 2019 roku ustalono, że:

- dokonano rozłożenia na raty potrącenia wynagrodzenia za czas strajku dla 12 nauczycieli (dla 11 nauczycieli na 4 raty, maj – sierpień, dla 1 nauczyciela na 2 raty, maj-czerwiec),
- łączna kwota do potrącenia wynagrodzenia za czas strajku dla 12 nauczycieli wynosiła 16.333,35 zł,
- kwota potrącona w maju wynosiła 4.554,89 zł,
- **łączna kwota, którą potrącono w miesiącach czerwiec-sierpień wynosiła 11.778,46 zł.**

Potrącenia zostały wyliczone w następujący sposób:

- dla każdego nauczyciela określono liczbę godzin do przepracowania w miesiącu odpowiednio do jego wymiaru czasu pracy,
- określono liczbę godzin strajku dla każdego z nauczycieli (faktyczna liczba godzin pracy w dniach strajku),
- obliczono stawkę godzinową wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatków podlegających odliczeniu, (wynagrodzenie oraz dodatki / liczbę godzin do przepracowania w miesiącu),
- ustalono kwotę wynagrodzenia zasadniczego i dodatków do odliczenia (stawka godzinowa wynagrodzenia oraz dodatków x liczba godzin strajku).

Potrącenia zostały obliczone dla wszystkich nauczycieli odpowiednio do liczby dni, w których strajkowali (zgodnie z listami nauczycieli biorących udział w strajku). Potrąceń dokonano z następujących składników wynagrodzeń: [1] wynagrodzenie zasadnicze, [2] dodatek stażowy, [3] dodatek za wychowawstwo, [4] dodatek dla opiekuna stażu, [5] dodatek motywacyjny.

Zgodnie z art. 23 ustawy z dnia 23 maja 1991 roku o rozwiązywaniu sporów zbiorowych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku poz. 174 ze zm.) udział pracownika w strajku zorganizowanym zgodnie z przepisami ustawy nie stanowi naruszenia obowiązków pracowniczych. W okresie strajku zorganizowanego zgodnie z przepisami ustawy pracownik zachowuje prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego oraz uprawnień ze stosunku pracy, z wyjątkiem prawa do wynagrodzenia. Okres przerwy w wykonywaniu pracy wlicza się do okresu zatrudnienia w zakładzie pracy.

Zasady ustalania wynagrodzenia za czas nieobecności w pracy, z innych przyczyn niż niezdolność do pracy bez zachowania prawa do wynagrodzenia określa przepis § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 29 maja 1996 r. w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku poz. 927). Na podstawie powołanego przepisu, w celu obliczenia wynagrodzenia, ustalonego w stawce miesięcznej w stałej wysokości, za przepracowaną część miesiąca, jeżeli pracownik w tym miesiącu był nieobecny w pracy z innych przyczyn niż niezdolność do pracy spowodowana chorobą, i za czas tej nieobecności nie zachowuje prawa do wynagrodzenia - miesięczną stawkę wynagrodzenia dzieli się przez liczbę godzin przypadających do przepracowania w danym miesiącu i otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę godzin nieobecności pracownika w pracy z tych przyczyn. Tak obliczoną kwotę wynagrodzenia odejmuje się od wynagrodzenia przysługującego za cały miesiąc.

Zgodnie z zapisem art. 30 ust. 2 - ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku poz. 967 ze zm.) wysokość wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela uzależniona jest od stopnia awansu zawodowego, posiadanych kwalifikacji oraz wymiaru zajęć obowiązkowych, a wysokość dodatków odpowiednio od okresu zatrudnienia, jakości świadczonej pracy i wykonywania dodatkowych zadań lub zajęć, powierzonego stanowiska lub sprawowanej funkcji oraz trudnych lub uciążliwych warunków pracy.

Z art. 80 ustawy z dnia 24 czerwca 1974 roku Kodeks Pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku poz. 1040) wynika, że wynagrodzenie przysługuje za pracę wykonaną. Za czas niewykonywania pracy pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia tylko wówczas, gdy przepisy prawa pracy tak stanowią. Powyższy przepis w zestawieniu z art. 23 ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych wyraźnie określa, że za czas strajku (czyli czas nie wykonywania pracy) wynagrodzenie pracownikowi się nie należy.

Z art. 87 § 7 ustawy Kodeks Pracy wynika, że z wynagrodzenia za pracę odlicza się, w pełnej wysokości, kwoty wypłacone w poprzednim terminie płatności za okres nieobecności w pracy, za który pracownik nie zachowuje prawa do wynagrodzenia.⁴¹

⁴¹ w orzecznictwie przesądzono, że sformułowanie z art. 87 § 7 „za okres nieobecności w pracy, za który pracownik nie zachowuje prawa do wynagrodzenia” obejmuje czas udziału pracownika w strajku – m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 października 1994 r. I PRN 81/94, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 1994 r. I PZP 49/94.

Pracownik, który otrzymał wynagrodzenie „z góry” w pełnej wysokości, a następnie nie świadczył pracy z powodu udziału w strajku, otrzymał nienależną mu kwotę. Zwrot nienależnie pobranego wynagrodzenia następuje na podstawie wskazanego powyżej art. 87 § 7. **Przepis ten uprawnia i zobowiązuje pracodawcę do odliczenia z wynagrodzenia za pracę w pełnej wysokości kwoty wypłaconej w poprzednim terminie płatności za okres nieobecności w pracy, za który pracownik nie zachowuje prawa do wynagrodzenia (a takim okresem jest okres strajku).**

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 1996 roku (I PRN 32/96), odliczenia na podstawie art. 87 § 7 kodeksu pracy możliwe jest tylko w następnym, czyli najbliższym i kolejnym terminie płatności.

Zgodnie z wyżej przytoczonymi przepisami oraz orzecznictwem, odliczenia z wynagrodzenia za czas udziału nauczycieli w akcji strajkowej, powinny być dokonane w pełnej wysokości w miesiącu maju, zatem niewłaściwe było rozłożenie na raty, którego dokonano w przypadku nauczycieli ze Szkoły Podstawowej im. Mieczysławy Butler w Ostrowach.

Akta kontroli nr A-11 [od str. 443 do str. 490]: Kserokopie: Pisma Dyrektora Szkoły Podstawowej im. Mieczysławy Butler z dnia 26 kwietnia 2019 roku wraz z wykazem nauczycieli, którzy zwrócili się z prośbą o rozłożenie na raty, zestawienia przedstawiającego miesięczne kwoty potrąceń dla poszczególnych nauczycieli, listy płac za miesiące maj-sierpień 2019 roku.

Relacja dochodów i wydatków związanych z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi – lata 2017/2018

Budżet 2017 roku

DOCHODY		WYDATKI		Różnica pomiędzy dochodami a wydatkami zrealizowanym i (zł)
Planowane (zł)	Wykonane (zł)	Planowane (zł)	Wykonane (zł)	
231.000,00	226.867,74	283.922,00	265.268,42	-38.400,68

Wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi realizowano z następujących paragrafów klasyfikacji budżetowej:

Rozdział	Paragraf	Plan po zmianach	Wykonanie Kwota (zł)
90002	4010	15.922,00	15.922,00
90002	4040	1.000,00	1.000,00
90002	4300	267.000,00	248.346,42
RAZEM		283.922,00	265.268,42

Budżet 2018 roku

DOCHODY		WYDATKI		Różnica pomiędzy dochodami a wydatkami zrealizowanym i (zł)
Planowane (zł)	Wykonane (zł)	Plan po zmianach (zł)	Wykonane (zł)	
260.000,00	246.508,47	280.000,00	263.026,98	-16.518,51

Wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w klasyfikacji budżetowej kształtowały się następująco:

Rozdział	Paragraf	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie wydatku (zł)
90002	4010	10.000,00	10.000,00
90002	4300	270.000,00	253.026,98
RAZEM		280.000,00	263.026,98

Należy zauważyć, że ustawodawca upoważniając radę gminy do określenia wysokości stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie pozostawił jej pełnej swobody w tym zakresie, lecz zobowiązał do dokonania szczegółowej kalkulacji obejmującej m.in. koszty odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, koszty obsługi administracyjnej tego systemu, koszty tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów, koszty edukacji ekologicznej, wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów oraz utrzymania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, koszty usunięcia odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania, a także liczbę mieszkańców zamieszkujących daną gminę i ilość wytwarzanych na terenie gminy odpadów itp. Na podstawie powyższych elementów wyliczane są stawki opłat za śmieci. Dlatego Rada Gminy podejmując uchwałę w przedmiocie stawek opłaty za gospodarowanie odpadami jest zobowiązana do dokonania rzetelnej i wnikliwej kalkulacji wysokości stawek, tak aby pobierane opłaty pokrywały rzeczywiste koszty związane z funkcjonowaniem systemu zagospodarowania odpadami na terenie gminy. W sytuacji, w której wpływy z opłaty nie pozwalają na sfinansowanie ustawowo określonych kosztów Rada Gminy zobowiązana jest do zmiany wysokości stawek opłaty za gospodarowanie odpadami, o ile nie jest możliwym ograniczenie kosztów poprzez przykładowo zmniejszenie, w granicach określonych przez prawo, częstotliwości odbioru wybranych lub wszystkich frakcji odpadów, zmniejszenie kosztów działalności informacyjno-edukacyjnej itp. Również Krajowa Rada RIO w stanowisku z dnia 10 czerwca 2014 roku wskazała, że „gmina na etapie planowania powinna zabezpieczyć źródła sfinansowania (dochody z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami) wydatków związanych z funkcjonowaniem systemu odbioru i zagospodarowania odpadów”. A gdy ustalenie stawki na zbyt niskim poziomie spowoduje „trwałą nierównowagę” Wójt Gminy zobowiązany jest „przeprowadzić kalkulację kosztów jednostkowych i zaproponować Radzie uchwalenie zmienionej stawki na poziomie zapewniającym zrównoważenie dochodów z wydatkami”. Należy przy tym wyraźnie rozróżnić sytuację chwilowego braku „bilansowania” się systemu gospodarki odpadami – który ma charakter dynamiczny i zmienny w poszczególnych miesiącach – od braku „bilansowania” się o charakterze stałym, które skutkować powinny określonymi działaniami ze strony organów gminy.

Jak wyjaśniła jednostka kontrolowana w latach 2017-2018 wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi przewyższyły nieznacznie zaplanowane dochody, co było spowodowane niższymi wpływami od zakładanych. Gmina podejmuje działania windykacyjne, trudno jest jednak uzyskać 100% ściągalności.

Wyjaśnienie w sprawie zaplanowania deficytu w systemie gospodarowania odpadami stanowi załącznik nr 27 protokołu kontroli.

Zestawienie akt kontroli stanowi załącznik nr 28 protokołu kontroli.

XIII. USTALENIA KOŃCOWE. ZAŁĄCZNIKI.

Protokół zawiera 131 ponumerowanych i zaparafowanych stron. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli Urzędu Gminy w Nowych Ostrowach pod pozycją .../2019.

W trakcie kontroli informacji i wyjaśnień udzielały niżej wymienione osoby:

1. Zdzisław Kostrzewa – Wójt Gminy,
2. Małgorzata Sołtysińska – Skarbnik Gminy,
3. Zbigniew Ujazdowski – Sekretarz Gminy,
4. Marzena Cichacz – inspektor,
5. Mariusz Marczak – inspektor,
6. Elżbieta Lach – inspektor,
7. Izabela Kiszkurko – inspektor,
8. Anna Szymańska – podinspektor.

Integralną częścią protokołu są następujące załączniki:

1. *Protokół kontroli kasy Urzędu Gminy w Nowych Ostrowach przeprowadzonej w dniu 29 października 2019 roku.*
2. *Oświadczenie Skarbnika Gminy w zakresie CUW.*
3. *Oświadczenie Skarbnika Gminy w sprawie zamknięcia ksiąg rachunkowych.*
4. *Oświadczenia Skarbnika Gminy w sprawie nie występowania wygaśnięcia zobowiązania podatkowego poprzez przeniesienie własności rzeczy, zwrotu nadpłaty na rzecz urzędu skarbowego z tytułu nadpłaty w zakresie np. podatku od czynności cywilnoprawnych lub opłaty skarbowej.*
5. *Oświadczenie Skarbnika Gminy z dnia 9 września 2019 roku w sprawie przekazywania środków „500+”.*
6. *Wyjaśnienie z dnia 29 sierpnia 2019 roku złożone przez M. Sołtysińską w sprawie wykazania kwoty w bilansie w poz. pozostałe środki pieniężne oraz w poz. zobowiązania wobec budżetów i pozostałe zobowiązania.*
7. *Zestawienie skontrolowanych faktur ujętych na koncie 201.*
8. *Zestawienie przedstawiające terminowość zapłaty zobowiązań na rzecz Urzędu Skarbowego.*
9. *Zestawienie przedstawiające terminowość zapłaty składek na rzecz ZUS za 2018 rok.*
10. *Wyjaśnienie Wójta Gminy w sprawie zaplanowania dochodów ze sprzedaży majątku w WPF-ie.*
11. *Zestawienie prognozowanych kwot spłat rat kapitałowych na podstawie zawartych umów w sprawie kredytu lub pożyczki oraz zaplanowanych do zawarcia w 2018 roku.*
12. *Tabela zawierająca podstawowe informacje dotyczące skontrolowanych podatników podatku od nieruchomości (osób prawnych).*
13. *Wyjaśnienie Marzeny Cichacz z dnia 29 października 2019 roku w sprawie nieprawidłowości w opodatkowaniu firmy (...)⁴².*

⁴² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

14. Wyjaśnienie M. Cichacz i M. Sołtysińskiej z dnia 6 grudnia 2019 roku w sprawie podatnika firmy (...) ⁴³.
15. Tabele obrazujące wymiar podatku, daty doręczania decyzji, daty dokonywania przypisów oraz terminowość wpłat wybranych podatników łącznego zobowiązania pieniężnego za lata 2017-I pół. 2019.
16. Tabele obrazujące wymiar podatku oraz terminowość wpłat wybranych podatników w podatku rolnym od osób prawnych za lata 2017-I półrocze 2019.
17. Zestawienie podejmowanych czynności windykacyjnych w stosunku do podatników podatku od nieruchomości.
18. Oświadczenie Wójta Gminy Zdzisława Kostrzewy z dnia 28 października 2019 roku dotyczące ostatniej aktualizacji rocznych opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości.
19. Tabele dotyczące terminowości uiszczania czynszu wynikającego z umów najmu lokali mieszkalnych oraz umów dzierżawy, najmu lokali użytkowych w 2018 roku.
20. Tabela ze szczegółowymi wyliczeniami należnych kwot (w euro i w zł) od nieterminowych płatności za czynsz dzierżawny lub najem.
21. Wyjaśnienie złożone w dniu 18 października 2019 roku przez inspektora Marzenę Cichacz dotyczące dłużnika o nr ewidencyjnym 70009.
22. Tabela zawierająca zestawienie pobieranych składników wynagrodzeń wybranych do kontroli pracowników Urzędu Gminy.
23. Oświadczenie Wójta Gminy Nowe Ostrowy z dnia 1 października 2019 roku w sprawie przyznawania dodatków specjalnych pracownikom.
24. Oświadczenie Wójta Gminy – Zdzisława Kostrzewy dotyczące dodatków specjalnych (...) ⁴⁴.
25. Dane dotyczące kontrolowanego zadania „Rozbudowa drogi gminnej nr 102318E”.
26. Testy dotyczące ewidencji majątku.
27. Wyjaśnienie dotyczący zaplanowania dochodów i wydatków w systemie gospodarowania odpadami.
28. Zestawienie akt kontroli.

Niniejszy protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach i podpisano **w dniu 17 stycznia 2020 roku**. Jeden egzemplarz protokołu wraz z załącznikami pozostawiono w Urzędzie Gminy w Nowych Ostrowach.

⁴³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁴ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Kierownika jednostki i Skarbnika poinformowano o przysługującym mu prawie odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania pisemnych wyjaśnień, co do przyczyn tej odmowy.

Kontrolujący:

Jednostka kontrolowana:

.....

(Ewa Walicka)

.....

(Dorota Grabowska-Gleń)

Kwituję odbiór 1 egzemplarza protokołu kontroli:

.....

(data i podpis kierownika jednostki kontrolowanej)